

Aika: Keskiviikko 30.11.2016 klo 17.00–20.50
Paikka: Kunnantalo, kokoushuone 2
Läsnä: Nyman Teuvo, pja
Muuttola Markus, 1. vpja
Haukipuro Henna, vj saapui klo 17.52
Järvelä Eila, j
Parkkila Katri, vj poistu klo 17.55
Kinnunen Irma, j saapui klo 17.55
Mäntypuro Kauko, j
Suontakanen Mikko, vj

Halonen Jyrki, valtuuston pja
Kinnunen Helena, valtuuston 1. vpja
Kokkonen Tapio, valtuuston 2. vpja
Ranto Mauno, va. kunnanjohtaja
Rossi Päivi, pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjantarkastajat: Eila Järvelä, Kauko Mäntypuro ja Irma Kinnunen (§ 161)

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä: Keskiviikko 7.12.2016

Sisällys

KUNNANJOHTAJAN VIRAN TÄYTTÄMINEN	2
PPKY SELÄNTEEN VUOSISOPIMUS JA TALOUSARVIO 2017 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2018-2019	10
TALOUSARVION 2016 MUUTOKSET	11
TALOUSARVIO 2017 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2018-2019	12
ESA HIRVISEN EROILMOITUS LUOTTAMUSTOIMISTA	14
LUOTTAMUSHENKILÖIDEN VALITSEMINEN ESA HIRVISEN TILALLE JÄLJELLÄ OLEVAKSI TOIMIKAUDEKSI 1.1.– 31.5.2017.....	15
KOTOUTTAMISOHJELMA	16
<i>SALAINEN, JULKL 24 § KOHTA 20</i>	17
MAATALOUSLOMITTAJAN IRTISANOUTUMINEN	18
MAATALOUSLOMITTAJAN IRTISANOUTUMINEN	19
ETSIVÄN NUORISOTYÖN JÄRJESTÄMINEN	20
KUNTOUTTAVAN TYÖTOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN	23
VA. KUNNANJOHTAJA MAUNO RANNON VUOSILOMA	25
VALTUUSTON KOKOUKSEN 28.9.2016 PÄÄTÖSTEN LAILLISUUS JA TÄYTÄNTÖÖNPANO	26
KUNNANHALLITUKSELLE SAAPUNEET PÖYTÄKIRJAT.....	27
ILMOITUSASIAT	28

REISJÄRVEN KUNTA

	Kokouspäivämäärä	Sivu	Asianro
Kunnanhallitus	26.4.2016	86	2
Kunnanhallitus	15.6.2016	122	1
Kunnanhallitus	29.6.2016	153	1
Kunnanhallitus	29.9.2016	200	1
Kunnanhallitus	11.10.2016	211	1
Valtuusto	19.10.2016	98	6
Kunnanhallitus	8.11.2016	247	1
Kunnanhallitus	14.11.2016	257	1
Kunnanhallitus	16.11.2016	268	1
Kunnanhallitus	30.11.2016	279	1

KUNNANJOHTAJAN VIRAN TÄYTTÄMINEN

KUNNANJOHTAJAN VIRAN HAETTAVAKSI JULISTAMINEN

KHALL § 46
Va. kja
Matti Kiviniemi

Reisjärven kunnanjohtaja Pekka Leppäsen virkasuhde on päättynyt 14.3.2016.

Kunnan johtamisjärjestelmästä on säädetty uudessa 1.6.2015 voimaan tulevassa kuntalaissa. Kuntalain 38 §:n mukaan kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Valtuusto voi päättää, että kunnanjohtajan sijasta kuntaa johtaa pormestari. Kunnanjohtajan viran lakisäänteisyydestä johtuen virka tulee täyttää huolimatta mahdollisista kuntarakennetta koskevista ratkaisuksista. Kuntalain 41 §:n mukaan kunnanjohtajan valitsee valtuusto. Kunnanjohtaja voidaan valita joko toistaiseksi tai määräajaksi ja hän on virkasuhteessa kuntaan. Kuntalain 42 §:n mukaan kunnan ja kunnanjohtajan on tehtävä johtajasopimus, jossa sovitaan kunnan johtamisen edellytyksistä.

Reisjärven kunnan hallintosäännön 69 § mukaan Viran julistaa haettavaksi se, jonka tehtävänä on valita viranhaltija avoinna olevaan virkaan. Viran, johon valtuusto valitsee viranhaltijan, julistaa kuitenkin haettavaksi kunnanhallitus. Reisjärven hallintosäännön 71 § mukaan kunnanjohtajaksi voidaan valita henkilö, joka koulutuksensa tai käytännössä saavutetun kokemuksensa perusteella on katsottava tehtävään päteväksi. Esittelijän esteellisyyden vuoksi kunnanhallitus päätti hallintosäännön 15 §:n nojalla käsitellä asian puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esitystä.

Esittelijän esteellisyyden vuoksi kunnanhallitus päätti hallintosäännön 15 §:n nojalla käsitellä asian puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esitystä.

Ehdotus: Kunnanhallitus päättää julistaa Reisjärven kunnanjohtajan viran julkisesti haettavaksi siten, että haku päättyy 31.5.2016 klo 15.00. Virkaan valittavalta edellytetään hyvää perehtyneisyyttä kunnallishallintoon ja -talouteen sekä kokemusta vaativista johtamistehtävistä. Virkaan voidaan valita myös henkilö, joka on ennen vaalin suorittamista antanut suostumuksensa virkaan.

REISJÄRVEN KUNTA

	Kokouspäivämäärä	Sivu	Asianro
Kunnanhallitus	26.4.2016	87	2
Kunnanhallitus	15.6.2016	123	1
Kunnanhallitus	29.6.2016	154	1
Kunnanhallitus	29.9.2016	201	1
Kunnanhallitus	11.10.2016	212	1
Valtuusto	19.10.2016	99	6
Kunnanhallitus	8.11.2016	248	1
Kunnanhallitus	14.11.2016	258	1
Kunnanhallitus	16.11.2016	269	1
Kunnanhallitus	30.11.2016	280	1

KUNNANJOHTAJAN VIRAN TÄYTTÄMINEN (JATKOA)

KUNNANJOHTAJAN VIRAN HAETTAVAKSI JULISTAMINEN (jatkoa)

Virka täytetään voimassa olevana virkana ja virkasuhteessa noudatetaan 6 kk:n koeaikaa. Virkaan valitun on ennen viran vastaanottamista esitettävä hyväksyttävä todistus terveydentilastaan. Viranhakuilmoitus liitteenä 2. Ilmoitus julkaistaan Reisjärvi-lehdessä ja työvoimahallinnon ja Kuntarekryn sivuilla sekä Keskipohjanmaassa ja Kuntalehdessä.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittään, että va. kunnanjohtaja Mauno Ranto ilmoitti olevansa esteellinen asiassa ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pöytäkirjan pitäjänä tämän asian kohdalla kunnanhallituksen puheenjohtaja.

EJ/TT

KHALL § 70

Va. hallintojoht.
J. Tilli

Kunnanjohtajan virkaa ovat määräaikaan mennessä hakeneet seuraavat henkilöt:

HTM Mika Akkanen, Ylöjärvi
MMT, DI Jalo Aminoff, Karjalohja
KTM, insinööri Raimo Laaksonen, Turku
YTM Riku Niemelä, Kuopio
KTM Ossi Pakarinen, Vaasa
HTM Mauno Ranto, Kärsämäki
DI Pekka Reiman, Mäkelä
YTM Maarit Tikkanen, Kiuruvesi

Yhteenveto hakijoista liitteenä 1. Hakemukset nähtävillä kokouksessa.

Kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen puheenjohtajat sekä esittelijä ovat tutustuneet hakemuksiin 6.6.2016 ja päätyneet siihen, että kaikki hakijat voitaisiin kutsua haastatteluun, joka olisi ke 22.6.2016 klo 8 alkaen. Haastateltavaa kohden varataan aikaa noin 45 min. Haastatteluihin osallistuvat kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston jäsenet sekä virkavalinta-asian valmistelija va. hallintojohtaja Juhani Tilli.

REISJÄRVEN KUNTA

	Kokouspäivämäärä	Sivu	Asianro
Kunnanhallitus	15.6.2016	124	1
Kunnanhallitus	29.6.2016	155	1
Kunnanhallitus	29.9.2016	202	1
Kunnanhallitus	11.10.2016	213	1
Valtuusto	19.10.2016	100	6
Kunnanhallitus	8.11.2016	249	1
Kunnanhallitus	14.11.2016	259	1
Kunnanhallitus	16.11.2016	270	1
Kunnanhallitus	30.11.2016	281	1

KUNNANJOHTAJAN VIRAN TÄYTTÄMINEN (JATKOA)

Päätös: Esittelijän esteellisyyden vuoksi kunnanhallitus päätti hallintosäännön 15 §:n nojalla käsitellä tämän asian puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Kunnanhallitus päätti, että kunnanjohtajan virkaa hakee neet haastatellaan ke 22.6.2016 klo 8 alkaen. Haastatteluihin osallistuvat kunnanhallituksen ja valtuuston jäsenet sekä va. hallintojohtaja Juhani Tilli.

Merkitään, että va. kunnanjohtaja Mauno Ranto (osallisuusjääviys) ja hallintosihteeri Päivi Rossi (palvelusuhdejääviys) poistuivat esteellisinä kokouksesta ennen tämän asian käsittelyä, kunnanhallituksen puheenjohtaja Teuvo Nyman toimi pöytäkirjanpitäjänä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan, valtuuston pja Jyrki Halonen saapui kokoukseen klo 18.05 ja että tämän asian päätöksenteon jälkeen va. hallintojohtaja Juhani Tilli poistui kokouksesta ja hallintosihteeri Päivi Rossi saapui kokoukseen klo 18.09

KHALL § 92

KTM Ossi Pakarinen on 17.6.2016 lähettämällään sähköpostilla ilmoittanut, ettei ole enää käytettävissä kunnanjohtajan virkaan.

Hakuajan jälkeen mielenkiintonsa virkaan on ilmaissut ja suostumuksensa siihen on antanut YM Juha-Pekka Rusanen. Myös hänet haastateltiin 22.6.2016.

DI Pekka Reiman, joka oli matkoilla 22.6.2016, haastateltiin 29.6.2016. Haastatteluihin osallistuneiden listat ovat liitteenä.

Haastattelujen jälkeen haastatteluryhmä esitti, että soveltuvuustestaukseen kutsuttaisiin seuraavat henkilöt: KTM Raimo Laaksonen, YTM Riku Niemelä, HTM Mauno Ranto, DI Pekka Reiman ja YTM Juha-Pekka Rusanen.

Päätös: Esittelijän esteellisyyden vuoksi kunnanhallitus päätti hallintosäännön 15 §:n nojalla käsitellä asian puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esitystä

Kunnanhallitus päätti kutsua soveltuvuustestaukseen seuraavat henkilöt: KTM Raimo Laaksonen, YTM Riku Niemelä, HTM Mauno Ranto, DI Pekka Reiman ja YTM Juha-Pekka Rusanen. Soveltuvuustestauksen suorittaa Personel. KM/EJ

REISJÄRVEN KUNTA

	Kokouspäivämäärä	Sivu	Asianro
Kunnanhallitus	29.9.2016	203	1
Kunnanhallitus	11.10.2016	214	1
Valtuusto	19.10.2016	101	6
Kunnanhallitus	8.11.2016	250	1
Kunnanhallitus	14.11.2016	260	1
Kunnanhallitus	16.11.2016	271	1
Kunnanhallitus	30.11.2016	282	1

KUNNANJOHTAJAN VIRAN TÄYTTÄMINEN (JATKOA)

KHALL § 122

KTM Ossi Pakarinen on aiemmin ilmoittanut, ettei ole käytettävissä kunnanjohtajan virkaan ja DI Pekka Reiman on ilmoittanut Personnelin edustajille, ettei tule soveltuvuustesteihin.

Personnel on suorittanut soveltuvuustestit 22.8.2016. Soveltuvuustesteihin osallistui KTM Raimo Laaksonen, YTM Riku Niemelä, HTM Mauno Ranto ja YTM Juha-Pekka Rusanen. Testien tulokset on esitelty haastatteluryhmälle 6.9.2016 ja valtuuston iltakoululle 15.9.2016.

Liite 1 viranhakuilmoitus,
liite 2 yhdistelmä hakijoista

Va. kunnanjohtaja Mauno Ranto jätti kirjallisen ilmoituksen (29.9.2016), ettei ole käytettävissä Reisjärven kunnan kunnanjohtajan virkaa täytettäessä.

Päätös: Puheenjohtajan avattua keskustelun Markus Muuttola ehdotti Timo Tikkasen kannattamana, että kunnanjohtajan viran hakuaikaa jatketaan.

Keskustelun jatkuessa Kauko Mäntypuro ehdotti Irma Kinnusen kannattamana, että hakuaikaa ei jatketa ja että hakijoista Juha-Pekka Rusanen ja Riku Niemelä kutsutaan valtuuston kuultavaksi viikolla 40.

Koska oli tehty kaksi kannatettua ehdotusta, puheenjohtaja totesi, että asiasta tulee suorittaa äänestys. Äänestys päätettiin suorittaa kädennostoäänestyksenä. Suoritettussa äänestyksessä Muuttolan ehdotusta kannatti 3 jäsentä (Markus Muuttola, Timo Tikkanen ja Eila Järvelä) ja Mäntypuron ehdotusta 4 jäsentä (Kauko Mäntypuro, Irma Kinnunen, Kirsi Muhonen ja Teuvo Nyman).

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen hyväksyneen äänin 4-3 Kauko Mäntypuron ehdotuksen. Juha-Pekka Rusanen ja Riku Niemelä kutsutaan valtuuston kuultavaksi viikolla 40.

KM/IK

REISJÄRVEN KUNTA

Kunnanhallitus
Valtuusto
Kunnanhallitus
Kunnanhallitus
Kunnanhallitus
Kunnanhallitus

Kokouspäivämäärä
11.10.2016
19.10.2016
8.11.2016
14.11.2016
16.11.2016
30.11.2016

Sivu
215
102
251
261
272
283

Asianro
1
6
1
1
1
1

KUNNANJOHTAJAN VIRAN TÄYTTÄMINEN (JATKOA)

KHALL § 126
Va. kja

Juha-Pekka Rusanen ja Riku Niemelä olivat valtuuston kuultavana torstaina 6.10.2016. Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 5 §:n mukaan kunnanjohtajan virkaan voidaan suostumuksensa nojalla ottaa sellainen henkilö, joka ei ole hakenut sitä ja jonka kelpoisuudesta on esitetty selvitys. Hallintotieteiden maisteri Mari-Liisa Haka sekä YAMK insinööri Juha Liukonen ovat antaneet suostumuksensa kunnanjohtajan virkaan.

Liite 1 viranhakuilmoitus,
liite 2 yhdistelmä hakijoista ja suostumuksen antajista

Va. kja

Ehdotus: Kunnanhallitus päättää jatkaa kunnanjohtajan hakuaikaa 31.10.2016 saakka. Aiemmin virkaa hakeneet ja suostumuksen antaneet otetaan virkaa täytettäessä huomioon.

Päätös: Puheenjohtajan avattua keskustelun Kauko Mäntypuro ehdotti Irma Kinnusen kannattamana, että kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto suorittaa kunnanjohtajan virkavaalin.

Koska oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja totesi, että asiasta tulee suoritaa äänestys. Äänestys päätettiin suorittaa kädenostoäänestyksenä.

Suoritettussa äänestyksessä pohjaehdotusta kannatti 3 jäsentä (Markus Muuttola, Eila Järvelä ja Timo Tikkanen) ja Mäntypuron ehdotusta 4 jäsentä (Kauko Mäntypuro, Irma Kinnunen, Kirsi Muhonen ja Teuvo Nyman).

Puheenjohtaja totesi kunnanhallituksen hyväksyneen äänin 4-3 Kauko Mäntypuron ehdotuksen. Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto suorittaa kunnanjohtajan virkavaalin.

Lisäksi kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdottaa valtuustolle, että valtuusto toteaa kaikkien hakemuksen jättäneiden sekä suostumuksensa antaneiden täyttävät viran kelpoisuusehdot.

TT/KM

REISJÄRVEN KUNTA

	Kokouspäivämäärä	Sivu	Asianro
Valtuusto	19.10.2016	103	6
Kunnanhallitus	8.11.2016	252	1
Kunnanhallitus	14.11.2016	262	1
Kunnanhallitus	16.11.2016	273	1
Kunnanhallitus	30.11.2016	284	1

KUNNANJOHTAJAN VIRAN TÄYTTÄMINEN (JATKOA)

VALT § 55

Liite 3 viranhakuilmoitus,
liite 4 yhdistelmä hakijoista ja suostumuksen antajista

Päätös: Puheenjohtajan avattua keskustelun keskustan valtuustoryhmän puheenjohtaja Irma Kinnunen ehdotti, että pidetään neuvottelutauko. Puheenjohtaja totesi, että valtuuston kokouksessa pidetään neuvottelutauko. Neuvottelutauko pidettiin klo 19.25-19.40.

Puheenjohtajan avattua keskustelun neuvottelutauon jälkeen, Markus Muuttola ehdotti Tiina Hirvisen kannattamana, että kunnanjohtajan hakuaikaa jatketaan 7.11.2016 saakka ja että aiemmin virkaa hakeneet ja suostumuksensa antaneet otetaan virkaa täytettäessä huomioon.

Koska oli tehty kunnanhallituksen ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja totesi, että asiasta tulee suorittaa äänestys. Äänestys päätettiin suorittaa nimenhuutoäänestyksenä. Suoritettussa äänestyksessä kunnanhallituksen ehdotusta kannatti 9 jäsentä ja Muuttolan ehdotusta 12 jäsentä. Äänestysluettelo liitteenä 1.

Puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen Markus Muuttolan ehdotuksen äänin 12-9. Kunnanjohtajan hakuaikaa jatketaan 7.11.2016 saakka. Aiemmin virkaa hakeneet ja suostumuksensa antaneet otetaan virkaa täytettäessä huomioon. Hakuilmoitus päätettiin julkaista kunta-rekry.fi, mol.fi ja kuntalehti.fi -sivustoilla sekä Reisjärvi-lehdessä.

KHALL § 147

Kunnanjohtajan hakuaikaa jatkettiin ja virka on ollut haettavana 7.11.2016 saakka.

Kunnanjohtajan virkaa aiemmin hakeneet ja suostumuksensa antaneet:

HTM Mika Akkanen, Ylöjärvi
MMT, DI Jalo Aminoff, Karjalohja
YTM Riku Niemelä, Kuopio
KTM Ossi Pakarinen, Vaasa
DI Pekka Reiman, Mäkelä
YTM Maarit Tikkanen, Kiuruvesi
HTM Mari-Liisa Haka, Lestijärvi
YAMK Ins. Juha Liukkonen, Ylivieska
YTM Juha-Pekka Rusanen, Lapinlahti

REISJÄRVEN KUNTA

	Kokouspäivämäärä	Sivu	Asianro
Kunnanhallitus	8.11.2016	253	1
Kunnanhallitus	14.11.2016	263	1
Kunnanhallitus	16.11.2016	274	1
Kunnanhallitus	30.11.2016	285	1

KUNNANJOHTAJAN VIRAN TÄYTTÄMINEN (JATKOA)

Jatketun hakuajan puitteissa, 7.11.2016 mennessä, kunnanjohtajan virkaa hakivat/suostumuksensa antoivat:

DI Jukka Ilomäki, Hämeenlinna
YTM Antti Jämsén, Lohja
YTM Tuula Luukkonen, Kuopio
AMK Ins. Ensio Mäntykangas, Saariselkä
FT, TtM Hanna Töllli, Reisjärvi

Yksi hakuajan puitteissa virkaa hakenut on perunut hakemuksensa 7.11.2016.

Yhdistelmä hakijoista liitteenä 1.

Va. kja

Ehdotus: Kunnanhallitus päättää, että haastatteluun kutsutaan YTM Antti Jämsén, HTM Mari-Liisa Haka ja YTM Tuula Luukkonen. Haastattelut järjestetään maanantaina 14.11.2016.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.
EJ/KM

KHALL § 148

Varsinaisen hakuajan päätyttyä, agrologi Mari Tabell Lapinlahdelta sekä hallintotieteiden maisteri Raija Potila Ristijärveltä ovat antaneet suostumukset kunnanjohtajan virkaan.

Antti Jämsén, Mari-Liisa Haka ja Tuula Luukkonen olivat valtuuston kuultavana 14.11.2016.

Va. kja

Ehdotus: Kunnanhallitus päättää kutsua Raija Potilan haastateltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että hallintosihteeri Päivi Rossi poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen.

HH/IK

KUNNANJOHTAJAN VIRAN TÄYTTÄMINEN (JATKOA)

KHALL § 150 Raija Potila oli valtuuston kuultavana keskiviikkona 16.11.2016.

Liitteenä 1 luettelo kunnanjohtajan viran hakijoista ja suostumuksen antajista.

Va. kja **Ehdotus;** Kunnanhallitus päättää kutsua soveltavuustesteihin YTM Antti Jämsénin sekä HTM Raija Potilan. Soveltavuustestit suorittaa Personnel.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.
KM/TT

KHALL § 151 Personnel on tehnyt soveltuvuusarviointit Raija Potilalle ja Antti Jämsénille viikolla 47. Testien tulokset esitellään kunnanhallituksen ja valtuuston jäsenille 30.11.2016 klo 15.00.

Liitteenä 1 luettelo kunnanjohtajan viran hakijoista ja suostumuksen antajista.

Va. kja **Ehdotus:** Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto

1. toteaa, että kaikki hakijat täyttävät viran kelpoisuusehdot, ja
2. suorittaa kunnanjohtajan virkavaalin ehdollisena siten, että virkaan valitun on ennen viran vastaanottamista esitettävä hyväksyttävä todistus terveydentilastaan ja että viran täyttämässä noudatetaan kuuden kuukauden koeaikaa.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

PPKY SELÄNTEEN VUOSISOPIMUS JA TALOUSARVIO 2017 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2018-2019

KHALL § 152

PPKY Selänteen talousarvio pohjautuu valtuustokausittain laadittuun palvelutasosuunnitelmaan sekä kuntien kanssa tehtäviin vuosisopimuksiin. Vuosisuunnitelman liitetiedot sisältävät kaikki jäsenkuntien talousarvioihin ja -suunnitelmiin sisällytettävät tekstit ja määrärahat.

Talousarvioesityksessä Reisjärven maksuosuus vuonna 2017 on 11.416.760 euroa. Toimintakatteen muutos vuoden 2016 (sis. lisämäärärahan) talousarviosta, 12.094.830 euroa, on -5,6 %.

Liitteenä 2 Ppky Selänteen kuntayhtymähallituksen 24.11.2016 hyväksymä vuosisopimus ja talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma vuosille 2018-2019.

Va. kja

Ehdotus: Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen 2 mukaisen Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen vuosisopimuksen ja talousarvion vuodelle 2017 sekä taloussuunnitelman vuosiksi 2018-2019.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

TALOUSARVION 2016 MUUTOKSET

KHALL § 153

Koululautakunta on kokouksessaan 14.11.2016 esittänyt lisäyksiä lautakunnan talousarvioon henkilöstökuluihin 120.000,00 € ja henkilökuljetuksiin 100.000,00 €, eli yhteensä 220.000,00 €

Lisäksi talousarvion muutoksena investointiosaan tulee todeta GasEK Oy:n hallin irtaimiston siirtyminen kunnan omaisuudeksi.

Va. kja

Ehdotus: Kunnanhallitus esittää, että valtuusto hyväksyy talousarvion 2016 muutokset seuraavasti:

1)koululautakunnan tehtäväalueella C71 tasolle 1 lisätään menoja henkilöstökuluihin 120.000,00 € ja henkilökuljetuksiin 100.000,00 €,

2)investointiosaan teknisen lautakunnan tehtäväalueelle C93 tasolle C933 irtaimen omaisuuteen lisätään menoja 27.000,00 €

Talousarvion muutokset katetaan lainanotolla.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

TALOUSARVIO 2017 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2018-2019

KHALL § 154

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Reisjärven kunnan taseessa ei ole kertynyttä alijäämää.

Vuoden 2017 talousarviossa toimintakate kasvaa keskimäärin n. 2,5 % vuoden 2016 talousarvioon nähden. Toimintamenot vähenevät 1,7 % ja toimintatuotot vähenevät 0,2 %. Kilpailukykyopimuksesta ja kunnan taloustilanteesta johtuen talousarvio perustuu pääsääntöisesti nollakasvuun.

Käyttötalouden osan toimintamenot ovat 27.925.000 euroa ja kokonaistulot 9.308.000 euroa. Toimintakate on -18.617.000 euroa. Investointiosan kokonaismenot ovat 6.440.000 euroa ja kokonaistulot 550.000 euroa. Investointiosan netto on 5.890.000 euroa.

Rahoituslaskelman mukaisesti lainamäärä lisääntyy 5.107.000 euroa. Tosiasiallisesti lainanottotarve ei ole niin suuri, koska vuoden 2016 aikana on nostettu talousarviolainaa koko Kivatien koulun rakentamisen tarpeisiin. Rahoitusmenoiksi on arvioitu 200.000 euroa ja rahoitustuotoiksi 200.000 euroa. Verotuloilla kattavaksi määräksi on arvioitu 8.480.000 euroa, josta kunnallisverona 7.450.000 euroa, yhteisöveron tuottona 350.000 ja kiinteistöverona 680.000 euroa.

Talousarvio perustuu edelleen 22 %:n tuloveroprosentin pohjalle. Valtionosuuksia arvioidaan tulevan 10.900.000 euroa.

Rakenteellisena muutoksena aikaisempaan talousarvioon verrattuna toimeentulotuen perusosan maksaminen siirtyy KELA:lle Peruspalvelukuntayhtymän Selänteen kustannuspaikalta. Samoin työmarkkinatuen kuntaosuuden laskutus siirtyy pois Selänteen kustannuspaikalta suoraan yleishallinnon uudelle perustettavalle kuntouttavan työtoiminnan kustannuspaikalle.

TALOUSARVIO 2017 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2018-2019 (jatkoa)

Liitteenä 3 talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma vuosille 2018-2019.

Va. kja

Ehdotus: Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen 3 mukaisen talousarvion vuodelle 2017 sekä taloussuunnitelman vuosiksi 2018-2019.

Päätös: Puheenjohtaja avasi keskustelun. Keskustelun kuluessa va. kunnanjohtaja muutti ehdotustaan siten, että vuoden 2017 talousarvion investointiosaan tehdään menoihin seuraavat lisäykset:

- kohtaan C101 kunnanhallitus, kiinteä omaisuus 20.000 euroa
- kohtaan C931 tekninen toimi, talonrakennus 1.000.000 euroa
- kohtaan C932 tekninen toimi, julkinen käyttöomaisuus 70.000 euroa sekä
- kohtaan C933 tekninen toimi, irtain omaisuus 10.000 euroa.

Rahoituslaskelmaan ja rakentamisohjelmaan tehdään vastaavat muutokset.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti va. kunnanjohtajan ehdotuksen yllä mainituin lisäyksin.

Merkittään, että tämän asian käsittelyn aikana Henna Haukipuro saapui kokoukseen klo 17.52 ja että varajäsen Katri Parkkila poistui kokouksesta Irma Kinnusen saavuttua klo 17.55.

ESA HIRVISEN EROILMOITUS LUOTTAMUSTOIMISTA

KHALL § 155
Hallintosiht.

Kuntalain 147 §:n mukaan valtuutettu tai muu kunnan luottamushenkilö voi niin halutessaan erota toimestaan vuoden 2016 lopussa valtuuston toimikauden jatkumisen perusteella. Tällöin varavaltuutettu kutsutaan valtuutetun tilalle jäljellä olevaksi toimikaudeksi ja muuhun luottamustoimeen valitaan uusi henkilö. Valtuutetun toimesta tai muusta kunnan luottamustoimesta eroamisesta on ilmoitettava kirjallisesti valtuustolle tai luottamushenkilön valinneeille muulle toimielimelle marraskuun 2016 loppuun mennessä.

Esa Hirvinen on jättänyt 10.11.2016 eroilmoituksen (liite 4) valtuutetun luottamustoimesta ja samalla tarkastuslautakunnan puheenjohtajan sekä Ppky Selänteen tarkastuslautakunnan jäsenen luottamustoimista. Luottamustoimet päättyvät 31.12.2016.

Va. kja

Ehdotus: Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto

1. toteaa Esa Hirvisen luottamustoimet Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.:n valtuutettuna, tarkastuslautakunnan puheenjohtajana ja Ppky Selänteen tarkastuslautakunnan jäsenenä päättyvän 31.12.2016,
2. toteaa että Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.:llä ei ole Hirvisen tilalle valtuutetuksi kutsuttavaa varavaltuutettua.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN VALITSEMINEN ESA HIRVISEN TILALLE JÄLJELLÄ OLEVAKSI TOIMIKAUDEKSI 1.1.-31.5.2017

KHALL § 156
Hallintosiht.

Valtuusto on kokouksessaan 6.5.2015 § 14 valinnut tarkastuslautakunnan jäsenet, varajäsenet ja puheenjohtajat seuraavasti:

Jäsen

Hirvinen Esa, pja
Luotoniemi Erkki, vpja
Puurula Merja

Varajäsen

Vedenpää Antti
Niemi Pauli
Honkaperä Leena

ja kokouksessaan 7.10.2014 § 65 Ppky Selänteen tarkastuslautakunnan jäsenet seuraavasti:

Jäsen

Hirvinen Esa
Kinnunen Helena

Varajäsen

Saaranen Jarno
Järvelä Eila

Esa Hirvisen jätettyä eroilmoituksen ja valtuusto todettua kokouksessaan 8.12.2016 Hirvisen luottamustoimien päättyvän 31.12.2016 Kuntalain 147 §:n mukaisesti, tulee hänen tilalleen luottamustoimiin valita uudet henkilöt.

Va. kja

Ehdotus: Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto valitsee jäljellä olevaksi toimikaudeksi 1.1.-31.5.2017 Esa Hirvisen tilalle:

1. tarkastuslautakunnan jäsenen, henkilökohtaisen varajäsenen sekä puheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.
2. Ppky Selänteen tarkastuslautakunnan jäsenen ja henkilökohtaisen varajäsenen. Tarkastuslautakunnan jäsenen tulee olla valtuutettu.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

KOTOUTTAMISOHJELMA

KHALL § 157

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen kuntayhtymähallitus on 22.9.2016 hyväksynyt kuntayhtymän alueen kuntien kotouttamisohjelman päivityksen.

Yhtymähallitus esittää jäsenkuntien valtuustoille kotouttamisohjelman päivityksen hyväksyttäväksi. Lisäksi yhtymähallitus esittää jäsenkunnille, että Selänteen alueelle perustetaan maahanmuuttotyön verkosto maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi.

Tilastokeskuksen mukaan Selänteen kuntien alueella on vuoden 2014 lopussa asunut 126 ulkomaan kansalaista. Tilastoon ei ole laskettu tilapäisesti alueella asuvia ulkomaan kansalaisia. Selänteen alueen kuntiin tulee maahanmuuttajia lähinnä perhesyiden ja työn perusteella.

Liitteenä 5 päivitetty kotouttamisohjelma.

Va. kja

Ehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto:

- 1) hyväksyy Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen alueen kuntien kotouttamisohjelman päivityksen, ja
- 2) nimeää jäsenen ja varajäsenen maahanmuuttotyön verkostoon

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

SALAINEN, JULKL 24 § KOHTA 20
KHALL 30.11.2016 § 158

Säilytetään toisaalla

Päivi Rossi
hallintosihteeri

MAATALOUSLOMITTAJAN IRTISANOUTUMINEN

KHALL § 159
Lomituspalv.pääll.

Maatalouslomittaja Maire Hämäläinen on irtisanoutunut toimestaan 11.11.2016 saapuneella kirjeellä siten, että työsuhde päättyy 31.1.2017 vanhuuseläkkeelle siirtymisen vuoksi.

Maire Hämäläisen työsuhde on jatkunut yli 5 vuotta, joten irtisanomisaika on yksi kuukausi (KVTES VIII luku 5 § 2 mom.).

Hallintosäännön 70 §:n mukaan eron myöntämisestä päättää se, joka valitsee viranhaltijan tai ottaa työntekijän työsopimussuhteeseen.

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus toteaa Maire Hämäläisen työsuhteen maatalouslomittajan toimessa päättyvän 31.1.2017.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

MAATALOUSLOMITTAJAN IRTISANOUTUMINEN

KHALL § 160
Lomituspalv.pääll. Maatalouslomittaja Merja Tuoriniemi on irtisanoutunut toimestaan 17.11.2016 saapuneella kirjeellä siten, että työsuhde päättyy 31.12.2016.

Merja Tuoriniemen työsuhde on jatkunut yli 5 vuotta, joten irtisanomisaika on yksi kuukausi (KVTES VIII luku 5 § 2 mom.).

Hallintosäännön 70 §:n mukaan eron myöntämisestä päättää se, joka valitsee viranhaltijan tai ottaa työntekijän työsopimussuhteeseen.

Kja **Ehdotus:** Kunnanhallitus toteaa Merja Tuoriniemen työsuhteen maatalouslomittajan toimessa päättyvän 31.12.2016.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

ETSIVÄN NUORISOTYÖN JÄRJESTÄMINENKHALL § 140
Va. kja

Nuorisolain (72/2006) 7 §:n mukaan nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut ja etsivä nuorisotyö tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot.

Nuorisolain 7 b §:n mukaan etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa hänet sellaista palvelujen ja muun tuen piiriin, jolla edistetään hänen kasvuun ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivää nuorisotyötä tehdään ensisijaisesti perustuen nuoren itsensä antamiin tietoihin ja hänen omaan arvioonsa tuen tarpeesta.

Kun kunta järjestää etsivää nuorisotyötä, sen tulee nimetä etsivän nuorisotyön toimeenpanosta vastaava kunnan viranhaltija tai kuntaan työsopimussuhteessa oleva henkilö. Etsivällä nuorisotyöntekijällä on oltava riittävä koulutus ja kokemus nuorten kanssa tehtävästä työstä.

Reisjärven kunta on järjestänyt etsivän nuorisotyön hankkimalla palvelun Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:ltä. Viimeisin määräaikainen sopimus on kolmivuotinen, ja se päättyy 31.12.2016. Etsivään nuorisotyöhön on mahdollista saada valtionavustusta. Vapaa-aikalautakunta on kokouksessaan 12.10.2016 päättänyt valtionavustuksen hakemisesta vuodelle 2017.

Va. kja

Ehdotus: Kunnanhallitus päättää perustaa vapaa-aikatoimeen määräaikaisen ohjaajan työsuhteen etsivään nuorisotyöhön ajalle 1.1.2017 - 31.12.2017. Tehtävä ilmoitetaan haettavaksi liitteenä 4 olevan hakuilmoituksen mukaisesti 21.11.2016 klo 15.00 mennessä Kuntarekryn ja Työvoimahallinnon internet-sivuilla sekä Reisjärvi -lehdessä.

Määrärahavaraus etsivän nuorisotyön järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin tuodaan valtuuston hyväksyttäväksi vuoden 2017 talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

EJ/IK

ETSIVÄN NUORISOTYÖN JÄRJESTÄMINEN (jatkoa)

KHALL § 161

Etsivän nuorisotyöntekijän määräaikaiseen tehtävään ovat määräaikaan mennessä hakeneet seuraavat henkilöt:

Yhteisöpedagogi Markku Haikara, Jyväskylä
Sosiaaliohjaaja Heli Hakala, Härmä
Rentoutusohjaaja, hyvinvointivalmentaja Minna Helminen, Reisjärvi
Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja, lasten ja nuorten erityisohjaaja Markku Huttunen, Haapajärvi
Sosionomi Anita Hyvönen, Reisjärvi
Lähihoitaja Jonna-Maria Järvi, Reisjärvi
Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja Johanna Kangas, Sievi
Sosionomi Jari-Pekka Kaskela, Sievi
Yhteisöpedagogi Hanna Kauranen, Pyhäjärvi
Sosionomi Riina Kiiskilä, Reisjärvi
Yhteisöpedagogi Sanna Lampela, Lumijoki
Liikunnanohjaaja Taru Lyytinen, Muurasjärvi
Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja, lähihoitaja Suvi Nurmesniemi, Pyhäjärvi
Agrologi Vuokko Runtti, Yli-Lesti
Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja Matti Ruotoistenmäki, Pyhäjärvi
Sosionomi Annastiina Rutanen, Keuruu
Sosionomi, lähihoitaja Mirjami Räisänen, Haapajärvi
Sosionomi Laura Selkäinaho, Nivala
Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja Maiju Sotala, Haapajärvi
Nuorisotyöntekijä, artesaani Riitta Ukura, Reisjärvi
Yhteisöpedagogi Anni Vihriälä, Himanka

Yhteenveto hakijoista on liitteenä 7. Hakemukset ovat nähtävillä kokouksessa.

Lisäksi yksi hakemus saapui myöhästyneenä sähköpostitse 21.11.2016 klo 19.22.

Va. kja

Ehdotus: Kunnanhallitus päättää, että:

- 1) myöhästyneenä saapunutta hakemusta ei oteta huomioon työsuhdetta täytettäessä,
- 2) haastatteluun kutsutaan Markku Haikara, Markku Huttunen, Anita Hyvönen, Jari-Pekka Kaskela, Laura Selkäinaho ja Maiju Sotala
- 3) haastattelut järjestetään torstaina 8.12.2016 klo 13.00 alkaen. Haastattelijoina toimivat kunnanhallituksen ja valtuuston varsinaiset puheenjohtajat, vapaa-aikalautakunnan puheenjohtaja, va. kunnanjohtaja, peruskoulujen rehtori ja vapaa-aikasihteeri.

ETSIVÄN NUORISOTYÖN JÄRJESTÄMINEN (jatkoa)

Päätös: Puheenjohtaja avasi keskustelun. Keskustelun kuluessa va. kunnanjohtaja antoi uuden ehdotuksen:

Kunnanhallitus päättää, että:

- 1) myöhästyneenä saapunutta hakemusta ei oteta huomioon työsuhdetta täytettäessä,
- 2) haastatteluun kutsutaan Markku Haikara, Markku Huttunen, Anita Hyvönen, Jari-Pekka Kaskela, Riina Kiiskilä ja Laura Selkäinaho
- 3) haastattelut järjestetään torstaina 8.12.2016 klo 13.00 alkaen. Haastattelijoina toimivat kunnanhallituksen ja valtuuston puheenjohtajistot, vapaa-aikalautakunnan puheenjohtaja, va. kunnanjohtaja, peruskoulujen rehtori ja vapaa-aikasihteeri.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti va. kunnanjohtajan uuden ehdotuksen.

Merkitään, että Kauko Mäntypuro poistui esteellisenä (osallisuusjäävi) kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi ja että toisena pöytäkirjantarkastajana tämän asian osalta toimii Irma Kinnunen.

KUNTOUTTAVAN TYÖTOIMINNAN JÄRJESTÄMINENKHALL § 141
Va. kja

Kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) 6 §:n mukaan kuntouttavan työtoiminnan järjestää kunta. Kunta voi järjestää kuntouttavan työtoiminnan itse, tekemällä kirjallisen sopimuksen sen järjestämisestä toisen kunnan tai kuntayhtymän taikka rekisteröidyn yhdistyksen, rekisteröidyn säätiön, valtion viraston tai rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan kanssa.

Kunnan tulee antaa tieto työvoimatoimistolle kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä tekemästään sopimuksesta. Kuntouttavaa työtoimintaa ei saa hankkia yritykseltä.

Kunta vastaa riippumatta kuntouttavan työtoiminnan järjestämistavasta siitä, että toiminta järjestetään kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain mukaisesti ja aktivointisuunnitelmassa tai monialaisessa työllistymissuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Kuntouttavan työtoiminnan kustannuksia korvataan kunnalle valtion varoista. Kunnalla on oikeus saada kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä valtion korvauksena työllisyysmäärärahoista 10,09 euroa päivää ja kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvaa henkilöä kohti. Korvaus maksetaan jälkikäteen niiltä päiviltä, joina henkilö osallistuu kuntouttavaan työtoimintaan. Vuonna 2015 Reisjärven kunnan saama korvaus valtiolta oli yhteensä 23 963,75 €.

Reisjärven osalta kuntouttavaa työtoimintaa on hoitanut Haapajärven kaupunki, joka on ilmoittanut, ettei resurssipulan vuoksi pysty hoitamaan Reisjärven kuntouttavaa työtoimintaa vuoden 2017 alusta lukien.

Kuntouttavan työtoiminnan valtion korvauksen laskutus sekä KELA:n laskutus kunnalle työttömyysaikaisen työmarkkinatuen veloituksesta siirtyy myös vuoden 2017 alusta peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä jäsenkunnille. Vuonna 2015 Reisjärven kunnan maksuosuus työmarkkinatuesta oli yhteensä 103 510,89 €.

KUNTOUTTAVAN TYÖTOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN (jatkoa)

Va. kja

Ehdotus: Kunnanhallitus päättää perustaa ohjaajan työsuhteen kuntouttavaan työtoimintaan 1.1.2017 lukien toistaiseksi. Tehtävä ilmoitetaan haettavaksi liitteenä 5 olevan hakuilmoituksen mukaisesti 21.11.2016 klo 15.00 mennessä Kuntarekryn ja Työvoimahallinnon internet-sivuilla sekä Reisjärvi -lehdessä.

Määrärahavaraus kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin tuodaan valtuuston hyväksyttäväksi vuoden 2017 talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.
EJ/IK

KHALL § 162

Kuntouttavan työtoiminnan ohjaajan työsuhteeseen ovat määräaikaan mennessä hakeneet seuraavat henkilöt:

Kalustonhoitaja Tero Aho, Reisjärvi
Merkonomi, myyntipäällikkö Ari Heikkinen, Vieremä
Koulunkäyntiavustaja, ohjaaja Tiina Hirvinen, Reisjärvi
Lähihoitaja Jonna-Maria Järvi, Reisjärvi
Puuseppä, maatalouslomittaja Virpi Kahilainen, Reisjärvi
Sähköasentaja, merkonomi Kimmo Katvala, Haapajärvi
Kuntoutuksen ohjaaja YAMK, sosiaaliohjaaja Kirsi Kumpulainen, Utajärvi
Artesaani Vesa Moilanen, Oulu
Lähihoitaja, nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja Suvi Nurmesniemi, Pyhäjärvi
Merkonomi Marju Puputti, Haapajärvi
Rakennusterveysasiantuntija Erkki Varonen, Kempele

Yhteenveto hakijoista on liitteenä 8. Hakemukset ovat nähtävillä kokouksessa.

Va. kja

Ehdotus: Kunnanhallitus päättää, että haastatteluun kutsutaan Ari Heikkinen, Tiina Hirvinen, Virpi Kahilainen, Kimmo Katvala, Kirsi Kumpulainen ja Vesa Moilanen. Haastattelut järjestetään perjantaina 9.12.2016 klo 09.00 alkaen. Haastattelijoina toimivat kunnanhallituksen ja valtuuston puheenjohtajistot, va. kunnanjohtaja ja hallintosihteeri sekä asiantuntijana Aaro Paakkonen.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

VA. KUNNANJOHTAJA MAUNO RANNON VUOSILOMA

KHALL § 163

Va. kunnanjohtaja Mauno Rannolla on 15 vahvistamatonta vuosilomapäivää, joista hän ehdottaa 5 päivää vahvistettaviksi ajalle 5.12.2016 ja 27.12.2016-30.12.2016, Myöhemmin vahvistettavaksi jää 10 päivää.

Päätös: Esittelijän esteellisyyden vuoksi kunnanhallitus päätti hallintosäännön 15 §:n nojalla käsitellä asian puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esitystä.

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti vahvistaa va. kunnanjohtaja Mauno Rannolle 5 vuosilomapäivää ajalle 5.12.2016 ja 27.12.-30.12.2016. Myöhemmin vahvistettavaksi jää 10 päivää.

Merkitään, että Mauno Ranto poistui esteellisenä kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

VALTUUSTON KOKOUKSEN 28.9.2016 PÄÄTÖSTEN LAILLISUUS JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

KHALL § 164

- § 44 Valtuutettujen lukumäärä 1.6.2017 alkaen. Ote päätöksestä on toimitettu Oikeusministeriölle ja keskusvaalilautakunnalle.
- § 45 Viranomaistehtävistä suoritettavat maksut. Ote päätöksestä on toimitettu tekniseen toimeen, kunnanhallitukselle ja laskentasihteerille.
- § 46 Ryhmäperhepäiväkodin perustaminen varhaiskasvatukseen. Ote päätöksestä on toimitettu varhaiskasvatukseen Merja Hattuselle ja Erja Puraselle ja laskentasihteerille.
- § 47 Osavuosikatsaus 1.1.-30.6.2016. Ote päätöksestä on toimitettu hallintokunnille ja laskentasihteerille.
- § 48 Teknisen johtajan viran täyttäminen. Ote päätöksestä on toimitettu virkaa hakeneille, tekniselle lautakunnalle ja palkkasihteerille.
- § 49 Muut mahdolliset asiat. Tiedoksiannot eivät aiheuta täytäntöönpanoa.

Va. kja

Ehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy valtuuston kokouksen 28.9.2016 päätökset laillisina täytäntöönpannuiksi.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

KUNNANHALLITUKSELLE SAAPUNEET PÖYTÄKIRJAT

KHALL § 165

Tekninen lautakunta 1.11.2016, 4/2016

Va. kunnanjohtaja Mauno Rannon tekemät viranhaltijapäätökset:

- § 36-38

Toimistos sihteeri Päivi Kokkonien tekemät viranhaltijapäätökset (asuntojen vuokraukset):

§ 12

Lomituspalvelupäällikkö Riitta Mustolan tekemät viranhaltijapäätökset:

- § 49-55

Lomatoimenjohtaja Urpo Ävistin tekemät viranhaltijapäätökset:

- § 18

Va. kja

Ehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy saapuneet pöytäkirjat ja toteaa, ettei käytä otto-oikeuttaan esitetyissä asioissa.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

ILMOITUSASIAI

KHALL § 166

Ppky Selänne

- kuntayhtymähallituksen kokouskutsu 24.11.16, 10/16

Keski-Pohjanmaan liitto

- maakuntahallituksen kokousptk 31.10.16, 11/16

Keski-Pohjanmaan erikoissairaanhoido- ja peruspalvelu-
kuntayhtymä

- hallituksen kokousptk 31.10.16, 9/16

Millespakka Oy

- hallituksen kokousptk

Reisjärven kunnan lausunnot 17.11.2016 Pohjois-
Pohjanmaan ELY-keskukselle liikennöintisopimusten muu-
tosesityksistä/ vakiovuoroliikenne Reisjärvi-
Haapajärvi, Haapajärvi-Reisjärvi ja vuoroliikenne Reis-
järvi-Oulu, Oulu-Reisjärvi.

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus merkitsee ilmoitusasiat tiedok-
seen.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p>Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä Kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.</p> <p>Pykälät</p> <p>151–158, 161, 162, 164, 165, 166</p>
	<p>Koska päätöksestä voidaan tehdä Kuntalain 89 §:n 1. mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:</p> <p>Pykälät</p> <p>159, 160, 163</p>
	<p>Hallintolainkäyttöl 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät ja valituskieltojen perusteet</p>

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja - aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.</p> <p>Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite, sähköposti ja telefax</p> <p>Reisjärven kunnanhallitus Reisjärventie 8 A 85900 REISJÄRVI sähköposti: reisjarvi@reisjarvi.fi telefax: 08 776 010</p> <p>Pykälät</p> <p>159, 160, 163</p>
	<p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.</p> <p>Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.</p>
Oikaisuvaatimuskirjelmän sisältö ja toimittaminen	<p>Ks. jäljempänä</p>

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianomainen sekä kunnan jäsen.</p> <hr/> <p>Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite, sähköposti ja telefax</p> <p>Pohjois-Suomen hallinto-oikeus puh. 029 56 42800 (vaihde)</p> <p>Isokatu 4, 3. krs</p> <p>PL 189, 90101 OULU sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi fax: 029 56 42841</p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät Valitusaika 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus, pykälät Valitusaika 30 päivää</p> <p>Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Pykälät Valitusaika Markkinaoikeus 14 päivää</p> <p>Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI</p> <p>puh. 029 56 43300 , fax 029 56 43314 , sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi</p> <p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.</p>
Oikaisuvaatimus-/valituskirjelmän sisältö ja toimittaminen	<p>Oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet. <p>Oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan nimi ja kotikunta. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen/valituksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle/valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Oikaisuvaatimuskirjelmään/valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys oikaisuvaatimus-/valitusajan alkamisen ajankohdasta.</p> <p>Oikaisuvaatimuskirjelmään/valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä/valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin hallintolain 12 §:ssä/HLL 21 §:ssä säädetään.</p> <p>Oikaisuvaatimusasiakirjat/valitusasiakirjat on toimitettava oikaisuvaatimus-/valitusviranomaiselle viimeistään oikaisuvaatimus-/valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimus-/valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa viranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Asiakirjat toimitetaan viranomaisen asiaintiosoitteeseen lähettäjän omalla vastuulla. Tämä voidaan tehdä myös postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimus-/valitusajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava *): nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p>
Lisätietoja	<p>Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa (Tuomioistuinmaksulaki 1455/2015). Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireilläpainijana ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.</p> <p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje / valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

*) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.

KUNNANJOHTAJAN VIRAN HAKIJAT JA SUOSTUMUKSENSA ANTANEET

HM Mika Akkanen, järjestelmäasiantuntija, Ylöjärvi

MMT, DI Jalo Aminoff, oma yritys; tuottaja, rakennuttaja, sijoittaja, Karjalohja

HTM Mari-Liisa Haka, yritysneuvoja, Lestijärvi

DI Jukka Ilomäki, erityisasiantuntija, Hämeenlinna

YTM Antti Jämßen, Lohja

KTM insinööri Raimo Laaksonen, Turku

YAMK insinööri Juha Liukkonen, työllisyyskoordinaattori, Ylivieska

YTM Tuula Luukkonen, kunnanjohtaja, Kuopio

AMK ins. Ensio Mäntykangas, Saariselkä

YTM Riku Niemelä, oma yritys; konsultti, Kuopio

HTM Raija Potila, kunnanjohtaja, Ristijärvi

YTM Juha-Pekka Rusanen, radiotoimittaja, Lapinlahti

Agrologi, Mari Tabell, maaseutuasiamies, Lapinlahti

YTM Maarit Tikkanen, aikuissosiaalityöntekijä, Kiuruvesi

FT, TtM Hanna Tölli, tuotantojohtaja, Reisjärvi

liitteenä yhdistelmä

Peruspalvelukuntayhtymä

Selänne

Haapajärvi • Kärsämäki • Pyhäjärvi • Reisjärvi

KHALL 30.11.2016 LIITE 2 § 152

VALT 8.12.2016 LIITE 4 § 70

Liite / asia 7

Vuosisopimus ja talousarvio 2017 Taloussuunnitelma 2018-19

Kuntayhtymähallitus 24.11.2016

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Yleisperustelut	1
1.1	Yleistä	1
1.2	Kuntayhtymän toimintaympäristön muutokset	1
1.3	Strategian mukaiset kehittämisalueet	4
2.	Vuosisopimus	6
2.1	Hallinto	6
2.1.1	Hallinto ja toimistopalvelut	6
2.1.2	Hankkeet	6
2.1.3	Tukipalveluyksikkö	7
2.1.4	Tilintarkastus	8
2.2	Hyvinvointipalvelut	9
2.2.1	Lastenneuvola, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto ja perhekeskustoiminta	9
2.2.2	Lastensuojelu, lastenvalvojan tehtävät ja perhetyö	10
2.2.3	Aikuissosiaalityö	11
2.2.4	Vammaispalvelut	13
2.2.5	Terapiapalvelut	14
2.3	Terveys- ja vanhuspalvelut	20
2.3.1	Hallinto	23
2.3.2	Lääkäreiden- ja hoitajien vastaanottopalvelut	23
2.3.3	Vuodeosastot	25
2.3.4	Täydentävät palvelut	25
2.3.5	Kuntoutus	27
2.3.6	Sairaankuljetus ja ensihoito	27
2.3.7	Työterveyshuolto	28
2.3.8	Suun ja hampaiden terveydenhuolto	29
2.3.9	Erikoissairaanhoito	30
2.3.10	Vanhuspalvelut	31
2.3.10.1	Kotihoito	31
2.3.10.2	Vuorohoito, päivätoiminta ja omaishoito	32
2.3.10.3	Asumispalvelut	34
2.4	Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	40
3.	Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa	43
3.1	Tuloslaskelma (vertailu TP2013, TP2014, TA2015 ja TAE2016 ja tunnusluvut)	43
3.2	Yhteenveto talousarvioesityksestä 2016 kunnittain	44
3.3	Talousarvio kunnittain tuloslaskelmamuodossa (vertailu TP2013, TP2014, TA2015 ja TAE2016)	46
3.4	Talousarvio kunnittain ja palvelulinjoittain (vertailu TP2013, TP2014, TA2015 ja TAE2016)	48
3.5	Yhteenveto kuntien maksuosuuksista 2016	50
3.6	Talousarvion sitovuus	50
4.	Investointiosa	50
5.	Rahoitusosa	51
6.	Taloussuunnitelma 2017-2018	52
6.1	Jäsenkuntien maksuosuudet ja tuloslaskelma	52
6.2	Investoinnit	53
6.3	Rahoituslaskelma	53
7.	Liitteet	54
7.1	Talousarvio kustannuspaikoittain	54
7.2	Vakanssit	71

1. Yleisperustelut

1.1 Yleistä

Hallitus julkisti 29.6.2016 sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen ja maakuntien perustamisen alustavat lakiluonnokset. Uudistusten keskeiset lait ovat maakuntalaki, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki, voimaanpanolaki ja maakuntien rahoituslaki.

Sote- ja maakuntauudistuksen tarkoituksena on nykyaikaistaa palveluja ja parantaa julkista talouden kestävyyttä. Uudistuksella pyritään luomaan edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon tulevaisuuden mallille. Uusissa maakunnissa otetaan käyttöön tehokkaimmat ja vaikuttavimmat toimintatavat, jotta palvelut voitaisiin tuottaa vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti. Tavoitteena on pienentää eroja ihmisten hyvinvoinnissa ja taittaa kustannusten kasvua. Palvelut integroidaan asiakaskeskeisesti ihmisten tarpeiden mukaisesti. Palveluiden integraation laajuus on uudistuksessa kansainvälisesti erittäin kunnianhimoista.

Lait ovat pohja uudistukselle, jossa Suomeen perustetaan 18 itsehallinnollista maakuntaa. Maakuntien vastuulle siirtyvät 1.1.2019 alkaen julkiset sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut, pelastustoimi, ympäristöterveydenhuolto, maakuntaliittojen tehtävät ja eräät muut kuntien ja valtion aluehallinnon tehtävät.

Kaikki julkiset sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut kootaan yhden johdon eli maakunnan alaisuuteen. Maakunnan vastuulla on sovittaa palvelut yhteen asiakaslähtöiseksi kokonaisuudeksi ja toimiviksi palvelu- ja hoitoketjuiksi. Tämä koskee julkisia sosiaali- ja terveystaloudellisia palveluja niin perustasolla kuin erityistasolla. Myös kaikki rahoitus kulkee maakunnan kautta palvelun tuottajille. Maakunnan tehtävä on varmistaa, että asiakkaan valinnanvapauden piirissä olevat julkiset, yksityiset ja kolmannen sektorin palvelut toimivat yhteen, tieto kulkee sujuvasti ja palvelut täyttävät laatuvaatimukset.

Kuntataloutta on leimannut viime vuodet jatkuva kireys, mihin ovat vaikuttaneet heikko suhdannetilanne ja verotulojen hidastunut kasvu, valtiontalouden tervehtymistoimenpiteet, kuntien tehtävien ja velvoitteiden lisääminen, muuttoliike sekä ikääntymiskustannusten asteittainen nousu. Kunnat ja kuntayhtymät ovat viime vuosina tehneet säästöjä ja tehostaneet toimintaansa.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen jäsenkuntien taloustilanne edellyttää jatkossa kuntayhtymältä tiukkaa talouskuria ja osittain myös talouden tasapainottamistoimenpiteitä. Kuntayhtymän toimintaa tulee tehostaa ja samalla huolehtia lähipalvelujen järjestämisestä kustannustehokkaasti.

Kunta-alalla on saavutettu kilpailukyky sopimus lähes kaikille sopimusaloille. Ratkaisun mukaan kunta-alan lomarahojen leikataan 30 % seuraavien kolmen vuoden aikana ja sosiaalikulut alennetaan. Kuntayhtymä varautuu 1 %:n kustannusvaikutukseen vuoden 2017 talousarviossa mm. nousseiden Varhe-maksujen vuoksi. Talousarviossa on varauduttu yhteensä 22,943 %:n sosiaaliturva- ja eläkemaksuihin.

1.2. Kuntayhtymän toimintaympäristön muutokset

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen jäsenkuntia ovat Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungit sekä Reisjärven kunta. Kärämäen kunta on osajäsen ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden osalta 1.1.2015 alkaen.

Kuntayhtymä aloitti toimintansa vuoden 2010 alussa. Talousarviovuosi on kuntayhtymän kahdeksas toimintavuosi. Kuntayhtymän luottamushenkilöiden ylimpänä päätöksentekuelimenä toimii yhtymähallitus. Perussopimuksen mukaisesti merkittävät asiat, kuten esimerkiksi vuosisuunnitelma, talousarvio ja tilinpäätös, hyväksytään jäsenkuntien valtuustojen yhtäpitävillä päätöksillä.

Muita luottamushenkilöiden toimielimiä ovat ympäristö- ja tarkastuslautakunta sekä yksilöjaos.

Jäsenkuntien asukasluku oli 31.12.2015 yhteensä 15.831 asukasta. Alueen asukasmäärä on vähentynyt koko 2000 -luvun ajan. Kärämäen asukasluku oli 2.655 asukasta.

Kunta	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	Muutos 14/15	Muutos 14/1 %
Haapajärvi	7 611	7 640	7 616	7479	7 440	-39	-0,5
Pyhäjärvi	5 890	5 850	5 731	5562	5 498	-64	-1,2
Reisjärvi	2 998	2 961	2 925	2901	2 893	-8	-0,3
Yhteensä	16 499	16 451	16 272	15 942	15 831	-111	-0,7

Kuntien asukasluvun perusteella jaettujen menojen osalta tapahtuu muutos edellisiin vuosiin verrattuna. **Haapajärven osuus on 47 % Pyhäjärven osuus 34,7 % ja Reisjärven osuus 18,3 %**. Ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden asukasluvun perusteella jaettujen menojen osuus (hallinnon kustannukset) jäsenkunnittain on Haapajärvellä 40,2 %, Kärämäellä 14,4 %, Pyhäjärvellä 29,7 % ja Reisjärvellä 15,6 %.

Jäsenkuntien väestön ikärakenne vaihtelee kunnittain.

	0-14 v. osuus	15-64 v. osuus	yli 65 v. osuus	perheiden
	väestöstä	väestöstä	väestöstä	lukumäärä
	30.06.2016 %	30.06.2016 %	30.06.2016 %	31.12.2015 kpl
Haapajärvi	19,7	59,2	21,1	1938
Pyhäjärvi	14,6	54,7	30,7	1488
Reisjärvi	19,4	56,9	23,7	730
Yhteensä/ka	17,9	56,9	23,8	4 156

Lähde: Tilastokeskus, Väestön ennakkotilasto, Väestön ennakkollinen ikärakenne neljännes vuosittain ja alueittain 2010-2016. Perheet perhetyypin ja lasten lukumäärän mukaan alueittain 1992-2015

Työpaikkojen määrää, työssäkäyntiä ja muuta toimintaa kuvaavat seuraavat tilastoluvut.

	Valtion veronalaiset tulot euroa/tulon saaja 2014	Asuntokuntien lukumäärä 31.12.15	Kunnassa olevien työpaikkojen lukumäärä 31.12.13	Kunnassa asuvien työssäkävien lukumäärä 31.12.13	Työssä käyvien hlöiden osuus 18-64 -vuotiaista, % 31.12.14
	Haapajärvi	23 500	3 227	3 002	2 819
Pyhäjärvi	23 091	2 682	1 908	1 964	61,3
Reisjärvi	23 920	1 204	1 013	1 100	68,3
Yhteensä/ka	23 504	2 371	1 974	1 961	65

Lähde: Tilastokeskus, Veronalaiset tulot - vuosi 2014, Yleisesti verovelvollisten tulonsaajien luku, tulot ja verot kunnittain 20015-2015/€, Asuntokunnat koon ja asunnon talotyypin mukaan 1985-2015, Alueella työssäkäyvät (työpaikat) alueen, toimialan (TOL 2008), sukupuolen ja vuoden mukaan 2007-2013, Kuntien avainluvut 1987-2014, Väestö alueen, pääasiallisen toiminnan, sukupuolen, iän ja vuoden mukaan 1987-2014

Jäsenkuntien taloutta kuvaavat seuraavat luvut vuoden 2015 tilinpäätöksissä.

	Vuosikate euroa/asukas	Valtionosuudet euroa/asukas	Verotulot euroa/asukas	Lainakanta euroa/asukas	Tilikauden tulos euroa/asukas
Haapajärvi	432	3 155	3 126	4 021	213
Pyhäjärvi	-188	2 772	3 981	1 886	-405
Reisjärvi	473	3 571	3 027	6 811	59
Yhteensä/ka	239	3 166	3 378	4 239	-44

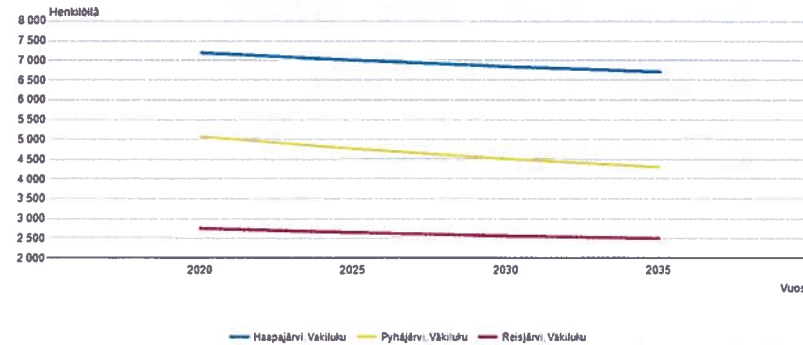
Jäsenkuntien taloudellinen tilanne vaihtelee, verotulot ja lainakanta ovat kasvaneet vuoden 2014 tilinpäätöksiin verrattuna ja keskimääräinen tilikauden tulos on miinuksella. Jäsenkuntien taloudellinen tilanne heijastuu myös kuntayhtymän talouteen. Jäsenkunnat ovat

asettaneet vuonna 2017 kuntayhtymän kustannusten nousulle 0 %:n tavoitteen verrattuna vuoden 2016 talousarvioon. Kustannusten nousuprosentiksi muodostui 0,8 %

Alle olevat kuviot osoittavat väestön vähenemisen, huoltosuhteen kasvun ja ikärakenteen muutoksen Selänteen alueella.

Väestöennuste vuoteen 2035

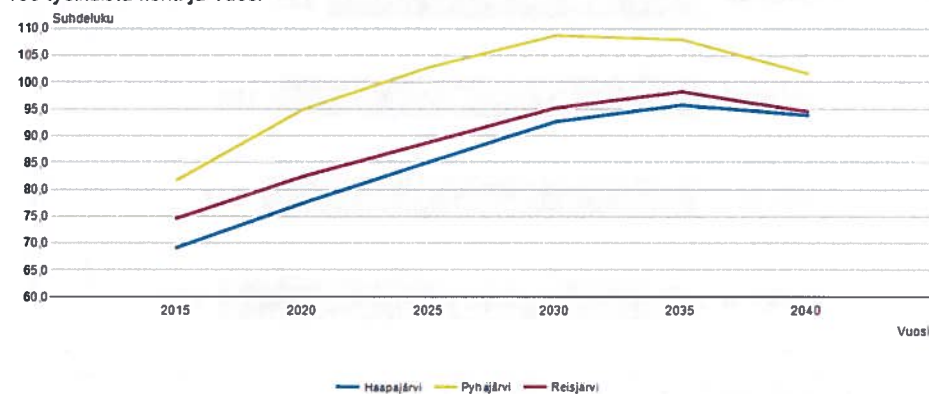
Väestöennuste 2015 muuttujina Alue, Sukupuoli, Väestömuutos ja Vuosi

Lähde Tilastokeskus

Väestöllinen huoltosuhte jäsenkunnittain

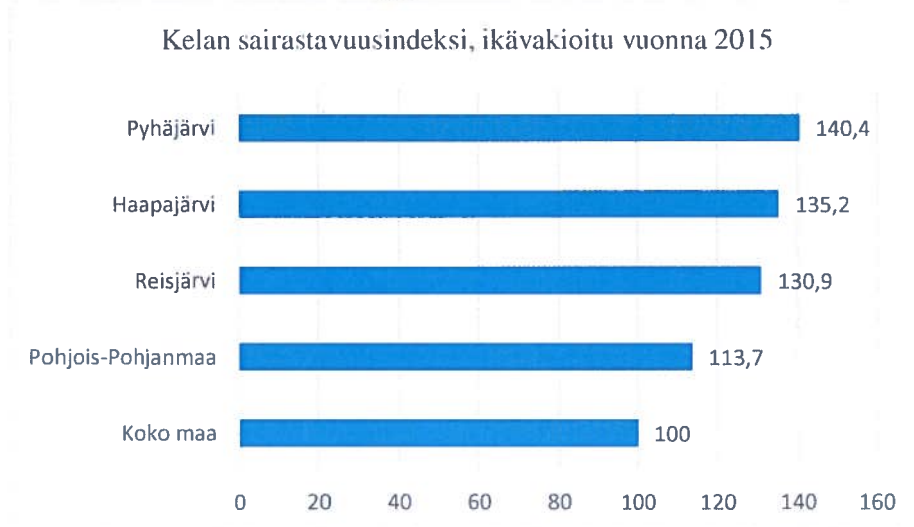
Väestöennuste 2015 Väestöllinen huoltosuhte muuttujina Alue, Lapsia ja 65 vuotta täyttäneitä 100 työkäistä kohti ja Vuosi

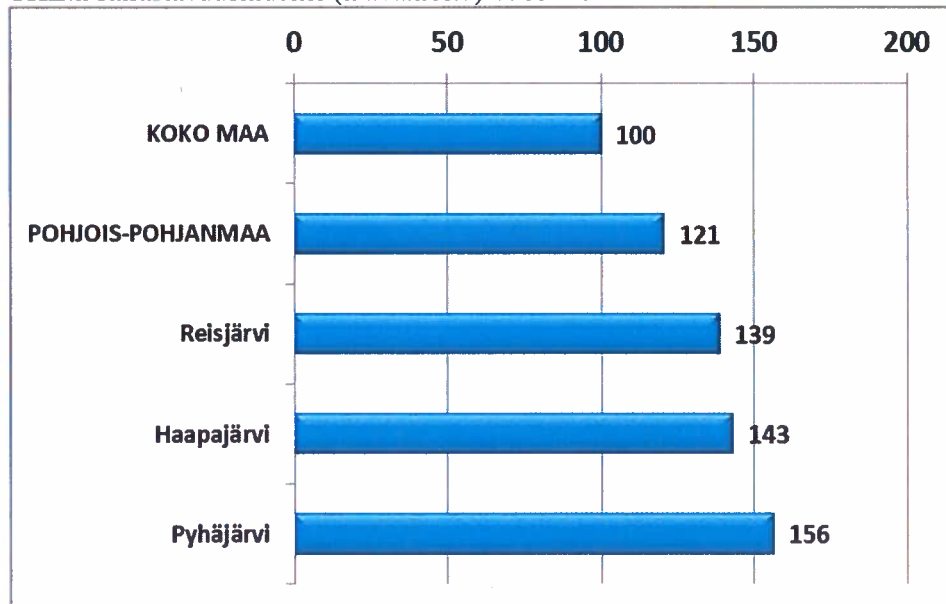
Lähde Tilastokeskus

Lapsia ja 65 vuotta täyttäneitä 100 työkäistä kohti: Väestöllinen (demografinen) huoltosuhte on alle 15-vuotiaiden ja 65+ vuotta täyttäneiden määrän suhde 15-64 -vuotiaiden määrään.

Kelan sairastavuusindeksi, ikävakioitu vuonna 2015

THL:n sairastavuusindeksi (ikävakioitu) vuosi 2011

Lähde: THL, Sotkanet 2016, indikaattori 243)

1.3. Strategian mukaiset kehittämisalueet

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen vastuulla on järjestää jäsenkuntien väestölle lain säätämät sosiaali- ja terveyspalvelut (perusterveydenhuollon palvelut ja erikoissairaanhoidon palvelut tarvittavin osin). Kuntayhtymän vastuulla on järjestää myös ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, maa-aineslain, rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan palvelut. Nämä palvelut tuotetaan myös Kärsämäen kunnalle osajäsenyyspimuksella. Kuntayhtymän toiminta perustuu jäsenkuntien valtuustojen hyväksymiin Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen perussopimukseen ja siihen liittyviin taustamuistioihin vuonna 2008.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne on yhtenäinen kuntayhtymä, jolla on yhteinen tahto toteuttaa perustehtävänsä. Kuntayhtymällä on valmius osallistua muutoksen tekemiseen palvelujen parantamiseksi ja ennakoida tulevaa.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne vaikuttaa osaltaan tuottamallaan terveydenhuollon ja hyvinvoinnin palveluilla alueen säilymiseen vetovoimaisena asukkaille. Se kykenee tuottamaan kustannustehokkaasti laadukkaita lakisääteisiä palveluja kehittämällä jatkuvasti toimintaansa.

Alue tunnetaan aktiivisesta hyvinvoinnin edistämisestä. Selänne on arvostettu alueellinen vaikuttaja ja haluttu yhteistyökumppani. Alueen asukkailla on mahdollisuus osallistua kehittämistoimintaan. Asukkailla on vastuu omasta terveydestä, jota Selänne tarvittaessa tukee.

Toiminta-ajatus: Selänteen tehtävänä on vahvistaa alueensa asukkaiden fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta tuottamalla kustannustehokkaasi näihin liittyviä palveluja.

Kuntayhtymä järjestää asukkailleen lain säätämät sosiaali- ja perusterveydenhuollon sekä erikoissairaanhoidon palvelut, ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, maa-aineslain, rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan palvelut sekä huolehtii palveluihin liittyvästä tiedottamisesta.

Arvot: Kaikessa toiminnassa – sekä päätöksenteossa että palveluissa – edistetään kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja omatoimisuutta. Arvomme ovat oikeudenmukaisuus, asiakaslähtöisyys, inhimillisyys ja tuloksellisuus.

➤ **Oikeudenmukaisuus**

Oikeudenmukaisuus toteutuu, kun palvelut toteutuvat tasapuolisesti huomioiden väestörakenne ja asukkaiden erilaiset tarpeet, hyvän hallinnon vaatimukset sekä yhtenäinen henkilöstöpolitiikka.

➤ **Asiakaslähtöisyys**

Palveluprosessit rustuvat asiakkaan tarpeisiin ja ajantasaiseen tietoon, joita arvioidaan säännöllisesti. Prosesseissa asiakas on aktiivinen toimija ja vastuussa omalta osaltaan hyvinvoinnistaan ja elinympäristönsä turvallisuudesta. Erityisen tuen tarpeessa olevat huomioidaan ja palvelut turvataan palveluohjauksen avulla.

➤ **Inhimillisyys**

Palvelut ja palveluprosessit ovat ihmiskeskeisiä, laadukkaita ja perustuvat hyviin ohjaus-, hoito- ja hoivakäytäntöihin kunnioittaen asiakkaan omia arvoja.

➤ **Tuloksellisuus**

Tuloksellisuudella tarkoitetaan palvelutoiminnan asiakkaiden näkökulmasta saatua oikeaa palvelua oikeassa paikassa ja oikea aikaisesti. Palvelu- ja toimintaprosessit kuvataan ja niiden tulokset arvioidaan. Toiminnalla tavoitellaan kestävää kehitystä. Saatua arviointitietoa hyödynnetään toiminnan jatkuvassa suunnittelussa, kehittämisessä ja toteutuksessa.

Vuosisopimus ja taloussuunnitelma on samalla palvelutasosuunnitelma lukuun ottamatta ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluita, jossa on laadittu oma palvelutasosuunnitelma.

Kuntayhtymähallituksen hyväksymä uusi organisaatorakenne tuli voimaan vuoden 2015 alusta ja sen kehittämistä jatketaan. Kuntayhtymähallituksen päätöksen mukaisesti varhaiskasvatus toimi omana palvelulinjana vuoden 2015 loppuun saakka ja sen jälkeen varhaiskasvatus siirtyi takaisin kuntiin.

Henkilöstöpolitiikan kehittäminen on kuntayhtymän keskeinen toiminnallinen tavoite. Sosiaali- ja terveydenhuolto on työvoimavaltainen ala, jolla on ollut pitkään pula eri alojen työntekijöistä. Selänneessä ei ole saatu täytettyä kaikkia avoimena olleita psykologien, sosiaalityöntekijöiden, terveyskeskuslääkärien ja hammaslääkärien vakansseja. Rekrytointiryhmä on perustettu vaikeita rekrytointitilanteita varten.

Henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin jatkuvalla kehittämisellä taataan nykyisen henkilöstön työskentely ja ylläpidetään Selänteen hyvää työnantajakuva uusille työntekijöille. Esimiesten koulutusta jatketaan vuoden 2017 aikana. Vuonna 2012 tehdyn työhyvinvointikyselyn pohjalta työyksiköissä on tehty kehittämissuunnitelmat, joita tarkennetaan vuonna 2016 tehdyn työhyvinvointikyselyn mukaisesti työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Työergonomiaa parannetaan ergonomiakorttikouluksilla tavoitteena henkilöstön

työkyvyn ylläpitäminen. Selänneessä tehdään jatkuvasti rakenneselvityksiä toimintojen osalta yhteistyössä henkilöstön kanssa. Rakenneselvitysten pohjalta kuntayhtymähallitus hyväksyy toteuttavat rakennemuutokset. Jäsenkuntien taloudellinen tilanne on tiukka ja Selänneen toimintaa tulee kehittää siten, että vakanssien määrää voidaan jopa vähentää eläköitymisen myötä. Henkilöstön vakanssien määrä on esitetty liitteessä 7. Henkilökunnan vähentyminen on osoittautunut kuitenkin vaikeaksi koko Selänneen toiminnan aikana, koska palvelujen tarve ja väestön ikääntyminen ovat vaatineet lisäresurssointia. Palvelurakenteen muutoksen avulla vakansseja on vähennetty vuoden 2016 aikana ja lisäksi vakanssien jäätyä avoimeksi niiden täyttöö tarkastellaan kriittisesti. Työhyvinvointityöryhmä on perustettu vuoden 2014 aikana ja sen tehtävänä on edelleen työhyvinvoinnin lisäämisen toimenpiteet. Päivätyössä olevien vakanssien täyttö tuodaan päätettäväksi kuntayhtymähallitukseen.

2. Vuosisopimus

2.1. Hallinto

2.1.1 Hallinto, hankkeet ja tukipalvelut

Palvelut

Kuntayhtymän toimintoja ja palvelulinjojen välisiä palveluketjuja kehitetään. Tavoitteena on varmistaa alueen asukkaille hyvä ja tasapuolinen palvelujen saatavuus. Toiminnan kehittämisessä käytetään valtakunnallisia soten ja Pohjois-Pohjanmaan PoPSTer-työryhmän mukaisia suosituksia. Palvelusihteerit ovat siirtyneet vuoden 2015 alusta palvelulinjoille tehtäviensä mukaisesti.

Hallinto ja toimistopalvelujen kustannuspaikkaan kuuluvat kuntayhtymän johtaja, talous- ja henkilöstöjohtaja, kaksi toimistosihteeriä. Hallinnon määräraha on vuonna 2017 yhteensä - **1.892.630** euroa, joka sisältää myös Tukipalveluyksikkö Selman kustannukset. Hallinnon kustannukset jakautuvat asukasluvun mukaisesti jäsenkuntien maksettavaksi. Hallinnon kustannuksiin sisältyvät henkilökunnan työterveyshuollon kustannukset ja muut henkilökunnan luontoisedut mm. tyky-kuntoseteli, soveltavan työn kustannukset sekä potilasasiamiehen kustannukset, yhteensä 453.140 euroa. Kuntaosuushankkeisiin varattu määräraha on 30.650 euroa.

Hallinnon kustannusten jakautuminen				
	Haapajärvi 47 %	Pyhäjärvi 34,7 %	Reisjärvi 18,3 %	Yhteensä
Muu Hallinto	-429 890	-317 387	-167 383	-914 660
Tukipalveluyksikkö Selma	-459 646	-339 356	-178 969	-977 970
Yhteensä	-889 536	-656 743	-346 351	-1 892 630

Luottamushenkilöhallintoon kuuluu kuntayhtymähallitus (9 jäsentä), ympäristölautakunta (8 jäsentä) yksilöjaos (4 jäsentä) ja tarkastuslautakunta (6 jäsentä).

2.1.2 Hankkeet

Toiminnan kehittämiseksi kuntayhtymä on vuonna 2017 mukana useissa alueellisissa ja valtakunnallisissa sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeissa. Hankkeisiin varattu määräraha on yhteensä **30.650 euroa**.

Tuottavuuden kehittämisen geometria – muutoskyvykkyyden, innovatiivisuuden ja yhteistyön toimintatapojen kehittäminen uudistuvalla sote-alalla – hanke. Hankkeen tavoitteena on hyvinvointipalvelujen riittävyyden varmistaminen edellyttää tuottavuuden ja vaikuttavuuden lisäämistä ja tehostamista. Toiminnan, kannattavuuden ja tuottavuuden tehostamiseksi tarvitaan uusia tapoja järjestää hyvinvointipalveluja. Tavoitteena on parantaa henkilöstölähtöisen kehittämisen avulla työelämän innovatiivisuutta, laatua ja lisätä työn tuottavuutta. Konkreettisina toimenpiteinä mukana oleville toimijoille suunnitellaan ja toteutetaan innovatiivisuutta, muutoskyvykkyyttä ja keskinäistä yhteistyötä lisäävä ohjelma.

Toiminnoilla lisätään alueiden yritysten verkostoitumista ja vertaisoppimista. Keinoina ovat kartoitukset, neuvonta, valmennukset ja organisaatiokohtaiset räätälöidyt työtapojen muutokset. Hankkeen hakijana toimii Oulun Ammattikorkeakoulu Oy ja kuntayhtymän rahoitusosuus on vuonna 2017 3.123 euroa ja vuonna 2018 3.123 euroa. Hanke on tarkoitus toteuttaa ajalla 11.2017-31.12.2018. Varaudutaan hankkeen rahoitukseen.

Lapsi- ja perhepalvelut uudistetaan valtakunnallisella muutos-ohjelmalla (LAPE).

Tavoitteena ovat nykyistä lapsi- ja perhelähtoisemmät, vaikuttavammat, kustannustehokkaammat ja paremmin yhteen sovitettut palvelut. Lapsen etu ja vanhemmuuden tuki ovat ensisijaisia. Peruspalveluja vahvistetaan ja siirretään painopistettä ehkäiseviin palveluihin ja varhaiseen tukeen. Näin voidaan vähentää lasten huostaanottoja ja laitoshoidon ja hillitä kustannusten nousua. Hanke rahoittaa myös maakuntien alueilla toimivien muutosagenttien toimintaa. Kuntayhtymän rahoitusosuus on noin 1 euro/asukas yhteensä vuosille 2016-2018.

LYHDE – Laatuoloikka sosiaalipalvelutoimijoille omavalvonnassa ja digitalisaatiossa – hanke kuuluu Kestävää kasvua ja työtä 2012-2020 Suomen rakennerahasto-ohjelmalla. Hankkeen hakijana toimii Ylivieskan Seutukuntayhdistys. LYHDE-hankkeen toiminta-alue kattaa 17 kuntaa ja hanke toteutetaan synkronissa PoPSTer –hankkeen kanssa. Suomessa valmistellaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen uudistusta, joka tulee voimaan 1.1.2019 alkaen. Uuden järjestelmän tarkoituksena on saada sosiaali- ja terveyspalveluihin laajemmat alueet kantamaan vastuuta alueen palveluista. Tavoitteena on myös integroida sosiaali- ja terveyspalvelut paremmin yhteen sekä parantaa palveluketjuja ja ottaa yritykset sekä kolmannen sektorin toimijat aidosti mukaan palvelutuotantoon. LYHDE –hankkeesta keskitytään sosiaalipalveluyritysten toimintaympäristön kehittämiseen. Yleisimpiä yksityisiä sosiaalipalveluita ovat ikääntyneiden palveluasuminen, ikääntyneiden ja vammaisten kotipalvelut, lasten ja nuorten laitos- ja perhehoito sekä lasten päivähoito. Lyhde-hankkeen kuntayhtymän rahoitusosuus on 3.328 euroa vuosille 2017-2018.

Avustajatoiminta-hanke Keski-Pohjanmaan Sotaveteraanipiiri ry:n hallinnoima työvoimapolitiittinen hanke, jossa palkataan pitkäaikaistyöttömiä veteraaneille kotiin avustamaan kaikissa kodinhoitoon liittyvissä tehtävissä. Lisäksi projektin tavoitteena on pitkäaikais-työttömien työllistäminen ja ammatillisen koulutuksen järjestäminen mahdollisuuksien mukaan. Keski-Pohjanmaan Sotaveteraanipiiri ry on pyytänyt kuntayhtymää hankkeeseen mukaan Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungin ja Reisjärven kunnan osalta. Kuntalisää haetaan kahden avustajan palkkaamiseen ajalle 1.1.2017 - 31.12.2017. Kuntalisän suuruus on 14.400 euroa/vuosi. Kuntalisä on varattu hoito- ja vanhustyöpalvelujen kotihoidon menoihin kohtaan avustukset yhteisöille; Haapajärvi 5.000 €, Pyhäjärvi 6.400 € ja Reisjärvi 3.000 €.

2.1.3 Tukipalveluyksikkö Selma

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Palvelusopimus, joissa määritellään tukipalveluyksikkö Selman ja asiakkaiden työnjako, on allekirjoitettu vuonna 2014. Selman toimintoja tarkastellaan ja kehitetään jatkuvasti vastaamaan palvelujen tarvetta. Tavoitteita seurataan asiakaskyselyillä. Kehittämiskeskustelut käydään henkilökunnan kanssa vuosittain.

Tukipalveluyksikkö Selma tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon sekä IT-palvelut jäsenkunnille ja kuntayhtymälle. Henkilökuntaa tukipalveluyksikössä on 20,5. Tukipalveluyksikkö Selman määräraha on yhteensä -977.970 euroa (Hpj -459.646, Pj -339.356, Rj -178.969) vuonna 2017.

Asiakas			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Palveluja ja palveluprosesseja kehitetään ja uudistetaan teknologiaa hyödyntämällä	Sähköisten toimintojen laajentaminen talous- ja henkilöstöhallinnossa Selman ja yhteistyökumppaneiden välillä	Asiakastyytyväisyyskysely jäsenkuntien ja Selänteen käyttäjille	Asiakaskyselyn tulos vähintään 4 (asteikko 1-5)
Palvelut (prosessit)			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Palveluja ja palveluprosesseja kehitetään ja uudistetaan teknologiaa hyödyntämällä	Osallistuminen uusien ratkaisujen suunnitteluun ja käyttöönottoon Selänteen alueella	Uusien ohjelmien käyttöönotto	Henkilökunnan koulutukset Abilitan joustavaan käyttöön
Henkilöstö			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Ammattitaitoinen, hyvinvoiva ja työssään tuloksia saavuttava henkilöstö	Henkilöstön osaaminen ja saatavuus turvataan/varmistetaan työhyvinvointia, koulutusta ja työssä jaksamista kehittämällä sekä tukemalla	Osaava henkilöstö Sairauslomapäivät	Ammatilliseen koulutukseen osallistuminen x 12 pv Sairauslomapäivät alle 5 pv/hlö/vuosi
Talous			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Tuottavuuden lisääminen	Resurssien oikea kohdentaminen	Talousarvio	Talousarviossa pysyminen

2.1.4 Tilintarkastus

Tilintarkastajan ostopalvelujen ja tarkastuslautakunnan toiminnan määräraha on 25.290 euroa.

Talouden tunnusluvut:

Hallinto	TP2014	TP2015	TA2016 muutettu alkuperäinen	TAE2017
Hallinto ja Toimistopalve	-552 884	-691 501	-896 400	-889 370
Taloushallinto Selma	-1 104 731	-880 100	-970 270	-977 970
Tarkastustoimi	-19 784	-14 836	-25 290	-25 290
Kuntaosuudet	77 675 985	68 653 205	65 095 640	62 317 770
Yhteensä	75 998 586	67 066 768	63 203 680	60 425 140

Tilinpäätös 2014 sisältää Kärsämäen kuntaosuuden kaikista palveluista ja tilinpäätös 2015 jäsenkuntien varhaiskasvatuksen kuntaosuuden. Taloushallinto Selman palvelut vuodelta 2014 sisältävät Kärsämäen kunnalle tuotetut henkilöstö- ja taloushallintopalvelut sekä Pyhäjärven kaupungille tuotetut vesi- ja kaukolämmön palvelut.

2.2 Hyvinvointipalvelut

Vastuuhenkilö: Palvelujohtaja Merja Lehtiharju

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Hyvinvointipalveluissa autetaan palvelun saajia monin eri tavoin. Palveluihin kuuluvat äitiys- ja lastenneuvola, kouluterveys, perhekeskustoiminta, lapsiperheiden kotipalvelu, lastensuojelu, aikuissosiaalityö, vammaispalvelu sekä mielenterveys ja päihdepalvelut. Kaikilla osa-alueilla tehdään perustyön ohella myös kehittämistoimintaa.

Kehittämisessä keskitytään peruspalvelukuntayhtymä Selänteen strategian mukaisesti asiakkaaseen ja asiakkaan palveluohjaukseen sekä ennaltaehkäisyyn ja kuntouttavaan työtoteeseen. Tulevan vuoden erityisenä kehittämisaikana on asumispalvelujen kehittäminen ja vammaispalvelun organisaation kehittäminen.

2.2.1 Lastenneuvola, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto ja perhekeskustoiminta, lapsiperheiden kotipalvelu ja sosiaalihoitolain alainen perhetyö

Äitiys- ja perhesuunnitteluneuvola sekä lastenneuvola toimivat lähipalveluina kaikilla paikkakunnilla. Lääkäreinä ovat Ppky Selänteen omat lääkärit ja erikoislääkäripalveluita ostetaan Terveystalolta. Neuvolat ja koulut ovat mukana LAPE- hankkeessa, jonka tarkoituksena on järjestää nykyistä perhelähtoisemmät, vaikuttavammat, kustannustehokkaat ja paremmin yhteen sovitettut palvelut alueella. Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto ovat mukana moniammatillisessa yhteisössä kouluilla, kutsunnoissa ja nuorten pajoissa.

Perhekeskustoiminta vakiinnuttaa asemansa lapsiperheiden matalan kynnyksen palveluna myös Haapajärvellä ja Reisjärvellä; Pyhäjärvellä toimintaa ollut säännöllisesti jo v 2012 alkaen. Lapsiperheiden kotipalvelua kaivattaisiin enemmän kuin sitä on ollut saatavilla. Palvelusetelin käyttöönottoa on valmisteltu v. 2016 aikana ja toiminta päästään aloittamaan 2017 alussa. Sosiaalihoitolain alainen perhetyö tulee lisääntymään v. 2017 aikana.

Asiakas			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Hyvinvoivat lapset ja perheet	Oikeat palvelut oikeaan aikaan	Jonotusaika	Normaalisti 1-2 vk, akuutti samana päivänä
Palvelut (prosessit)			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Perhelähtöiset, vaikuttavat palvelut	Kohdennetaan palveluita eniten tarvitseville unohtamatta peruspalveluita	Asiakkaiden, työntekijöiden ja yhteistyötahojen palaute	Neuvola-kouluterveyskyselystä hyvä palaute
Henkilöstö			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Osaava, motivoitunut, hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvoinnin lisääminen Tiedottaminen	Asiakastyytyväisyyskyselyt Työhyvinvointikyselyt	Virkistysiltapäivät 4 t vuosi Koulutukset min 3p/v Kokoukset 1 x kk Muut tapaamiset
Talous			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Talousarviossa Pysyminen	Ennaltaehkäiseviin palveluihin sijoittaminen	Lapsiperheiden kotipalvelun saanti	Ennaltaehkäisevien palveluiden lisääntyminen

Toimintaympäristö ja sen muutokset:

Haasteena on havaita ne lapset, nuoret ja perheet, jotka tarvitsevat enemmän huomiota ja jokaiselle sopivan auttamiskeinon tai toiminnon löytäminen mahdollisimman asiakaslähtöisesti, joustavasti, mutta myös kustannustehokkaasti. Sosiaalihuoltolain uudistuksen myötä perhetyötä tarjotaan Selänteessä myös sosiaalihuoltolain mukaisena palveluna, ei vain lastensuojelun palveluna tai maksullisena lapsiperheiden kotipalveluna. Sosiaalihuoltolain mukaisen perhetyön tarve on suuri ja kokoajan kasvava ja on tärkeää ennaltaehkäisevää toimintaa. Ongelmiin kannattaa tarttua silloin kuin ne vielä ovat pieniä. Haapajärven ja Reisjärven lasten kotipalvelun vakiinnuttamiseksi vakinaistetaan yksi työntekijä. Sosiaalihuoltolain mukaisen perhetyön tarpeen arviointiin ja koordinointiin tarvitaan sekä neuvolapalveluiden että lastensuojelun asiantuntemusta.

2.2.2 Lastensuojelu, lastenvalvojan tehtävät ja perhetyö

Tulosityksikön toiminta – ajatus:

Painopistealueena on tuottaa vaikuttavia, laadukkaita ja monimuotoisia lastensuojelupalveluita lain edellyttämiä määräaikoja noudattaen. Lain edellytykset täyttyvät mikäli kasvavaan lastensuojelutarpeeseen osoitetaan riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö. Lapsia ja perheitä tuetaan avun tarpeessa siten, että vaihtoehtoisia palvelupolkuja arvioidaan asiakkaan tarpeesta käsin. Selänteessä lastensuojelutyö hoidetaan lähipalveluna. Lastenvalvojan tehtävät hoidetaan pyhäjärvisille asiakkaille Pyhäjärvellä, reisjärvisille ja haapajärvisille asiakkaille keskitetysti Haapajärvellä. Tarvittaessa otetaan asiakkaita vastaan myös Reisjärvellä. Lisäksi osallistutaan alueelliseen virka-ajan ulkopuoliseen sosiaalipäivystykseen.

Selänteen strategian mukaisesti painopistettä pyritään yhä enemmän siirtämään ennalta ehkäisevään työhön ja avohuollon palveluihin lapsen etu huomioiden. Henkilöstöresurssi jokaiseen kuntaan kohdennetaan kuntien asiakasmäärien suhteessa. Lastensuojelussa jatketaan yhteistyötä eri toimijatahojen kanssa.

Toiminnan tavoitteet:

Lastensuojelutyötä tehdään avohuoltopainotteisesti lain edellyttämällä tavalla ja kansallisia lastensuojelun laatusuosituksia noudattaen. Asiakastapaukset ovat yhä haastavampia, mikä asettaa vaatimuksia tehokkaalle ja laadukkaalle lastensuojelutyölle. Tehokkailta avohuollon tukitoimilla pyritään edelleen vähentämään sijoitusvuorokausien määrää.

Lastensuojeluilmoitukset ja lastensuojelutarpeen selvitykset pyritään tekemään lain määräaikojen puitteissa. Palveluohjauksen prosesseja kehitetään edelleen. Perheoikeudellisiin asioihin liittyen lähdetään mukaan oikeusministeriön järjestämään huoltoriitojen asiantuntija-avustajien koulutukseen. Asiantuntija-avusteisten huoltoriitojen sovittelut käräjäoikeudessa vähentävät kunnissa tehtävien käräjäoikeuden pyytämien olosuhdeselvitysten määrää.

Varhaisen vaiheen tukimuotona perhetyö on nostettu yhdeksi tavoitteeksi kuntien Hyvinvointisuunnitelmissa ja joka päätöksenteossa tulee huomioida. Perhetyön palveluja on kehitetty ja tehostettu ja painopiste tulee kasvamaan entisestään. Asiakasmääriä ei voida enää nostaa resurssien vähäisyyden vuoksi, vaikka painopistettä pitäisi voida kehittää ennalta ehkäisevän työn ja varhaisen puuttumisen suuntaan. Perusteltua on, että ennaltaehkäisevään työhön voidaan palkata tilapäisesti työntekijöitä, jotka auttavat perheen lyhytaikaisen avun tarpeessa mm. kriisiytyneessä elämäntilanteessa. Jos ei investoida riittävästi perhetyöhön ja avohuoltoon, painopiste siirtyy sijaishuoltoon, joka vie kasvavan määrän voimavaroista (kustannukset ja työntekijän työpanos).

Asiakas			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Laadukkaat, oikea-aikaiset ja tarpeenmukaiset lastensuojelupalvelut	Painotetaan ennaltaehkäiseviä ja avopalveluita	Lastensuojeluilmoitusten ja lastensuojelutarpeiden selvitysten toteutuminen määräaikojen puitteissa	Enintään seitsemän arkipäivää Enintään kolme kuukautta
Palvelut (prosessit)			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Lastensuojelutyön painopisteen siirtäminen ennaltaehkäisevään tukeen ja varhaiseen puuttumiseen Sosiaalihuoltolain mukaisen palveluohjauksen kehittäminen	Palveluja ja työprosesseja kehitetään Yhteistyötä kehitetään eri toimijoiden kanssa, rajapintojen tunnistaminen	Sijoitusvuorokausien määrien vähentäminen Toimivat prosessit	Sijoitusvuorokaudet ovat vähentyneet Toimiva palveluohjaus
Henkilöstö			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Riittävä kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö Henkilöstön osaamisen jatkuva kehittäminen ja henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen	Rekrytoinnin onnistuminen Riittävä ammatillinen täydennyskoulutus Työhyvinvoinnista huolehtiminen	Rekrytointiprosessien arvioiminen Työhyvinvointikyselyt Työnohjaus Sairaslomapäivät	Vakituinen, kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö, onnistunut rekrytointi Koulutuspäiviin osallistuminen Virkistysiltpäiviä 1-2 kertaa vuosi
Talous			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Ostopalveluiden vähentäminen Talousarviossa pysyminen	Resurssien oikea kohdentaminen ja riittävä henkilöstön määrä Talouden jatkuva arviointi	Talousarvion jatkuva seuranta	Määrärahat riittävät

Toimintaympäristö ja sen muutokset:

Lastensuojelun henkilökuntaan kuuluu viisi sosiaalityöntekijää, kaksi sosiaaliohjaajaa, neljä perhetyöntekijää sekä aikuissosiaalityön kanssa yhteinen johtava sosiaalityöntekijä. Selänteessä haasteena on pätevien sosiaalityöntekijöiden rekrytointi, kelpoisuusehdot täyttäviä sosiaalityöntekijöitä ei ole saatavilla.

Sosiaalihuolto- ja lastensuojelulain vaatimusten mukaisesti ennalta ehkäisevään työhön panostetaan entistä voimakkaammin. Vain tarjoamalla palveluita riittävän varhaisessa vaiheessa voidaan välttää kalliimpia lastensuojelun kustannuksia.

2.2.3 Aikuissosiaalityö

Tulosityksikön toiminta-ajatus:

Aikuissosiaalityön tavoitteena on tukea lisääntyvän aikuisväestön/-asiakkaiden sosiaalista hyvinvointia, toimintakykyä, vastuullisuutta, syrjäytymisen ehkäisyä sekä ennaltaehkäistä ja

puuttua ongelmien syntyyn ja tukea omatoimista suoriutumista. Aikuissosiaalityö tuottaa ehkäisevää ja täydentävää toimeentulotukea, kuntouttavan työtoiminnan- ja välitystiliasiakkaiden palveluita. Painopistealueena on pitkäaikaistyöttömien ja nuorten (alle 30-vuotiaat) työttömien aktivointi, asiakas-, palvelu- ja aktivointisuunnitelmien laatiminen ja jatkuva seuranta sekä henkilökunnan tehtävien jaon ja verkoston kehittäminen. Vuonna 2016 on aloitettu jalkautuva sosiaalityö nuortentila Stollessa, ja tähän panostetaan lisää vuoden 2017 aikana. Aikuissosiaalityön palvelut tuotetaan lähipalveluina. Lisäksi osallistutaan alueelliseen virka-ajan ulkopuoliseen sosiaalipäivystykseen.

Toiminnan tavoitteet:

Hakemukset pyritään käsittelemään lain vaatimien määräaikojen puitteissa. Edelleen haasteena on pitkäaikaistyöttömien aktivoiminen, jotta Kelan kunnilta laskuttamat työmarkkinatuen kuntaosuudet saadaan laskemaan. Moniammatillisella yhteistyöllä on kyseisellä alueella huomattavan suuri merkitys.

Asiakas			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Järjestetään laadukkaat ja tarpeen mukaiset aikuissosiaalityön palvelut	Palveluiden ja palveluprossien jatkuva kehittäminen	Asiakastytyväisyyskyselyt Toimeentulotuen käsittelyajat	Hyvä asiakaspalaute Määräajoissa pysyminen, enintään seitsemän arkipäivää
Palvelut (prosessit)			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Toimivat palvelut ja palveluiden kehittäminen jatkuvassa muutoksessa. Uuden teknologian hyödyntäminen	Palveluiden ja palveluprossien kehittäminen, rajapintojen tunnistaminen	Toimivat prosessit	Toimivat prosessit ja tietoliikenne yhteistyökumppaneiden kanssa (perustoimeentulotuen siirto Kelalle)
Henkilöstö			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Riittävä kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö Henkilöstön osaamisen jatkuva kehittäminen ja henkilöstön hyvinvointi	Rekrytoinnin onnistuminen Riittävä ammatillinen täydennyskoulutus Työhyvinvoinnista huolehtiminen	Rekrytointiprosessien arvioiminen Työhyvinvointikyselyt Työnohjaus Sairaslomapäivät	Vakituinen, kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö, onnistunut rekrytointi Koulutuspäiviin osallistuminen Virkistysiltapäivä
Talous			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Talousarviossa pysyminen	Kohdennetaan resurssit oikein ja parannetaan kokonaisuuden hallintaa	Talousarvion jatkuva seuranta	Määrärahat riittävät

Toimintaympäristö ja sen muutokset:

Perustoimeentulotuki siirtyy 1.1.2017 alkaen kunnilta Kelan hoidettavaksi. Kuntiin jää täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki. Siirtymävaiheessa on tärkeää asiakasprosessien

hoitaminen siten, että asiakkaat saavat tarvittavat palvelut oikea-aikaisesti ja että yhteistyö ja tietoliikenne Kelan ja kuntien välillä toimii.

Perustoimeentulotuen siirtymisen myötä aikuissosiaalityön henkilökuntaa vähennetään 2017 vuoden alusta yksi ja puoli henkilöä. Irtisanomismenettelyä ei tarvita, koska osassa viroista on ollut määräaikaista työntekijöitä ja yksi henkilö on jäänyt eläkkeelle. Henkilökuntana aikuissosiaalityössä tulee olemaan kaksi sosiaalityöntekijää ja kaksi sosiaaliohjaajaa sekä johtava sosiaalityöntekijä yhteisenä lastensuojelun kanssa.

2.2.4 Vammaispalvelut

Tulosityksikön toiminta-ajatus:

Vuoden 2016 alusta vammaispalveluihin on kuulunut vaikeavammaisten palvelut ja kehitysvammahuolto. Palveluita järjestetään ensisijaisesti Selänteen omana tuotantona ja tuettuna ja vasta toissijaisesti hankitaan ostopalveluja. Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen tavoitteena on edistää vammaisten henkilöiden tasa-arvoa ja mahdollisuuksia yhdenvertaiseen elämään muiden kansalaisten kanssa. Keskeisimpiä palveluja ovat vaikeavammaisten kuljetuspalvelut, palveluasuminen, henkilökohtainen apu ja asunnon muutostyöt sekä asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet. Kehitysvammaisten palveluiden keskeisin tehtävä on edistää kehitysvammaisten henkilöiden päivittäisistä toiminnoista suoriutumista, edistää heidän sopeutumistaan yhteiskuntaan ja turvata heidän tarvitsemansa hoito ja muu huolenpito. Kehitysvammaisten palveluissa panostetaan asiakaslähtöisyyteen ja yksilölliseen palveluun kaikessa toiminnassa.

Asiakas			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Asiakkaan kokonaisvaltainen hyvinvointi	Asiakaslähtöisyys Palvelut tuotetaan yksilöllisesti, asiakaslähtöisesti ja laadukkaasti	Asiakastyytyväisyyskysely Asiakaspalaute kirjataan	Asiakaspalautejärjestelmä käytössä ja sitä hyödynnetään
Palvelut (prosessit)			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Asiakaslähtöinen palveluprosessi	Palvelujen toteuttamisessa painotetaan ennalta ehkäiseviä avopalveluita kuntouttavalla työotteella rajapinnat tunnistamalla ja hyödyntämällä.	Palveluasumisen ostopaikat lukumäärä	Ostopalveluitten määrä on vähentynyt
Henkilöstö			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Henkilöstön osaamista ylläpidetään ja kehitetään. Työhyvinvoinnista huolehditaan.	Henkilöstön osaaminen ja saatavuus turvataan /varmistetaan työhyvinvointia, koulutusta ja työssäjaksamista kehittämällä ja tukemalla.	Henkilökunnan vaihtuvuus Työhyvinvointikysely Sairauspoissaolot Kehityskeskustelut Työnohjaus	Pysyvä henkilöstö Täydennyskoulutusten minimaatimus täyttyy Esimieskoulutus käyty
Talous			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Kustannustehokkuus ja taloudellisesti kestävä kehitys	Talouden kehitykseen vaikutetaan kohdentamalla resurssit oikein ja parantamalla kokonaisuuden hallintaa	Talousarvion seuranta	Budjetissa pysyminen joka osaluokalla

Toimintaympäristö ja sen muutokset:

Vammaispalvelussa vaikeavammaisten palvelujen ja kehitysvammahuollon yhdistämisen myötä painopistealueeksi nousee vammaispalvelujen organisaation kehittäminen.

Kehitysvammahuollossa Haapajärvellä koululaisten päivähoitoon palkataan määräaikaista ohjaajia tarpeen mukaan. Alle 18-vuotiaiden kehitysvammaisten ryhmätilapäishoidon järjestämistä päiväkodin tiloissa Haapajärvellä arvioidaan. Männistökodin remontin valmistuttua varaudutaan tyhjien asukaspaikkojen täyttämiseen ja henkilökunnan määrän nostamiseen henkilöstömitoituksen mukaiseksi. Pyhäjärvellä tuettuun asumiseen saadaan lisäresurssia, kun toimintakeskuksen ohjaaja tekee tarvittaessa myös tuetun asumisen ohjaajan tehtäviä. Koululaisten päivähoitoon palkataan edelleen määräaikainen avustaja.

Vammaispalvelulain mukaiset erityiseen järjestämisvelvollisuuteen kuuluvat palvelut ovat vaikeavammaisen henkilön subjektiivista oikeutta, ja niiden palvelujen hakijoiden määrä on ollut kasvussa.

Tehostetussa kehitysvammaisyksikön henkilömitoituksen takia esitetään Reisjärvellä Mäntykotiin vakinaistettavaksi yksi ohjaajan määräaikainen vakanssi, johon pätevyysvaatimuksena on lähihoitajan tutkinto (suuntautuminen vammaistyöhön). Vastaava ohjaaja jatkaa määräaikaisena vammaispalvelujohtajan poissaoloon saakka. Tuettua asumista ohjaajan sijaisuutta jatketaan kokoaikaisena, koska tuetussa asumisessa toiminta laajenee koko ajan.

2.2.5 Terapiapalvelut

Tulosityksikön toiminta – ajatus

Terapiapalveluiden toiminta-ajatuksena on tuottaa alueensa asukkaille laadukkaat mielenterveys- ja päihdetyöntöön palvelut lapsille, nuorille ja aikuisille. Palveluihin kuuluu perheneuvolatyö, mielenterveys- ja päihdetyön vastaanotot, kotona pärjäämistä tukeva kotikuntoutus, päivätoimintakeskusten palvelut sekä asumispalvelut niin Selänteen omissa yksiköissä Kirsikkakodissa ja Ryhmäkodilla kuin tarvittaessa palveluasumisessa ostopalveluna.

Toiminnan tavoitteet Terapiapalveluiden työskentely painottuu ennaltaehkäisevään työhön ja asiakasta kuntouttavaan hoitoon. Hoidossa painotetaan asiakaslähtöisyyttä ja tavoitteellisuutta. Yhtenä painopiste-alueena nyt ja tulevaisuudessa on myös oman palvelutoiminnan lisääminen niin, että kalliiden ostopalveluiden määrää voitaisiin vähentää ja säästää syntyisi myös erikoissairaanhoidon kustannuksiin. Ennaltaehkäisevä työote ja palvelujen saaminen tarvittaessa omaan kotiin lisää asiakkaiden omatoimisuutta ja kotikuntoisuutta. Reisjärvelle esitetään määräaikaisesti toimineen sairaanhoitajan (50%) tehtävän vakinaistamista. Lasten- nuorten ja aikuisten mielenterveystyön laadullisena tavoitteena on palveluiden oikea aikaisuus sekä kotiin tehtävän työotteen lisääminen koko palvelulinjalla sekä moniammatillinen ennaltaehkäisevä työote.

Asiakas			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Itsenäinen ja hyvinvoiva asiakas.	Oikea palvelu oikeaan aikaan ja oikeakestoisesti	Aika asiakkaaksi ilmoittautumisesta asiakkuuden alkamiseen	Alle viikko
Palvelut (prosessit)			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017

Ihmisen kokonaisvaltainen hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäisy	Tuotetaan niitä palveluita mitä asiakas tarvitsee	Työntekijöiden ja yhteistyökumppaneiden kokemus palveluistamme	Kyselyllä mitattuna arvosana 8-10 / 10.
Henkilöstö			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Osaava ja hyvinvoiva Henkilöstö	Työhyvinvointiin panostaminen Täydennyskoulutuksen ajantasaisuus Koulutusmäärärahojen riittävyys Rekrytointiprosessin toimivuus	Työhyvinvointikysely Asiakastyytyväisyyskysely Rekrytointiprosessin arvioiminen	Virkistysiltapäivät 1-2 x vuosi Tutustumismatkat 1-2 x vuosi Koulutuspäivät asiakasvastaanotto-työssä vähintään 5 / vuosi Onnistunut rekrytointi
Talous			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Talousarviossa Pysyminen Asumispalveluiden ostopalveluiden vähentäminen/keventäminen	Talouteen aktiivinen vaikuttaminen Riittävä henkilöstö	Talouden seuranta Uudet määräaikaiset työsopimukset	Määrärahat riittävät/säästöt Ostopalvelut vähentyneet vähintään 30%

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Toimintamalleja ja rakenteita kehitetään niin, että koko Selänteen alueella pystytään vähentämään tehostetun palveluasumisen ostoja sijoittamalla asiakkaat omiin asuntoihin, jonne he saavat tarvitsemansa palvelun. Tämä toiminta on jo alkanut jo aiemmin ja erityisesti vuoden 2016 syksyllä ja näkyy jo nyt asumispalveluiden kustannuskehityksessä.

Kotikuntoutuksessa määräaikaisena tapahtunut työtehtävä esitetään vakinaistettavaksi Haapajärvellä. Jatkossa toiminnan laajentuessa tullaan tarvitsemaan uusia määräaikaisia hoitotyöntekijöitä, kun asumispalveluissa olevia lähdetään kotiuttamaan omiin asuntoihin, koska asiakkaat tarvitsevat erityisesti alussa enemmän tukea. Tämän kotikuntoutuksen enemmän suuntautuvan asumispalvelurakenteen muutoksen myötä saadaan aikaan kustannussäästöjä asumispalveluista, vaikka osa siitä käytettäisiinkin määräaikaisen henkilökunnan palkkaamisen kehittämisprojektin ajaksi

Tulevaisuuden haasteena on turvata riittävät mielenterveystyön palvelut lapsille, nuorille, aikuisille ja perheille lähipalveluna ja lisätä kotiin suuntautuvaa mielenterveystyötä. Kotikuntoutuksen lisäämisellä voidaan turvata asiakkaiden mahdollisimman itsenäinen kotona asuminen. Kotiin tehtävä työ ei kuitenkaan poista vastaanottotyön tarvetta mielenterveystyössä, kun tavoitteena on esimerkiksi työkykyisyyden säilyttäminen ja psyykkisen sairastumisen hoitaminen. Lasten – ja nuorisopsykiatrisen perhe- ja terapiatyöskentelyn tarve on myös kasvava perheiden ongelmien lisääntyessä nyky-yhteiskunnassa.

Taloudelliset tunnusluvut:

	TP2014	TP2015	TA2016 muutettu alkuperäinen	TAE2017	
Hyvinvointipalvelut					
Hallinto (saatavat TA2016)	-435 740	-467 592	-448 250	-526 340	
Neuvola	-941 110	-883 094	-1 210 900	-1 265 120	
Lastensuojelu	-2 806 220	-2 204 758	-2 688 580	-2 946 410	
Aikuissosiaalityö	-2 468 810	-2 922 643	-1 408 680	-341 480	
Vammaispalvelut	-4 689 340	-4 972 011	-7 007 460	-7 483 230	
Terapiapalvelut	-2 901 360	-2 972 036	-3 315 230	-3 139 800	
Yhteensä	-14 242 580	-14 422 134	-16 079 100	-15 702 380	

Vuoden 2016 muutettuun talousarvioon on hallintoon sijoitettu saatavien poistoja niiden vaikean kohdentamisen vuoksi yhteensä 50.000 euroa.

	tp2014	tp2015	tae2016	tae2017	tp2014	tp2015	tae2016	tae2017	tp2014	tp2015	tae2016	tae2017	tp2014	tp2015	tae2016	tae2017	tp2014	tp2015	tae2016	tae2017	tp2014	tp2015	tae2016	tae2017
Hyvinvointipalvelut																								
Neuvola ja opiskeluterveydenhuolto																								
Perhe suunnittelu, käynnit	257	261	400	300	312	244	400	200	98	67	90	90	667	572	890	590								
Äitiysneuvola, terveydenhoitajalla käynnit	1182	930	1200	1150	730	816	750	800	445	511	500	500	2357	2257	2450	2450								
Äitiysneuvola, lääkärillä käynnit	479	418	500	450	447	370	300	350	76	64	150	150	1002	852	950	890								
Lastenneuvola, terveydenhoitajalla käynnit	2117	2037	1900	2000	1063	1024	900	950	676	577	650	600	3856	3638	3450	3550								
Lastenneuvola, lääkärillä käynnit	499	371	550	400	380	340	400	350	122	47	200	200	1001	758	1150	950								
Kouluterveydenhuolto, terv.hoitajalla käynnit	3005	2584	3200	2800	1741	1420	1900	1500	898	793	1000	1000	5644	4797	6100	5300								
Kouluterveydenhuolto, lääkärillä käynnit	438	466	550	450	240	305	200	250	109	149	150	150	787	920	900	850								
Opiskeluterveydenhuolto, terv.hoitajalla käynnit	367	345	500	450	325	273	400	250	217	230	300	250	909	848	1200	950								
Opiskeluterveydenhuolto, lääkärillä käynnit	0	42	50	100	1	24	20	20	19	20	50	50	20	86	120	170								
Muut terveydenhuolto	1356	1386	1300	1300	1775	1408	1100	1300	489	712	400	600	3620	3506	2800	3200								
Leikkikenttätoiminta, läsnäolopäivät					962			340					962			340								
Leikkikenttätoiminta, lapset					173			75					173			75								
Perhekeskuksen kerhot ja parkki					1311	2072	1500	2000					1311	2072	1500	4100								
Perhekerhot, lapsia/huoltajia toimintapäiviä					615/343	109/70		150/70					615/343	109/70		300/120								
Lapsiparkki, lapsia/perheitä toimintapäiviä					88								88											
Aarnolan kesätoiminta/ lapset					174/19								174/19											
Leikkikenttä läsnäolopäivät					35								35											
Lapsiperheiden kotipalv. piirissä olleet lapset	144	190	250	250	35	41	40	60	21	43	80	60	200	274	370	370								
Lapsiperheiden kotipalv piirissä olleet perheet	27	39	50	50	14	13	15	20	5	8	15	15	46	60	80	85								
Lastensuojelu																								
Lastensuojeluilmoitusten määrä	112	188	160	160	84	135	90	120	64	57	70	70	260	380	320	350								
Lastens. tarpeen selvitykset	42	59	45	60	33	37	35	45	22	26	20	25	97	122	100	130								
Lastensuojelun uudet aik. avoimuuden asiakkuu	55	26	50	20	29	12	20	15	24	6	10	7	108	44	80	42								
Kaikki lastensuojelun asiakkaat	223	216	190	130	129	98	110	80	61	64	60	50	413	378	360	260								
Perhetyön piirissä olleet lapset	119	130	120	75	30	22	30	40	10	24	25	15	159	176	175	130								
Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset (kaikki)	21	21	20	25	14	13	18	20	7	8	8	10	42	42	46	55								
Ammatilliset perhekodit vrk	950		365	365	608		730	730	720			0	2278		1095	1095								
Lastensuojelulaitokset vrk	1576	2091	1600	1900	1503	1422	1095	1200	730	1290	1895	1300	3809	4803	4590	4400								
Lastensuojelu/ sijaisperhehoito vrk	2190	2224	2190	2950	2553	1788	1825	3300	1095	1067	1095	1090	5838	5079	5110	7340								
Jälkihuollon piirissä lapset/perheet	13	14	12	10	11	10	8	8	3	3	4	5	27	27	24	23								
Lastenvalvojan tekemät sopimukset	199	193	207	190	119	147	120	180	48	52	54	57	366	392	381	427								
Lausunnot oikeudelle	1	2	2	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	4	5								
Naskali kerhopäivät lapset	33	25	30	25					33	25					30	25								

2.3 Terveys- ja vanhuspalvelut

Vastuhenkilö: Palvelujohtaja Hannele Koski, ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Valtakunnassa meneillään olevat sote- ja maakuntauudistus, hallituksen esitys eduskunnalle laiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta sekä jo voimaan tulleet hallituksen esitykset perhehoitolaista 1.7.2016, HE86/2016 ja laki omaishoidon tuesta 1.7.2016, 85/2016. Ne ovat osaltaan vaikuttaneet muiden jo voimassa olevien lakien mm terveydenhuoltolain sosiaalihuoltolain ja vanhuspalvelulain kanssa yhdessä niin että Selänteen alueella on vuoden 2016 aikana aloitettu työstämään palvelurakennemuutosta yhdessä päättäjien ja henkilökunnan kanssa. Palvelurakennemuutos on käynnistynyt vuoden 2016 syksyllä ja suurin osan uudistuksista on budjetoitu vuoden 2017 talousarvioon ja on tarkoitus toteuttaa vuoden 2017 aikana. Palvelurakennemuutoksen tarkoituksena on tarjota Selänteen alueen asukkaille laadukkaat yksilölliset ihmislähtöiset palvelut asiakkaan tarpeesta lähtien huomioiden asiakkaan omat voimavarat.

Avoterveydenhuollon osalta

Toiminta-ajatuksena on kuntalaisten aseman muuttaminen terveystieteiden käyttäjinä antamalla heille enemmän mahdollisuuksia ja välineitä hyvinvoinnin ja terveyden ylläpitämiseen, sairauksien hoitoon sekä terveystietojen hallintaan. Toiminnan tavoitteena on saada asiakas omaksumaan oman aktiivisen hoidon keinot niin, että hän selviytyy omiin resursseihinsa nähden mahdollisimman pitkään työ ja toimintakykyisenä sekä mahdollisimman omatoimisena omassa elinympäristössään. Ryhmämuotoisia palveluja kehitetään koko Selänteen alueella ja tarkastellaan hyvinvointiteknologian tuomia mahdollisuuksia. Avohoitopalveluiden tehtävänä on tuottaa perusterveydenhuollon palveluja alueen kaikkien asukkaiden terveyden edistämiseksi, sairauksien ehkäisemiseksi ja hoitamiseksi. Tavoitteena on minimoida erikoissairaanhoidon käyttö silloin, kun se voidaan potilasturvallisuutta vaarantamatta tehdä korvaamalla omana toimintana ja Selänteen alueella tuotettavilla perusterveydenhuollon erikoislääkäripalveluilla. Erikoissairaanhoidon palveluja käytetään silloin kun se sairauden hoitamisen kannalta on välttämätöntä.

Kuntoutusyksikön toiminta siirtyy oman esimiehen alaisuuteen ja vuoden 2017 aikana on tavoitteena saada kaikki auki olevat vakanssit täytettyä vakituusin viranhaltijoin ja sen myötä moniammatillisen tiimin avulla tuottaa tehokkaita kuntouttavia ja ehkäiseviä palveluita Selänteen alueen asukkaille. Ryhmätoimintaa lisätään koko Selänteen alueella.

Suun terveydenhuollon osalta vuoden 2017 tavoitteena ovat ennalta ehkäisevät käynnit eri ikäryhmille ja hoidon siirtyminen raskaammasta kevyempään ehkäisevään toimintaan. Toiminnan edellytyksenä on vakituisten vakanssien täyttäminen hammaslääkäreiden ja suuhygienistien osalta ja samalla voidaan vähentää ostopalvelujen käyttöä.

Työterveyshuollon tavoitteena on tuottaa työkykyä tukevia ennaltaehkäiseviä ja sairaanhoitoa Selänteen alueen henkilöstölle ja alueen yritysasiakkaille. Tavoitteena on ensi vuonna vastata kiireelliseen hoitoon samana päivänä ja terveystarkastuksiin 2 viikon kuluessa. Resursseja kohdennetaan Selänteen alueella tarpeen mukaisesti.

Akuuttivuodeosasto/arviointiyksikön toiminta

Vuodeosastoiminta sisältää akuuttisairaanhoidon, kuntoutusta ja eristyspotilaiden hoitoa sekä tarvittaessa saattohoitoa. Akuuttihoitoon tavoitteena on tehokas, nopea, kuntouttava hoito ja kotiutus tai jatkohoitopaikkaan siirtyminen. Päivystyksestä ja erikoissairaanhoidosta jatkohoitoon siirtyville potilaille pyritään järjestämään viiveetön pääsy vuodeosastolle/arviointiyksikköön. Vuoden 2017 alusta lähtien vuodeosastojen käytössä on yhteinen kotiutushoitaja, joka toimii keskitetysti yhtymäpintojen välillä ja erikoissairaanhoidon kotiutukset osastoille, arviointiyksiköihin, ympärivuorokautiseen

hoivaan ja kotiin tapahtuvat kotiutushoitajan kautta. Pyhäjärven akuuttivuodeosaston paikoista kuusi (6) paikkaa muutetaan arviointi/kuntoutuspaikoiksi, Haapajärven terveyskeskuksen paikkaluku pienenee 20 ja vastaavasti Olavintuvalle lisätään neljä (4) arviointi/kuntoutuspaikkaa ja Reisjärvellä vuodeosastopaikkojen määrä pienenee 10 paikkaan ja 6 paikkaa jää arviointi/kuntoutuspaikoiksi. Tämä mahdollistaa sen, että akuuttivuodeosastohoidossa kuntoutusnäkökulma korostuu entisestään ja hoitovuorokaudet saadaan mahdollisimman lyhyeksi, ja myös tämän avulla tuetaan asiakkaan toimintakykyä ja oman elämän hallintaa Dialyysiyksikön tehokas toiminta alueella vähentää erikoissairaanhoidon kustannuksia merkittävästi ja lisää asiakkaan elämän laatua lähipalveluna.

Tukipalvelut

Tukipalveluiden osalta on tavoitteena taata näytteenotto lähipalveluna kaikille Selänteen alueen asukkaille. Kuvantamispalvelut alueella ovat nykyaikaiset ja laadukkaat, joka mahdollistaa radiologin lausunnot tarvittaessa saman päivän aikana.

Lääkekeskus mahdollistaa asiakkaiden yksilöllisen lääkeseurannan niin kotihoidossa kuin palveluasumisessa, jossa käytetään farmaseutin työpanosta. Laitoshuolto toimii mitoituksen mukaan ja mahdollistaa siistit toimivat toimitilat koko Selänteen alueella.

Kotisairaaloiminta

Asiakkaat ohjautuvat kotisairaalaan päivityksestä, osastoilta, kotihoidosta sekä erikoissairaanhoidosta. Vuoden 2017 aikana lisätään sairaanhoitajia kotihoitoon ja tehostettuun palveluasumiseen ja se mahdollistaa kotisairaalan tehokkaan ja turvallisen toiminnan ja näin voidaan välttää asiakkaiden siirtoja yksiköstä toiseen. Kotisairaala lisää aktiivista kotiin kuntouttamistoimintaa, jolla pyritään sekä lyhentämään että vähentämään vuodeosaston hoitajaksoja.

Ikäihmisten palvelut

Toimintakykyä tukevan ikäihmisten palvelujen tavoitteena on tarjota ikääntyneen väestöön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista tukevia neuvontapalveluita, terveystarkastuksia, testauksia ja kotikäyntejä huomioiden erityisesti riskiryhmät. (Vanhuspalvelulaki 12 §, Hyvinvointia edistävät palvelut).

Kotihoito sisältää palveluohjauksen, kotipalvelun, kotisairaanhoidon, kotikuntoutuksen, seniorineuvolan ja päivätoiminnan ja tukipalvelut. Kotiin annettavia ja kotona asumista tukevia palveluita ovat mm ateria, kylvytys, vaatehuolto, kuljetus, omaishoidon tukeminen ja hyvinvointiteknologiaratkaisut. Kotihoito painottuu 2017 enemmän tilapäiseen kotihoitoon säännöllisen kotihoidon sijasta.

Kotikuntoutustiimi toimii koko Selänteen alueella ja sen tavoitteena on tukea kotona asuvien toimintakykyä palveluohjauksen ja erillisen kotikuntoutuksen avulla. Kotikuntoutusta voi saada kerrallaan 5 krt. Toiminta on tavoitteellista ja tarvittaessa tehdään arviointikäyntejä, tai kuntoutusta jatketaan ryhmätoimintana. Asiakkaan omatoimisuutta tuetaan. Kotikuntoutustiimiin kuuluvat palveluohjaaja, kotiutushoitaja, muistikoordinaattori, toimintaterapeutti ja fysioterapeutti. Painopisteenä on kotihoidon asiakkaiden toimintakyvyn säilyminen ja parantaminen niin, että ikäihmiset voivat asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Kaikki toiminta on tavoitteellista moniammatillista toimintaa ja sitä arvioidaan säännöllisesti.

Vuoden 2017 aikana kehitetään omaishoitajien tukemiseksi erilaisia palvelumuotoja. mm erilaiset päivätoimintaryhmät, kuntoutusryhmät sekä perhehoitoa pyritään saamaan omaishoidon vapaapäivien tukemiseen.

Asiakaspalautejärjestelmää kehitetään ja Tervan alueella suoritetaan laaja asiakastyytyväisyyskysely vuoden 2017 aikana.

Vuorohoito/arviointijaksot toimivat kotona asumisen tukena ja auttavat nopeuttamaan vuodeosastolta kotiutumisia. Arviointijaksot kestävät 1 viikosta 2-3 viikkoon yksilöllisen tarpeen mukaan. Tavoitteena on kokonaisvaltainen arvio asiakkaan toimintakyvystä ja sen myötä auttamaan asiakkaan palvelupäätöstä. RAI-mittaristo yhdessä RAVAn kanssa on käytössä ikäihmisten palveluissa. Vuoden 2017 aikana on tavoite kehittää mittaristoja vastaamaan yhä kokonaisvaltaisemmin asiakkaan toimintakykyä.

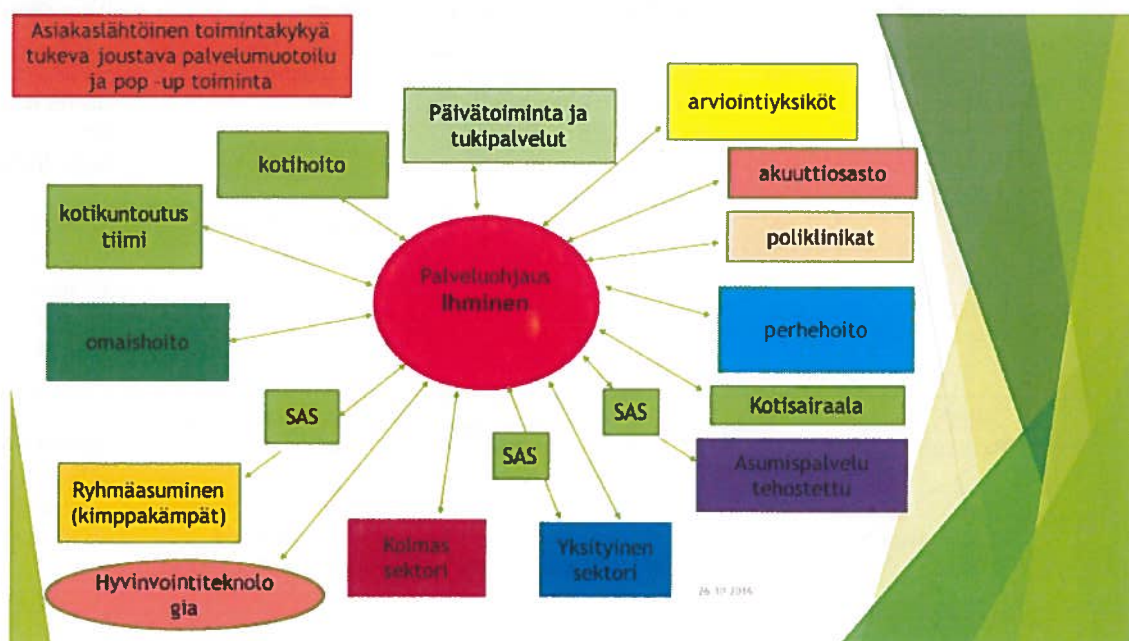
SAS-työryhmän toimintaa tullaan kehittämään siten, että vuoden 2017 alusta Selänteen alueella toimii yhteinen SAS-työryhmä. Työryhmään tulevat kuulumaan kuuluvat hoito- ja vanhustyönjohtaja, hoitotyönjohtaja, palveluohjaaja ja kotiutushoitaja sekä tarvittaessa muita asiantuntijoita. SAS-työryhmä kokoontuu kaksi (2) kertaa kuukaudessa ja hakemukset tulevat SAS-työryhmälle niin, että hoidon- ja palvelun tarpeen arviointi on tehtynä, palveluohjaajan kautta.

Ympärivuorokautisen hoidon tavoitteena on tarjota iäkkäälle henkilölle inhimillistä ja mielekästä, pitkäaikaista hoitoa ja huolenpitoa tehostetun palveluasumisen yksiköissä jossa on yövalvonta. Vuoden 2017 aikana kiinnitetään ensisijaisesti huomiota palvelun laatuun ja inhimilliseen mielekkäeseen arkeen sekä mahdollistetaan läheisten mukana olo ikäihmisten arjessa.

Varahenkilöstöpankki

Varahenkilöstöpankki aloittaa toimintansa vuoden 2017 alusta. Varahenkilöstöpankin tavoitteena on vastata terveys- ja sosiaalihuollon yksiköiden lyhytaikaisten sijaistusten alle 13 päivän hoitamiseen. Lisäksi varahenkilöstöpankin esimies vastaa pitkäaikaisten sijaisten rekrytoinnista, ja seuraa aktiivisesti lyhytaikaisten sijaisten käyttöä eri yksiköiden välillä. Tämä mahdollistaa myös tarkemman poissaolojen syiden seurannan ja sijaisten käytön. Varahenkilöstöpankki vapauttaa myös esimiesten työaikaa henkilöstöhallintoon ja vaikuttaa positiivisesti työyhteisöjen työhyvinvointiin säästämällä aikaa uusien sijaisten perehdyttämiseltä.

Terveys- ja vanhuspalveluiden palvelurakennemuutos

2.3.1 Hallinto

Asiakas Tervan hallinto 2017			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Terveys- ja hoiva palveluiden saatavuuden turvaaminen alueen asiakkaille	Palvelut tuotetaan yksilöllisesti asiakaslähtöisesti ja laadukkaasti	Asiakkailla on saatavilla samat palvelut samoin kriteerein asuinpaikasta riippumatta	Selänteen alueella on saatavilla tukipalvelut, yöpartio, perhehoito, tuettu asuminen ja kotikuntoutus
Palvelut (prosessit)			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Oikea ihminen on oikeaan aikaan oikeassa paikassa	Palvelurakennemuutoksen toteuttaminen Hyvinvointiteknologia	Palveluprosessien kuvaus ja prosessien omistajien nimeäminen Hyvinvointiteknologian hyödyntäminen eri palvelutoiminnoissa	Palveluprosessit on kuvattuna. Palvelurakennemuutostus toteutunut Virtuaalikotaikynnit Klinik -käytössä hoidontarpeen arvioinnissa GPS-rannekkeet käytössä kotihoidossa ja palveluasumisessa.
Henkilöstö			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Henkilöstön osaaminen ja työhyvinvointi	Henkilöstön osaaminen turvataan työhyvinvointia ja koulutusta lisäämällä	Osaamiskartoitus Koulutuspäivät/hlö	Osaamiskartoitukset tehty koko henkilöstölle Koulutussuunnitelma tehtynä työnantajan tarpeen mukaisesti
Talous			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Palveluja tuotetaan kustannustehokkaasti	Resurssien kohdentaminen oikein parantamalla kokonaisuuden hallintaa.	Kustannustehokkuus valtakunnallisiin mittareihin verrattuna	Valtakunnantason alapuolella

2.3.2 Lääkäreiden- ja hoitajien vastaanottopalvelut

Asiakas Vastaanottopalvelut strategia 2017			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Vastaanottopalveluiden saatavuuden turvaaminen	Palveluiden toteuttamisessa	Ryhmävastaanottojen määrä	Elintaparyhmät 20

asiakkaille	painotetaan ennaltaehkäiseviä ja monimuotoisia palveluita		ryhmävastaanottoa/160 asiakasta
	Toimivat hoitajien ja lääkärien vastaanottopalvelut	T3 hoidon tarpeen arviointi 3 pv sisällä	14 vrk
	Sähköisten palveluiden käyttö	Omakannan käyttö	100 %
	Palveluohjaus	Hoitosuunnitelma paljon palveluja käyttäville asiakkaille	5-10 hoitosuunnitelmaa/vastuuhenkilö
Palvelut (prosessit)			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Hoitoketjujen ja prosessien kehittäminen asiakaslähtöisesti	Toimivat hoitoketjut ja palveluprosessit	Asiakkaan läpimenoaika	Kiirevastaanottoptilaan läpimenoaika 2 h Kiireettömän potilaan vastaanottoaika 21 vrk
		Erilaisten asiakkaiden palveluprosessien kuvaaminen(kiireellinen as, kiireetön as, yhteistyöpintojen auki kuvaaminen)	Prosessit kuvattuna
Henkilöstö			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Ihmislähtöinen hoitotyö	Osaava, asiakaslähtöinen, sitoutunut, moniammatillinen henkilökunta	Osaamiskartoitus	Tehty koko henkilökunnalle
		Virkalääkäreiden määrä Asiantuntijasairaanhoitajien määrä	Virat/vakanssit täytetty vakituisella henkilökunnalla
		Asiakastyytyväisyyskysely	Asiakastyytyväisyyskysely vuoden 2017 aikana
Talous			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Kustannustehokkaat valtakunnallisesti vertailukelpoiset vastaanottopalvelut	Vähennetään yksityisiä ostopalveluja	Ostopalvelujen määrä/€/vuosi	50 % vuoden 2016 tasosta
	Hoitajan vastaanottopalvelujen tehostaminen	Hoitajien vo käynnit kaikista avovo käynneistä	60 %
	Lääkiresurssien oikea kohdentaminen	Lääkärien vo käynnit/avokäynneistä	40 %

2.3.3 Vuodeosastot

Asiakas		Vuodeosastot	
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Selänteen asiakkaalle järjestetään toimintakykyä tukeva akuuttisairaanhoido	Yksilöllinen, asiakaslähtöinen hoito ja kuntoutus	Hoitojakson kesto/vrk Kuntouttava asiakastyöaika/vrk	4 - 6vrk 4 h/vrk
Palvelut (prosessit)			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Kotiutusprosessin hallinta ja kehittäminen Arviointiyksikön toimiminen vuodeosaston yhteydessä Pj ja Rj	Kotikuntoutustiimin toiminta Selänteen alueella Toimiva hoidon porrastus ja ohjaus	Kuukauden sisällä päivystyskäynnit Selänteen alueella Missä asuu puolen vuoden kuluttua kotiutumisesta Arviointijaksoasiakkaiden määrä ja hoidon kesto vuorokausina	Kotiutusprosessi kuvattuna. Tavoitteena ei käyntejä avopalveluissa kuukauden sisällä Kotona asuu 94 % ilman palveluita. Arviointijakso-paikat: käyttöaste 100 %, arviointijakson kesto km 2 vk
Henkilöstö			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Hyvän hoidon osaamisen varmistaminen koulutuksella	Osaava moniammatillinen motivoitunut henkilökunta	Fysioterapeutin/toimintaterapeutin työpanos /osasto Koulutuspäivät/hlö	5 pv 3 pv/hlö/v
Talous			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Vain akuuttihoitoa tarvitsevat asiakkaat vuodeosastolla ja vain tarvittavan ajan	Oikea-aikainen hoidon ja palvelutarpeen arviointi	Kokonaishoitopäivien lukumäärä/vuosi	10 % vähemmän verrattuna vuoteen 2016

2.3.4 Täydentävät palvelut

Asiakas		Täydentävät palvelut 2017	
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Laboratorion näytteenottopalvelut lähellä asiakasta	Näytteenotto jokaisella paikkakunnalla.	Näytteenottopisteet paikkakunnittain	Kolme näytteenottopistettä
Kuvantamispalvelut saatavilla	Röntgenpalvelut saatavilla arkipäivisin.	Sulkupäivät	Sulkupäivät max 10pv.
Siistit, puhtaat ja toimivat tilat	Laitoshuolto toimii mitoitusten mukaan.	Asiakaspalaute toimitilojen siisteydestä	Asiakaspalaute 2017 aikana.
Lääkekeskus mahdollistaa	Farmaseuttinen	Asiakkaiden	200 asiakasta /

asiakkaiden yksilöllisen lääkeseurannan kotihoidossa ja palveluasumisessa	osaaminen käytetään asiakastyöhön.	lääkitysten arvioinnit /asiakas	vuosi
Palvelut (prosessit)			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Laadukkaat laboratorion palvelut.	Lab. vastausten saaminen asiakkaan hoidon kannalta riittävän ajoissa sujuvan hoidon takaamiseksi.	Laboratoriotulosten valmistuminen.	Selänteen analysoinnit valmiit klo 14 mennessä.
Toimivat, tarkoituksenmukaiset ja laadukkaat palvelut	Toimiva ja luotettava analytiikka/vierianalytiikka.	Laaduntarkkailun seuranta	Laaduntarkkailu tehty suositusten mukaisesti
Laadukkaat kuvantamispalvelut ja erikoispalveluiden toimivuus	Ajanmukaiset rtg-laitteet ja arkisto ja etälausunnot saadaan sovitulla aikataululla.	Kiireellisten lausuntojen toteutuminen samana päivänä	100 %
Mitoituksen mukainen taso laitoshuollon palveluissa ja välinehuollon toteutus tarkoituksen mukaisesti.	Työvoiman tarkoituksenmukainen käyttö koko yksikössä. Toimiva välinehuolto ja riittävästi turvallisia hoitovälineitä käytettävissä.	Mitoitukset tehtynä Laaduntarkkailu välinehuollon laitteille.	Mitoitus tarkistettuna kaikissa yksiköissä 100 % Huollot ja laaduntarkkailu tehty suositusten mukaisesti.
Lääkekeskus ja keskusvarasto tukee eri yksiköiden toimintaa.	Lääkkeet ja hoitotarvikkeet ovat oikea-aikaisesti saataville eri yksiköissä.	Toimitusvarmuus yksiköille. Yhteiset sähköiset tilauskaavakkeet	Poikkeamat toimituksissa Käytössä kaikissa yksiköissä
Henkilöstö			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Osaava moniammatillinen henkilökunta	Riittävä ja motivoitunut henkilöstö ja työvoiman saanti Hyvä yhteistyö muiden yksiköiden kanssa	Täytetyt virat/ tehtävät Koulutukseen osallistuminen Sidosryhmäkysely Sairauspoissaolot, Virkistyspäivien toteutuminen	100 % 3 pv /hlö vuoden 2017 aikana Toteuma 10 % alle 2016 toteuma 2 krt vuodessa
Talous			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Kokonaiskustannusten hallinta ja kustannustehokas toiminta	Resurssien oikea kohdentaminen	Talousarvion toteuma 2016	+/- 0

2.3.5 Kuntoutus

Asiakas Kuntoutus 2017			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Ihmisten toiminta- ja työkyvyn ylläpitäminen ja parantaminen elämänsä eri vaiheissa. Erityisongelmien ennaltaehkäisy ja kuntoutus sekä varhainen puuttuminen	Resurssien oikein kohdentaminen ennaltaehkäisevään toimintaan Oikea-aikainen kuntoutus	Ennaltaehkäisevä ryhmätoiminta Kotikuntoutus asiakkaiden määrä/v Kuinka nopeasti kuntoutus alkaa toimenpiteen/vamman jälkeen	Kuusi toimintakykyä tukevaa ryhmää toiminnassa 500 asiakasta 200 asiakasta vuodessa 1 – 3 vrk toimenpiteestä/vammasta
Palvelut (prosessit)			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Joustavat monimuotoiset/ moniammatilliset palvelut	Joustavat konsultaatiot eri ammattiryhmien ja erikoissairaanhoidon välillä. Moniammatillinen kuntoutustyöryhmän toiminta Itsehoidon merkityksen oivaltaminen ja oma aktiivisuus ja ryhmätoimintaan motivoituminen	Kuntoutustyöryhmän kokoontumiskerrat Kysely ryhmätoimintaan osallistumisesta	1 krt/kk 50 % jatkaa jossakin omatoimi/harras teryhmässä
Henkilöstö			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Osaava moniammatillinen kuntoutustiimi	Riittävät moniammatilliset henkilöstöresurssit Ammattitaitoisen työvoiman saanti	Tätetyt virat/ tehtävät Koulutuksiin osallistuminen	Eri ammattiryhmien vakanssit täytettyinä vakituisesti. Koulutuspäivät 3 pv/hlö/vuosi
Talous			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Kokonaiskustannusten hallinta ja kustannustehokas toiminta kuntoutuksessa	Resurssien oikea kohdentaminen Ryhmätoiminta	Palvelusetelien/osto-palveluiden määrä euroina. Ryhmien määrä	Tp 2016 – 10 % 6 ryhmää / vuosi /100 asiakasta

2.3.6 Sairaankuljetus ja ensihoito

Ensihoito toteutetaan sairaanhoitopiirin palveluna.

2.3.7 Työterveyshuolto

Asiakas Työterveyshuolto			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisten palveluiden turvaaminen asiakasyrityksille ja niiden työntekijöille	Asiakaslähtöisten ja ennaltaehkäisevien palveluiden saatavuus oikea-aikaisesti laadukkaasti Toimiva yhteistyö asiakasyritysten ja asiakkaiden kanssa	Asiakaskäynnit 1lk ja 2lk Yritysten vuosittainen kontakti Asiakastyytyväisyyskysely	60 % asiakasyritysten käynneistä 1.luokan käyntejä 100% Asiakastyytyväisyyskysely asiakasyrityksille ja asiakkaille tehty 2017
Palvelut (prosessit)			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Vaikuttavat ja kehittyvät työterveyshuollon palvelut	Toimivat palveluprosessit Vaikuttava työkykyprosessi Sähköisten palveluiden hyödyntäminen	Työoloselvitykset Työkyvyn arviointi Kolmikantaneuvottelut Työkykyselvitykset Kuntoutusneuvottelut Lyncillä	100% Kiireelliset saman päivän aikana 100% Terveystarkastukset 2vk Lääkärin vastaanotolle pääsee 1.lk 3vk sisällä. 100/v Tehdyistä työkykyselvityksistä henkilö jatkaa työssä 90% 100% neuvotteluista etänä
Henkilöstö			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Hyvinvoiva, osaava moniammatillinen ja sitoutunut henkilökunta	Riittävät moniammatilliset henkilöstöresurssit Ammattitaitoisen työvoiman saanti	Osaamiskartoitus Koulutuspäivät Työnohjaus Vakituisen henkilökunnan määrä	Tehty koko henkilökunnalle Työterveyshuolto on ammattihenkilöille koulutusta 7pv/henkilö, muille 3pv/v Työnohjausta 4 x vuodessa 100% vakituinen

		Työterveysavustaja Pyhäjärven yksikköön(50%) työjärjestelyin	henkilökunta 50 % työterveysavust aja Pj
Talous			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Tasapainoinen talous	Läpinäkyvä tuotteistus Hinta-laatusuhde kunnossa	Tuotteistetut palvelut Tulot kattavat menot	100% Tulos +/-0 tilinpäätöksessä

2.3.8 Suun ja hampaiden huolto

Asiakas Suun ja hamapaiden terveydenhuolto			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Vastaanottopalveluiden saatavuuden turvaaminen eri-ikäisille asiakkaille	Asiakaslähtöinen ja ennaltaehkäisevä palvelu Toimivat hammashuollon vastaanottopalvelut	Ennaltaehkäisevä käynnit ja ennaltaeh- käisevätyö suuhygie- nistin käynnin yhteydessä(Tilasto) Alakoululaisten/eskarei- den ryhmäkäynnit Yläkoulun terveyskasvatustapahtu- ma Kiireetön T3 Akuuttiaika	Kaikista hammashuollon käynneistä 70%:ssa kirjaus ennaltaehkäisev- ästä työstä Kaikki alakoulun ikäryhmät 2 x vuodessa Toteutetaan joka 3. vuosi 30 vrk Akuuttiaika 3pv:n sisällä yht.otosta
Palvelut (prosessit)			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Hoitoketjujen ja prosessien kehittäminen asiakaslähtöisesti	Toimivat hoitoketjut, palveluprosessit ja työnjako	Asiakkaan hoidon läpimenoaika(hoidon aloitus/kokonaishoidon päättäminen) Ensiapukäyntien määrä Dmf 4vuotiailla DMF1 1k, 5lk ja 8lk	Kokonaishoito on toteutettu 6kk:n sisällä hoidon aloituksesta Kaikista omista hammashuollon käynneistä 15 % Virka-ajan ulkopuolinen päivystyksen käyttö Tavoite 4v 0,35 1lk 0,16 5lk 0,61

	Erikoislääkäripalveluiden käyttö yhteisten kriteerien/hoidonpöytäkirjan mukaisesti	Yhteiset kriteerit Käynnit erikoishml Lähetteet esh	8lk 2,47 Yhteiset erikoissairaanhoidon kriteerit käytössä kaikilla. Käynnit – 10% v. 2016 tasosta(1220 käyntiä- 120) Lähetteiden määrä -10% v. 2016 tasosta
Henkilöstö			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Osaava asiakaslähtöinen, sitoutunut moniammatillinen henkilökunta	Riittävät moniammatilliset henkilöstöresurssit Ammattitaitoisen työvoiman saanti	Osaamiskartoitus Virka hammaslääkäreiden ja suuhygienistien määrä Haapajärvellä 3,5 hml Asiakastytyväisyyskysely	Tehty koko henkilökunnalle Virat täytetty vakituisella henkilökunnalla Asiakastytyväisyyskysely vuoden 2017 aikana
Talous			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Kustannustehokkaat valtakunnallisesti vertailukelpoiset vastaanottopalvelut	Vähennetään ostopalvelujen käyttöä Toimiva ennaltaehkäisevätyö ja oikea-aikainen kokonaishoito	Ostopalvelujen määrä/€/vuosi Hammaslääkärikäynnit Suuhygienistikäynnit hammashoitajien käynnit	50 % vuoden 2016 tasosta HML ja SHG käynnit lisääntyvät +10% Hammashoitajien käynnit v. 2016 tasolla

2.3.9 Erikoissairaanhoido

Asiakas Erikoissairaanhoido 2017			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Oikea-aikaiset monimuotoiset erikoissairaanhoidon palvelut ja reaaliaikainen tiedonkulku	Hoitoon pääsy kiireellisyyden mukaan. Toimivat yhtenäiset tietojärjestelmät	Hoitotakuu Haipro-lukumäärät tiedonkulusta	Toteutuu suositusten mukaisesti 0
Palvelut (prosessit)			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017

Toimiva hoidonporrastus	Perusterveydenhuollon optimaalinen toiminta ja perusterveydenhuollon erikoislääkäripalveluiden käyttö lähipalveluna Oikea-aikaisesti ja erikoissairaanhoidon ohjautuvat erikoissairaanhoidon tarvitsevat asiakkaat. Dialyysiyksikön toiminta lähipalveluna	Lähetteen lukumäärä/ sähköiset konsultaatiot Hoitopäivien lukumäärä Perusterveydenhuollon erikoislääkäripäivät/ asiakaskäynnit Hoitopäivien lukumäärä	4600 lähetettä 700 6000 3800 1600
Henkilöstö			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Toimiva ammattitaitoinen joustava yhteistyöhaluinen henkilöstö	Osaava ammattitaitoinen henkilöstö riittävin resurssein Ammattitaitoinen henkilöstö	Alueellisten koulutuspäivien /etäkoulutusten määrä Yleislääketieteen erikoislääkärikoulutus	1-2pv/viikko 1-2 / koulutus
Talous			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Erikoissairaanhoidon kustannusten hallinta	Toimiva perusterveydenhuolto ja toimiva hoidonporrastus. Hallittu yksityissairaala palvelujen käyttö	Erikoissairaanhoidon ostopalveluiden toteuma 2016	-1,6 % vuoden 2016 tasosta.

2.3.10 Vanhuspalvelut

2.3.10.1 Kotihoito

Asiakas Kotihoito strategia 2017			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Mahdollistetaan ikääntyvien inhimillinen kotona asuminen.	Moniammatillinen henkilöstö	Asiakastyytyväisyyskysely myös yhteistyökumppaneille	100%
	Toimintakykyä tukeva ja kuntouttava työote	Ergonomia-korttikoulutuksen suorittaneet	70 % henkilökunnasta suorittanut koulutuksen
	Asiakkaan yksilöllinen hoidon arvioiminen ja suunnittelemisen asiakkaan ja läheisten kanssa yhdessä RAI-mittaristoa hyödyntäen	Ihmislähtöinen ajattelumalli koulutus suoritettu	100 % henkilökunnasta käynyt koulutuksen
		Asiakkaan kanssa yhdessä laaditut hoito- ja palvelusuunnitelmat	100 %
Palvelut (prosessit)			

Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Oikean aikaiset ja tarpeiden mukaiset palvelut	Toimiva palveluohjaus ja kriteeristö	Kotona asuvien asiakkaiden suhteellinen osuus 75 v	93 %
	Seniorineuvolan toiminta ohjaavana toimintana.	70-vuotisten terveystarkastusten määrä	80 %
		Omaishoitajien terveystarkastusten määrä	100 %
		Seniorineuvolakäynnit	1200 käyntiä /vuosi
Henkilöstö			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Moniammatillinen ja tiimityöhön kykenevä henkilöstö	Osaava moniammatillinen motivoitunut henkilökunta	Toteutuneet koulutuspäivät	3 pv/vuosi
		Sairaslomapäivien lukumäärä	Sairaslomapäivien väheneminen 10 % vuoden 2016 tasosta
	Alueellinen tiimityöskentely koko alueella toiminnassa.	Asiantuntijoiden konsultointikerrat kotihoidossa	Päivittäin
Talous			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Toiminta järjestetään taloudellisesti ja tehokkaasti niin, että laadulliset tavoitteet säilytetään	Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmän optimoinnin käyttöönotto	Asiakastyöaika	60%
	Hoito- ja palvelusuunnitelmat ovat ajantasalla.	Hoito- ja palvelusuunnitelmien päivitys 3 kk välein ja tarvittaessa useammin.	100 %
	Kotihoidon myöntäminen määräajaksi	Säännöllisten kotihoidon asiakkaiden määrä	5 % vähemmän vuoden 2016 tasoon

2.3.10.2 Vuorohoito, päivätoiminta ja omaishoito

Asiakas Päivätoiminta, omaishoito ja vuorohoito			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Mielekäs arjentuki sisältäen päivätoimintaa ja sosiaalista kanssakäymistä.	Suunnitelmallinen ja tavoitteellinen päivätoiminta	Päivätoimintakävijöiden lukumäärä toimintapäivien lukumäärä	Vuoteen 2016 kasvu 150% 13 pv/viikossa
Omaishoitajien jaksamisen tukeminen	Monipuolinen ohjaus ja tuki	Omaishoitajien tarkastukset ryhmätoimintakerrat	100 % 120 km.12 vk/vuosi

Riittävästi toimintakykyä tukevaa tavoitteellista vuorohoitoa	Vuorohoitopaikat toimivat aidosti toimintakykyä tukevana lyhytaikaishoitopaikkoina	Vuorohoitojaksojen määrä/as/vuosi kuormitusaste	100 %
Turvallista kotona asumista tukipalveluiden ja hyvinvointitekno-logian avulla	Tukipalvelut ja hyvinvointitekno-logia kotona asumista tukevana palveluna saatavilla	Tukipalveluasiakkaat joilla ei säännöllistä kotihoitoa	Vuoden 2016 tasoon lisäys asiakas-määrissä 50 %
Palvelut (prosessit)			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Toiminnaltaan monipuolinen tavoitteellinen päivätoiminta tukipalveluna kotona asumisen tukemiseen	Toiminnallista päivätoimintaa on tarjolla koko Selänteen alueella.	Selänteen alueella toimivien päiväkeskusten lukumäärä	6 kpl
Omaishoitajien jaksamisen tukeminen monipuolisin tukitoimenpitein	Monipuolinen palveluvalikoima omaishoitajien jaksamisen tukemiseen.	Omaishoitajien/omais-hoidettavien osallistuminen tukitoimintoihin	Kaikissa toiminnoissa on osallistujia
Tavoitteellista toimintakykyä ylläpitävää ja kotona asumista tukevaa vuorohoitoa	Vuorohoitojaksoille on laadittu päiväkohtainen tavoitteellinen toimintakykyä ylläpitävä/parantava sisältö	Viikko-ohjelmat tehtynä	Viikko-ohjelmat tehty
		Yhdessä laaditut tavoitteelliset hoito- ja palvelusuunnitelmat jaksoille laadittuna.	100 %
		Jatkohoitosuunnitelma laadittu	100%
Monipuolinen hyvinvointitekno-logian hyödyntäminen kotona asumisen turvaajana	Erilaiset teknologiaratkaisut on käytettävissä	Teknologian hyödyntäminen vaihtoehtona kotikäynneille ja kotikäyntien lukumäärän vähentäminen	Jos 4 käyntiä, niin 1 käynnin korvaaminen teknologian ratkaisujen avulla
		Erilaisten hyvinvointitekno-logia vaihtoehtojen lukumäärä	5 kpl
Henkilöstö			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Moniammatillinen osaava ihmislähtöinen henkilökunta	Päivätoiminnassa ja vuorohoidossa on moniammatillinen koulutettu henkilöstö	Koulutuspäivät	3 pv /vuosi
		Fysioterapeuttien, palveluohjaus, sairaanhoitaja, lähihoitaja, toimintaterapeuttien lukumäärä	Henkilöstölu- kmäärä
		Osaamiskartoitus	Tehty
Talous			

Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Kustannustehokkaat tukipalvelut kotona asumisen mahdollistamiseksi	Palvelurakenteen toteutuminen/keventäminen tukipalveluja lisäämällä	Kotihoidon peittävyys 75v	max 13 %
		palveluasumisen peittävyys 75v	Max 6 %
		Omaishoidon peittävyys	6%
		Perhehoidossa asuvien osuus	1 %
		Tukipalveluiden osuus 75 v	20 %
		Kustannusten kohdentuminen kotiin annettaviin palveluihin %	50 % kotiin annettavat palvelut

2.3.10.3 Asumispalvelut

Asiakas Tehostettu palveluasuminen			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Asiakkaan inhimillinen ja turvallinen elämä omassa kodissa loppuun saakka.	Asiakkaan yksilöllinen hoidon arvioiminen ja suunnitteleminen asiakkaan ja läheisten kanssa yhdessä RAI-mittaristoa hyödyntäen	Asiakkaan kanssa yhdessä laaditut hoito- ja palvelusuunnitelmat	100 %
Palvelut (prosessit)			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Oikea-aikaiset palvelut ja monipuolinen palvelutarjonta.	Toimiva palveluohjaus ja kriteeristö.	Tehostetussa palveluasumisessa yli 75 v Alle 75 vuotiaista	Enintään 6 % yli 75 1 %
Turvallinen akuutti sairaanhoito ja elämän loppuvaiheen hoito	Toimiva palveluprosessi kotisairaaloiminnassa	Kotisairaalavuorokaudet Palveluprosessi-kuvaus	600 vrk Tehty
Henkilöstö			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Inhimillinen ihmislähtöinen osaava henkilöstö	Henkilöstön asenne ja sitoutuneisuus ihmislähtöiseen ajattelumalliin. Ammatillisen osaamisen päivittäminen säännöllisesti.	Osaamiskartoitus Asiakastyytyväisyyskysely Kehittämispäivät Koulutuspäivät	Tehty kaikille asiakkaille, omaisille ja henkilökunnalle Neljä iltapäivää/vuosi 3 pv/vuosi Tuntevakoulutus /10 työntekijää/ Kinestetikka-koulutus

Talous			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Ympäri vuorokautisen hoitopäivien määrällinen lasku tehostamalla avopalveja	Toimivat palveluprosessit ja joustava SAS -työryhmän toiminta yhdessä kotiutustiimin kanssa	Palveluprosessien yhtymäpinnat kuvattuna SAS-työryhmän kokoukset kotiutustiimin kanssa ja myönnetty uudet palvelusetelit ja oma toiminta paikat	Palveluprosessit kuvattuna Uudet myönnetty palveluasumisen paikat Ostopalvelujen vähentäminen 9 paikkaa vuoden 2016 tasoon

Taloudelliset tunnusluvut:

			TA2016 muutettu alkuperäinen	
Terveys- ja vanhuspalvelut	TP2014	TP2015		TA2017
Hallinto	-535 137	-1 019 988	-968 520	-970 270,00
Vastaanottopalvelut	-3 022 298	-3 102 329	-3 065 760	-2 799 230,00
Täydentävät palvelut	-1 184 136	-1 137 650	-1 077 840	-1 197 040,00
Ensihoito	-879 618	-887 754	-881 000	-891 000,00
Kuntoutus	-671 743	-739 675	-806 810	-872 830,00
Työterveyshuolto	12 201	91 953	53 240	22 750,00
Suun ja hampiden hoito	-1 311 092	-1 215 504	-1 249 360	-1 299 440,00
Erikoissairaanhoito	-20 100 497	-19 287 475	-19 700 330	-18 572 470,00
Kotiin annettavat palvelut	-5 790 270	-6 360 722	-6 193 800	-5 813 680,00
Asumispalvelut	-7 253 876	-8 242 106	-7 703 370	-6 988 580,00
Vuodeosastot	-4 895 101	-4 145 868	-4 269 490	-4 041 510,00
Yhteensä	-45 631 567	-46 047 118	-45 863 040	-43 423 300,00

Vuoden 2016 muutettuun talousarvioon on vastaanottopalveluihin sijoitettu saatavien poistoja niiden vaikean kohdentamisen vuoksi yhteensä 103.360 euroa.

TERVEYS- JA VANHUSPALVELUT	Haapajärvi			Pyhäjärvi			Reisjärvi			Seiänee			
	tp2014	tp2015	tae2016	tp2014	tp2015	tae2016	tp2014	tp2015	tae2016	tp2014	tp2015	tae2016	tae2017
Suun- ja hampaiden terveydenhuolto													
Hammaslääkäriä käynnit	4989	5629	6000	3490	3735	3500	2723	2817	2700	11202	12181	12200	12400
Suuhygienistillä käynnit	777	1220	1250	375	482	850	275	387	500	1427	2089	2400	2600
Hammashoitajalla käynnit	605	396	400	513	161	200	264	314	250	1382	871	1000	800
Erikoishm käynnit	828	857	800	330	307	280	54	55	50	1212	1219	1130	1040
Erikoissairaanhoido													
Neurologi	*111/85	*127/104	115	*167/156	*165/161	150	25	23		****303	292	305	300
Geriatr	56/40	*66/40	50			50	16	25		110	66	50	100
Kirurgi kons.	231/163	*203/140	230	26	31	200	35	31		****231	203	230	200
Skopiat	231/147	*227/166	200	316/272	233	350	48	58		****533	457	440	350
Keuhkoiääkäri	41	48		295/215	*341/260	300	30	30		****295	341	250	300
Konvalääkäri	685/319	*612/334	500	133	122	600	75	81		****685	612	500	600
Kardiologi	193/100	*137/80	180	64	42	150	19	13		****193	137	180	150
Lastenlääkäri	252	*221/161	250		27	50	32	32		339	221	300	250
Nefrologi	1	12	30	1		30				2	12	30	30
Diabetes etävo		*65/60	50			50		52		155	112	150	150
Diabeteslääkäri	39			17	5		35	150		400	150	350	300
Gynegologi				400		300	144	144		144	0	120	120
Neurolääkäri													
Lasten psykiatri		14	15		14	10		13	8		**42/41	23	33
Psykiatri		355	280		234	230		135	120		**751/724	630	630
Päihdelääkäri		115	144		143	150		7			**286/265	324	280
Erikoislääkärit yht.***	1187	1615	2044	1284	1258	1540	427	637	298	0	3510	3882	0
Dialyysi	1800/390	*1500/169	1600	508	623		465	395		**1800/1363	*1500/1187	1600	1600
Omaishoito													
Hoidettavat	52	61	60	43	46	70	15	16	17	110	123	136	166
Kotihoito käynnit	63295	65869	66700	108132	116158	135000	29016	27613	30000	200443	209640	226700	233000
Tehostettu palveluasuminen													
Oma toiminta, päivät	21150	20579	20440	20982	21479	21950	7683	7947	7665	49815	50005	49605	50130
Oma toiminta, paikat	56	56	56	59	59	60	20	21	21	135	136	136	137
Ostetut, päivät	4777	4817	4380	5429	7490	8050	3285	3669	3285	13491	15976	16365	13906
Vuorohoito, päivät Pj 3 paikkaa lisää	5630	5388	4380	3907	4046	4500	900	589	840	10437	10023	9220	10400
Päivätoiminta, päivät	729	798	700	1260	839	2400	620	672	660	2609	2309	3560	3900
Palveluasuminen													
Ostetut, päivät							2920	3255	2920	2920	3255	2920	0

*ensimmäinen luku kertoo kaikki ko.paikassa tehdyt toimenpiteet/käynnit ja toinen luku ko.kunnan osuuden *** laskettu kotikunnan mukaan yhtein, ei käytntipaikan

ensimmäinen luku kertoo kaikki käynnit sisältäen ulkopaikkakuntalaiset ja toinen luku Seiäntein alueen käynnit ** Seiäntein alueen käynnit yhteensä

2.4. Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

Vastuuhenkilö: Ympäristöjohtaja Jorma Turunen (31.3.2017 saakka), virkaa hoitaa viransijainen ajalla 25.11.2016-31.3.2017

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Ympäristölautakunnan alaisuudessa toimiva ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut vastaa ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja maa-ainesvalvonnan sekä rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan viranomaispalvelujen tuottamisesta Selänteen kuntien sekä Kärsämäen kunnan alueella. Kun kaikki viranomaistoiminta on samassa toimielimessä, se mahdollistaa eri viranomaispalvelujen paremman yhteensovittamisen ja kokonaisvaltaisemman palvelun tarjoamisen kuntalaisille.

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen strateginen päämäärä on turvallisen, terveellisen ja viihtyisän asuin- ja elinympäristön sekä hyöty- ja kotieläinten terveyden ja hyvinvoinnin turvaaminen ja edistäminen. Tämä edellyttää asiakaslähtöistä palvelua, eri ammattiryhmien sujuvaa yhteistyötä, ennaltaehkäisevien palvelujen painottamista, viranhaltijoiden pysyvyyden turvaamista sekä riittäviä ja oikein kohdennettuja resursseja.

Viranomaistoiminta ja -palvelut järjestetään siten, että toiminta on ennalta ehkäisevää ja laadukasta sekä valvonta säännöllistä, tehokasta ja oikein kohdennettua. Valvontasuunnitelmat laaditaan riskiperusteisesti, jotta voimavarat saadaan kohdennettua oikein. Toiminnan on myös oltava hyvän hallinnon mukaista ja eri toimijoita tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti kohtelevaa. Henkilökunnan osaamista ylläpidetään täydennyskoulutuksin. Valvonnalle pyritään saamaan riittävät resurssit. Kokonaisuuden hallitsemiseksi päivitetään käytössä olevia tiedonkeruujärjestelmiä, jotta työskentely olisi sujuvampaa ja järjestelmällisempää sekä sitä kautta myös kustannustehokkaampaa.

Maakuntauudistuksen myötä ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluista siirtyy ympäristöterveydenhuolto kokonaisuudessaan itsehallintoalueelle vuoden 2019 alusta.

Ympäristönsuojeluun ja maa-ainesvalvontaan on laadittu ja hyväksytty lakisäätäinen valvontasuunnitelma, joka edellyttää lisää henkilöstö- ja talousresurssia vuodelle 2017. Ympäristönsuojelun ja maa-ainesvalvonnan sekä jäte- ja vesilain mukaisten tarkastusten määrät lisääntyvät oleellisesti. Tähän on varauduttu vuoden 2017 talousarvioesityksessä. Kuntayhtymähallitus päätti 27.10.2016 (§ 132) muuttaa avoimna olevan ympäristö- ja rakennustarkastajan viran ympäristötarkastajan määräaikaiseksi viraksi 1.1.2017 - 31.12.2018. Virkaan valittavalla tulee olla ympäristönsuojelun tehtävien hoitoon soveltuva korkeakoulututkinto. Viran täyttölupaa haetaan erikseen vuoden 2017 puolella.

Haapajärven kaupunki on suunnittelemassa uusia eläinlääkärin vastaanottotiloja. Toteutumisaikataulu ei ole vielä selvillä, joten mahdollisten käyttökustannusten lisäykseen ei ole varauduttu vuoden 2017 talousarvioesityksessä. Rakennusvalvonnan Lupapiste -asiointi ja arkistointipalvelu otetaan käyttöön vuoden 2017 alussa. Lupapiste toteutetaan nykyisen CGI:n KuntaNet-integraation kautta.

Asiakas			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Asiakaslähtöinen palvelu	Asiakasohjeitten kehittäminen, nettisivujen hyödyntäminen, henkilökunnan tavoitettavuus, asiakkaan viivytuksetön ja tasapuolinen palvelu, riittävät	Asiakastyytyväisyysky sely	4 (asteikolla 1-5)
Asiakkaiden tehokas neuvonta ja ohjaus ja tehokas tiedottaminen		Käsittelyajat	Luodaan kaaviot eri asioiden tavoitteellisista käsittelyajoista ja -tavoista
		Viranhaltijoiden hyvä	Palvelupisteet /

	henkilöstöresurssit	tavoitettavuus	palvelupäivät kaikissa Selänteen kunnissa
Palvelut (prosessit)			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Lakisääteisten viranomaispalveluiden tuottaminen	Riittävät henkilöstö- ja talousresurssit myös ennalta-ehkäiseviin palveluihin	Suoritteiden määrät Palveluiden tuottaminen tasapuolisesti ja hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti	Valvontasuunnitelmissa ja talousarvion vuosisopimuksessa esitetyt tavoitteet Lisäresurssi ympäristön-suojeluun / maainesvalvontaan
Laadukas asiakirjahallinta	Sähköisten palveluprosessien käyttöönotto	Sähköiset ilmoituslomakkeet ja sähköinen arkisto	Arkistonmuodostussuunnitelmat on tehty ja otettu käyttöön Lupapiste-asiointi- ja arkisto-palvelu käyttöön rakennusvalvonnassa
Viranomaisyhteistyö ja palveluiden tuottaminen yhden luukun periaatteella	Yhteislausunnot, keskinäiset lausuntopyyntö ja sisäinen tiedonkulku	Yhteislausuntojen ja sisäisten lausuntojen määrä	Muiden lupapäätösten sähköisen arkistoinnin käynnistäminen
Henkilöstö			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Työyhteisöllisyyden edistäminen ja viranomaisyhteistyön hyödyntäminen	Riittävät henkilöstöresurssit Säännölliset palaverit ja virkistyspäivät	Ympän palavereiden / virkistyspäivien toteutuminen	Ympän yhteinen palaveri 3 kertaa vuodessa, Virkistyspäivä kerran vuodessa
Henkilöstön tiedon ajantasaisuus, työn mielekkyys ja sujuvuus	Esimiehen ja työntekijän kehityskeskustelut, tarpeita vastaava koulutussuunnitelma	Kehityskeskustelujen toteutuminen Työn jakaminen / erikoistuminen Koulutus-suunnitelman teko	Kehityskeskustelut kaikkien kanssa Työn jakaminen otettu tarkasteluun Koulutussuunnitelmat tehty Videoyhteyskoulutusten hyödyntäminen
Talous			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017
Resurssien oikein kohdentaminen, kokonaisuuden hallinta ja kustannustehokas palvelujen tuotto	Riskiperusteiset ja realistiset valvontasuunnitelmat ja riittävät henkilöstöresurssit	Valvontasuunnitelmien ja tulostavoitteen toteutumisen seuranta	Toteutuma vähintään 75 % Realistisen talousarvion laatiminen ja siinä pysyminen

	Maksutaksan mukaisten maksujen perintä	Seurataan miten maksutulot kattavat toimintamenoja	Kasvava kattavuus
--	--	--	-------------------

Taloudelliset tunnusluvut:

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Hallinto	-101 963	-111 221	-98 120	-107 190,00
Ympäristönsuojelu	-128 400	-120 198	-156 500	-213 500,00
Maa-ainesvalvonta	-5 293	-2 938	-36 600	0,00
Ympäristöterveysvalvonta	-208 729	-239 975	-251 750	-250 300,00
Eläinlääkintähuolto	-512 354	-541 273	-547 460	-551 210,00
Rakennusvalvonta	-129 794	-87 900	-168 370	-177 260,00
Yhteensä	-1 086 533	-1 103 505	-1 258 800	-1 299 460,00

Maa-ainesvalvonta yhdistetään ympäristönsuojeluun vuoden 2017 alusta.

Keskeisimmät suoritteet vuodessa

Ympäristöterveydenhuolto (keskiarvo 2013-2015)

Peruste	Päätökset ja ilmoitukset	Tarkastukset	Lausunnot	Näytteenotot
Terveydensuojelu	12	110	23	105
Elintarvikelaki	12	135	3	22
Tupakkalaki	5	18	-	-

Eläinlääkintähuolto (keskiarvo 2014-2015)

	Suoritteet	kpl
Virka-aika	Sairasmatkat	2730
	Terveydenhuoltokäynnit	230
	Vastaanottokäynnit	1790
	Tarkastuskäynnit	30
	Valvontaeläinlääkärin eläinsuojelutarkastukset	90
Päivystysaika	Sairasmatkat	450
	Vastaanottokäynnit	160

Ympäristönsuojelu ja maa-ainesvalvonta (keskiarvo 2013-2015)

Peruste	Päätökset ja luvat	Lausunnot	Ilmoitukset	Tarkastukset
Ympäristönsuojelulaki	15	43	25	14
Maa-aineslaki	10	1-2	-	30
Jätelaki ja vesilaki	-	20	5	5

Rakennusvalvonta (keskiarvo 2013-2015)

Suoritteet	kpl
Rakennus- ja toimenpideluvat	295
Toimenpideilmoitukset	142
Katselmukset ja tarkastukset	395
Korjausavustuspäätökset	17
Energia-avustuspäätökset	6

3. Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa

3.1. Tuloslaskelma (vertailu TP2014, TP2015, TA2016 ja TAE2017 ja tunnusluvut)

TULOSLASKELMA	TP2014	TP2015	TA2016	TAE2017
TOIMINTATUOTOT	90 963 619,81	80 961 370,89	73 347 190	72 840 580
Myyntituotot	83 345 814,73	73 624 520,16	67 302 430	66 627 520
Maksutuotot	6 157 245,59	5 658 870,43	4 798 160	5 357 810
Tuet ja avustukset	1 041 375,05	928 344,46	798 350	357 800
Muut toimintatuotot	419 184,44	749 635,84	448 250	497 450
TOIMINTAKULUT	-91 663 668,03	-80 785 236,68	-73 061 150	-72 402 200
Henkilöstökulut	-35 838 297,74	-32 731 338,50	-28 553 140	-28 007 570
Palkat ja palkkiot	-29 019 017,75	-26 407 436,27	-23 170 970	-22 558 830
Henkilösivukulut	-6 819 279,99	-6 323 902,23	-5 382 170	-5 448 740
Eläkekulut	-5 196 929,98	-4 887 626,97	-4 104 020	-4 199 740
Muut henkilösivukulut	-1 622 350,01	-1 436 275,26	-1 278 150	-1 249 000
Palvelujen ostot	-43 411 125,05	-36 578 403,22	-34 454 450	-34 830 710
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 546 806,57	-2 390 577,52	-2 167 120	-2 208 160
Avustukset	-5 562 046,24	-5 294 988,20	-4 746 750	-3 563 300
Muut toimintakulut	-4 305 392,43	-3 789 929,24	-3 139 690	-3 792 460
TOIMINTAKATE	-700 048,22	176 134,21	286 040	438 380
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	91 684,92	78 296,36	5 000	5 000
Korkotuotot	43 727,11	23 717,52	15 000	15 000
Muut rahoitustuotot	79 244,92	88 219,47	30 000	30 000
Muut rahoituskulut	-31 287,11	-33 640,63	-40 000	-40 000
VUOSIKATE Summa	-608 363,30	254 430,57	291 040	443 380
POISTOT JA ARVONALENTUMISEN KULUT	-222 745,47	-254 430,57	-291 040	-443 380
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	831 108,77			
TILIKAUDEN TULOS Summa	0,00	0,00	0,00	,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0,00	0,00	0,00	,00

Tuloslaskelma sisältää vuonna 2014 Kärsämäen koko palvelutuotannon ja vuodesta 2015 lähtien Kärsämäen osalta ympäristö- ja rakennusvalvonnan palvelut. Vuodet 2014-2015 sisältävät jäsenkuntien varhaiskasvatuksen luvut. Varhaiskasvatus siirtyi jäsenkuntien omaksi toiminnaksi vuoden 2016 alusta lähtien.

Tunnusluvut:

Toimintakate %	0,6
Vuosikate %	146,4
Tilikauden tulos, euroa	0
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa	0

3.2. Yhteenveto talousarvioesityksestä 2017 kunnittain

Asukasluku	Haapajärvi	Pyhäjärvi	Reisjärvi	Koko kuntayhtymä
Asukasluku 31.12.2013	7614	5733	2928	16275
Asukasluku 31.12.2014	7479	5562	2901	15942
%	46,9	34,9	18,2	100
Asukasluku 31.12.2015	7438	5508	2892	15838
TAE2017 kuntien osuudet %	47	34,7	18,3	100

Hallinto	Haapajärvi	Pyhäjärvi	Reisjärvi	Koko kuntayhtymä
TP2014 toimintakate	-1 009 433	-773 634	-397 358	-2 180 425
TP2015 toimintakate	-742 453	-558 426	-285 559	-1 586 438
TA2016 toimintakate	-812 430	-611 060	-312 470	-1 735 960
TA2016 (ta-muutos)	-887 329	-660 294	-344 337	-1 891 960
TAE2016	-889 536	-656 743	-346 351	-1 892 630
Muutos 2016-2017/euroa	-77 106	-45 683	-33 881	-156 670
Muutos 2016-2017/%	9,49	7,48	10,84	9,02
TP2014 euroa/asukas	-135	-139	-137	-137
TP2015 euroa/asukas	-100	-101	-99	-100
TA2016 euroa/asukas	-119	-120	-119	-119
TAE2017 euroa/asukas	-120	-119	-120	-120

Hyvinvointipalvelut	Haapajärvi	Pyhäjärvi	Reisjärvi	kuntayhtymä
TP2014 toimintakate	-5 923 343	-4 909 754	-2 662 098	-13 495 195
TP2015 toimintakate	-6 479 190	-5 125 704	-2 817 241	-14 422 134
TA2016 toimintakate	-6 934 540	-5 656 680	-3 047 880	-15 639 100
TA2016 (ta-muutos)	-7 304 540	-5 676 680	-3 097 880	-16 079 100
TAE2017 toimintakate	-6 810 800	-5 650 680	-3 240 900	-15 702 380
Muutos 2016-2017/euroa	493 740	26 000	-143 020	376 720
Muutos 2016-2017/%	-6,76	-0,46	4,62	-2,34
TP2014 euroa/asukas	-792	-883	-918	-847
TP2015 euroa/asukas	-871	-931	-974	-910
TA2016 euroa/asukas	-982	-1032	-1071	-1015
TAE2017 euroa/asukas	-915	-1028	-1120	-992

Vuodet 2014-2016 sisältävät 1.1.2017 alkaen Kelalle siirtyvän perustoimeentulotuen menot.

Vuosi 2017 sisältää siirtymäkauden verran perustoimeentulotuen menoja

ja vuoden 2017 alusta kuntien menoksi siirtyvän kunnallisen työmarkkinatuen osuuden.

Terveys- ja vanhuspalvelut	Haapajärvi	Pyhäjärvi	Reisjärvi	Koko kuntayhtymä
TP2014 toimintakate	-20 236 713	-18 157 307	-7 237 548	-45 631 568
TP2015 toimintakate	-19 694 286	-18 709 604	-7 643 228	-46 047 118
TA2016 toimintakate	-18 747 460	-17 607 480	-7 954 740	-44 309 680
TA2016 (ta-muutos)	-19 442 690	-18 004 060	-8 416 290	-45 863 040
TAE2017 toimintakate	-18 505 980	-17 339 190	-7 578 130	-43 423 300
Muutos 2016-2017/euroa	936 710	664 870	838 160	2 439 740
Muutos 2016-2017/%	-4,82	-3,69	-9,96	-5,32
TP2014 euroa/asukas	-2706	-3265	-2495	-2862
TP2015 euroa/asukas	-2648	-3397	-2540	-2907
TA2016 euroa/asukas	-2613	-3275	-2909	-2897
TAE2017 euroa/asukas	-2487	-3154	-2620	-2743

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	Haapajärvi	Kärsämäki	Pyhäjärvi	Reisjärvi	Koko kuntayhtymä
TP2014 toimintakate	-387 161	-187 110	-319 252	-203 945	-1 097 468
TP2015 toimintakate	-395 704	-179 748	-323 788	-204 265	-1 103 505
TA2016 toimintakate	-445 550	-205 090	-371 160	-239 740	-1 261 540
TAE2017 toimintakate	-462 200	-213 220	-372 660	-251 380	-1 299 460
Muutos 2016-2017/euroa	-16 650	-8 130	-1 500	-11 640	-37 920
Muutos 2016-2017/%	3,74	3,96	0,40	4,86	3,01
TP 2014 euroa/asukas	-55	-69	-61	-76	-62
TP2015 euroa/asukas	-53	-65	-59	-71	-59
TA2016 euroa/asukas	-60	-77	-68	-83	-70
TAE2017 euroa/asukas	-62	-80	-68	-87	70

Koko kuntayhtymä	Haapajärvi	Kärsämäki	Pyhäjärvi	Reisjärvi	Koko kuntayhtymä
TP2014 toimintakate	-27 556 651	-187 110	-24 159 946	-10 500 948	-62 404 655
TP2015 toimintakate	-30 199 233	-179 748	-26 387 088	-11 887 136	-68 653 205
TA2016 toimintakate	-26 939 980	-205 090	-24 246 380	-11 554 830	-62 946 280
TA2016 (muutos)	-28 080 109	-205 090	-24 712 194	-12 098 247	-65 095 640
TAE2017 toimintakate	-26 668 516	-213 220	-24 019 273	-11 416 761	-62 317 770
Muutos 2016-2017/euroa	1 411 593	-8 130	692 921	681 486	2 777 870
Muutos 2016-2017/%	-5,03	3,96	-2,80	-5,63	-4,27
TP 2014 euroa/asukas	-4052		-4650	-3941	-4252
TP2015 euroa/asukas	-4060		-4791	-4110	-4323
TA2016 euroa/asukas	-3774		-4495	-4182	-4112
TAE2017 euroa/asukas	-3584		-4369	-3946	-3936

Vuodet 2014-2015 sisältävät myös varhaiskasvatuksen menot/tulot. Vuosi 2017 sisältää Kelalle siirtyviä perustoimeentulotuen menoja siirtymäkauden verran, eikä vuoden 2017 alusta kuntien menoksi siirtyvää kunnallisen työmarkkinatuen osuutta.

3.3. Talousarvio kunnittain tuloslaskelmamuodossa (vertailu TP2014, TP2015, TA2016 ja TAE2017)

PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ SELÄNNE	TP2014	TP2015	TA2016	TAE2017
C10 Kuntayhtymän hallinto	75 998 586,45	67 066 768	61 210 320	60 425 140
A3100 TOIMINTATUOTOT	78 054 469,81	69 196 532	63 174 280	62 473 770
A3120 Myyntituotot	77 692 876,26	68 780 882	62 958 280	62 317 770
A3170 Maksutuotot		-97		
A3240 Tuet ja avustukset	323 807,02	318 085	216 000	156 000
A3250 Muut toimintatuotot	37 786,53	97 662		
A4100 TOIMINTAKULUT	-2 971 458,51	-2 198 745	-1 960 310	-2 050 130
A4110 Henkilöstökulut	-1 960 195,76	-1 176 699	-1 128 150	-1 173 450
A4170 Palvelujen ostot	-819 840,15	-811 361	-691 700	-706 400
A4200 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 373,87	-21 511	-12 050	-11 450
A4230 Avustukset	-12 231,42	-22 966	-2 200	-2 200
A4270 Muut toimintakulut	-155 817,31	-166 208	-126 210	-156 630
A6100 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	91 684,92	78 296	5 000	5 000
A6110 Korkotuotot	43 727,11	23 718	15 000	15 000
A6120 Muut rahoitustuotot	79 244,92	88 219	30 000	30 000
A6140 Muut rahoituskulut	-31 287,11	-33 641	-40 000	-40 000
A7100 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 218,54	-9 317	-8 650	-3 500
A8100 SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	831 108,77			
C20 Haapajärven palvelut	-29 297 722,02	-29 456 780	-26 127 550	-25 778 980
A3100 TOIMINTATUOTOT	5 592 462,94	5 735 579	4 869 570	4 967 370
A3120 Myyntituotot	2 582 260,69	2 599 902	2 340 910	2 329 110
A3170 Maksutuotot	2 529 139,20	2 514 995	2 035 610	2 359 960
A3240 Tuet ja avustukset	412 732,49	355 729	340 400	121 800
A3250 Muut toimintatuotot	68 330,56	264 953	152 650	156 500
A4100 TOIMINTAKULUT	-34 794 094,49	-35 046 811	-30 865 490	-30 531 630
A4110 Henkilöstökulut	-13 281 650,58	-13 904 436	-11 782 040	-11 468 960
A4170 Palvelujen ostot	-16 424 454,52	-15 689 581	-14 786 530	-15 277 690
A4200 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 143 122,62	-1 128 981	-976 370	-990 180
A4230 Avustukset	-2 323 190,86	-2 631 781	-2 003 600	-1 416 700
A4270 Muut toimintakulut	-1 621 675,91	-1 692 032	-1 316 950	-1 378 100
A7100 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-96 090,47	-145 548	-131 630	-214 720
C30 Kärsämäen palvelut	-10 570 362,32	-179 748	-205 090	-213 220
A3100 TOIMINTATUOTOT	1 528 189,72	49 898	25 100	36 300
A3120 Myyntituotot	620 631,58	10 554		
A3170 Maksutuotot	813 866,61	39 199	25 100	36 300
A3240 Tuet ja avustukset	68 868,23			
A3250 Muut toimintatuotot	24 823,30	145		
A4100 TOIMINTAKULUT	-12 051 643,57	-228 513	-228 620	-248 010
A4110 Henkilöstökulut	-4 257 068,80	-176 963	-174 120	-191 660
A4170 Palvelujen ostot	-6 110 242,92	-22 872	-23 350	-25 200
A4200 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-276 329,95	-6 663	-5 650	-5 950
A4230 Avustukset	-754 294,07	0		
A4270 Muut toimintakulut	-653 707,83	-22 016	-25 500	-25 200
A7100 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-46 908,47	-1 133	-1 570	-1 510
Hallinnon toimintatuotot sisältävät vuodelta 2014 Kärsämäen kuntaosuuden ja vuosilta 2014-2015 Selänteen tuottamien varhaiskasvatuksen palvelujen jäsenkuntien maksuosuuden				
Hallinnon toimintakulut sisältävät Taloushallinto Selman Kärsämäelle tuottamien palvelujen henkilöstökustannuksia vuonna 2014, samoin Pyhäjärven kaupungin vesi- ja kaukolämmön palvelujen henkilöstökustannukset vuonna 2014. Lisäksi hallinnon kulut sisälsivät vuonna 2014 palvelusihteerien kustannukset. Palvelusihteerit siirtyivät palvelulinjojen talousarvioon vuoden 2015 alusta lähtien.				

PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ SELÄNNE	TP2014	TP2015	TA2016	TAE2017
C40 Pyhäjärven palvelut	-25 094 291,94	-25 828 662	-23 635 320	-23 362 530
A3100 TOIMINTATUOTOT	4 116 699,71	4 111 666	3 690 940	3 791 240
A3120 Myyntituotot	1 801 222,07	1 577 608	1 419 790	1 384 090
A3170 Maksutuotot	1 903 715,97	2 083 437	1 842 550	2 095 900
A3240 Tuet ja avustukset	189 040,37	194 417	190 000	58 000
A3250 Muut toimintatuotot	222 721,30	256 205	238 600	253 250
A4100 TOIMINTAKULUT	-29 149 962,99	-29 866 278	-27 211 770	-26 974 180
A4110 Henkilöstökulut	-11 267 986,07	-11 927 516	-10 632 520	-10 131 580
A4170 Palvelujen ostot	-14 126 033,21	-13 903 570	-12 496 660	-12 755 750
A4200 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-746 799,20	-830 795	-799 970	-770 680
A4230 Avustukset	-1 587 111,92	-1 740 194	-2 020 900	-1 500 200
A4270 Muut toimintakulut	-1 422 032,59	-1 464 204	-1 261 720	-1 815 970
A7100 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-61 028,66	-74 050	-114 490	-179 590
C50 Reisjärven palvelut	-11 036 210,17	-11 601 577	-11 242 360	-11 070 410
A3100 TOIMINTATUOTOT	1 671 797,63	1 867 696	1 587 300	1 571 900
A3120 Myyntituotot	648 824,13	655 575	583 450	596 550
A3170 Maksutuotot	910 523,81	1 021 337	894 900	865 650
A3240 Tuet ja avustukset	46 926,94	60 114	51 950	22 000
A3250 Muut toimintatuotot	65 522,75	130 671	57 000	87 700
A4100 TOIMINTAKULUT	-12 696 508,47	-13 444 890	-12 794 960	-12 598 250
A4110 Henkilöstökulut	-5 071 396,53	-5 545 725	-4 836 310	-5 041 920
A4170 Palvelujen ostot	-5 930 554,25	-6 151 020	-6 456 210	-6 065 670
A4200 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-357 180,93	-402 628	-373 080	-429 900
A4230 Avustukset	-885 217,97	-900 047	-720 050	-644 200
A4270 Muut toimintakulut	-452 158,79	-445 470	-409 310	-416 560
A7100 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-11 499,33	-24 383	-34 700	-44 060
Kaikki yhteensä	,00	0	0	0

3.4. Talousarvio kunnittain ja palvelulinjoittain (vertailu TP2014, TP2015, TA2016 ja TAE2017)

C1 PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ SELÄNNE	TP2014	TP2015	TA2016	TAE2017
C10 Kuntayhtymän hallinto	75 998 586	67 066 768	61 210 320	60 425 140
TOIMINTATUOTOT	78 054 470	69 196 532	63 174 280	62 473 770
TOIMINTAKULUT	-2 971 459	-2 198 745	-1 960 310	-2 050 130
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	91 685	78 296	5 000	5 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 219	-9 317	-8 650	-3 500
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	831 109			
C20 Haapajärven palvelut	-29 297 722	-29 456 780	-26 127 550	-25 778 980
C21 Hyvinvointipalvelut (nla, last.suojelu)	-4 087 974	-4 292 417	-1 652 230	-1 810 160
TOIMINTATUOTOT	470 704	464 709	31 700	37 150
TOIMINTAKULUT	-4 552 932	-4 737 688	-1 679 880	-1 846 260
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 746	-19 438	-4 050	-1 050
C22 Hyvinvointipalvelut	-4 585 874	-5 074 373	-5 282 310	-5 000 640
TOIMINTATUOTOT	957 707	949 648	1 023 560	776 460
TOIMINTAKULUT	-5 535 798	-6 015 005	-6 299 870	-5 761 540
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 782	-9 016	-6 000	-15 560
C23 Terveys- ja vanhuspalvelut (kh, as., v-	-7 861 968	-7 684 472	-6 963 440	-6 563 170
TOIMINTATUOTOT	1 894 440	1 829 344	1 464 500	1 659 700
TOIMINTAKULUT	-9 727 937	-9 479 888	-8 383 740	-8 188 970
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-28 471	-33 929	-44 200	-33 900
C24 Terveys- ja vanhuspalvelut	-12 374 745	-12 009 814	-11 784 020	-11 942 810
TOIMINTATUOTOT	2 199 815	2 376 235	2 291 860	2 411 360
TOIMINTAKULUT	-14 520 469	-14 305 635	-14 003 530	-14 193 630
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-54 091	-80 414	-72 350	-160 540
C25 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalve	-387 161	-395 704	-445 550	-462 200
TOIMINTATUOTOT	69 796	115 643	57 950	82 700
TOIMINTAKULUT	-456 958	-508 596	-498 470	-541 230
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-2 752	-5 030	-3 670
C30 Kärämäen palvelut	-10 570 362	-179 748	-205 090	-213 220
C35 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalve	-176 175	-179 748	-205 090	-213 220
TOIMINTATUOTOT	29 799	49 898	25 100	36 300
TOIMINTAKULUT	-205 973	-228 513	-228 620	-248 010
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-1 133	-1 570	-1 510
Hallinnon toimintatuotot sisältävät vuodelta 2014 Kärämäen kuntaosuuden ja vuosilta 2014-2015 Selänteen tuottamien varhaiskasvatuksen palvelujen jäsenkuntien maksuosuuden.				
Hallinnon toimintakulut sisältävät Taloushallinto Selman Kärämäelle tuottamien palvelujen henkilöstökustannuksia vuonna 2014, samoin Pyhäjärven kaupungin vesi- ja kaukolämmön palvelujen henkilöstökustannukset vuonna 2014. Lisäksi hallinnon kulut sisälsivät vuonna 2014 palvelusihteerien kustannukset. Palvelusihteerit siirtyivät palvelulinjoen talousarvioon vuoden 2015 alusta lähtien.				

C1 PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ SELÄNNE	TP2014	TP2015	TA2016	TAE2017
C40 Pyhäjärven palvelut	-25 094 292	-25 828 662	-23 635 320	-23 362 530
C41 Hyvinvointipalvelut (nla, last.suojelu)	-2 847 356	-2 695 881	-1 406 090	-1 504 720
TOIMINTATUOTOT	310 596	304 550	18 950	28 600
TOIMINTAKULUT	-3 156 950	-2 996 865	-1 420 340	-1 531 970
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 002	-3 566	-4 700	-1 350
C42 Hyvinvointipalvelut	-3 770 377	-4 099 389	-4 250 590	-4 145 960
TOIMINTATUOTOT	619 610	699 605	675 550	588 950
TOIMINTAKULUT	-4 385 406	-4 790 192	-4 910 190	-4 698 940
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 581	-8 802	-15 950	-35 970
C43 Terveys- ja vanhuspalvelut (kh, as., v)	-7 327 762	-8 206 660	-7 596 190	-7 087 040
TOIMINTATUOTOT	1 837 808	1 831 380	1 813 900	1 908 400
TOIMINTAKULUT	-9 143 666	-10 015 154	-9 373 290	-8 976 190
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-21 905	-22 886	-36 800	-19 250
C44 Terveys- ja vanhuspalvelut	-10 829 545	-10 502 944	-10 011 290	-10 252 150
TOIMINTATUOTOT	1 287 823	1 174 642	1 131 590	1 194 490
TOIMINTAKULUT	-12 083 828	-11 641 380	-11 090 340	-11 327 080
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-33 540	-36 206	-52 540	-119 560
C45 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalve	-319 252	-323 788	-371 160	-372 660
TOIMINTATUOTOT	60 862	101 489	50 950	70 800
TOIMINTAKULUT	-380 114	-422 687	-417 610	-440 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-2 590	-4 500	-3 460
C50 Reisjärven palvelut	-11 036 210	-11 601 577	-11 242 360	-11 070 410
C51 Hyvinvointipalvelut (nla, last.suojelu)	-1 582 154	-1 593 565	-841 160	-896 650
TOIMINTATUOTOT	151 477	151 183	19 800	15 250
TOIMINTAKULUT	-1 733 138	-1 743 684	-860 160	-911 800
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-494	-1 064	-800	-100
C52 Hyvinvointipalvelut	-2 012 563	-2 160 520	-2 206 720	-2 344 250
TOIMINTATUOTOT	317 821	390 224	364 100	344 850
TOIMINTAKULUT	-2 329 871	-2 549 702	-2 568 970	-2 683 650
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-513	-1 042	-1 850	-5 450
C53 Terveys- ja vanhuspalvelut (kh, as., v)	-3 041 356	-3 266 795	-3 081 980	-3 193 560
TOIMINTATUOTOT	763 855	795 535	737 050	693 150
TOIMINTAKULUT	-3 797 328	-4 045 957	-3 798 130	-3 865 010
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 883	-16 374	-20 900	-21 700
C54 Terveys- ja vanhuspalvelut	-4 196 192	-4 376 432	-4 872 760	-4 384 570
TOIMINTATUOTOT	399 058	464 754	433 200	471 350
TOIMINTAKULUT	-4 592 639	-4 836 902	-5 297 060	-4 841 270
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 610	-4 284	-8 900	-14 650
C55 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalve	-203 945	-204 265	-239 740	-251 380
TOIMINTATUOTOT	39 587	66 000	33 150	47 300
TOIMINTAKULUT	-243 532	-268 647	-270 640	-296 520
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-1 619	-2 250	-2 160
Kaikki yhteensä	0	0	0	0

3.5. Yhteenveto jäsenkuntien maksuosuuksista 2017

	Osuus hallinnosta	Osuus palveluista	Maksuosuus yhteensä
Haapajärvi	889 536	25 778 980	26 668 516
Kärsämäki		213 220	213 220
Pyhäjärvi	656 743	23 362 530	24 019 273
Reisjärvi	346 351	11 070 410	11 416 761
Yhteensä	1 892 630	60 425 140	62 317 770

3.6. Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovuus yhtymähallitukseen nähden ovat palvelulinjan kunnittaiset toimintakatteet. Palvelujohtaja voi siirtää käyttösuunnitelmassa tai sen tarkistuksessa toimintatuottoja tai -kuluja palvelulinjan sisällä palveluyksiköiden välillä kunnittain. Palvelujohtaja hakee määrärahan ylitysoikeutta yhtymähallitukselta, jos palvelulinjan kunnittainen toimintakate on ylittymässä.

Yhtymähallitus päättää palvelulinjojen välisten kunnittaisten määrärahojen siirrosta. Yhtymähallitus hakee määrärahan ylitysoikeutta asianomaisen kunnan valtuustolta, jos kunnittainen toimintakate on ylittymässä. Kuntien valtuustot päättävät kunnittaisten kaikkien palvelulinjojen yhteenlasketun toimintakate määrärahan ylitysoikeudesta.

Talousarvion käyttösuunnitelmat hyväksytään tammikuussa yllä mainitun sitovuuden mukaisesti.

4. Investointiosa

	MÄÄRÄ RAHA €
<i>Tietojärjestelmät:</i>	
Lifecare 1.0	62 700
Lifecare Lääkäritys	69 200
Lifecare Suunterveydenhuolto	38 300
Työajanseuranta Haapajärvi	19 000
Työajanseuranta Pyhäjärvi	14 000
Työajanseuranta Reisjärvi	7 000
<i>Laitteet, hoito- ja muut kalusteet:</i>	
Lepo- ja rasitus ekg-laitteet Haapajärvi	40 000
Lepo- ja rasitus ekg-laitteet Pyhäjärvi	40 000
Lepo- ja rasitus ekg-laitteet Reisjärvi	12 000
Päivätoimintakalusteet Haapajärvi	5 000
Päivätoimintakalusteet Pyhäjärvi	5 000
Päivätoimintakalusteet Reisjärvi	5 000
Hammashoitoyksikkö Reisjärvi	25 000
Sähkösängyt Karjalahti	11 000
Yhteensä	353 200

5. Rahoitusosa

	TP2014	TP2015	TA2016	TAE2017
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	-608 363	254 430	291 040	443 380
Satunnaiset erät	831 109			
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-335 024	-290 155	-642 640	-353 200
Investointihyödykkeiden myyntitulot		34 054		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-112 276	-1 669	-351 600	90 180
Rahoituksen rahavirta				
Vaikutus maksuvalmiuteen	-112 276	-1 669	-351 600	90 180

Rahoitusosassa on otettu huomioon vuoden 2016 lisämäärärahat.

6. Taloussuunnitelma 2017-18

6.1. Jäsenkuntien maksuosuudet ja tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	TP2014	TP2015	TA2016	TAE2017	TS2018 1000 €	TS2019 1000 €
TOIMINTATUOTOT	90 963 619,81	80 961 370,89	73 347 190	72 840 580	74 297	75 783
Myyntituotot	83 345 814,73	73 624 520,16	67 302 430	66 627 520	67 960	69 319
Maksutuotot	6 157 245,59	5 658 870,43	4 798 160	5 357 810	5 465	5 574
Tuet ja avustukset	1 041 375,05	928 344,46	798 350	357 800	365	372
Muut toimintatuotot	419 184,44	749 635,84	448 250	497 450	507	518
TOIMINTAKULUT	-91 663 668,03	-80 785 236,68	-73 061 150	-72 402 200	-73 850	-75 327
Henkilöstökulut	-35 838 297,74	-32 731 338,50	-28 553 140	-28 007 570	-28 568	-29 139
Palkat ja palkkiot	-29 019 017,75	-26 407 436,27	-23 170 970	-22 558 830	-23 010	-23 470
Henkilösivukulut	-6 819 279,99	-6 323 902,23	-5 382 170	-5 448 740	-5 558	-5 669
Eläkekulut	-5 196 929,98	-4 887 626,97	-4 104 020	-4 199 740	-4 284	-4 369
Muut henkilösivukulut	-1 622 350,01	-1 436 275,26	-1 278 150	-1 249 000	-1 274	-1 299
Palvelujen ostot	-43 411 125,05	-36 578 403,22	-34 454 450	-34 830 710	-35 527	-36 238
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 546 806,57	-2 390 577,52	-2 167 120	-2 208 160	-2 252	-2 297
Avustukset	-5 562 046,24	-5 294 988,20	-4 746 750	-3 563 300	-3 635	-3 707
Muut toimintakulut	-4 305 392,43	-3 789 929,24	-3 139 690	-3 792 460	-3 868	-3 946
TOIMINTAKATE	-700 048,22	176 134,21	286 040	438 380	447	456
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	91 684,92	78 296,36	5 000	5 000	5	5
Korkotuotot	43 727,11	23 717,52	15 000	15 000	15	16
Muut rahoitustuotot	79 244,92	88 219,47	30 000	30 000	31	31
Muut rahoituskulut	-31 287,11	-33 640,63	-40 000	-40 000	-41	-42
VUOSIKATE Summa	-608 363,30	254 430,57	291 040	443 380	452	461
POISTOT JA ARVONALENTUMISEI	-222 745,47	-254 430,57	-291 040	-443 380	-452	-461
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	831 108,77				0	0
TILIKAUDEN TULOS Summa	0,00	0,00	0,00	,00		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0,00	0,00	0,00	,00	0	0

Tuloslaskelma sisältää vuonna 2014 Kärsämäen koko palvelutuotannon ja vuonna 2015 Kärsämäen osalta ympäristö- ja rakennusvalvonnan palvelut. Vuodet 2014-2015 sisältävät jäsenkuntien varhaiskasvatuksen luvut. Varhaiskasvatus siirtyi jäsenkuntien omaksi toiminnaksi vuoden 2016 alusta lähtien.

Jäsenkuntien	TP2014	TP2015	TA2016	TAE2017	TS2017 1000 €	TS2018 1000 €
Haapajärvi	30 307 155	30 199 233	26 127 550	26 668 516	27 202	27 746
Kärsämäki	10 898 446	179 748	205 090	213 220	217	222
Pyhäjärvi	25 867 926	26 387 088	24 246 378	24 019 273	24 500	24 990
Reisjärvi	11 433 568	11 887 136	11 554 833	11 416 761	11 645	11 878
Yhteensä	78 507 094	68 653 205	62 133 851	62 317 770	63 564	64 835

Taloussuunnitelma perustuu vuosina 2018-19 toimintatuottojen ja -kulujen 2 %:n vuosittaiseen kasvuun verrattuna vuoden 2017 talousarvioesitykseen. Tuloslaskelma vuodelle 2016 ei sisällä lisämäärärahoja, jotka ovat noin 2,15 miljoonaa euroa menoina.

Varhaiskasvatuksen menot noin 5,5 miljoonaa euroa siirtyivät jäsenkuntien menoiksi 1.1.2016 alkaen. Jäsenkuntien maksuosuuksien kehitys osoittaa kuitenkin, että varhaiskasvatuksen menojen vähentyminen ja vuoden 2016 lisätalousarviorahojen määrään huomioon ottaen kuntayhtymän menot kasvavat. Menokehityksen katkaisu edellyttää palvelulinjojen toimintojen ja palveluketjujen yhtenäistämistä sekä toiminnan rakenteiden muuttamista ja kuntayhtymän alueella olevien päällekkäisten toimintojen purkamista. Terveys- ja vanhustalouksissa aloitettu palveluverkon uudistus mahdollistaa kustannuskehityksen taittumisen. Pohjois-Pohjanmaalla varaudutaan sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvun taittumiseen viidestä prosentista (5 %) kahteen ja puoleen prosenttiin (2,5 %) vuosittain.

6.2. Investoinnit

Hyödykeryhmä	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hoito- ja toimistokalusteet	60 000	305 000	124 000	225 000	40 000		
Muut kalusteet	35 000	13 200	77 600	38 000	11 000		
Tutkimuslaitteet	75 000		110 000	38 000	92 000		
Atk-ohjelmat	72 000	328 500	143 050	180 700	210 200		
Autot		90 000					
Yhteensä	242 000	736 700	454 650	481 700	353 200	200 000	200 000

6.3. Rahoituslaskelma

	TP2014	TP2015	TA2016	TAE2017	TS2018	TS2019
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	-608 363	254 430	291 040	443 380	250 000	250 000
Satunnaiset erät	831 109					
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-335 024	-290 155	-642 640	-353 200	-200 000	-200 000
Investointihyödykkeiden myyntitulot		34 054				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-112 276	-1 669	-351 600	90 180	50 000	50 000
Rahoituksen rahavirta						
Vaikutus maksuvalmiuteen	-112 276	-1 669	-351 600	90 180	50 000	50 000

Rahoitusosassa on otettu huomioon vuoden 2016 lisämäärärahat.

7. Liitteet

7.1. Talousarvio kustannuspaikoittain

	TP2014	TP2015	TA2016	TAE2017
C1 PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ SELÄNNE	0	0	0	0
C10 Kuntayhtymän hallinto	75 998 586	67 066 768	61 210 320	60 425 140
C11 Hallinto ja toimistopalvelut	-552 884	-691 501	-757 900	-889 370
TOIMINTATUOTOT	368 663	408 398	216 000	156 000
TOIMINTAKULUT	-1 843 674	-1 177 527	-978 250	-1 050 170
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	91 685	78 296	5 000	5 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-667	-667	-650	-200
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	831 109			
C12 Tukipalveluyksikkö	-1 104 731	-880 100	-952 770	-977 970
1210 Taloushallinto	-479 283	-337 062	-367 600	-392 060
TOIMINTATUOTOT	1 085	62 163	12 000	
TOIMINTAKULUT	-473 817	-391 257	-371 600	-388 760
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-6 551	-7 968	-8 000	-3 300
1220 Henkilöstöhallinto	-380 160	-321 023	-355 840	-348 290
TOIMINTATUOTOT	1 237	62 767		
TOIMINTAKULUT	-381 396	-383 224	-355 840	-348 290
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-567		
1230 Atk-palvelut	-245 288	-222 015	-229 330	-237 620
TOIMINTATUOTOT	7 499	10 000		
TOIMINTAKULUT	-252 787	-231 900	-229 330	-237 620
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-115		
C13 Tarkastustoimi	-19 784	-14 836	-25 290	-25 290
TOIMINTAKULUT	-19 784	-14 836	-25 290	-25 290
C14 Kuntaosuudet	77 675 986	68 653 205	62 946 280	62 317 770
TOIMINTATUOTOT	77 675 986	68 653 205	62 946 280	62 317 770
C20 Haapajärven palvelut	-29 297 722	-29 456 780	-26 127 550	-25 778 980
C21 Hyvinvointipalvelut	-4 087 974	-4 292 417	-1 652 230	-1 810 160
2100 Hallinto - Varhaiskasvatus	-95 162	-102 151		
TOIMINTATUOTOT	390	4 338		
TOIMINTAKULUT	-94 226	-104 289		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 326	-2 200		
C212 Neuvolapalvelut	-385 662	-375 499	-519 460	-533 800
2120 Äitiysneuvola	-153 849	-139 374	-149 990	-146 100
TOIMINTATUOTOT	2 138	1 841	300	1 100
TOIMINTAKULUT	-155 767	-140 920	-147 240	-146 900
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-221	-294	-3 050	-300
2121 Lastenneuvola	-116 572	-110 031	-129 760	-120 310
TOIMINTATUOTOT	250	234	100	150
TOIMINTAKULUT	-116 823	-110 264	-128 960	-120 460
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			-900	
2122 Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto	-115 240	-126 095	-130 200	-130 050
TOIMINTATUOTOT	7 511	6 055	4 050	2 550
TOIMINTAKULUT	-122 752	-132 035	-134 250	-131 900
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-115		-700
2123 Perhekeskus			-38 750	-39 710
TOIMINTAKULUT			-38 750	-39 710
2124 Lapsiperheiden kotipalvelu			-70 760	-97 630
TOIMINTATUOTOT			500	500
TOIMINTAKULUT			-71 260	-98 130

C214 Lastensuojelu	-951 808	-1 029 318	-1 132 770	-1 276 360
2140 Lastensuojelun sosiaalityö	-166 910	-185 508	-263 870	-235 760
TOIMINTATUOTOT	1 416	2 659	650	1 650
TOIMINTAKULUT	-168 326	-188 133	-264 420	-237 360
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-33	-100	-50
2141 Lastensuojelun perhetyö	-106 525	-146 077	-99 130	-112 160
TOIMINTATUOTOT	1 105	1 234	100	200
TOIMINTAKULUT	-107 630	-147 310	-99 230	-112 360
2142 Lastensuojelun perhehoito	-274 334	-255 749	-311 770	-556 590
TOIMINTATUOTOT	16 526	32 725	15 000	18 000
TOIMINTAKULUT	-290 860	-288 474	-326 770	-574 590
2143 Lastensuojelun perhekodit	-404 039	-441 985	-458 000	-371 850
TOIMINTATUOTOT	24 053	16 844	11 000	13 000
TOIMINTAKULUT	-428 092	-458 828	-469 000	-384 850
C22 Hyvinvointipalvelut	-4 585 874	-5 074 373	-5 282 310	-5 000 640
2200 Hallinto - Psykososiaaliset palvelut	-70 461	-213 640	-169 700	-224 210
TOIMINTATUOTOT		2 482	2 000	2 000
TOIMINTAKULUT	-69 142	-213 766	-166 900	-211 550
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 319	-2 356	-4 800	-14 660
C222 Aikuissosiaalityö	-1 171 885	-1 370 719	-726 920	-149 220
2210 Sosiaalityö	-147 872	-161 171	-130 220	-98 400
TOIMINTATUOTOT	81	3 487	700	2 200
TOIMINTAKULUT	-147 952	-164 658	-130 920	-100 600
2211 Toimeentulotuki	-244 450	-232 708	-265 200	-83 020
TOIMINTATUOTOT	238 385	227 757	273 100	2 100
TOIMINTAKULUT	-482 835	-460 465	-538 300	-85 120
2212 Työmarkkinatuen kuntaosuus	-161 097	-354 013	-360 000	
TOIMINTAKULUT	-161 097	-354 013	-360 000	
2213 Kuntouttava työtoiminta	45 561	45 704	28 500	32 200
TOIMINTATUOTOT	84 181	92 091	58 000	84 000
TOIMINTAKULUT	-38 620	-46 387	-29 500	-51 800
2214 Vammaispalvelut	-648 234	-652 806		
TOIMINTATUOTOT	78 324	71 833		
TOIMINTAKULUT	-726 558	-724 639		
2215 Sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetukset	-15 793	-15 725		
TOIMINTATUOTOT		0		
TOIMINTAKULUT	-15 793	-15 725		
C223 Vammaispalvelut	-2 005 993	-2 072 757	-2 718 870	-3 131 980
C22311 Vammaispalvelut	-660 086	-725 065	-1 379 130	-1 555 100
2220 Palveluohjaus	-43 741	-41 009	-56 890	-53 150
TOIMINTATUOTOT	253	200	300	200
TOIMINTAKULUT	-43 993	-41 209	-57 190	-53 350
2221 Vammaisten omaishoidontuki	-126 225	-122 337	-141 900	-144 010
TOIMINTATUOTOT		0		
TOIMINTAKULUT	-126 225	-122 337	-141 900	-144 010
2222 Toimintakeskukset	-466 559	-472 857	-432 110	-425 430
TOIMINTATUOTOT	199 333	197 206	217 950	217 900
TOIMINTAKULUT	-660 679	-664 851	-650 060	-643 330
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 212	-5 212		
2223 Vapa koululaisten päivähoito	-23 561	-88 862	-121 570	-127 430
TOIMINTATUOTOT		4 306	6 700	6 700
TOIMINTAKULUT	-23 561	-93 168	-128 270	-134 130

2224 Vammaispalvelut			-626 660	-805 080
TOIMINTATUOTOT			79 200	77 200
TOIMINTAKULUT			-705 860	-882 280
C22322 Vammaisten asuminen	-1 345 907	-1 347 692	-1 339 740	-1 576 880
2230 Vammaisten perhehoito (toimeksiantos)	-17 581	-18 758	-20 350	-34 610
TOIMINTATUOTOT	307	83	160	160
TOIMINTAKULUT	-17 889	-18 840	-20 510	-34 770
2231 Vapa tuettu asuminen	-18 053	-14 228	-21 810	-18 450
TOIMINTATUOTOT	291	73		
TOIMINTAKULUT	-18 344	-14 301	-21 810	-18 450
2233 Vapa palveluasuminen ostopalvelut	-185 808	-188 397	-192 640	-188 200
TOIMINTATUOTOT	33 022	37 101	38 300	38 300
TOIMINTAKULUT	-218 830	-225 498	-230 940	-226 500
2234 Vapa tehostettu palveluasuminen, oma	-544 492	-517 690	-574 890	-614 120
TOIMINTATUOTOT	66 895	56 775	86 800	91 800
TOIMINTAKULUT	-611 387	-574 465	-661 690	-705 920
2235 Vapa tehostettu palveluasuminen, osto	-382 691	-320 130	-340 300	-363 700
TOIMINTATUOTOT	33 913	26 522	34 000	34 000
TOIMINTAKULUT	-416 603	-346 652	-374 300	-397 700
2236 Laitoshoido	-197 282	-248 331	-150 000	-316 800
TOIMINTAKULUT	-197 282	-248 331	-150 000	-316 800
2237 Kotikuntalain mukaiset asumis- ja muut palvelut		-40 159	-39 750	-41 000
TOIMINTAKULUT		-40 159	-39 750	-41 000
C224 Terapiapalvelut	-1 337 535	-1 417 257	-1 666 820	-1 495 230
C22411 Terapiapalvelut	-596 589	-647 985	-728 520	-730 480
2240 Perheneuvola	-123 472	-127 860	-148 090	-152 620
TOIMINTATUOTOT	4 164	4 691	900	850
TOIMINTAKULUT	-127 451	-132 306	-148 740	-153 270
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-184	-246	-250	-200
2241 Päihdepalvelut	-121 583	-145 970	-150 430	-140 050
TOIMINTATUOTOT	3 656	11 573	6 050	9 050
TOIMINTAKULUT	-124 907	-157 212	-156 130	-149 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-331	-331	-350	-100
2242 Katkaisu- ja kuntoutuslaitoshoido	-34 458	-42 675	-70 000	-70 000
TOIMINTAKULUT	-34 458	-42 675	-70 000	-70 000
2243 Mielenterveyspalvelut	-249 629	-284 660	-300 120	-312 270
TOIMINTATUOTOT	14 785	13 157	5 100	-1 100
TOIMINTAKULUT	-263 862	-297 191	-304 620	-310 770
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-552	-625	-600	-400
2244 Päivätoiminta	-67 447	-46 820	-59 880	-55 540
TOIMINTATUOTOT	12 097	11 242	5 700	8 200
TOIMINTAKULUT	-79 544	-58 062	-65 580	-63 740
C22422 Terapiapalveluasuminen	-740 946	-769 272	-938 300	-764 750
2250 Tapa tuettu asuminen	-98 046	-113 097	-130 600	-143 900
TOIMINTATUOTOT	28 710	36 331	36 100	51 700
TOIMINTAKULUT	-126 572	-149 182	-166 700	-195 400
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-184	-246		-200
2251 Tapa palveluasuminen oma toiminta	-212			
TOIMINTAKULUT	-212			

2252 Tapa palveluasuminen ostopalvelut	-89 594	-55 867	-100 300	-93 100
TOIMINTATUOTOT	30 506	20 497	32 500	34 400
TOIMINTAKULUT	-120 100	-76 365	-132 800	-127 500
2254 Tapa tehostettu palveluasuminen ostop	-553 192	-600 307	-707 400	-527 750
TOIMINTATUOTOT	128 707	132 240	140 000	116 800
TOIMINTAKULUT	-681 899	-732 548	-847 400	-644 550
2255 Kotikuntalain mukaiset asumis- ja muut	99			
TOIMINTATUOTOT	99			
C23 Terveys- ja vanhuspalvelut	-7 861 968	-7 684 472	-6 963 440	-6 563 170
2500 Hallinto - Hoito- ja vanhustyö	-134 565	-169 830	-13 100	
TOIMINTATUOTOT	1 760	11 463		
TOIMINTAKULUT	-131 941	-173 746		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 384	-7 547	-13 100	
C232 Kotiin annettavat palvelut	-2 269 693	-2 487 959	-2 272 950	-2 372 190
2510 Omaishoito	-266 599	-354 295	-323 850	-375 650
TOIMINTATUOTOT	47 094	12 466	16 100	11 100
TOIMINTAKULUT	-313 693	-366 760	-339 950	-386 750
2511 Kotihoito	-1 960 388	-2 087 806	-1 859 100	-2 054 840
TOIMINTATUOTOT	297 207	291 464	310 800	295 800
TOIMINTAKULUT	-2 254 238	-2 372 969	-2 160 900	-2 342 240
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 358	-6 301	-9 000	-8 400
2512 Tukipalvelut	-42 705	-45 858	-90 000	58 300
TOIMINTATUOTOT	211 224	215 128	148 000	310 000
TOIMINTAKULUT	-253 929	-260 986	-238 000	-251 700
C233 Asumispalvelut	-3 003 508	-3 427 363	-3 048 850	-2 838 980
2522 Hoipa teh. palv.suminen oma toiminta /K	-1 734 974	-2 269 466	-1 990 870	-1 937 240
TOIMINTATUOTOT	610 634	624 590	602 500	561 500
TOIMINTAKULUT	-2 327 705	-2 876 975	-2 574 620	-2 475 940
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-17 903	-17 081	-18 750	-22 800
2525 Hoipa teh. palv.asuminen oma toiminta /	-556 021	0		
TOIMINTATUOTOT	162 111	0		
TOIMINTAKULUT	-717 531	0		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-601	0		
2523 Hoipa tehostettu palveluasuminen ostop	-326 385	-311 531	-355 000	-240 000
TOIMINTATUOTOT	74 034	82 143	-75 000	
TOIMINTAKULUT	-400 419	-393 674	-280 000	-240 000
2524 Päivätoiminta ja vuoroahoito	-358 849	-793 358	-675 980	-616 740
TOIMINTATUOTOT	45 728	186 768	181 300	206 300
TOIMINTAKULUT	-404 577	-979 464	-856 630	-821 840
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-662	-650	-1 200
2526 Kotikuntalain mukaiset asumis- ja muut p	-27 279	-53 008	-27 000	-45 000
TOIMINTAKULUT	-27 279	-53 008	-27 000	-45 000
C234 Vuodeosastot	-2 454 202	-1 599 321	-1 628 540	-1 352 000
2530 Akuuttihoito	-1 780 613	-1 599 156	-1 628 540	-1 352 000
TOIMINTATUOTOT	301 146	405 323	280 800	275 000
TOIMINTAKULUT	-2 079 867	-2 002 142	-1 906 640	-1 625 500
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 892	-2 337	-2 700	-1 500
2531 Pitkäaikaishoito	-674 490	-164		
TOIMINTATUOTOT	142 603			
TOIMINTAKULUT	-816 759	-164		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-334			
2532 Yhteisosasto	900			
TOIMINTATUOTOT	900			

C24	Terveys- ja vanhuspalvelut	-12 374 745	-12 009 814	-11 784 020	-11 942 810
2700	Hallinto - Terveiden ja sairaanhoito	-117 207	-309 892	-431 040	-449 560
	TOIMINTATUOTOT	2 455	5 203		
	TOIMINTAKULUT	-113 841	-304 957	-422 390	-421 100
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 821	-10 137	-8 650	-28 460
C242	Vastaanottopalvelut	-1 318 253	-1 373 858	-1 370 630	-1 245 650
2710	Lääkäripalvelut	-526 912	-554 907	-607 870	-521 330
	TOIMINTATUOTOT	398 478	253 889	263 000	323 000
	TOIMINTAKULUT	-915 795	-802 942	-870 620	-841 890
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 596	-5 854	-250	-2 440
2711	Hoitajien vastaanotto	-791 341	-818 950	-762 760	-724 320
	TOIMINTATUOTOT	2 988	14 049	5 500	51 500
	TOIMINTAKULUT	-793 838	-832 373	-767 610	-771 970
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-491	-626	-650	-3 850
C243	Täydentävät palvelut	-561 976	-505 309	-507 720	-555 630
2720	Laboratorio	-275 371	-188 039	-222 980	-257 990
	TOIMINTATUOTOT	119 323	197 141	178 600	134 150
	TOIMINTAKULUT	-394 612	-385 132	-395 180	-382 290
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-82	-48	-6 400	-9 850
2721	Röntgen	-54 029	-51 412	-22 990	-47 390
	TOIMINTATUOTOT	76 546	69 420	82 500	83 500
	TOIMINTAKULUT	-97 105	-84 935	-91 490	-74 090
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-33 470	-35 897	-14 000	-56 800
2722	Lääkehuolto	-2 853	-5 866	1 300	-110
	TOIMINTATUOTOT	78 962	96 516	147 060	147 060
	TOIMINTAKULUT	-81 816	-102 382	-145 760	-147 170
2723	Väline- ja laitoshuolto	-232 940	-259 987	-263 050	-250 140
	TOIMINTATUOTOT	24 779	10 706		
	TOIMINTAKULUT	-257 719	-270 693	-263 050	-250 140
2724	Keskusvarasto	3 217	-4		
	TOIMINTAKULUT	3 217	-4		
2730	Ensihoito	-376 892	-400 376	-390 000	-400 000
	TOIMINTAKULUT	-376 892	-400 376	-390 000	-400 000
C244	Kuntoutus	-257 719	-287 745	-285 040	-295 100
2740	Fysioterapia	-103 019	-111 356	-122 690	-124 480
	TOIMINTATUOTOT	9 179	10 183	6 500	9 400
	TOIMINTAKULUT	-111 868	-121 208	-127 340	-133 780
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-331	-331	-1 850	-100
2741	Puheterapia	-48 059	-51 907	-58 360	-58 340
	TOIMINTATUOTOT	2 166	3 933		
	TOIMINTAKULUT	-49 829	-55 465	-58 010	-58 240
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-396	-375	-350	-100
2742	Lääkinnällinen kuntoutus	-106 641	-101 796	-83 800	-92 300
	TOIMINTATUOTOT		32		
	TOIMINTAKULUT	-106 641	-101 828	-83 800	-89 300
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-3 000
2743	Veteraanikuntoutus	0	0	0	0
	TOIMINTATUOTOT	36 837	26 230	28 000	28 000
	TOIMINTAKULUT	-36 837	-26 230	-28 000	-28 000
2744	Toimintaterapia		-22 686	-20 190	-19 980
	TOIMINTAKULUT		-22 686	-20 190	-19 980

2750 Työterveyshuolto	7 144	94 014	43 270	59 170
TOIMINTATUOTOT	689 525	856 556	813 100	823 650
TOIMINTAKULUT	-681 317	-761 342	-768 730	-763 680
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 064	-1 200	-1 100	-800
2755 Suun ja hampaiden hoito	-622 915	-568 063	-528 030	-599 070
TOIMINTATUOTOT	212 573	247 401	250 100	264 100
TOIMINTAKULUT	-832 832	-789 821	-739 280	-808 630
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 656	-25 643	-38 850	-54 540
C245 Erikoissairaanhoido	-9 126 926	-8 658 586	-8 314 830	-8 456 970
2760 Erikoislääkärit	-287 834	-269 676	-228 810	-196 850
TOIMINTATUOTOT	144 224	191 397	167 000	182 000
TOIMINTAKULUT	-432 058	-461 073	-395 810	-378 850
2761 Dialyysiyksikkö	-84 852	-43 793	-70 020	-62 120
TOIMINTATUOTOT	392 985	393 861	356 500	363 000
TOIMINTAKULUT	-477 652	-437 351	-426 270	-424 520
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-185	-303	-250	-600
2762 Aluesairaala	-1 570 208	-1 776 846	-1 530 000	-1 700 000
TOIMINTAKULUT	-1 570 208	-1 776 846	-1 530 000	-1 700 000
2763 Keskussairaala	-5 667 053	-5 891 015	-5 580 000	-5 800 000
TOIMINTAKULUT	-5 667 053	-5 891 015	-5 580 000	-5 800 000
2764 Psykiatrinen hoito	-981 442	-525 702	-600 000	-600 000
TOIMINTAKULUT	-981 442	-525 702	-600 000	-600 000
2765 Yksityiset sairaalat	-535 536	-151 554	-306 000	-98 000
TOIMINTATUOTOT	8 795	-279	-6 000	2 000
TOIMINTAKULUT	-544 331	-151 275	-300 000	-100 000
C25 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-387 161	-395 704	-445 550	-462 200
2900 Hallinto - Ympäristö- ja rakennusvalvonta	-40 369	-44 266	-38 620	-41 660
TOIMINTATUOTOT	249	392		
TOIMINTAKULUT	-40 618	-44 658	-38 620	-41 660
C252 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-346 792	-351 438	-406 930	-420 540
2910 Ympäristönsuojelu	-44 264	-41 496	-53 240	-72 990
TOIMINTATUOTOT	4 382	6 947	3 450	20 700
TOIMINTAKULUT	-48 646	-48 443	-56 690	-93 690
2920 Maa-ainesvalvonta	-1 826	-1 014	-12 230	
TOIMINTATUOTOT	7 819	11 046	5 200	
TOIMINTAKULUT	-9 645	-12 060	-17 430	
2930 Ympäristöterveysvalvonta	-82 448	-94 809	-99 040	-97 960
TOIMINTATUOTOT	11 263	15 236	7 900	13 800
TOIMINTAKULUT	-93 711	-110 044	-106 940	-111 760
2940 Eläinlääkintähuolto	-174 171	-184 165	-181 090	-190 150
TOIMINTATUOTOT	9 490	19 593	10 200	17 000
TOIMINTAKULUT	-183 661	-203 759	-191 290	-207 150
2950 Rakennusvalvonta	-44 083	-29 955	-61 330	-59 440
TOIMINTATUOTOT	36 593	62 429	31 200	31 200
TOIMINTAKULUT	-80 676	-89 632	-87 500	-86 970
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-2 752	-5 030	-3 670

C30 Kärsämäen palvelut	-10 570 362	-179 748	-205 090	-213 220
C35 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-176 175	-179 748	-205 090	-213 220
3900 Hallinto Ympäristö- ja rakennusvalvonta	-14 842	-16 016	-14 420	-15 740
TOIMINTATUOTOT	91	142		
TOIMINTAKULUT	-14 933	-16 158	-14 420	-15 740
C352 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-161 333	-163 733	-190 670	-197 480
3910 Ympäristönsuojelu	-19 887	-18 643	-24 340	-33 460
TOIMINTATUOTOT	1 969	3 121	1 550	9 300
TOIMINTAKULUT	-21 856	-21 764	-25 890	-42 760
3920 Maa-ainesvalvonta	-820	-455	-5 860	
TOIMINTATUOTOT	3 513	4 963	2 350	
TOIMINTAKULUT	-4 333	-5 418	-8 210	
3930 Ympäristöterveysvalvonta	-30 266	-34 801	-36 620	-36 400
TOIMINTATUOTOT	4 135	5 593	2 900	5 100
TOIMINTAKULUT	-34 400	-40 393	-39 520	-41 500
3940 Eläinlääkintähuolto	-92 208	-97 499	-98 050	-103 020
TOIMINTATUOTOT	5 024	10 373	5 400	9 000
TOIMINTAKULUT	-97 232	-107 872	-103 450	-112 020
3950 Rakennusvalvonta	-18 152	-12 334	-25 800	-24 600
TOIMINTATUOTOT	15 068	25 706	12 900	12 900
TOIMINTAKULUT	-33 220	-36 907	-37 130	-35 990
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-1 133	-1 570	-1 510
C40 Pyhäjärven palvelut	-25 094 292	-25 828 662	-23 635 320	-23 362 530
C41 Hyvinvointipalvelut	-2 847 356	-2 695 881	-1 406 090	-1 504 720
4100 Hallinto - Varhaiskasvatus	-68 352	-49 460		
TOIMINTATUOTOT	298	20 989		
TOIMINTAKULUT	-67 648	-68 794		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 002	-1 655		
C412 Neuvolapalvelut	-343 569	-347 225	-443 440	-451 680
4120 Äitiysneuvola	-76 843	-76 050	-106 420	-104 600
TOIMINTATUOTOT	743	1 316	950	750
TOIMINTAKULUT	-77 586	-77 221	-106 370	-105 100
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-144	-1 000	-250
4121 Lastenneuvola	-64 097	-62 926	-74 090	-72 750
TOIMINTATUOTOT	1 178	1 143	600	850
TOIMINTAKULUT	-65 274	-63 925	-71 790	-73 350
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-144	-2 900	-250
4122 Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto	-118 603	-85 412	-105 540	-104 420
TOIMINTATUOTOT	2 928	2 163	550	550
TOIMINTAKULUT	-121 531	-87 431	-105 790	-104 720
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-144	-300	-250
4123 Perhekeskus	-84 027	-122 977	-105 750	-112 050
TOIMINTATUOTOT	3 638	1 500	50	50
TOIMINTAKULUT	-87 665	-124 477	-105 800	-112 100
4124 Lapsiperheiden kotipalvelu		141	-51 640	-57 860
TOIMINTATUOTOT		141	500	500
TOIMINTAKULUT			-52 140	-58 360
C414 Lastensuojelu	-795 808	-679 089	-962 650	-1 053 040
4140 Lastensuojelun sosiaalityö	-133 265	-185 813	-178 350	-208 660
TOIMINTATUOTOT	1 194	2 074	500	700
TOIMINTAKULUT	-134 458	-187 543	-178 350	-208 760
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-344	-500	-600
4141 Lastensuojelun perhetyö	-51 165	-68 091	-46 740	-47 890
TOIMINTATUOTOT	2 248	1 557	200	200
TOIMINTAKULUT	-53 412	-69 648	-46 940	-48 090

4142 Lastensuojelun perhehoito	-215 502	-170 812	-268 760	-332 140
TOIMINTATUOTOT	6 115	2 370	3 600	10 000
TOIMINTAKULUT	-221 617	-173 182	-272 360	-342 140
4143 Lastensuojelun perhekodit	-395 877	-254 372	-468 800	-464 350
TOIMINTATUOTOT	15 798	20 090	12 000	15 000
TOIMINTAKULUT	-411 674	-274 462	-480 800	-479 350
C42 Hyvinvointipalvelut	-3 770 377	-4 099 389	-4 250 590	-4 145 960
4200 Hallinto-Psykososiaaliset palvelut	-55 295	-169 279	-158 200	-216 570
TOIMINTATUOTOT		1 911		
TOIMINTAKULUT	-54 300	-169 424	-154 650	-189 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-995	-1 766	-3 550	-27 570
C422 Aikuisssosiaalityö	-862 605	-1 003 137	-515 050	-160 450
4210 Sosiaalityö	-154 313	-133 560	-107 700	-114 700
TOIMINTATUOTOT	593	1 760	500	900
TOIMINTAKULUT	-154 906	-135 176	-107 900	-115 350
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-144	-300	-250
4211 Toimeentulotuki	-149 629	-160 269	-172 450	-63 350
TOIMINTATUOTOT	134 436	138 779	146 250	1 250
TOIMINTAKULUT	-284 065	-299 047	-318 700	-64 600
4212 Työmarkkinatuen kuntaosuus	-180 299	-263 936	-242 000	
TOIMINTAKULUT	-180 299	-263 936	-242 000	
4213 Kuntouttava työtoiminta	9 962	24 704	7 100	17 600
TOIMINTATUOTOT	24 196	48 795	26 000	45 000
TOIMINTAKULUT	-14 234	-24 091	-18 900	-27 400
4214 Vammaispalvelut	-351 074	-434 904		
TOIMINTATUOTOT	18 708	5 631		
TOIMINTAKULUT	-369 783	-440 536		
4215 Sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetukset	-37 252	-35 172		
TOIMINTATUOTOT	5 513			
TOIMINTAKULUT	-42 765	-35 172		
C423 Vammaispalvelut	-1 752 375	-1 745 489	-2 315 680	-2 537 340
C42311 Vammaispalvelut	-663 634	-707 965	-1 113 720	-1 215 780
4220 Palveluohjaus	-62 787	-49 196	-71 760	-71 470
TOIMINTATUOTOT	162	326	150	150
TOIMINTAKULUT	-62 949	-49 422	-71 710	-71 420
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-100	-200	-200
4221 Vammaisten omaishoidontuki	-96 826	-121 821	-135 460	-135 460
TOIMINTAKULUT	-96 826	-121 821	-135 460	-135 460
4222 Toimintakeskukset	-437 848	-462 008	-344 990	-348 600
TOIMINTATUOTOT	68 915	65 786	75 000	73 600
TOIMINTAKULUT	-503 176	-522 269	-414 290	-416 500
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 587	-5 524	-5 700	-5 700
4223 Vapa koululaisten päivähoito	-66 173	-74 940	-81 120	-73 580
TOIMINTATUOTOT	3 498	12 701	12 000	12 000
TOIMINTAKULUT	-69 671	-87 641	-93 120	-85 580
4224 Vammaispalvelut			-480 390	-586 670
TOIMINTATUOTOT			15 000	34 000
TOIMINTAKULUT			-495 390	-620 670

C42322 Vammaisten asuminen	-1 088 741	-1 037 524	-1 201 960	-1 321 560
4230 Vammaisten perhehoito (toimeksiantos	-25 227	-28 998	-29 850	-33 940
TOIMINTATUOTOT	10 035	9 432	9 000	9 000
TOIMINTAKULUT	-35 262	-38 430	-38 850	-42 940
4231 Vapa tuettu asuminen	-51 403	-57 050	-65 370	-77 120
TOIMINTATUOTOT	4 341	2 162	2 000	2 000
TOIMINTAKULUT	-55 745	-59 213	-67 370	-79 120
4233 Vapa palveluasuminen ostopalvelut	-22 733	-22 723	-24 240	-24 400
TOIMINTATUOTOT	4 192	4 314	4 500	4 500
TOIMINTAKULUT	-26 925	-27 037	-28 740	-28 900
4234 Vapa tehostettu palveluasuminen oma t	-3 761	-17	-6 000	-12 000
TOIMINTAKULUT	-3 761	-17	-6 000	-12 000
4235 Vapa tehostettu palveluasuminen ostop	-800 247	-854 281	-993 500	-1 055 500
TOIMINTATUOTOT	88 500	98 632	90 000	90 000
TOIMINTAKULUT	-888 747	-952 913	-1 083 500	-1 145 500
4236 Laitoshoito	-231 874	-121 430	-130 000	-165 600
TOIMINTAKULUT	-231 874	-121 430	-130 000	-165 600
4237 Kotikuntalain mukaiset asumis- ja muut	46 505	46 976	47 000	47 000
TOIMINTATUOTOT	46 505	46 976	47 000	47 000
C424 Terapiapalvelut	-1 100 102	-1 181 484	-1 261 660	-1 231 600
C42411 Terapiapalvelut	-598 122	-636 615	-647 010	-711 170
4240 Perheneuvola	-123 722	-144 573	-118 050	-141 510
TOIMINTATUOTOT		-1 302	100	100
TOIMINTAKULUT	-123 722	-142 993	-116 900	-141 110
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-278	-1 250	-500
4241 Päihdepalvelut	-102 489	-100 872	-120 120	-117 540
TOIMINTATUOTOT	387	205	700	700
TOIMINTAKULUT	-102 876	-100 799	-119 270	-117 740
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-278	-1 550	-500
4242 Katkaisu- ja kuntoutuslaitoshoito	-22 631	-33 110	-50 000	-40 000
TOIMINTAKULUT	-22 631	-33 110	-50 000	-40 000
4243 Mielenterveyspalvelut	-263 954	-277 592	-273 970	-322 170
TOIMINTATUOTOT	4 941	8 369	1 200	9 000
TOIMINTAKULUT	-268 896	-285 394	-272 070	-330 170
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-567	-3 100	-1 000
4244 Päivätoiminta	-85 326	-80 468	-84 870	-89 950
TOIMINTATUOTOT	8 126	11 574	9 650	11 350
TOIMINTAKULUT	-93 452	-91 898	-94 220	-101 050
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-144	-300	-250
C42422 Terapiapalveluasuminen	-501 980	-544 869	-614 650	-520 430
4250 Tapa tuettu asuminen	-34 645	-18 884	-21 500	-18 600
TOIMINTATUOTOT	7 815	7 773	7 500	7 800
TOIMINTAKULUT	-42 460	-26 657	-29 000	-26 400
4251 Tapa palveluasuminen oma toiminta	-178 299	-197 470	-231 150	-195 530
TOIMINTATUOTOT	128 266	161 232	150 000	161 900
TOIMINTAKULUT	-306 565	-358 701	-381 150	-357 430
4252 Tapa palveluasuminen ostopalvelut	0			
TOIMINTAKULUT	0			
4254 Tapa tehostettu palveluasuminen ostop	-261 609	-301 203	-327 000	-276 300
TOIMINTATUOTOT	60 481	74 548	79 000	78 700
TOIMINTAKULUT	-322 091	-375 751	-406 000	-355 000
4255 Kotikuntalain mukaiset asumis- ja muut	-27 426	-27 313	-35 000	-30 000
TOIMINTAKULUT	-27 426	-27 313	-35 000	-30 000

C43 Terveys- ja vanhuspalvelut	-7 327 762	-8 206 660	-7 596 190	-7 087 040
4500 Hallinto-Hoito- ja vanhustyö	-110 514	-161 254	-9 550	
TOIMINTATUOTOT	1 001	12 294		
TOIMINTAKULUT	-108 493	-168 195		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 022	-5 353	-9 550	
C432 Kotiin annettavat palvelut	-2 838 886	-3 136 814	-2 781 310	-2 624 640
4510 Omaishoito	-218 627	-255 000	-236 300	-271 400
TOIMINTATUOTOT	5 136		2 000	2 000
TOIMINTAKULUT	-223 763	-255 000	-238 300	-273 400
4511 Kotihoito	-2 596 285	-2 883 618	-2 524 310	-2 363 540
TOIMINTATUOTOT	339 597	372 951	381 000	401 000
TOIMINTAKULUT	-2 933 129	-3 249 445	-2 884 960	-2 754 490
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 753	-7 124	-20 350	-10 050
4512 Tukipalvelut	-23 974	1 804	-20 700	10 300
TOIMINTATUOTOT	93 930	107 726	77 000	108 000
TOIMINTAKULUT	-117 904	-105 922	-97 700	-97 700
C433 Asumispalvelut	-2 971 996	-3 408 930	-3 186 970	-2 815 740
4520 Hoipa palveluasuminen oma toiminta	-1 402	-254		
TOIMINTAKULUT	-1 402	-254		
4521 Hoipa palveluasuminen ostopalvelut		-29		
TOIMINTAKULUT		-29		
4522 Hoipa tehostettu palveluasuminen oma t	-2 145 497	-2 325 704	-2 221 070	-1 928 020
TOIMINTATUOTOT	752 324	788 495	817 200	847 200
TOIMINTAKULUT	-2 885 212	-3 105 955	-3 035 770	-2 768 020
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-12 609	-8 244	-2 500	-7 200
4523 Hoipa tehostettu palveluasuminen ostop	-372 067	-602 671	-505 000	-414 500
TOIMINTATUOTOT	149 680	108 744	155 000	45 500
TOIMINTAKULUT	-521 746	-711 415	-660 000	-460 000
4524 Päivätoiminta ja vuoroahoito	-420 928	-445 774	-420 900	-433 220
TOIMINTATUOTOT	135 831	127 854	134 200	155 200
TOIMINTAKULUT	-556 759	-573 628	-555 100	-588 420
4526 Kotikuntalain mukaiset asumis- ja muut p	-32 101	-34 497	-40 000	-40 000
TOIMINTAKULUT	-32 101	-34 497	-40 000	-40 000
C434 Vuodeosastot	-1 406 366	-1 499 662	-1 618 360	-1 646 660
4530 Akuuttihoito	-1 405 192	-1 499 458	-1 618 360	-1 646 660
TOIMINTATUOTOT	360 218	313 317	247 500	349 500
TOIMINTAKULUT	-1 761 891	-1 810 611	-1 861 460	-1 994 160
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 520	-2 165	-4 400	-2 000
4531 Pitkäaikaishoito	-1 174	-204		
TOIMINTATUOTOT	91			
TOIMINTAKULUT	-1 265	-204		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	0			

C44	Terveys- ja vanhuspalvelut	-10 829 545	-10 502 944	-10 011 290	-10 252 150
4700	Hallinto-Terveysten- ja sairaanhoito	-85 735	-219 994	-347 670	-365 080
	TOIMINTATUOTOT	2 214	3 960		
	TOIMINTAKULUT	-83 480	-216 200	-332 820	-294 780
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 470	-7 754	-14 850	-70 300
C442	Vastaanottopalvelut	-1 247 053	-1 270 369	-1 117 630	-1 089 840
4710	Lääkäripalvelut	-638 242	-616 527	-483 440	-446 510
	TOIMINTATUOTOT	364 369	271 471	282 000	300 000
	TOIMINTAKULUT	-991 750	-880 959	-764 240	-744 100
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-10 860	-7 040	-1 200	-2 410
4711	Hoitajien vastaanotto	-608 812	-653 842	-634 190	-643 330
	TOIMINTATUOTOT	4 570	7 655	3 600	37 100
	TOIMINTAKULUT	-613 382	-660 086	-630 090	-678 030
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-1 411	-7 700	-2 400
C443	Täydentävät palvelut	-455 581	-474 758	-430 950	-482 350
4720	Laboratorio	-205 229	-239 557	-199 320	-229 000
	TOIMINTATUOTOT	89 256	71 690	84 000	82 000
	TOIMINTAKULUT	-294 418	-310 508	-279 870	-307 950
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-67	-739	-3 450	-3 050
4721	Röntgen	-36 665	-28 742	-32 830	-57 450
	TOIMINTATUOTOT	42 395	56 191	51 640	59 240
	TOIMINTAKULUT	-67 247	-73 003	-72 420	-86 390
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-11 814	-11 930	-12 050	-30 300
4722	Lääkehuolto	-1 871	-30		-14 700
	TOIMINTATUOTOT	58 659	62 107		
	TOIMINTAKULUT	-60 529	-62 136		-14 700
4723	Väline- ja laitoshuolto	-211 206	-206 785	-198 800	-170 200
	TOIMINTATUOTOT		75		
	TOIMINTAKULUT	-205 226	-200 880	-193 000	-166 700
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 980	-5 980	-5 800	-3 500
4724	Keskusvarasto	-610	357	0	-11 000
	TOIMINTATUOTOT	91 120	49 861	58 600	58 600
	TOIMINTAKULUT	-91 730	-49 504	-58 600	-69 600
C444	Kuntoutus	-306 525	-316 207	-379 890	-408 840
4740	Fysioterapia	-150 391	-144 206	-156 520	-204 280
	TOIMINTATUOTOT	7 669	10 429	8 350	9 350
	TOIMINTAKULUT	-158 060	-154 635	-163 430	-213 630
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET			-1 440	
4741	Puheterapia	-48 785	-47 762	-57 040	-60 840
	TOIMINTATUOTOT	2 244	1 047		
	TOIMINTAKULUT	-50 984	-48 779	-57 040	-60 840
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-45	-30		
4742	Lääkinnällinen kuntoutus	-107 336	-114 493	-138 020	-103 020
	TOIMINTAKULUT	-107 336	-114 493	-138 020	-103 020
4743	Veteraanikuntoutus	0	0	-100	-100
	TOIMINTATUOTOT	33 982	22 018	25 000	25 000
	TOIMINTAKULUT	-33 982	-22 018	-25 100	-25 100
4744	Toimintaterapia	-13	-9 746	-28 210	-40 600
	TOIMINTATUOTOT		150		
	TOIMINTAKULUT	-13	-9 897	-28 210	-40 600

4730 Ensihoito	-342 141	-318 385	-340 000	-320 000
TOIMINTAKULUT	-342 141	-318 385	-340 000	-320 000
4750 Työterveyshuolto	5 136	14 976	-8 180	-27 760
TOIMINTATUOTOT	379 948	402 435	399 900	399 700
TOIMINTAKULUT	-374 671	-387 090	-406 030	-426 960
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-141	-369	-2 050	-500
4755 Suun ja hampaiden hoito	-432 009	-363 143	-448 870	-443 180
TOIMINTATUOTOT	154 299	159 404	158 500	173 500
TOIMINTAKULUT	-586 144	-521 594	-603 370	-609 580
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-163	-953	-4 000	-7 100
C445 Erikoissairaanhoito	-7 965 637	-7 555 065	-6 938 100	-7 115 100
4760 Erikoislääkärit	-220 741	-221 077	-198 100	-165 100
TOIMINTATUOTOT	54 033	53 632	60 000	50 000
TOIMINTAKULUT	-274 774	-274 710	-258 100	-215 100
4761 Dialyysiyksikkö	-110 592	-161 033	-135 000	-135 000
TOIMINTAKULUT	-110 592	-161 033	-135 000	-135 000
4762 Aluesairaala	-1 631 219	-1 507 120	-1 515 000	-1 515 000
TOIMINTAKULUT	-1 631 219	-1 507 120	-1 515 000	-1 515 000
4763 Keskussairaala	-5 255 847	-5 347 141	-4 600 000	-5 000 000
TOIMINTAKULUT	-5 255 847	-5 347 141	-4 600 000	-5 000 000
4764 Psykiatrinen hoito	-635 320	-222 192	-400 000	-230 000
TOIMINTAKULUT	-635 320	-222 192	-400 000	-230 000
4765 Yksityiset sairaalat	-111 918	-96 502	-90 000	-70 000
TOIMINTATUOTOT	3 065	2 516		
TOIMINTAKULUT	-114 983	-99 018	-90 000	-70 000
C45 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-319 252	-323 788	-371 160	-372 660
4900 Hallinto-Ympäristö- ja rakennusvalvonta	-30 891	-33 811	-30 220	-33 060
TOIMINTATUOTOT	191	300		
TOIMINTAKULUT	-31 081	-34 111	-30 220	-33 060
C452 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-288 361	-289 977	-340 940	-339 600
4910 Ympäristönsuojelu	-35 283	-33 076	-42 890	-59 140
TOIMINTATUOTOT	3 493	5 537	2 750	16 500
TOIMINTAKULUT	-38 776	-38 614	-45 640	-75 640
4920 Maa-ainesvalvonta	-1 456	-808	-10 030	
TOIMINTATUOTOT	6 233	8 805	4 150	
TOIMINTAKULUT	-7 688	-9 613	-14 180	
4930 Ympäristöterveysvalvonta	-61 575	-70 808	-73 680	-74 060
TOIMINTATUOTOT	8 412	11 379	5 900	10 300
TOIMINTAKULUT	-69 987	-82 186	-79 580	-84 360
4940 Eläinlääkintähuolto	-148 557	-157 092	-157 200	-150 980
TOIMINTATUOTOT	8 094	16 712	8 700	14 500
TOIMINTAKULUT	-156 652	-173 804	-165 900	-165 480
4950 Rakennusvalvonta	-41 490	-28 193	-57 140	-55 420
TOIMINTATUOTOT	34 440	58 757	29 450	29 500
TOIMINTAKULUT	-75 930	-84 360	-82 090	-81 460
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-2 590	-4 500	-3 460
C50 Reisjärven palvelut	-11 036 210	-11 601 577	-11 242 360	-11 070 410
C51 Hyvinvointipalvelut	-1 582 154	-1 593 565	-841 160	-896 650
5100 Hallinto - Varhaiskasvatus	-30 311	-37 744		
TOIMINTATUOTOT	157	1 523		
TOIMINTAKULUT	-29 974	-38 247		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-494	-1 020		

C512 Neuvolapalvelut	-156 694	-160 370	-248 000	-279 640
5120 Äitiysneuvola	-43 760	-50 500	-52 790	-55 700
TOIMINTATUOTOT	490	258	250	350
TOIMINTAKULUT	-44 250	-50 758	-52 690	-56 050
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			-350	
5121 Lastenneuvola	-62 441	-56 537	-66 740	-63 650
TOIMINTATUOTOT		475	100	100
TOIMINTAKULUT	-62 441	-57 012	-66 490	-63 750
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			-350	
5122 Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto	-50 494	-53 333	-57 780	-56 010
TOIMINTATUOTOT	1 252	929	250	250
TOIMINTAKULUT	-51 746	-54 261	-58 030	-56 260
5123 Perhekeskus			-22 530	-22 150
TOIMINTAKULUT			-22 530	-22 150
5124 Lapsiperheiden kotipalvelu			-48 160	-82 130
TOIMINTATUOTOT			500	500
TOIMINTAKULUT			-48 660	-82 630
C514 Lastensuojelu	-492 840	-496 351	-593 160	-617 010
5140 Lastensuojelun sosiaalityö	-82 986	-68 915	-79 800	-94 060
TOIMINTATUOTOT	862	907	400	350
TOIMINTAKULUT	-83 848	-69 778	-80 100	-94 310
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-44	-100	-100
5141 Lastensuojelun perhetyö	-46 556	-39 250	-41 080	-52 840
TOIMINTATUOTOT	714	1 186		
TOIMINTAKULUT	-47 271	-40 436	-41 080	-52 840
5142 Lastensuojelun perhehoito	-76 207	-97 071	-128 180	-166 060
TOIMINTATUOTOT	7 374	7 448	7 300	7 200
TOIMINTAKULUT	-83 581	-104 519	-135 480	-173 260
5143 Lastensuojelun perhekodit	-287 091	-291 115	-344 100	-304 050
TOIMINTATUOTOT	13 199	7 998	11 000	6 500
TOIMINTAKULUT	-300 290	-299 114	-355 100	-310 550
C52 Hyvinvointipalvelut	-2 012 563	-2 160 520	-2 206 720	-2 344 250
5200 Hallinto-Psykososiaaliset palvelut	-27 347	-84 673	-70 350	-85 560
TOIMINTATUOTOT		1 416	1 000	500
TOIMINTAKULUT	-26 833	-85 217	-69 500	-80 860
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-513	-872	-1 850	-5 200
C522 Aikuisosiaalityö	-529 447	-548 787	-166 710	-31 810
5210 Sosiaalityö	-43 191	-35 363	-28 910	-20 710
TOIMINTATUOTOT	336	898	300	550
TOIMINTAKULUT	-43 527	-36 092	-29 210	-21 010
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-170		-250
5211 Toimeentulotuki	-34 688	-37 732	-42 100	-23 100
TOIMINTATUOTOT	30 369	36 346	28 450	400
TOIMINTAKULUT	-65 057	-74 078	-70 550	-23 500
5212 Työmarkkinatuen kuntaosuus	-66 613	-103 511	-108 000	
TOIMINTAKULUT	-66 613	-103 511	-108 000	
5213 Kuntouttava työtoiminta	12 111	14 176	12 300	12 000
TOIMINTATUOTOT	19 908	23 964	20 800	22 000
TOIMINTAKULUT	-7 797	-9 788	-8 500	-10 000
5214 Vammaispalvelut	-391 259	-378 683		
TOIMINTAKULUT	-391 259	-378 683		

5215 Sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetukset	-5 808	-7 675		
TOIMINTATUOTOT	1 355			
TOIMINTAKULUT	-7 163	-7 675		
C523 Vammaispalvelut	-1 054 481	-1 153 764	-1 602 910	-1 813 910
C52311 Vammaispalvelut	-422 141	-404 431	-775 280	-864 810
5220 Palveluohjaus	-25 213	-15 724	-25 060	-32 550
TOIMINTATUOTOT		70	300	300
TOIMINTAKULUT	-25 213	-15 793	-25 360	-32 850
5221 Vammaisten omaishoidontuki	-35 236	-35 570	-45 980	-45 980
TOIMINTAKULUT	-35 236	-35 570	-45 980	-45 980
5222 Toimintakeskukset	-329 547	-328 594	-290 140	-307 830
TOIMINTATUOTOT	55 079	49 351	46 500	43 550
TOIMINTAKULUT	-384 625	-377 945	-336 640	-351 380
5223 Vapa koululaisten päivähoito	-32 146	-24 543	-2 850	-2 850
TOIMINTAKULUT	-32 146	-24 543	-2 850	-2 850
5224 Vammaispalvelut			-411 250	-475 600
TOIMINTATUOTOT			1 500	3 000
TOIMINTAKULUT			-412 750	-478 600
C52322 Vammaisten asuminen	-632 340	-749 334	-827 630	-949 100
5230 Vammaisten perhehoito (toimeksiantos	-5 237	-5 168	-5 400	-5 400
TOIMINTATUOTOT	286	179	400	400
TOIMINTAKULUT	-5 523	-5 348	-5 800	-5 800
5231 Vapa tuettu asuminen	-19 169	-30 024	-41 680	-46 120
TOIMINTATUOTOT	850	620	600	600
TOIMINTAKULUT	-20 019	-30 644	-42 280	-46 720
5232 Vapa palveluasuminen oma toiminta	-16			
TOIMINTAKULUT	-16			
5233 Vapa palveluasuminen ostopalvelut	-17 618	-14 887	-15 050	-15 050
TOIMINTATUOTOT	5 023	5 147	5 050	5 050
TOIMINTAKULUT	-22 642	-20 033	-20 100	-20 100
5234 Vapa tehostettu palveluasuminen oma t	-372 582	-460 060	-503 300	-549 230
TOIMINTATUOTOT	107 195	104 457	106 550	106 450
TOIMINTAKULUT	-479 777	-564 517	-609 850	-655 680
5235 Vapa tehostettu palveluasuminen ostop	-195 358	-252 976	-280 100	-329 100
TOIMINTATUOTOT	20 919	28 172	25 300	25 300
TOIMINTAKULUT	-216 277	-281 148	-305 400	-354 400
5236 Laitoshoido	-22 359	-40 816	-23 500	-45 600
TOIMINTAKULUT	-22 359	-40 816	-23 500	-45 600
5237 Kotikuntalain mukaiset asumis- ja muut palvelut		54 597	41 400	41 400
TOIMINTATUOTOT		54 597	41 400	41 400
C524 Terapiapalvelut	-401 288	-373 295	-366 750	-412 970
C52411 Terapiapalvelut	-146 954	-132 344	-142 150	-136 770
5240 Perheneuvola	-25 472	-21 663	-20 070	-17 970
TOIMINTATUOTOT	40	32	50	50
TOIMINTAKULUT	-25 512	-21 695	-20 120	-18 020
5241 Päihdepalvelut	-6 843	-6 463	-7 680	-6 810
TOIMINTAKULUT	-6 843	-6 463	-7 680	-6 810
5242 Katkaisu- ja kuntoutuslaitoshoido	-4 475	-7 967	-15 000	-15 000
TOIMINTAKULUT	-4 475	-7 967	-15 000	-15 000
5243 Mielenterveyspalvelut	-105 541	-93 796	-99 400	-96 990
TOIMINTATUOTOT	1 062	6 755	1 000	3 300
TOIMINTAKULUT	-106 603	-100 551	-100 400	-100 290

5244 Päivätoiminta	-4 624	-2 456		
TOIMINTAKULUT	-4 624	-2 456		
C52422 Terapiapalveluasuminen	-254 334	-240 950	-224 600	-276 200
5250 Tapa tuettu asuminen	-23 169	-27 398	-25 300	-57 800
TOIMINTATUOTOT	9 800	10 064	10 800	22 000
TOIMINTAKULUT	-32 969	-37 462	-36 100	-79 800
5251 Tapa palveluasuminen oma toiminta		-20		
TOIMINTAKULUT		-20		
5252 Tapa palveluasuminen ostopalvelut	-116 682	-104 972	-110 300	-63 500
TOIMINTATUOTOT	43 176	38 739	51 000	31 500
TOIMINTAKULUT	-159 858	-143 711	-161 300	-95 000
5253 Tapa tehostettu palveluasuminen oma toiminta		-2		
TOIMINTAKULUT		-2		
5254 Tapa tehostettu palveluasuminen ostop	-114 484	-108 559	-89 000	-154 900
TOIMINTATUOTOT	22 424	29 417	23 100	38 500
TOIMINTAKULUT	-136 908	-137 976	-112 100	-193 400
C53 Terveys- ja vanhuspalvelut	-3 041 356	-3 266 795	-3 081 980	-3 193 560
5500 Hallinto - Hoito- ja vanhustyö	-46 761	-78 148	-2 300	
TOIMINTATUOTOT	462	4 133		
TOIMINTAKULUT	-45 697	-79 548		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 525	-2 733	-2 300	
C532 Kotiin annettavat palvelut	-681 691	-735 949	-729 540	-816 850
5510 Omaishoito	-96 522	-95 721	-106 900	-118 750
TOIMINTAKULUT	-96 522	-95 721	-106 900	-118 750
5511 Kotihoito	-583 111	-630 896	-615 740	-674 900
TOIMINTATUOTOT	137 515	111 959	130 400	100 400
TOIMINTAKULUT	-719 672	-740 512	-742 890	-771 800
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-954	-2 343	-3 250	-3 500
5512 Tukipalvelut	-2 059	-9 332	-6 900	-23 200
TOIMINTATUOTOT	83 770	83 627	82 800	79 500
TOIMINTAKULUT	-85 828	-92 959	-89 700	-102 700
C533 Asumispalvelut	-1 278 372	-1 405 813	-1 327 550	-1 333 860
5520 Hoipa palveluasuminen oma toiminta	-10 555	-242		
TOIMINTAKULUT	-10 555	-242		
5521 Hoipa palveluasuminen ostopalvelut	-102 784	-161 832	-120 500	-100 500
TOIMINTATUOTOT	28 896	29 402	29 500	29 500
TOIMINTAKULUT	-131 681	-191 234	-150 000	-130 000
5522 Hoipa tehostettu palveluasuminen oma t	-886 072	-913 765	-883 550	-896 390
TOIMINTATUOTOT	235 116	254 373	281 350	272 750
TOIMINTAKULUT	-1 120 792	-1 159 395	-1 150 450	-1 151 840
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-396	-8 742	-14 450	-17 300
5523 Hoipa tehostettu palveluasuminen ostop	-282 276	-324 815	-300 000	-270 000
TOIMINTATUOTOT	64 649	59 353	60 000	
TOIMINTAKULUT	-346 925	-384 168	-360 000	-270 000
5524 Päivätoiminta ja vuoro hoito	3 316	-5 159	-23 500	-66 970
TOIMINTATUOTOT	40 449	28 833	10 000	10 000
TOIMINTAKULUT	-37 133	-33 992	-33 500	-76 970
C534 Vuodeosastot	-1 034 533	-1 046 885	-1 022 590	-1 042 850
5530 Akuuttihoito		-1 046 885	-1 022 590	-1 042 850
TOIMINTATUOTOT		223 855	143 000	201 000
TOIMINTAKULUT		-1 268 185	-1 164 690	-1 242 950
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-2 555	-900	-900
5532 Yhteisosasto	-1 034 533	0		
TOIMINTATUOTOT	172 998			
TOIMINTAKULUT	-1 202 523	0		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 007	0		

C54 Terveys- ja vanhuspalvelut	-4 196 192	-4 376 432	-4 872 760	-4 384 570
5700 Hallinto- Terveiden ja sairaanhoidon	-40 355	-80 871	-164 860	-155 630
TOIMINTATUOTOT	1 150	2 022		
TOIMINTAKULUT	-39 252	-79 029	-158 110	-145 330
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 253	-3 864	-6 750	-10 300
C542 Vastaanottopalvelut	-456 991	-458 103	-474 140	-463 740
5710 Lääkäripalvelut	-175 540	-151 798	-188 750	-168 300
TOIMINTATUOTOT	83 056	114 126	73 500	102 000
TOIMINTAKULUT	-258 403	-265 790	-262 250	-269 570
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-193	-134		-730
5711 Hoitajien vastaanotto	-281 451	-306 305	-285 390	-295 440
TOIMINTATUOTOT	7 233	10 016	3 100	16 100
TOIMINTAKULUT	-288 684	-316 320	-288 490	-311 540
C543 Täydentävät palvelut	-166 579	-157 583	-139 170	-159 060
5720 Laboratorio	-101 721	-111 532	-82 480	-97 820
TOIMINTATUOTOT	21 055	20 096	22 700	22 700
TOIMINTAKULUT	-122 775	-131 627	-104 180	-119 820
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			-1 000	-700
5721 Röntgen	-13 342	-3 090	-15 000	-15 000
TOIMINTATUOTOT		420		
TOIMINTAKULUT	-13 342	-3 510	-15 000	-15 000
5722 Lääkehuolto	-745	-983		
TOIMINTAKULUT	-745	-983		
5723 Väline- ja laitoshuolto	-50 745	-41 978	-41 690	-46 240
TOIMINTATUOTOT	32			
TOIMINTAKULUT	-50 777	-41 978	-41 690	-46 240
5724 Keskusvarasto	-26			
TOIMINTAKULUT	-26			
5730 Ensihoito	-160 585	-168 993	-151 000	-171 000
TOIMINTATUOTOT	2 841			
TOIMINTAKULUT	-163 425	-168 993	-151 000	-171 000
C544 Kuntoutus	-107 499	-135 723	-141 880	-168 890
5740 Fysioterapia	-53 360	-45 983	-56 150	-61 560
TOIMINTATUOTOT	3 108	3 404	3 000	3 000
TOIMINTAKULUT	-56 468	-49 218	-59 150	-64 560
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-170		
5741 Puheterapia	-20 726	-22 199	-24 700	-38 530
TOIMINTATUOTOT		26 289	25 000	
TOIMINTAKULUT	-20 704	-48 471	-49 700	-38 530
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-22	-17		
5742 Lääkinnällinen kuntoutus	-33 413	-59 408	-42 800	-50 800
TOIMINTATUOTOT	534	1 084		
TOIMINTAKULUT	-33 947	-60 493	-42 800	-50 800
5743 Veteraanikuntoutus	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	13 851	8 331	9 000	9 000
TOIMINTAKULUT	-13 851	-8 331	-9 000	-9 000

5744 Toimintaterapia		-8 132	-18 230	-18 000
TOIMINTAKULUT		-8 132	-18 230	-18 000
5750 Työterveyshuolto	-80	-17 037	18 150	-8 660
TOIMINTATUOTOT	162 120	153 785	190 400	187 250
TOIMINTAKULUT	-162 133	-170 775	-172 250	-195 910
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-67	-48		
5755 Suun ja hampaiden hoito	-256 167	-284 298	-272 460	-257 190
TOIMINTATUOTOT	95 293	116 514	98 500	121 300
TOIMINTAKULUT	-351 386	-400 760	-369 810	-375 570
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-74	-52	-1 150	-2 920
C545 Erikoissairaanhoido	-3 007 935	-3 073 824	-3 547 400	-3 000 400
5760 Erikoislääkärit	-99 052	-101 229	-84 400	-82 400
TOIMINTATUOTOT	7 409	8 667	8 000	10 000
TOIMINTAKULUT	-106 461	-109 896	-92 400	-92 400
5761 Dialyysiyksikkö	-101 744	-102 100	-93 000	-93 000
TOIMINTAKULUT	-101 744	-102 100	-93 000	-93 000
5762 Aluesairaala	-25 379	-27 010	-30 000	-15 000
TOIMINTAKULUT	-25 379	-27 010	-30 000	-15 000
5763 Keskussairaala	-2 442 540	-2 538 425	-3 100 000	-2 600 000
TOIMINTAKULUT	-2 442 540	-2 538 425	-3 100 000	-2 600 000
5764 Psykiatrinen hoito	-240 765	-153 204	-150 000	-150 000
TOIMINTAKULUT	-240 765	-153 204	-150 000	-150 000
5765 Yksityiset sairaalat	-98 456	-151 856	-90 000	-60 000
TOIMINTATUOTOT	1 376	0		
TOIMINTAKULUT	-99 832	-151 856	-90 000	-60 000
C55 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-203 945	-204 265	-239 740	-251 380
5900 Hallinto- Ympäristö- ja rakennusvalvonta	-15 862	-17 128	-14 590	-16 730
TOIMINTATUOTOT	97	152		
TOIMINTAKULUT	-15 958	-17 280	-14 590	-16 730
C552 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-188 083	-187 137	-225 150	-234 650
5910 Ympäristönsuojelu	-28 966	-26 983	-35 930	-47 910
TOIMINTATUOTOT	2 858	4 531	2 250	13 500
TOIMINTAKULUT	-31 824	-31 514	-38 180	-61 410
5920 Maa-ainesvalvonta	-1 191	-661	-8 440	
TOIMINTATUOTOT	5 099	7 204	3 400	
TOIMINTAKULUT	-6 290	-7 865	-11 840	
5930 Ympäristöterveysvalvonta	-34 440	-39 559	-42 240	-41 880
TOIMINTATUOTOT	4 705	6 364	3 300	5 800
TOIMINTAKULUT	-39 145	-45 923	-45 540	-47 680
5940 Eläinlääkintähuolto	-97 417	-102 593	-103 800	-107 060
TOIMINTATUOTOT	5 303	10 949	5 700	9 500
TOIMINTAKULUT	-102 720	-113 542	-109 500	-116 560
5941 Eläinlääkintä/Valvonta	0	78		
TOIMINTATUOTOT	0	78		
TOIMINTAKULUT	0	0		
5950 Rakennusvalvonta	-26 069	-17 419	-34 740	-37 800
TOIMINTATUOTOT	21 525	36 723	18 500	18 500
TOIMINTAKULUT	-47 594	-52 523	-50 990	-54 140
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-1 619	-2 250	-2 160
Kaikki yhteensä	0	0	0	0

Hallinnon toimintatuotot sisältävät vuodelta 2014 Kärsämäen kuntaosuuden ja vuosilta 2014-2015 Selänteen tuottamien varhaiskasvatuksen palvelujen jäsenkuntien maksuosuuden. Hallinnon toimintakulut sisältävät Taloushallinto Selman Kärsämäelle tuottamien palvelujen henkilöstökustannuksia vuonna 2014, samoin Pyhäjärven kaupungin vesi- ja kaukolämmön palvelujen henkilöstökustannukset vuonna 2014.

7.2. Vakanssit

VAKANSSIEN MÄÄRÄ PALVELULINJOITTAIN 1.1.2017

Nimike	Hallinto	Hyvinvointipalvelut	Terveys- ja vanhuspalvelut	Ympäristö- ja rakennusvalvonta palvelut	Yhteensä
Apuohjaaja		1			1
Aputyöntekijä		4			4
Atk-tukihlö	3				3
Atk-vastaava	2				2
Eiäinlääkäri				4	4
Erikoislääkäri			3		3
Erikoissairaanhoitaja		9			9
Etuuskäsittelijä		1			1
Farmaseutti			2		2
Fysioterapeutti			9		9
Hammashoitaja			9		9
Hammaslääkäri			5		5
Hoito- ja vanhustyön johtaja			1		1
Hoitoapulainen			4		4
Hoitotyönjohtaja			1		1
Hyvinvointijohtaja		1			1
Johtava hammaslääkäri			1		1
Johtava lääkäri			1		1
Johtava sos. työntek.		1			1
Kekusvarastonhoitaja			1		1
Kiinteistöhoitaja			1		1
Kodinhoitaja			11		11
Kotiavustaja			5		5
Kotihoidon ohjaaja			3		3
Kotiutushoitaja			1		1
Kuntayhtymän johtaja	1				1
Kuntohoitaja			3		3
Laboratoriohoitaja			6		6
Laitosapulainen			6		6
Laitoshuoltaja			15		15
Laskentasihteeri	8				8
Lupasihteeri				3	3
Lähihoitaja		10	176		186
Muistikoordinaattori			1		1
Ohjaaja		32			32
Osastonhoitaja			5		5
Palkkasihteeri	8				8
Palveluesimies		2			2
Palvelujohtaja			1		1
Palveluohjaaja		2	1		3
Palvelusihteeri		5	11		16
Perushoitaja			21		21
Perhetyöntekijä		7			7
Psykologi		3			3
Puheterapeutti			3		3
Rakennustarkastaja				2	2
Röntgenhoitaja			3		3
Sairaanhoitaja			71		71
Sosiaaliohjaaja		4			4
Sosiaalityöntekijä		10			10
Suuhygienisti			3		3
Talous- ja henkilöstöjohtaja	1				1
Terapiapalv.johtaja		1			1
Terveystenhoitaja		12	1		13
Toimintaterapeutti			2		2
Työterveysavustaja			1		1
Terveyskeskuslääkäri			9		9
Toimistosihiteeri	2				2
Työterveyshoitaja			6		6
Työterveyslääkäri			1		1
Valvonta eläinlääkäri				1	1
Vammaispalv.johtaja		1			1
Vastaava hammaslääkäri			2		2
Vastaava ohjaaja		2			2
Vastaava sairaanhoitaja			6		6
Vastaava suuhygienisti			1		1
Vastaava terv.hoitaja		1			1
Vastaava terveyskeskuslääkäri			1		1
Vastaava työterveyshoitaja			1		1
Välinehuoltaja			2		2
Ylilääkäri/palvelujohtaja			1		1
Ympäristöjohtaja				1	1
Ympäristötarkastaja				5	5
Ympäristö- ja rakennustarkastaja				1	1
YHTEENSA	25	109	418	17	569

Vakanssien määrä 31.12.2016 on 566. Vakinaisen henkilökunnan määrä vaihtelee vakanssien täyttämättä jättämisten ja uusien vakanssien perustamisesta johtuen. Kaikki vakanssit eivät ole täytettyinä vakinaisesti, koska vakinaisia viranhaltijoita/työntekijöitä ei ole saatu tai virkaa/työsuhdetta ei ole ollut tarvetta täyttää. Vakinaisen henkilökunnan määrä 31.8.2016 oli 516 henkilöä ja avoimia virka-/työsuhteita oli 50. Vakanssit ovat kokoaikaisia, vaikka osa vakituisesta henkilökunnasta työskentelee osa-aikaisesti.

Vakinaisen henkilökunnan vakanssien määrä jäsenkunnittain ja sen kehittyminen

	Haapajärvi	Kärsämäki	Pyhäjärvi	Reisjärvi	Yhteensä
Hallinto ja toimistopalvelut	13		8	4	25
Hyvinvointipalvelut	49		41	19	109
Terveys- ja vanhuspalvelut	173		173	72	418
Ymp.- ja rak.valv.palvelut	6	2	5	4	17
Yhteensä	241	2	227	99	569
Eläköityminen	12		10	8	30
Esitetyt vakanssit	1,5			1	2,5

Työntekijöiden määrä on ilmoitettu vakinaisen toimipaikan mukaan. Vakainainen toimipaikka tai työttehtävät voivat vaihdella tarpeen mukaisesti vuoden aikana eri jäsenkuntien alueella.

REISJÄRVEN KUNTA

TALOUSARVIO VUODELLE 2017 JA SUUNNITELMA 2018–2019

REISJÄRVEN KUNTA

Reisjärventie 8

85900 REISJÄRVI

Puhelin: 040 3008 111

Faksi: 08 776 010

www.reisjarvi.fi

Sähköp.: reisjarvi@reisjarvi.fi

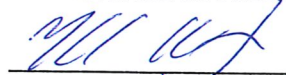
KHALL 30.11.2016 LIITE 3 § 154

SISÄLLYSLUETTELO

REISJÄRVEN KUNNAN TALOUSARVIO VUODELLE 2017 JA SUUNNITELMA 2018—2019

YLEISPERUSTELUT	sivu 2
KÄYTTÖTALOUSOSA	
Keskusvaalilautakunta	7
Tilintarkastuksen tehtäväalue	10
Hallintotoimen tehtäväalue	13
Elinkeinoitoimen tehtäväalue	17
Maaseututoimen tehtäväalue	20
Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen tehtäväalue	23
Palo- ja pelastustoimen tehtäväalue	26
Sivistystoimen tehtäväalue	30
Vapaa-aikatoimen tehtäväalue	36
Teknisen toimen tehtäväalue	42
Käyttötalous yhteensä	52
INVESTOINTIOSA	
Investointiosa	53
Investointiosan perustelut	65
TULOSLASKELMA	67
RAHOITUSOSA	70
RAKENTAMISOHJELMA 2017–2019	73
HENKILÖSTÖOSA	75

KUNNANHALLITUS 30.11.2016 LIITE 3, § 154

Eira Järvelä
PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN ALLEKIRJOITUKSET

VALTUUSTO 8.12.2016 LIITE 5 § 72

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN ALLEKIRJOITUKSET

REISJÄRVEN KUNNAN VUODEN 2017 TALOUSARVION SEKÄ TALOUSSUUNNITELMAN 2018 – 2019 YLEISPERUSTELUT

1. TALOUSARVIO

1.1 YLEISTÄ

Vuoden 2017 talousarviossa toimintakate kasvaa keskimäärin n. 2,5 % vuoden 2016 talousarvioon nähden. Toimintamenot vähenevät 1,7 % ja toimintatuotot vähenevät 0,2 %. Kilpailukyky sopimuksesta ja kunnan taloustilanteesta johtuen talousarvio perustuu pääsääntöisesti nollakasvuun.

1.2 TALOUSARVION SISÄLTÖ

Käyttötalouden osan toimintamenot ovat 27.925.000 euroa ja kokonaistulot 9.308.000 euroa. Toimintakate on -18.617.000 euroa. Investointiosan kokonaismenot ovat 7.540.000 euroa ja kokonaistulot 550.000 euroa. Investointiosan netto on 6.990.000 euroa.

Rahoituslaskelman mukaisesti lainamäärä lisääntyy 6.207.000 euroa. Tosiasiallisesti lainanottotarve ei ole niin suuri, koska vuoden 2016 aikana on nostettu talousarviolainaa koko Kivatien koulun rakentamisen tarpeisiin. Rahoitusmenoiksi on arvioitu 200.000 euroa ja rahoitustuotoiksi 200.000 euroa. Verotuloilla katettavaksi määräksi on arvioitu 8.480.000 euroa, josta kunnallisverona 7.450.000 euroa, yhteisöveron tuottona 350.000 ja kiinteistöverona 680.000 euroa. Koiraveroa ei peritä.

Talousarvio perustuu edelleen 22 %:n tuloveroprosentin pohjalle. Valtionosuuksia arvioidaan tulevan 10.900.000 euroa.

1.3 TALOUSARVION RAKENNE

Vuoden 1997 alusta lähtien myös kunnallistaloutta on ohjannut kirjanpitolaki ja Kauppa- ja teollisuusministeriön alaisen kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeet. Kirjanpitolain 31.12.2015 voimaan tulleet muutokset on huomioitu vuoden 2017 talousarviossa ensimmäistä kertaa.

Rakenteellisena muutoksena aikaisempaan talousarvioon verrattuna toimeentulotuen perusosan maksaminen siirtyy KELA:lle Peruspalvelukuntayhtymän Selänteen kustannuspaikalta. Samoin työmarkkinatuen kuntaosuuden laskutus siirtyy pois Selänteen kustannuspaikalta suoraan yleishallinnon uudelle perustettavalle kuntouttavan työtoiminnan kustannuspaikalle.

Talousarvio sisältää seuraavat osat:

- Yleisperustelut
- Käyttötalouden osa
- Investointiosa
- Tuloslaskelma
- Rahoituslaskelma
- Rakentamisohjelma
- Henkilöstöosa

Talousarvio ja -suunnitelma muodostavat yhden asiakirjan, joka sisältää talousarvion numero- ja suoritustietojen sekä perusteluiden lisäksi myös taloussuunnitelman numerotiedot ja tekstiosan.

Käyttötalousosa sisältää seuraavat tasot:

- Toimielin
- Tehtävä 1
- Tehtävä 2
- Tehtävä 3
- Tehtävä 4
- Tehtävä 5

Tili/Pääryhmä

Tili/Alaryhmä

Investointiosa sisältää seuraavat tasot:

- Toimielin
- Hankeryhmä
- Alaryhmä
- Hanke
- Kohde
- Alaerittely
- Tili/Pääryhmä
- Tili/Alaryhmä

1.4 TALOUSARVION SITOVUUS

Talousarvio sitoo kunnanhallitusta, lautakuntia sekä viran- ja toimenhaltijoita seuraavasti:

Käyttötalousosa

- Tehtävä 1 -tason määräraha on kunnanvaltuustoon nähden sitova toimintakatteen suhteen.
- Toimielimet jakavat tehtävä 1 -tason määrärahat alemmille tehtävätasolle. Tehtävä 2:lle osoitettu raha on osamääräraha, jota ei saa ylittää ilman toimielimen hyväksyntää.
- Organisaatiossa määrätty viranhaltija jakaa osamäärärahat pienempiin kokonaisuuksiin alemmille tehtävätasolle (T3,T4,T5). Osamäärärahat ovat tällöin sitovia mainittuun viranhaltijaan nähden.

Investointiosa

- Investointiosa sitoo toimielimiä hankeryhmätasolla hallintosäännön ja toimielimien päätösten mukaisesti nettomenon suhteen. Investointiosan perustelut ovat sitovia. Rakentamisohjelma ei ole sitova.

Tuloslaskelma

- Tuloslaskelman euromäärät ovat kunnanvaltuustoon nähden sitovia.

Rahoitusosa

- Lainanoton osalta sitova taso on nettolainanotto

2. SUUNNITELMAKAUSI

2.1 TAVOITTEET

Reisjärven kunnan tavoitteena on kehittyä maaseutumaisena alueena, joka tarjoaa asukkailleen hyvät peruspalvelut, viihtyisän asuin ympäristön sekä toimeentulon. Vuoden 2010 alusta sosiaali- ja terveystoimen, ympäristöpalveluiden sekä rakennustarkastuksen kustannukset ja toiminnot on eritelty peruspalvelukuntayhtymä Selänteen talousarviossa, josta kunnan talousarvioon on otettu toiminnoista aiheutuvat kustannukset mutta ei perusteluja. Valtuusto käsittelee PPKY Selänteen talousarvion ja toimintasuunnitelman vuodelle 2017 talousarviokokouksessaan.

Sote- ja maakuntauudistusta on suunniteltu toteutettavaksi vuodesta 2019 lähtien. Muutokseen liittyviä lakeja ei kuitenkaan ole vielä hyväksytty eikä niitä ehditä hyväksyä vuoden 2016 aikana. Lakia valmistelevien tietojen perusteella ei voida tehdä päätöksiä, vaan on tukeuduttava olemassa olevaan lainsäädäntöön. Siksi Kuntaliitto suosittelee, että kunnat ja kuntayhtymät laativat vuoden 2019 taloussuunnitelmansa siten, että sen luvuissa ei huomioida mahdollista tulevaa uudistusta.

Maakuntauudistuksen mukaisten uusien maakuntien on tarkoitus aloittaa vuoden 2019 alussa. Reisjärven valtuusto on esittänyt, että uudessa lainsäädännössä Reisjärven kunnan tulee kuulua Keski-Pohjanmaan maakuntaan. Kunta jatkaa toimintaansa itsenäisenä kuntana ja painottaa seutukunta- ja maakuntarajoista riippumattoman yhteistyön merkitystä naapurikuntien kanssa, mutta samalla myös perustuslain takaamaa taloudellista ja toiminnallista itsemääräämisoikeutta.

2.2 KEHITTÄMISEN PAINOPISTEET

Uutena painopistealueena aloitetaan lakisääteisen etsivän nuorisotyön järjestäminen kunnan omana toimintana ostopalvelun sijaan. Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa hänet sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.

Kunta toimii aktiivisesti yhteistyössä seutukunnan kuntien kanssa tavoitteenaan seutukunnan tasa-
puolinen kehittyminen. Työpaikkojen lisääminen, olemassa olevien teollisuustonttien ja -tilojen hyödyntäminen ja uusien yritysten perustaminen asetetaan etusijalle toimenpiteitä suunniteltaessa.

Kunnan organisaation ja palvelujen tuottamistapojen tehokkuutta selvitetään samalla, kun valmistaudutaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintojen sekä lomituspalvelujen siirtämiseen uudelle maakunnalle vuoden 2019 alusta lukien. Henkilöstön hyvinvointiin ja työssä jaksamiseen panostetaan. Edelleen kiinnitetään huomiota kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen.

2.3 TALOUS

Kiristyvässä kuntataloudessa kunnan lakisääteiset peruspalvelut hoidetaan kustannustehokkaasti. Taloudenhoidon tavoitteeksi asetetaan, että 22 %:n tuloveroprosentilla talouden tasapaino pystytään pitämään vakaana suunnitelmakaudella.

2.4 TYÖLLISYYS

Kunta aloittaa vuoden alusta kuntouttavan työtoiminnan järjestämisen omana toimintana. Tavoitteena on saada pitkäaikaistyöttömiä kuntouttavan työtoiminnan pariin ja samalla vähentää kunnalle aiheutuvia kustannuksia työmarkkinatuen kuntaosuuden osalta. Tukityöllistämistä jatketaan talousarvion puitteissa. Lisäksi kuntalaisten työllistymiseen vaikutetaan panostamalla työllisyyttä edistäviin investointeihin sekä olemassa olevien yritysten kykyyn tarjota työtä. Ympäristön viihtyisyyttä edistämällä vaikutetaan siihen, että kunta säilyy asuin- ja elinympäristönä vetovoimaisena myös muualla

työssäkäyvien näkökulmasta. Opiskelijoiden kesätyöllistämiseen pyritään panostamaan aiempien vuosien tapaan. Kunta kehittää maatalouden palveluita vastaamaan voimakkaasti kehittyneen ja kehittyvän maatalouden tarpeita.

2.5 INVESTOINNIT

Investoinneissa painotetaan hankkeita, joilla saavutetaan kustannussäästöjä toimintamenoissa. Kunnalla on myös valmius panostaa asuntorakentamiseen sekä elinkeinoelämän tarpeita palveleviin investointeihin tarvittaessa. Kunta luopuu toimintansa kannalta tarpeettomasta omaisuudesta kuten yksittäisistä asunto-osakkeista ja kunnan toiminnan kannalta tarpeettomista kiinteistöistä.

KÄYTTÖTALOUSOSA

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

***C61 KESKUSVAALILAUTAKUNTA
 VAALIT***

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019				
C61 KESKUSVAALILAUTAKUNTA VAALIT						
		TOIMINTA- MENOT	TOIMINTA- TULOT	TOIMINTA- KATE	SUMU- POISTOT	YLI-/ALI- JÄÄMÄ
TILINPÄÄTÖS	2015	5 945 €	4 622 €	1 323 €		1 323 €
TALOUSARVIO	2016	- €	- €	- €		- €
TALOUSARVIO	2017	10 000 €	- €	10 000 €		10 000 €
SUUNNITELMA	2018	12 000 €	8 000 €	4 000 €		4 000 €
SUUNNITELMA	2019	14 000 €	8 000 €	6 000 €		6 000 €

**C61 KESKUSVAALILAUTAKUNTA
VAALIT****SUUNNITELMAKAUSI:**

Vuoden 2017 huhtikuussa on kunnallisvaalit. Vuonna 2018 on presidentinvaalit ja vuonna 2019 on eduskuntavaalit sekä europarlamenttivaalit.

YKSIKKÖKUSTANNUKSIA:

YKSIKKÖKUSTANNUS EUROA/ASUKAS 2893 (netto)

Menot: 10.000 €

YKSIKKÖKUSTANNUSVERTAILU

EUR/ASUKAS	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Vaalit	0,46	0,00	3,46

TILINTARKASTUKSEN TEHTÄVÄALUE

C62 **TARKASTUSLAUTAKUNTA**
TILINTARKASTUS

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019				
C62	TARKASTUSLAUTAKUNTA					
	TILINTARKASTUS					
		TOIMINTA- MENOT	TOIMINTA- TULOT	TOIMINTA- KATE	SUMU- POISTOT	YLI-/ALI- JÄÄMÄ
TILINPÄÄTÖS	2015	10 114 €	- €	10 114 €	- €	10 114 €
TALOUSARVIO	2016	15 000 €	- €	15 000 €	- €	15 000 €
TALOUSARVIO	2017	15 000 €		15 000 €		15 000 €
SUUNNITELMA	2018	15 000 €	- €	15 000 €	- €	15 000 €
SUUNNITELMA	2019	15 000 €	- €	15 000 €	- €	15 000 €

TILINTARKASTUKSEN TEHTÄVÄALUE

C62 TARKASTUSLAUTAKUNTA TILINTARKASTUS

TALOUSARVION PERUSTELUT:

Tilintarkastuksen tavoitteet on määritelty kuntalaisissa ja Reisjärven kunnan hallintosäännön tilintarkastusta koskevassa osassa. Tarkastuslautakunnan keskeisenä tehtävänä on arvioida, onko kuntaa johdettu valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti ja tuloksellisesti sekä tuleeko kunnan tilintarkastus asianmukaisesti suoritetuksi.

Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arvioimiseksi tarkastuslautakunta mm. haastattelee toiminnoista vastaavia johtavia ja tilivelvollisia viranhaltijoita, selvittää asetetut tavoitteet, tutustuu keskeisiin toimintoihin, selvittää kehittämistoimet ja investointisuunnitelmat sekä niiden toteuttamisen ja rahoituksen.

Tarkastuslautakunnan toiminnan painopistealueet valtuustokauden vuosille on määritelty tarkastussuunnitelmassa siten, että kaikki olennaiset toiminnot tulevat valtuustokaudella tarkastettua.

YKSIKKÖKUSTANNUKSET:

EUR/ASUKAS (netto)

Asukasluku: 2893

Tilintarkastus

Menot: 15.000 €

Yksikkökustannus: 5,18 €/asukas

YKSIKKÖKUSTANNUSVERTAILU

Tilintarkastus	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Menot €	10.113,52	15.000	15.000	15.000	15.000
€/as.	3,50	5,18	5,18		

HALLINTOTOIMEN TEHTÄVÄALUE

C63	KUNNANHALLITUS
C631	YLEISHALLINTO

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019				
C63	KUNNANHALLITUS					
C631	YLEISHALLINTO					
		TOIMINTA- MENOT	TOIMINTA- TULOT	TOIMINTA- KATE	SUMU- POISTOT	YLI-/ALI- JÄÄMÄ
TILINPÄÄTÖS	2015	616 099 €	36 976 €	579 123 €	937 €	580 060 €
TALOUSARVIO	2016	850 000 €	35 000 €	815 000 €	10 000 €	825 000 €
TALOUSARVIO	2017	895 000 €	65 000 €	830 000 €	- €	830 000 €
SUUNNITELMA	2018	885 000 €	65 000 €	820 000 €	- €	820 000 €
SUUNNITELMA	2019	885 000 €	65 000 €	820 000 €	- €	820 000 €

HALLINTOTOIMEN TEHTÄVÄALUE

C63 **KUNNANHALLITUS**
C631 **YLEISHALLINTO**

TALOUSARVION PERUSTELUT:

TEHTÄVÄALUE SISÄLTÄÄ SEURAAVAT TEHTÄVÄ 2 -TASOT:

- valtuusto
- kunnanhallitus
- hallintotoimi
- muu yleishallinto
- työterveyshuolto
- muu henkilöstöhallinto
- joukkoliikenne
- verotus
- velkaneuvonta
- toimikunnat
- kesätyöllistäminen
- kuntouttava työtoiminta

Tulosalue sisältää kunnan ylimmän virka- ja luottamushenkilöjohdon toiminnan. Hallintotoimen tulosityksikkö vastaa valtuuston ja kunnanhallituksen käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta. Hallintotoimi vastaa myös talousarvion, taloussuunnitelman ja tilinpäätöksen sekä muiden kunnan taloudenhoitoon liittyvien asioiden valmistelusta. Hallintotoimi tarjoaa kuntalaisille asuntojen vuokraamiseen liittyviä palveluja.

MUUTOKSET EDELLISEEN VUOTEEN JA SUUNNITELMAKAUSI:

Hallintotoimi on ostanut vuoden 2010 alusta talousarvioseurannan, kirjanpidon, palkkalaskennan, osto- ja myyntireskontrien, laskutuksen sekä ATK-palveluiden osalta palvelut PPKY Selänteeltä. Palvelusihteerin toimenkuvaan sisällytettiin vuoden 2011 helmikuusta lähtien Jokilatvan kansalaisopiston sihteerin tehtävät Reisjärven kunnan osalta. Hallintotoimen talousarvioon sisältyy kuntouttava työtoiminta, joka aloitetaan kunnan omana toimintana 1.1.2017 alkaen sekä Ppky Selänteeltä kuntiin siirtyvä pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuen kuntaosuus.

YKSIKÖKUSTANNUKSIA

YKSIKÖKUSTANNUS EUROA/ASUKAS as.luku: 2893
 KUSTANNUKSET YHTEENSÄ 830 000 €

	nettomenot	per/asukas
Valtuusto	25 000 €	8,64 €
Kunnanhallitus	129 000 €	44,59 €
Hallintotoimi	283 000 €	97,82 €
Muu yleishallinto	116 000 €	40,10 €
Työterveyshuolto	26 000 €	8,99 €
Muu henkilöstöhallinto	15 000 €	5,18 €
Joukkoliikenne	36 000 €	12,44 €
Verotus	70 000 €	24,20 €
Velkaneuvonta	2 000 €	0,69 €
Toimikunnat	4 000 €	1,38 €
Kesätyöllistäminen	12 000 €	4,15 €
Kuntouttava työtoiminta	112 000 €	0,13 €

YKSIKÖKUSTANNUSVERTAILU €/ASUKAS			
	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Hallintotoimi	200,18 €	281,13 €	286,90 €

ELINKEINOTOIMEN TEHTÄVÄALUE

C63 ***KUNNANHALLITUS***
C632 ***ELINKEINOTOIMI***

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019				
C63	KUNNANHALLITUS					
C632	ELINKEINOTOIMI					
		TOIMINTA- MENOT	TOIMINTA- TULOT	TOIMINTA- KATE	SUMU- POISTOT	YLI-/ALI- JÄÄMÄ
TILINPÄÄTÖS	2015	147 028 €	2 068 €	144 960 €		144 960 €
TALOUSARVIO	2016	172 000 €	5 000 €	167 000 €		167 000 €
TALOUSARVIO	2017	164 000 €	2 000 €	162 000 €		162 000 €
SUUNNITELMA	2018	164 000 €	2 000 €	162 000 €		162 000 €
SUUNNITELMA	2019	164 000 €	2 000 €	162 000 €		162 000 €

ELINKEINOTOIMEN TEHTÄVÄALUE

C62 KUNNANHALLITUS
C632 ELINKEINOTOIMI

TALOUSARVION PERUSTELUT:

Kunta ostaa elinkeino- ja yrityspalvelut Nivala-Haapajärven seutu NIHAK ry:ltä. Seutukuntatyön, kunnan omien projektien ja Leader -projektien kuntarahoitus kuuluu elinkeinotoimelle.

MUUTOKSET EDELLISEEN VUOTEEN JA SUUNNITELMAKAUSI:

Pääpaino on olemassa olevien ja aloittavien yritysten kasvun, kannattavuuden ja kilpailukyvyn kehittämisessä. Myös yrityskauppoja ja sukupolvenvaihdoksia sekä yritysten kansainvälistymistä edistetään. Yritysten toimitilarapeisiin vastataan vuokraamalla olemassa olevia tiloja ja suunnitelmissa on rakentaa vastaanottohalli v. 2017. Tiivis yhteistyö Reisjärven Yrittäjät ry:n kanssa jatkuu mm. elinkeinotoimikunnan työskentelyssä ja kunnassa järjestettävien tapahtumien markkinoinnissa. Kunnan ja yrittäjien yhteistyötä kehitetään pitämällä vuoden aikana yhdestä kahteen yhteistyöpalaveria. Edistetään Reisjärven kr. opiston yrittäjyysslinjan toimintaa mm. auttamalla vuosittaisen yritys messutapahtuman järjestelyissä.

Kehittämistoiminnan tavoitteena on elinkeinorakenteen monipuolistaminen ja yritysten ja työpaikkojen lisääminen.

Matkailun kehittämisessä painopiste on erä- ja luontomatkailun, Susisaaren alueen, Peuranpolun sekä Petäjämäen luonto- ja maastoliikuntakeskuksen kehittämisessä. Matkailuyrittäjien alueellista yhteistyötä kehitetään ja haettavan seudullisen matkailun kehittämishankkeen avulla kootaan pienempiä yritysryhmähankkeita.

Kunnan omistamia asunto- ja rantarakennuspaikkoja markkinoidaan edelleen.

Toiminnan ohjenuorana on kunnanvaltuuston 16.12.2014 hyväksymä elinkeinostrategia vuosille 2015–2024.

YKSIKKÖKUSTANNUKSIA:

YKSIKKÖKUSTANNUS EUROA/ASUKAS as.luku 2893
Menot: 162.000 €

YKSIKKÖKUSTANNUSVERTAILU

EUR/ASUKAS	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Elinkeinotoimi	50,11	57,60	57,60

MAASEUTUTOIMEN TEHTÄVÄALUE

C63 ***KUNNANHALLITUS***
C64 ***MAASEUTUTOIMI***

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019				
C63	KUNNANHALLITUS					
C64	MAASEUTUTOIMI					
		TOIMINTA- MENOT	TOIMINTA- TULOT	TOIMINTA- KATE	SUMU- POISTOT	YLI-/ALI- JÄÄMÄ
TILINPÄÄTÖS	2015	5 395 094 €	5 323 687 €	71 406 €		71 406 €
TALOUSARVIO	2016	4 844 000 €	4 699 000 €	145 000 €		145 000 €
TALOUSARVIO	2017	4 423 000 €	4 278 000 €	145 000 €		145 000 €
SUUNNITELMA	2018	4 423 000 €	4 278 000 €	145 000 €		145 000 €
SUUNNITELMA	2019	4 423 000 €	4 278 000 €	145 000 €		145 000 €

MAASEUTUTOIMEN TEHTÄVÄALUE

C63 KUNNANHALLITUS
C64 MAASEUTUTOIMI

TALOUSARVION PERUSTELUT:

Tulosalue sisältää seuraavat tuloyksikkö 1 -tasot

- maaseutuelinkeinot
- lomatoimi

Maaseutuhallinnon uusi Haapajärven, Pyhäjärven ja Reisjärven yhteinen paikallisyksikkö aloitti toiminnan 1.1.2013 Pyhäjärven toimiessa isäntäkuntana ja samalla Reisjärven oma maaseutulautakunta lakkautui.

Haapajärven, Kärsämäen, Pyhäjärven ja Reisjärven alueella 1.1.2011 aloittanut maatalouslomitukseen paikallisyksikkö järjestää maatalousyrittäjille tasapuoliset ja hyvin toimivat lomituspalvelut ja samalla lomitushenkilöstölle töitä sekä toimeentuloa. Yksikkö toimii Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ja Reisjärven kunnan välisen sopimuksen mukaisesti kunnanhallituksen alaisuudessa.

SUUNNITELMAKAUSI

Lomituspalvelujen tuotanto tehostuu ja lomituspalvelujen tilakohtainen käyttö lisääntyy helpottaen tilojen toimintaa. Kunta tukee maksullista lomituspua ja samalla edesauttaa lomittajien työllistymisessä.

TOMINNALLISET TAVOITTEET

Lomatoimen yksikkö suorittaa lomituspalvelulain mukaiset tehtävät. Maatalousyrittäjien vuosilomia lomitetaan noin 9 500 päivää, sijaisapuja (riippuen mm. äitiyslomitusten lukumääristä) noin 8 500 päivää ja kunnan osittain tukemaa maksullista lomittaja-apua tehdään noin 3 500 päivää, yhteensä noin 21 500 päivää. Lomituspalvelujen tuottaminen työllistää noin 90 kuukausi- ja tunti-palkkaista lomittajaa, josta maksullisen lomittaja-avun osuus yhteensä on noin 16 henkilötyövuotta.

TALOUDELLISIA MITTAREITA

YKSIKÖKUSTANNUS EUROA / ASUKAS

Nettomenot 145 000 €, asukkaita 2899

Yksikkökustannus €/asukas 50,02 €

HENKILÖSTÖOSA 1.1.2017

Johtava lomittaja	4
Lomasihteeri	1
Lomituspalvelupäällikkö	1
Lomatoimenjohtaja	1
<u>Maatalouslomittajat (kk palkk.)</u>	<u>80</u>
Yhteensä	87

**PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ SELÄNTEEN
TEHTÄVÄALUE**

C63
C633

KUNNANHALLITUS
PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ SELÄNNE

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019				
C63	KUNNANHALLITUS					
C633	PPKY SELÄNNE					
		TOIMINTA- MENOT	TOIMINTA- TULOT	TOIMINTA- KATE	SUMU- POISTOT	YLI-/ALI- JÄÄMÄ
TILINPÄÄTÖS	2015	12 184 613 €	67 812 €	12 116 801 €		12 116 801 €
TALOUSARVIO	2016	12 200 000 €	90 000 €	12 110 000 €		12 110 000 €
TALOUSARVIO	2017	11 720 000 €	90 000 €	11 630 000 €		11 630 000 €
SUUNNITELMA	2018	11 720 000 €	90 000 €	11 630 000 €		11 630 000 €
SUUNNITELMA	2019	11 720 000 €	90 000 €	11 630 000 €		11 630 000 €

PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ SELÄNTEEN TEHTÄVÄALUE

C63 KUNNANHALLITUS
C633 PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ SELÄNNE

TALOUSARVION PERUSTELUT:

PPKY Selänteelle maksettavat kuntaosuudet sosiaali- ja terveystoimen, rakennusvalvonnan sekä ympäristöpalveluiden osalta ovat sisältyneet kunnanhallituksen alaiseen talousarvioon vuoden 2010 alusta.

PPKY Selänteen vuosisopimus ja talousarvio vuodelle 2017 sekä taloussuunnitelma 2018–2019 on valtuuston hyväksyttävänä 8.12.2016.

Kokonaiskustannus sisältää Ppky Selänteen talousarvion, n. 11.420.000 euroa sekä eläkemenoperusteiset maksut, 300.000 euroa sekä sisäisiä tuloja 90.000 euroa.

YKSIKKÖKUSTANNUKSIA:

Yksikkökustannus euroa/asukas 2893
Kustannukset yhteensä 11.630.000,00 €

YKSIKKÖKUSTANNUSVERTAILU €/ASUKAS

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
PPKY Selänne	4.188,32 €	4.184,51 €	4.020,05 €

PALO- JA PELASTUSTOIMEN TEHTÄVÄALUE

C63
C65

KUNNANHALLITUS
PALO- JA PELASTUSTOIMI

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019				
C63	KUNNANHALLITUS					
C65	PALO- JA PELASTUSTOIMI					
		TOIMINTA- MENOT	TOIMINTA- TULOT	TOIMINTA- KATE	SUMU- POISTOT	YLI-/ALI- JÄÄMÄ
TILINPÄÄTÖS	2015	225 570 €		225 570 €		225 570 €
TALOUSARVIO	2016	240 000 €		240 000 €		240 000 €
TALOUSARVIO	2017	220 000 €		220 000 €		220 000 €
SUUNNITELMA	2018	220 000 €		220 000 €		220 000 €
SUUNNITELMA	2019	220 000 €		220 000 €		220 000 €

PALO- JA PELASTUSTOIMEN TEHTÄVÄALUE

C63 KUNNANHALLITUS
C65 PALO- JA PELASTUSTOIMI

TALOUSARVION PERUSTELUT:

Palo- ja pelastustoimen hoidosta vastaa Jokilaaksojen pelastuslaitos.

Kunnanhallituksen alaiseen talousarvioon on sisältynyt vuoden 2010 alusta Jokilaaksojen pelastuslaitoksen kuntaosuus.

Vuoden 2016 kuntaosuus on n. 225.000 €, jonka lisäksi on huomioitu eläkemenoperusteisia maksuja n. 15.000 €

SUUNNITELMAKAUSI:

Suunnitelmakaudella toiminnasta vastaa Jokilaaksojen pelastuslaitos.

YKSIKÖKUSTANNUKSIA:

Yksikkökustannus euroa/asukas 2893
Kustannukset yhteensä 220.000,00 euroa

YKSIKÖKUSTANNUSVERTAILU €/ASUKAS			
	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Palo- ja pelastustoimi	77,97 €	82,79 €	76,05 €

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019				
C63, C65 KUNNANHALLITUS						
		TOIMINTA- MENOT	TOIMINTA- TULOT	TOIMINTA- KATE	SUMU- POISTOT	YLI-/ALI- JÄÄMÄ
TILINPÄÄTÖS	2015	18 568 403 €	5 430 543 €	13 137 860 €	937 €	13 138 798 €
TALOUSARVIO	2016	18 306 000 €	4 829 000 €	13 477 000 €	10 000 €	13 487 000 €
TALOUSARVIO	2017	17 422 000 €	4 435 000 €	12 987 000 €	- €	12 987 000 €
SUUNNITELMA	2018	17 412 000 €	4 435 000 €	12 977 000 €	- €	12 977 000 €
SUUNNITELMA	2019	17 412 000 €	4 435 000 €	12 977 000 €	- €	12 977 000 €

SIVISTYSTOIMEN TEHTÄVÄALUE

***C71 KOULULAUTAKUNTA
OPETUSTOIMI***

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019				
C71	KOULULAUTAKUNTA					
	OPETUSTOIMI					
		TOIMINTA- MENOT	TOIMINTA- TULOT	TOIMINTA- KATE	SUMU- POISTOT	YLI-/ALI- JÄÄMÄ
TILINPÄÄTÖS	2015	4 488 895 €	165 788 €	4 323 107 €	15 652 €	4 338 759 €
TALOUSARVIO	2016	5 547 000 €	197 000 €	5 350 000 €	15 000 €	5 365 000 €
TALOUSARVIO	2017	5 759 000 €	312 000 €	5 447 000 €	17 800 €	5 464 800 €
SUUNNITELMA	2018	5 759 000 €	312 000 €	5 447 000 €	17 800 €	5 464 800 €
SUUNNITELMA	2019	5 759 000 €	312 000 €	5 447 000 €	17 800 €	5 464 800 €

OPETUSTOIMEN TEHTÄVÄALUE

C 71 Toimielin: KOULULAUTAKUNTA
Vastuualue: OPETUSTOIMI
Tilivelvolliset: rehtorit ja koulunjohtajat

Tulosalue sisältää seuraavat tulosityksikkö 1 -tasot:

- hallinto
- varhaiskasvatus
- peruskoulut
- lukio
- kansalaisopisto
- musiikkiopisto

Opetustoimen tavoitteena on saada entistä parempi jatkumo lapsen parhaaksi varhaiskasvatuksesta aina toiselle asteelle. Varhaiskasvatuksessa keskitytään lasten ja perheiden osallisuuden lisäämiseen sekä uuden varhaiskasvatussuunnitelman tekemiseen.

Yleissivistävän koulutuksen kehittämisessä keskeistä on koulutuksen perusturvan vahvistaminen, opetussisältöjen ja –menetelmien kehittäminen uusien opetussuunnitelmien mukaisiksi, oppimisympäristön laadun parantaminen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisy.

Tavoitteena on myös pitää ryhmäkoot kohtuullisella tasolla, kolmiportaisen tuen ja muiden tukitoimien parantaminen, oppilashuollon vahvistaminen yhteisölliseen, ennaltaehkäisevään oppilashuoltoon keskittymällä sekä perusopetuksen kerhotoimintaan panostaminen.

Tämän lisäksi koululaitoksen tavoitteena on antaa oppilaille elämässä ja jatko-opinnoissa tarvittavat perustiedot ja -taidot sekä edistää persoonallisuuden kasvua. Opetuksen ohella tähän päästään tarjoamalla hallinnollisesti joustavia ratkaisuja, toimivia opetustiloja ja -välineistöä, koulutus- ja tukipalveluja sekä resurssiohjausta.

Syyslukukaudella 2017 käynnistetään lukion etäopetuksen järjestäminen yhdessä naapurikuntien kanssa.

Vastuualueeseen kuuluvat kansalaisopisto ja musiikkiopisto, joilla on oma hallinnollinen yksikkö (neljän kunnan yhteisellä Jokilatvan opistolla johtokunta ja kuuden kunnan yhteisellä Ylivieskan seudun musiikkiopistolla johtokunta).

TALOUSARVIOVUODEN 2017 TAVOITTEET JA MITTARIT:

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite
Varhaiskasvatus	<i>Toiminnalliset</i> Perheitä osallistavan toiminnan käynnistäminen sekä lakien ja asetusten/normien noudattaminen.	> 95
Esiopetus Laadukas opetus	Opetussuunnitelman toteutuminen %	> 95
Perusopetus ja lukio Laadukas opetus	Opetussuunnitelman toteutuminen % Valtakunnallisissa kokeissa menestyminen Oppilaiden sijoittuminen jatko-opintoihin tai työelämään % Ulkopuolisten tahojen (opetushallitus) suorittama arviointi (perusopetuslaki 21 §, lukiolaki 16 §) Lukion keskeyttäneiden osuus %	> 95 vähintään keskitasoa 100 vähintään keskitasoa < 5
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus opettajista (päätoimiset) %	> 95
Kodin ja koulun yhteistyö	Palaute / kysely	hyvä
Työyhteisön sisäinen tila	Palaute / kysely	hyvä
Perusopetuksen kouluverkko	Oppilasmäärä / koulu	> = 45
Opetus järjestetään taloudellisesti	<i>Taloudelliset</i> Opetustoimen kustannukset euroa/asukas euroa/esiopetuksen oppilas euroa/perusopetuksen oppilas euroa/lukion oppilas	1 534 8 378 9 403 14 742
Varhaiskasvatus	euroa/asukas	349
Toiminnan laajuustiedot	Mittari	Tunnusluku
Esiopetuksen oppilaat	Määrä 20.9.2016/ ennuste 20.9.2017	30 / 30
Perusopetuksen oppilaat	Määrä 20.9.2016 / ennuste 20.9.2017	351 / 351
Lukion oppilaat	Määrä 20.9.2016 / ennuste 20.9.2017	35 / 35
Toiminnan perustiedot	Mittari	Tunnusluku
Päätoiminen henkilöstö	Lukumäärä	65
Koulut	Lukumäärä	5
	Koulurakennusten määrä	5
Lukion aloituspaikat	Suhteessa ikäluokkaan %	100

MUUTOKSET EDELLISIIN JA SEURAAVIIN VUOSIIN:

Talousarviossa lähdetään siitä, että toiminnassa on varhaiskasvatus, esiopetus, opetuksen kolmiportainen tuki ja sen edellyttämät toimenpiteet, perusopetus ja lukio.

Taloussuunnitelmavuosissa arvioidaan käytettävissä olevan rahamäärän pysyvän suurin piirtein samana.

Alla olevasta taulukosta näkyvät muutokset eri tekijöissä:

Toiminta ja laajuus	Tilinpäätös 2014	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016	Talousarvio 2017
Esiopetus/oppilaat	39	43	43	30
Perusopetus/oppilaat	373	402	353	351
Lukio/oppilaat	46	32	32	35
Päätoiminen henkilöstö			65	65
opettajat	38	36		
kouluavustajat	5	9		
muu	3	4		
Koulujen lukumäärä	5	5	5	5
Koulurakennuksia	5	5	4+parakit	4+parakit
Lukion aloituspaikat suhteessa ikäluokkaan %	100	100	100	100
Kunnan asukasmäärä	2 899	2 893	2 899	2 893
Talous				
euroa/asukas (varhaiskasvatus)			348	349
euroa/asukas (koulutoimi)	1 529	1 495	1 422	1 534
euroa/esiopetuksen oppilas	9145	6798	7 422	8 378
euroa/perusopet. oppilas	9 480	8 303	9 058	9 403
euroa/lukion oppilas	15 580	16 460	16 438	14 742

Suunnitelmakaudella seurataan opetus- ja koulutusstrategian toteutumista ja tehdään siihen mahdollisesti tarvittavat muutokset. Opetustoiminnan tavoitteet, niiden saavuttaminen ja mittaaminen on koko suunnitelmakauden perusta.

Valtakunnalliset opetusta koskevat päätökset tulevat myös Reisjärven kunnassa vaikuttamaan opetuksen perusteisiin ja resurssitarpeisiin.

Elokuun alussa vuonna 2016 tulivat voimaan uudet opetussuunnitelmat (esiopetus, perusopetus, lukio), joten niiden toteuttamiseen on varattava resursseja.

Kisatien koulu on väistötiloissa (parakeissa) edelleen kevätlukukaudella vuonna 2017. Uusi koulu valmistuu syyslukukaudeksi 2017 ja sinne on tilattava uudet oppimateriaalit, -kirjat ja työaineet, mikä aiheuttaa kustannuksia.

Varhaiskasvatuksessa uuden ryhmäperhepäiväkodin perustaminen vaatii taloudellista lisäresurssia samoin uuden varhaiskasvatussuunnitelman tekeminen.

OPETUSTOIMI

asukasluku

2893

	TP-2015	TA-2016	TA-2017	euroa/asukas
HALLINTO/OPETUS	42 607 €	36 800 €	44 190 €	15,27 €
PERUSOPETUS yht.	3 714 808 €	3 547 710 €	3 837 790 €	1 326,58 €
Esiopetus	292 319 €	268 300 €	276 310 €	
Alakoulut				
Kalajan koulu	291 755 €	295 000 €	287 240 €	
Leppälahden koulu	293 737 €	338 560 €	289 830 €	
Niemenkartonon koulu	818 281 €	823 500 €	877 000 €	
Yläkoulut				
Kisatien koulu	1 102 281 €	1 062 900 €	1 258 140 €	
Erytisopetus				
Harjaantumiskoulu	110 838 €	92 670 €	96 600 €	
Mukautettu opetus	310 892 €	241 230 €	282 750 €	
Yhteiset				
Muu yhteinen opetus	392 052 €	324 550 €	367 920 €	
Kotikuntaosuudet	66 120 €	60 000 €	60 000 €	
Taiteen perusopetus	36 533 €	41 000 €	42 000 €	
KANSALAIPOISTO	39 147 €	30 000 €	35 000 €	12,10 €
LUKIO	526 544 €	515 490 €	516 450 €	178,52 €
VARHAISKASVATUS, yht.		1 000 000 €	1 008 290 €	348,53 €
Hallinto		104 400 €	135 890 €	
Perhepäivähoito		243 860 €	206 450 €	
Ryhmäperhepäivähoito		202 210 €	244 340 €	
Päiväkoti		247 530 €	219 610 €	
Eritysvarhaiskasvatus				
Lasten kotihoidontuki		202 000 €	202 000 €	
OPETUSTOIMI YHTEENSÄ	TP-2015	TA-2016	TA-2017	
Menot	4 488 895 €	5 327 000 €	5 759 000 €	
Tulot	165 788 €	197 000 €	312 000 €	
Netto	4 323 107 €	5 130 000 €	5 447 000 €	
Yksikkökustannus /asukas	1 494,33 €	1 769,58 €	1 882,82 €	
Asukasluku	2893	2899	2893	

VAPAA-AIKATOIMEN TEHTÄVÄALUE

C72 **VAPAA-AIKALAUTAKUNTA**
VAPAA-AIKATOIMI

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019				
C72	VAPAA-AIKALAUTAKUNTA					
	VAPAA-AIKATOIMI					
		TOIMINTA- MENOT	TOIMINTA- TULOT	TOIMINTA- KATE	SUMU- POISTOT	YLI-/ALI- JÄÄMÄ
TILINPÄÄTÖS	2015	396 597 €	18 475 €	378 122 €	4 387 €	382 510 €
TALOUSARVIO	2016	385 000 €	13 000 €	372 000 €	5 000 €	377 000 €
TALOUSARVIO	2017	466 000 €	76 000 €	390 000 €	2 400 €	392 400 €
SUUNNITELMA	2018	466 000 €	76 000 €	390 000 €	2 400 €	392 400 €
SUUNNITELMA	2019	466 000 €	76 000 €	390 000 €	2 400 €	392 400 €

VAPAA-AIKATOIMEN TEHTÄVÄALUE

0 41 Toimielin: VAPAA-AIKALAUTAKUNTA
0 41 1 Vastuualue: VAPAA-AIKATOIMI
Tilivelvollinen: kirjastotoimenjohtaja (kirjasto) ja vapaa-aikasihteeri (kulttuuri, liikunta, nuoriso, etsivä nuorisotyö)

Tulosalue sisältää seuraavat tulosityksikkö 1 -tasot:

- kirjasto
- kulttuuri
- liikunta
- nuoriso
- etsivä nuorisotyö

Vapaa-aikalautakunnan alaisuuteen kuuluvien tulosityksiköiden toiminta-ajatuksena on kehittää, tukea ja seurata vapaa-ajan toimintaa sekä tuottaa vapaa-ajan palveluja siten, että kuntalaisilla on tasavertaiset mahdollisuudet niiden harrastamiselle. Tätä tarkoitusta varten vapaa-aikatoimi tarjoaa kuntalaisille vuoroja sisäliikuntatiloihin ja ulkokentille. Käytettävissä ovat myös auditorio- / taetterisali Niemenkamari, Saarisen leirikeskus sekä nuorisotilat. Petäjämäen ulkoilualueella palvelevat kuntorataverkoston, Peuran Polun ja suunnistusalueen lisäksi Petäjähovi, Peuran Kota, hiihtomaa, seikkailumetsä ja frisbeegolf-rata. Petäjämäen ensilumenlatu jatkaa hiihtokautta tuntuvasti ja kerää käyttäjiä laajalti jopa yli sadan kilometrin säteeltä. Kirjastotalo tarjoaa kirjastopalveluiden lisäksi mahdollisuuden nuorisotilatoimintaan sekä taidenäyttely- ja kuntoliikuntatoimintaan.

Sidosryhmille annetaan ohjaus-, neuvonta- ja tiedotuspalveluja kuten myös yksittäisille kuntalaisille. Olosuhteiden ja palveluiden kehittämisessä ollaan edelleen aktiivisia. Kirjaston päämääränä on turvata Reisjärven elävänä pysyminen toimimalla tieto-, kulttuuri- ja virkistyskeskuksena sekä tarjoamalla Reisjärven asukkaille henkisesti aktivoivan kohtauspaikan. Tähän tavoitteeseen kirjaston sijainti ja uudistuneet tilat luovat hyvät edellytykset. Kirjastotoimen hoidosta vastaa kirjastotoimenjohtaja. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen hoidosta sekä etsivän nuorisotyön esimiestehtävistä vastaa vapaa-aikasihteeri.

TALOUSARVIOVUODEN 2017 TAVOITTEET JA MITTARIT:

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite
	<i>Toiminnalliset</i>	
Taiteen perusopetus Laadukas opetus	Opetussuunnitelman toteutuminen %	> 95
Kulttuuri Kunnan järjestämät tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus	40
Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus	260
Nuoriso Kunnan järjestämät tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus	40
Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus	40
Liikunta Kunnan järjestämät tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus	40
Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus	135
Kirjasto	Kokoelmat / asukasmäärä	16
	Hankinnat / asukasmäärä	550
	Kokonaislainaus / asukas	15
	Fyysiset käynnit / asukas	12
	Lainaaajia % / asukas	36
	<i>Taloudelliset</i>	
	Vapaa-aikatoimen kustannukset euroa/asukas	134,80
	Kulttuuritoimen kustannukset euroa/asukas	12,31
	Nuorisotoimen kustannukset euroa/asukas	13,93
	Liikuntatoimen kustannukset euroa/asukas	37,75
	Kirjaston toimintakulut euroa/asukas	66,33
	Etsivä nuorisotyö euroa/asukas	4,50
	Kirjastotoimen taloudellisuus = henkilöstökulut + kirjasto-aineistokulut / fyysiset käynnit + kokonaislainaus	1,80
Etsivä nuorisotyö	Autettavat nuoret / vuosi	20
	Tilatoiminta – henkilöä / vrk	45
Toiminnan perustiedot	Mittari	Tunnusluku
Päätoiminen henkilöstö	Kirjastotoimi	2,6
	Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimi	2

MUUTOKSET EDELLISIIN JA SEURAAVIIN VUOSIIN

Uuden liikuntahallin valmistumisen myötä liikuntatoimen vuokratustannukset nousevat vuositasolla yläasteen osalta 25 000 eurosta 140 000 euroon. Liikuntahallin suunnitteluvaiheessa käyttäjäkunta oli laaja-alaisesti valmis varautumaan siihen, että tuntuvasti nousevia käyttökustannuksia katetaan myös tilojen käyttömaksuilla.

Vuoden 2017 talousarvioon vuokratulujen korotus on laskettu viidelle kuukaudelle. Samalle ajalle käyttötuloiksi on budjetoitu 33 000 euroa, jotka muodostuvat Kivatien liikuntahallin ja kuntosalin sekä Niemenkartanon liikuntasalin ja kuntosalin käyttömaksuista.

Liikuntayhdistyksille jaettavaa toiminta-avustusrahaa kasvatetaan jonkin verran, jolla korotuksella katetaan osa liikuntayhdistyksille tulevista käyttömaksuista.

Vapaa-aikatoimi on mukana Liikkuva koulu –hankkeessa sekä Suomi 100 juhlavuoden toiminnoissa. Juhlavuoteen sisällytetään myös Unelmien liikuntavuosi teema.

Uusi etsivä nuorisotyöntekijä aloittaa määräaikaisena työnsä vuoden alussa. Hänen toimenkuvaansa sisällytetään myös muita nuorisotyöntekijän tehtäviä. Nuorisotyöntekijän jatkopestä arvioidaan sen jälkeen, kun selviää, saadaanko tehtävään valtion avustusta etsivän nuorisotyön osalta.

Uuden liikuntahallin ja kuntosalin käyttöaste pyritään samaan mahdollisimman korkealle tasolle sekä nuorisotilojen tilatoimintaa kehitetään uuden työntekijän myötä.

Alla olevasta taulukosta näkyvät muutokset eri tekijöissä:

Toiminta ja laajuus	Tilinpäätös 2014	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016	Ta-esitys 2017
Päätoiminen henkilöstö	3,6	3,6	3,6	3,5
Kunnan asukasmäärä	2 961	2 993	2 899	2 893
Talous				
Vapaa-aikatoimen kustannukset euroa/asukas	122,88	130,70	130,04	134,80
Kulttuuritoimen kustannukset euroa/asukas	11,53	12,38	12,21	12,31
Nuorisotoimen kustannukset euroa/asukas	16,75	17,99	17,56	13,93
Liikuntatoimen kustannukset euroa/asukas	31,40	34,32	35,18	37,75
Kirjaston toimintakulut euroa/asukas	63,01	66,01	65,10	66,33
Etsivä nuorisotyö				4,50
Kirjastotoimen taloudellisuus = henkilöstökulut + kirjasto- aineistokulut / fyysiset käynnit + kokonaislainaus	1,45	1,94	1,80	1,80

--	--	--	--	--

SUUNNITELMAKAUSI

Suunnitelmakaudella panostetaan vapaa-ajan palveluiden laatuun, monipuolisuuteen ja tiedottamiseen. Keskeisiä painopistealueita ovat kunto- ja terveystoiminnan sekä nuorisotyön kehittäminen. Nuorisotyössä haetaan uusia toimintatapoja hyödyntäen uusia nuorisotiloja ja uutta työntekijää.

Vapaa-aikatoimi antaa kuntalaisille tiedollisia valmiuksia sekä taidollisia mahdollisuuksia vapaa-ajan toimintojen omaehtoiseksi harrastamiseksi. Panos-tuotos ajattelua toteutetaan soveltuvilta osin myös vapaa-aikatoimessa. Tietoyhteiskunnan asettamiin haasteisiin pyritään vastaamaan. Kirjasto tarjoaa yhteyksiä virtuaaliverkkoon sekä ohjausta kaikille kuntalaisille tavoitteenaan kansalaisten tasavertaisuus tietoyhteiskunnassa.

VAPAA-AIKATOIMEN ALUSTAVA KÄYTTÖSUUNNITELMA 2017

Käyttösuunnitelma tarkentuu lopulliseen muotoonsa vapaa-aikalautakunnan ensimmäisessä kokouksessa vuonna 2017.

	MENOT	TULOT	NETTO
KIRJASTO	192 500	600	191 900
KULTTUURI	36 300	700	35 600
LIIKUNTA	148 900	39 700	109 200
NUORISO	45 300	5 000	40 300
ETSIVÄ NUORISOTYÖ	43 000	30 000	13 000
YHT.	466 000	76 000	390 000

TEKNISEN TOIMEN TEHTÄVÄALUE

***C81 TEKNINEN LAUTAKUNTA
TEKNINEN TOIMI***

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019				
C81	TEKNINEN LAUTAKUNTA					
	TEKNINEN TOIMI					
		TOIMINTA- MENOT	TOIMINTA- TULOT	TOIMINTA- KATE	SUMU- POISTOT	YLI-/ALI- JÄÄMÄ
TILINPÄÄTÖS	2015	4 667 749 €	4 396 731 €	271 018 €	1 175 670 €	1 446 689 €
TALOUSARVIO	2016	4 166 000 €	4 286 000 €	- 120 000 €	570 000 €	450 000 €
TALOUSARVIO	2017	4 253 000 €	4 485 000 €	- 232 000 €	640 650 €	408 650 €
SUUNNITELMA	2018	4 253 000 €	4 485 000 €	- 232 000 €	640 650 €	408 650 €
SUUNNITELMA	2019	4 253 000 €	4 485 000 €	- 232 000 €	640 650 €	408 650 €

TEKNISEN TOIMEN TEHTÄVÄALUE

TEKNINEN LAUTAKUNTA TEKNINEN TOIMI

TALOUSARVION PERUSTELUT VUODELLE 2017

KÄYTTÖTALOUS

TEHTÄVÄALUE SISÄLTÄÄ SEURAAVAT TULOYKSIKKÖ 1 -TASOT:

- tekninen hallinto (hallinto ja kiinteistötoiminnan vuokrat)
- maankäytönsuunnittelu (kaavoitus ja mittaus)
- kiinteistöt (tilapalveluyksikkö; kunnan omistamat ja vuokraamat toimitilat ja asunnot)
- tukipalvelut (ruokahuolto)
- liikunta-alueet
- liikenneväylät ja yleiset alueet (kaavatiet, puistot, uimarannat ja leikkikentät, sekä maa – ja metsätilat)
- liiketoiminnalliset laitokset (viemärilaitos, kaukolämpölaitos, jätehuolto, sorakuopat, turvesuo, varastot ja konekeskus)
- tiejaosto (kunnan alueella olevan yksityisen tieverkon oikeudellinen- ja palvelutoiminta sekä taloudellinen avustaminen)

Tekninen **lautakunta ja -toimisto** kehittävät, ohjaavat ja johtavat toimialansa palvelutuotantoa. Tekninen toimisto avustaa kunnan keskushallintoa ja elinkeinotoiminnan kehittämistä. Tekninen toimisto vastaa kunnan talorakennuksen ja julkisen käyttöomaisuuden (infrastruktuurin) investointien suunnittelusta ja käytännön toteuttamisesta. Tekninen toimisto avustaa muita hallintokuntia tilahankkeiden hanke- ja yleissuunnittelussa. Tekninen lautakunta ja -toimisto vastaavat maankäytön suunnittelun ja kaavoituksen käytännön toteutuksesta.

Kaavoitus ja sitä palveleva **mittaustoiminta** osaltaan turvaa pitkällä tähtäyksellä kunnan säilymisen ja kehittymisen elinvoimaisena sekä viihtyisänä asuin- ja toimintaympäristönä kuntalaisille ja elinkeinoelämälle. Talousarviovuoden merkittävimmät hankkeet ovat asemakaavojen ajantasaisuuksien arviointi. Mikäli kunta saa hankittua keskeisiltä paikoilta kaavoitukseen soveltuvaa raakamaata, käynnistetään uusia kaavan laajennus- ja muutoshankkeita. Asemakaavan uudistamistarvetta on teollisuusalueen ympäristössä. Uudistamista alueella jarruttaa vähäinen kunnan maanomistus. Asemakaava-alueella on riittävästi asuinrakentamiseen soveltuvia rakennuspaikkoja kunnan omistuksessa lähivuosien tarpeisiin. Tarvittaessa käynnistetään yritystoimintoja palvelevia kaavoitushankkeita.

Vuonna 2000 aloittaneen kirjanpidollisen **tilapalveluyksikön puitteissa** on hoidettu ja kunnossapidetty kunnan omistuksessa olevia toimitiloja yksityisten ja kunnan järjestämien palvelujen ja toimintojen tarpeisiin tarkoituksenmukaisella tavalla. Useana vuonna on esitetty erillisen kirjanpidollisen tilapalveluyksikön palauttamista teknisen toimen kiinteistötoimen osaksi. Kunta omistaa yhteensä 40 rakennuskiinteistöä, 136 asuinhuoneistoa, joista kunnan suoraomisteisia on 92 kpl sekä as. oy ja kiint. oy asuntoja 44 kpl. Vajaakäyttöisten tai tyhjillään olevien oman toiminnan kannalta tarpeettomien tilojen vuokrausta, myyntiä tai käytöstä poistamista edistetään edelleen. Tekninen toimi pyrkii kaikin käytettävissä olevin keinoin minimoimaan kiinteistöjen ylläpidosta syntyviä kuluja. Öljyn vähittäishinnan lasku on hellittänyt painetta muuttaa öljylämmitteisten kohteiden lämmitysjärjestelmiä. Muutoksia muihin energialähteisiin tehdään kuitenkin sitä mukaa kuin määrärahoja myönnetään.

Sekä kunnan että Selänteen käytössä olevien tilojen vuokran perusteissa on mukana ylläpitokulut, korjausvastuu ja pääomakustannus. Kiinteistöjen käyttö ja teknisen arvon säilymisen kannalta on edelleenkin keskeisenä tavoitteena saada vuokrilla kerättävä korjausvastuuosuus kiinteistöjen korjaustoiminnan rahoittamiseen. Näin voitaisiin jatkuvasti ja suunnitelmallisesti tehdä myös vuosikorjauksia kiinteistöjen arvon ja käytettävyyden säilyttämiseksi. Investointimäärärahoihin toteutettavilla peruskorjauksilla tavoitellaan kiinteistöjen ajanmukaistamista vastaamaan toiminnan tarpeita. Talousarvion laadintaohjeiden mukainen kehys vuodelle 2017 vastaa sellaista kunnossapitotasoa, jolla kiinteistöjen korjausvelka jatkaa kasvuaan.

Talousarviovuoden merkittävin kustannus kiinteistöpuolella on Kisatien uuden koulurakennuksen ja sen yhteyteen tulevien liikuntatilojen rakentaminen. Koulurakennuksen osalta valmistumisajankohta on maaliskuun loppu ja liikuntatilojen osalta heinäkuun loppu. Molempien vaiheiden käyttöön otto on elokuussa 2017, jolloin rakennuksen ylläpitokulut alkaa kertyä täysimääräisenä. Opetus toteutetaan uuden koulun valmistumiseen asti kesällä 2014 käyttöön vuokratuissa väliaikaistiloissa. Väliaikaistilojen vuokrasopimus päättyy kesäkuun loppuun. Niemenkartanon ala-asteella tullaan jatkamaan peruskorjaustöitä IdeaStructuran laatiman kuntotutkimusraportin mukaisesti. Tärkeimpänä kohteena opetus ja hallintotilojen käytävän linoleumi lattiapäällysteen muuttaminen keraamiseksi laatoitukseksi.

Terveyskeskuksen osalta on noussut esiin varastotilan vähyys. Tähän asiaan pyritään saamaan ratkaisu talousarviovuoden aikana.

Edellisen talousarviovuoden aikana Reisjärvelle perustettiin uusi ryhmäperhepäiväkoti, jolle remontoidaan uudet tilat alkuvuodesta 2017. Toiminta on järjestetty väliaikaistiloissa edellisvuoden syyskuusta alkaen ja väliaikainen lupa on voimassa maaliskuun loppuun asti.

Vuoden 2010 alusta teknisen toimen vastuualueelle siirtyi koko kunnan **ruokahuolto**. Ruoka- ja siivoushuolto tuotetaan kunnan omien tarpeiden lisäksi Selänteen Reisjärven yksiköiden tarpeisiin. Alkuvuonna ruoka valmistetaan poikkeuksellisesti neljässä paikassa. Valmistus palautuu takaisin kahteen paikkaan uuden koulurakennuksen käyttöönoton myötä.

Liikunta-alueiden hoito siirtyi kunnanvaltuuston päätöksellä teknisen toimen tehtäväalueeseen vuoden 2010 alusta. Vuonna 2017 toiminta jatkuu entisessä laajuudessa keskittyen koulu- ja kuntoliikunnan suorituspaikkojen normaaleina työaikoina tapahtuvaan ylläpitoon.

Kunnan liiketoiminnan omaisesti ylläpidettäviin laitoksiin luetaan kaukolämpölaitos, viemärlaitos, varastot ja konekeskus sekä sorakuopat ja turvesuo.

Kaukolämpötoiminnassa painopisteinä ovat kotimaisten energiaraaka-aineiden hyödyntäminen kilpailukykyisesti.

Kaukolämpölaitoksen *tavoitteena* on keskeytyksetön lämmöntuotanto, taloudellinen kannattavuus, kotimaisten polttoaineiden osuuden pitäminen mahdollisimman lähellä 100 %:a. Turpeen osuus joudutaan säätämään turveveron ja hakkeen hinnan mukaan. Vuonan 2017 turpeen käytöstä peritään ennakkotietojen mukaan 3,9 €/MWh veroa. Verotuksen vuoksi pidetään vuotuinen käyttö alle 5 000 MWh:n verorajan. Kustannusnousujen kattamiseen, turveveron nousuun, toimintavarmuuden ylläpitämiseen ja peruskorjauksiin varaudutaan tarvittaessa kaukolämmön energiamaksun korottamisella. Turpeen käyttö kovilla pakkasilla on välttämätöntä riittävän kattilatehon saavuttamiseksi.

Turpeen tuotantomahdollisuudet kunnan **turvesuolla** ovat päättyneet nostovaran loppumisen ja lupaehtojen kiristymisen vuoksi.

Turvetta ei voida enää nostaa kunnan suolta oman kaukolämpölaitoksen tarpeeseen. Kaukolämpölaitoksen asiakkaiden lisääntyminen ja kiinteän polttoaineen kattilan uusiminen 2007 ovat lisänneet sekä hakkeen että turpeen käyttöä lämmöntuotannossa. Pääosa tulevien vuosien polttoaineista joudutaan ostamaan urakoitsijoilta. Turpeen verokohtelusta ja hakkeen tukien mataluudesta johtuen kaukolämpölaitoksen polttoainekustannukset ovat edellisiä vuosia korkeammat.

Viemärlaitostoiminnan tavoitteena on häiriötön Ympäristölupaviraston lupaehtojen mukainen jätevesien käsittely kustannustehokkaasti. Puhdistamoprosessin kestokyvyn mukaan pyritään käsittelemään myös kaikki umpikaivojätevedet ja osa sakokaivolietteistä kunnan omalla puhdistamolla. Puhdistamon toimintaa ajoittain häiritseviä runsailla sateilla kertyviä vuotovesiä vähennetään viemäriverkostoa saneeraamalla. Tehdään uuden lupapäätöksen edellyttämät muutokset puhdistamoprosessiin.

Vanhan kaatopaikkatoiminnan sulkemisluvassa edellytettyä kaatopaikkavesien tarkkailua jatketaan vuonna 2010 saadun kevennetyn ohjelman mukaisesti. Reisjärven kunnan entinen kaatopaikka peitettiin 2015.

Jäteyhtiö Millespakan kaatopaikkakäsittelyyn Alajärvelle toimitettavan jätteen määrää pyritään edelleen vähentämään yhteistyössä jäteyhtiön kanssa kannustamalla talouksia jätteiden lajitteluun. Ekopisteverkostoa tullaan harventamaan talousarviovuoden alussa voimaan tulevan tuottajavastuun laajentumisen johdosta. Kaikkien kotitalouksien pakkausjätteiden keräyksen järjestäminen siirtyy jätelain muutoksella jäteyhtiöltä tuottajayhteisön perustamalle RINKI Oy:lle. Kotitalouksilta kerättävä sekajäte menee Millespakka Oy:n kautta Vaasaan syksyllä 2012 käynnistyneeseen Westenergy:n polttolaitokseen. Jätelain säädösten kiristäminen ei mahdollista talousarviovuoden alusta alkaen orgaanisesti hajoavan jätteen kaatopaikkasijoittamista. Jätteenkäsittelymaksut nousevat jäteveron nousun ja käsittelyvaatimusten kiristymisen vuoksi.

Hiekan ja soran otossa ohjataan kuntalaiset käyttämään urakoitsijoiden palveluja. Kunnalle ei avata uusia soranottoalueita.

Tavoite: Säästetään kunnan omistamia maa-ainesvaroja tulevien sukupolvien tarpeita varten.

Maa- ja metsätiloja on kaava- ja haja-asutusalueella yhteensä noin 1 000 ha, josta metsäpinta-alan osuus on noin 800 ha. Metsänviljely- ja taimikonhoitotyöt pyritään tekemään hyvän metsänhoidon mukaisessa laajuudessa. Nopeasti vaihtelevista metsäteollisuuden suhdanteista johtuen puukaupan odotetaan jatkuvan edelleen ennakoimattomasti. Kunta oli omistamiensa peltoalueiden kautta osallisena Suonperän kuivatushankkeessa, josta tulee vuosittain maksuosuus kunnalle.

Tavoitteet: Puukauppatilanne huomioiden pyritään myyntitulolla kattamaan metsänhoidon kustannukset ja hankkimaan tuloja kunnan menojen kattamiseen.

Liikenneväylät ovat paikoitellen erittäin huonossa kunnossa. Väylät kuitenkin pidetään lisääntyneestä määrästä huolimatta yhteistyössä urakoitsijoiden kanssa koko laajuudessaan kohtuullisen liikkumisen mahdollistavassa kunnossa. Muita yleisiä alueita hoidetaan talousarviomäärärahojen puitteissa. EU-direktiivin edellyttämää tievalaistuksen muutosta (elohopeahöyrylampuista luopuminen) valmistellaan. Kaikki nykyiset kunnan tievalot ovat toteutettu elohopeahöyrylampuilla. Muutoksen suunnittelun yhteydessä selvittää myös tievalaistuksen lisäämismahdollisuuksia. Mikäli talousarvion investointiosaan saadaan tarvittava määräraha, toteutetaan Susisaaren tievalaistus ja Susisaarentien perusparannuksen loppuun saattaminen.

Viheralueita, puistoja, uimarantoja ja leikkikenttiä hoidetaan yhteistyössä 4H yhdistyksen työnjohdon kanssa niin, että ulkoinen kuntakuva säilyy mahdollisimman vetovoimaisena. Toiminnalla tuotetaan kesätyömahdollisuuksia paikkakunnan nuorille.

Tavoite: Uusitaan leikkikenttien välineistöä SFS-standartin mukaiseksi määrärahojen puitteissa. Työllistetään tehokkaasti paikkakunnan nuoria sopimusyhteistoiminnalla paikallisen 4H-kerhon kanssa. Rakennetaan uusia leikkikenttiä niille asuinalueille, joilla leikki-ikäisten lasten määrä on kasvussa.

Tiejaoston tehtävänä on mm. edistää yksityisteiden saamista mahdollisuuksien mukaan paikallisteiksi, kaikkien lain mahdollistamien rakentamis- ja kunnossapitoavustusten hyödyntäminen, kunnan avustusten tasapuolinen jakaminen sekä yksityisen tienpidon avustaminen, toimia lain mukaisena lausunto- ja rekisteriviranomaisena sekä pitää tarpeen mukaan yksityistietoimituksia. Ne tiehoitokunnat, jotka saavat kunnan avustusta teiden kesäkunnossapitoon ja talviauraukseen, eivät saa periä käyttömaksuja jokamiehen oikeuksien mukaisilta käyttäjiltä.

INVESTOINNIT

Talonrakennus:

Kisatien koulun ja liikuntasalin rakentaminen on talousarviovuoden suurin hanke. Alkuvuodesta tehdään tarvittavat muutos- ja kunnostustyöt uuden ryhmäperhe-päiväkodin tiloissa. Lukiorakennuksen kunnan kartoittaminen tulee tehtäväksi talousarviovuoden aikana. Perusparannus- ja uudisrakentamist**arpeita** ovat mm: Niemenkartanon koulun sisäilman laadun parantamisen peruskorjausten jatkaminen, liikuntasalien lattiapintamateriaalien uusiminen, Leppälahden koulun rakennustekniset peruskorjaukset kuten ikkunoiden uusiminen ja sisäilman laadun parantaminen, Kalajan koulun sisäilman laadun parantaminen, monitoimitalon jatkon suunnittelu, terveyskeskuksen peruskorjauksen jatkaminen, käyttövesiputkistojen uusimista.

Investointiosaan on varattu määräraha vastaanottohallin rakentamiseen sekä asuntorakentamiseen.

Asunto-osakeyhtiöissä, joissa kunta omistaa huoneistoja, on vuonna 2017 odotettavissa sekä ulkopuolisia että sisäpuolisia korjauksia.

Tekninen toimisto avustaa muita hallintokuntia ja Selännettä uudisrakentamis- ja peruskorjauskohteitten hankesuunnittelussa sekä rahoitushakemusten laadinnassa.

Vain pieni osa tiedossa olevista korjaustarpeista voidaan tyydyttää vuotuisilla talousarvion investointimäärärahoilla. Korjausvelan kasvu heikentää sekä rakennettujen kiinteistöjen arvoa että käytettävyyttä.

Julkisen käyttöomaisuus:

Kohteina ovat liikenneväylät, kaukolämpölaitos, viemärlaitos, puistot ja liikunta-alueet mm. jääkiekkokaukalon pohjan päällystäminen.

Kaavateiden kunnostustöitä jatketaan määrärahojen puitteissa. Tärkeimpinä kohteina Halosentien ja Rönöntien kunnostus sekä Susisaarentien valaistus ja perusparannuksen loppuun saattaminen. Mikäli määrärahat mahdollistavat jatketaan kaava-alueen teiden perusparantamista päällystys- ja valaistuskuntoon.

Kaukolämmän osalta suurin investointi tulee olemaan verkoston laajentaminen Levonperäntien varteen kaavoitetulle teollisuusalueelle. Lisäksi liitetään kaukolämpöverkkoon uusia asiakkaita kannattavuus huomioiden.

Viemärlaitostoiminnan kehittämisessä pääpaino on edelleen verkoston peruskorjaamisessa vuotovesien vähentämiseksi. Uutta verkostoa rakennetaan tarvittaessa asemakaava-alueilla (Kumpuniemen alkupää) rakentamisen etenemisen mukaisesti. Toteutetaan puhdistamon uusien lupamääräysten edellyttämät suunnitelmat ja muutokset.

Puistoja ja viheralueita rakennetaan uusien kaava-alueiden käyttöönoton mukaan ja leikkipuistoissa uusitaan välineistöä sfs-standardin mukaiseksi määrärahojen puitteissa.

SUUNNITELMAKAUSI 2017 – 2019

Kiinteistötoiminnassa suunnitelmakaudella keskeisin hanke on Kisatien koulun ja liikuntatilojen uudisrakentaminen. Toimialan palvelujen kehittämisen painopistealueina tulevat edelleen olemaan kunnan kiinteistökannan korjaaminen ja määrällinen sopeuttaminen toiminnan tarpeita vastaavaksi. Toimialakohtaiset kiinteistökustannukset pyritään kiinteistöjä vähentämällä pudottamaan seutukunnan keskimääräiselle tasolle. Kunnan omistuksessa oleva kiinteistökanta on suhteelliselta määrältään valtakunnan keskiarvoa suurempi. Sivistystoimen kiinteistökannan väljyys on edelleen suuri (m²/käyttäjä) ja käyttöaste (käyttötunnit/vrk) alhainen.

Tavoitteet: Rakennetaan uusi yläkoulu/lukio. Parannetaan rakennuskannan kuntoa käytettävyyden ja pääoma-arvon turvaamiseksi sekä sopeutetaan kiinteistökantaa paremmin toimintaa vastaavaksi.

Kaavoituksessa painopiste on vanhojen asemakaavojen saattaminen vallitsevaa rakentamistilannetta ja muuttuvia tarpeita vastaaviksi.

Tavoitteet: Suoritetaan asemakaavojen ajantasaisuuksien arviointia. Selvitetään edelleen taajaman osayleiskaavan ja rantaosayleiskaavojen uusimisen käynnistämistä. Edistetään tarvittavassa laajuudessa yksityisten vireille panemien kaava-aloitteiden eteenpäin vientiä kunnan päätöksenteossa.

Kaavatiestön kantavuutta, päällysteitä ja valaistusta parannetaan määrärahojen puitteissa. Asemakaava-alueille rakennetaan kaavatiestöä ja muuta kunnallistekniikkaa asuin- ja toimitilarakentamisen laajentumisen mukaan. Edistetään liikenneturvallisuutta ongelmallisiksi todetuissa kohteissa.

Tavoitteet: Kaavatiestö pidetään määrärahojen puitteissa tyydyttävässä liikennöintikunnossa säätilojen asettamat toimintaedellytykset huomioiden.

Kaukolämpötoimintaa ylläpidetään ja kehitetään, jotta ikääntyvän verkoston käytettävyys ja lämmönsiirtokapasiteetti voidaan säilyttää mahdollisimman korkealuokkaisena. Tuotetaan lämpö pääosin kotimaisilla polttoaineilla. Edistetään kannattavuuden puitteissa paikkakunnalla tuotetun polttoaineen käyttöä kunnan kaukolämpötoiminnassa. Liitetään uusia asiakkaita ja laajennetaan toimintaa uusille alueille kannattavuuden rajoissa.

Tavoitteet: Pidetään lämmön hinta sellaisella tasolla, että voidaan kattaa tehtyjen investointien mukainen osuus pääomakuluista (korot ja poistot). Lämmön toimitusvarmuus pidetään asiakkaiden tarpeita vastaavana.

Viemärlinjojen ja kaivojen sekä pumppaamojen kuntoa valvotaan ja kunnossapidetään asiakkaiden palvelutasovaatimuksia vastaavasti. Jäteveden **puhdistamon** automaatioastetta nostetaan ympärivuorokautisen valvonnan tehostamiseksi.

Tavoitteet: Asiakkaiden jätevedet vastaanotetaan, johdetaan ja puhdistetaan lupaehtojen täyttämisen kannattavasti kohtuullisella käsittelymaksulla. Pidetään jätevesimaksu sellaisella tasolla, että voidaan tulouttaa pääomakuluihin investointien mukainen osuus. Saneerataan viemäriverkostoa vuotovesien minimoimiseksi.

Jätteiden kaikenlaista hyötykäyttöön ohjaamista edistetään yhteistyössä jäteyhtiö Millespakka Oy:n kanssa. Jatketaan suljetun kaatopaikan päästöjen tarkkailua lupaehtojen mukaisesti.

Tavoitteet: Edistetään yhteistyössä jäteyhtiön kanssa jätteiden valtakunnallisten hyödyntämistavoitteiden saavuttamista.

YKSIKKÖKUSTANNUKSET 2017 TULOSYKSIKKÖ

Tekninen toimi

Hallinto

(184 000)

Hallintomenojen osuus n. 4,4 % käyttötalouden bruttomenoista; hallintomenoihin sisältyy myös investointihankkeiden rakennuttamismenot)

Kiinteistöjen ylläpito (ulosvuokratut tilat)

Rakennukset ja huoneistot nettotulo (- 91 000 eur)

-6,6 eur/m² (vuokrat sisältävät korjausvastuun ja pääomakulut; osassa tiloista ei ole vuokralaisia tai ovat osan vuotta vuokraamatta)

(teknisen toimen kiinteistöt 10 kpl ja asuinrakennuksia 13 joissa on huoneistoja 92 kpl yht. huoneistoala n. 15 000 m²)

Liikenneväylät ja yleiset alueet

Maa- ja metsätilat nettotuotto (10 000 eur)

10,00 eur/ha (kunnan omat maa- ja metsätilat yht. 1 000 ha)

Liikennealueet nettomeno (80 000 eur)

4,2 eur/m (kunnan hoidossa olevat tiet taajama-alueella 19 km + tievalaistukset))

Puistot ja muut alueet nettomeno (40 000 eur)

1000 eur/ha (kaava-alueella puistoa ja viheraluita n 40 ha)

Kaavoitus- ja mittaus nettomeno (35 000 eur)

140 eur/ha (kunnan kaava-alue n. 250 ha)

Liikunta-alueet nettomeno (82 000 eur)

28,3 eur/as

Tilapalveluyksikkö nettotulo (-542 400 eur) sisältää pääoma- ja korjausvastuun, joita ei voida käyttää kiinteistöjen kunnossapitokorjauksiin.

Hallintokuntien ja Selänteen sisäiset vuokratulot kattavat ko. tilojen käyttö- ja kunnossapitokustannukset ja kirjanpidolliset pääomakulut

Kiinteistöt yht. 29 000 m²

-18,7 eur/m²

Liiketoiminnalliset laitokset

Viemärlaitos nettotuotto (-12 000 eur) ylijäämäinen, jolla katetaan pääomakuluja

-0,20 eur/jätevesi-m³/v, -8,00 eur/asukas/v

viemäriverkostossa olevat kiinteistöt/asukkaat 300 kpl /1500 as.

laskutettava jätevesimäärä 60 000 m³

Kaukolämpölaitos nettotuotto (-100 000 eur) ylijäämäinen, jolla katetaan pääomakuluja

-13,33 eur/MWh, 0,50 eur/r-m³

kaukolämpöverkostossa olevat kiinteistöt/rak.tilavuudet

100 kpl /200 000 m³, myytävä lämpö kuluttajille n 7 500 MWh/v

Varasto ja konekeskus

(-10 000 eur)

Sorakuopat ja turvesuo

(2 800 eur)

Jätehuolto

(10 000 eur)

Tiejaosto

(70 000 eur)

151,84 eur/km

rek. yksityistiet kunnan alueella 461 km

TEKNINEN TOIMI KOKONAISUUDESSAAN

nettotulot -232 000 eur,

-80,16 eur/asukas/v

(asukasluku 2894)

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019				
0 KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ						
		TOIMINTA- MENOT	TOIMINTA- TULOT	TOIMINTA- KATE	SUMU- POISTOT	YLI-/ALI- JÄÄMÄ
TILINPÄÄTÖS	2015	28 137 703 €	10 016 158 €	18 121 545 €	1 196 647 €	19 318 191 €
TALOUSARVIO	2016	28 419 000 €	9 325 000 €	19 094 000 €	600 000 €	19 694 000 €
TALOUSARVIO	2017	27 925 000 €	9 308 000 €	18 617 000 €	660 850 €	19 277 850 €
SUUNNITELMA	2018	27 917 000 €	9 316 000 €	18 601 000 €	660 850 €	19 261 850 €
SUUNNITELMA	2019	27 919 000 €	9 316 000 €	18 603 000 €	660 850 €	19 263 850 €

INVESTOINTIOSA

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019		
C91	KUNNANHALLITUS			
101	KIINTEÄ OMAISUUS			
		MENOT	TULOT	NETTO- MENOT
TILINPÄÄTÖS	2015	14 263 €	- €	14 263 €
TALOUSARVIO	2016	10 000 €	10 000 €	0 €
TALOUSARVIO	2017	30 000 €	10 000 €	20 000 €
SUUNNITELMA	2018	310 000 €	10 000 €	300 000 €
SUUNNITELMA	2019	10 000 €	10 000 €	0 €

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019		
C91	KUNNANHALLITUS			
102	IRTAIN OMAISUUS			
		MENOT	TULOT	NETTO- MENOT
TILINPÄÄTÖS	2015	0 €	0 €	0 €
TALOUSARVIO	2016	15 000 €	0 €	15 000 €
TALOUSARVIO	2017	20 000 €	0 €	20 000 €
SUUNNITELMA	2018	15 000 €	0 €	15 000 €
SUUNNITELMA	2019	15 000 €	0 €	15 000 €

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019		
C91	KUNNANHALLITUS			
103	OSAKKEET JA OSUUDET			
		MENOT	TULOT	NETTO- MENOT
TILINPÄÄTÖS	2015	0 €	0 €	0 €
TALOUSARVIO	2016	0 €	15 000 €	-15 000 €
TALOUSARVIO	2017		15 000 €	-15 000 €
SUUNNITELMA	2018	0 €	15 000 €	-15 000 €
SUUNNITELMA	2019	0 €	15 000 €	-15 000 €

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019		
C91	KUNNANHALLITUS			
		MENOT	TULOT	NETTO- MENOT
TILINPÄÄTÖS	2015	14 263 €	0 €	14 263 €
TALOUSARVIO	2016	25 000 €	25 000 €	0 €
TALOUSARVIO	2017	50 000 €	25 000 €	25 000 €
SUUNNITELMA	2018	325 000 €	25 000 €	300 000 €
SUUNNITELMA	2019	25 000 €	25 000 €	0 €

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019		
C921	KOULULAUTAKUNTA			
701	IRTAIN OMAISUUS			
		MENOT	TULOT	NETTO- MENOT
TILINPÄÄTÖS	2015	24 155 €	0 €	24 155 €
TALOUSARVIO	2016	1 000 000 €	0 €	1 000 000 €
TALOUSARVIO	2017	1 000 000 €	0 €	1 000 000 €
SUUNNITELMA	2018	15 000 €	0 €	15 000 €
SUUNNITELMA	2019	15 000 €	0 €	15 000 €

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019		
C922	VAPAA-AIKALAUTAKUNTA			
702	IRTAIN OMAISUUS			
		MENOT	TULOT	NETTO- MENOT
TILINPÄÄTÖS	2015	10 646 €	0 €	10 646 €
TALOUSARVIO	2016	310 000 €	0 €	310 000 €
TALOUSARVIO	2017	10 000 €	0 €	10 000 €
SUUNNITELMA	2018	10 000 €	0 €	10 000 €
SUUNNITELMA	2019	10 000 €	0 €	10 000 €

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019		
C93	TEKNINEN LAUTAKUNTA			
C931	TALONRAKENNUS			
		MENOT	TULOT	NETTO- MENOT
TILINPÄÄTÖS	2015	1 019 123 €	0 €	1 019 123 €
TALOUSARVIO	2016	8 350 000 €	750 000 €	7 600 000 €
TALOUSARVIO	2017	6 120 000 €	525 000 €	5 595 000 €
SUUNNITELMA	2018	300 000 €		300 000 €
SUUNNITELMA	2019	250 000 €	0 €	250 000 €

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019		
C93	TEKNINEN LAUTAKUNTA			
C932	JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS			
		MENOT	TULOT	NETTO- MENOT
TILINPÄÄTÖS	2015	209 636 €	5 218 €	204 419 €
TALOUSARVIO	2016	220 000 €	0 €	220 000 €
TALOUSARVIO	2017	330 000 €	0 €	330 000 €
SUUNNITELMA	2018	150 000 €	0 €	150 000 €
SUUNNITELMA	2019	150 000 €	0 €	150 000 €

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019		
C93	TEKNINEN LAUTAKUNTA			
C933	IRTAIN OMAISUUS			
		MENOT	TULOT	NETTO- MENOT
TILINPÄÄTÖS	2015	19 624 €	0 €	19 624 €
TALOUSARVIO	2016	57 000 €	0 €	57 000 €
TALOUSARVIO	2017	30 000 €		30 000 €
SUUNNITELMA	2018	20 000 €	0 €	20 000 €
SUUNNITELMA	2019	20 000 €	0 €	20 000 €

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019		
C93		TEKNINEN LAUTAKUNTA		
		MENOT	TULOT	NETTO- MENOT
TILINPÄÄTÖS	2015	1 248 384 €	5 218 €	1 243 166 €
TALOUSARVIO	2016	8 627 000 €	750 000 €	7 877 000 €
TALOUSARVIO	2017	6 480 000 €	525 000 €	5 955 000 €
SUUNNITELMA	2018	470 000 €	0 €	470 000 €
SUUNNITELMA	2019	420 000 €	0 €	420 000 €

REISJÄRVEN KUNTA		TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SUUNNITELMA 2018–2019		
C9		INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ		
		MENOT	TULOT	NETTO- MENOT
TILINPÄÄTÖS	2015	1 297 448 €	5 218 €	1 292 230 €
TALOUSARVIO	2016	9 962 000 €	775 000 €	9 187 000 €
TALOUSARVIO	2017	7 540 000 €	550 000 €	6 990 000 €
SUUNNITELMA	2018	820 000 €	25 000 €	795 000 €
SUUNNITELMA	2019	470 000 €	25 000 €	445 000 €

TALOUSARVION 2017 INVESTOINTIOSAN PERUSTELUT

C91 KUNNANHALLITUS

101 KIINTEÄ OMAISUUS

Määräraha on arviomääräraha vuoden 2017 maanhankinnasta. Tuloarvio perustuu tonttien myynnistä saataviin tuloihin.

102 IRTAIN OMAISUUS

Määräraha käytetään hallintotoimen kalustohankintoihin.

103 OSAKKEET JA OSUUDET

Tuloarvio perustuu arvioituun asunto-osakkeiden myyntiin.

C921 KOULULAUTAKUNTA

701 IRTAIN OMAISUUS

Määrärahalla hankitaan Kisatien koulun ensikertaikalustoa sekä pienessä määrin opetustoimen muuta kalustoa. Kisatien koulun ensikertaikalustoon oli varattu investointimääräraha jo vuoden 2016 talousarviossa, mutta hankinnat siirtyvät vuoden 2017 puolelle.

C922 VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

702 IRTAIN OMAISUUS

Määrärahalla hankitaan vapaa-aikalautakunnan kalustoa.

C93 TEKNINEN LAUTAKUNTA**C931 TALONRAKENNUS**

Määräraha käytetään rakentamishjelman mukaisiin kohteisiin. Merkittävimmät investoinnit ovat uuden Kisatien koulun ja liikuntasalin rakentaminen käyttövalmiiksi 1.8.2017 mennessä, vapaa-aikatoimen tilojen kalustaminen, vastaanottohallin rakentaminen ja asuntorakentaminen. Ryhmäperhepäiväkodin käyttöön otettavan Puistoahon muutostyöt. Kunnan omistamiin asuntoihin, koulukiinteistöihin ja muihin kunnan omistamiin kiinteistöihin tehdään vuosikorjauksia.

C932 JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS

Määräraha käytetään rakentamishjelman mukaisesti ympäristöluvan lupamääräysten edellyttämien toimenpiteiden suorittamiseen viemärlaitokseen, teollisuushallin liittämiseen kaukolämpöön ja kaukolämpölaitoksen päivitykseen, Halosentien parannukseen/päällystämiseen ja Susisaarentien valaistukseen ja perusparannuksen loppuunsaattamiseen.

C933 IRTAIN OMAISUUS

Määrärahalla hankitaan teknisen toimen kalustoa.

TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA

TALOUSARVIO 2017

	TP - 2015	TA - 2016	TA - 2017	Muutos-%
TOIMINTATUOTOT	10 016 158,43 €	9 325 000,00 €	9 308 000,00 €	-0,2 %
TOIMINTAKULUT	-28 137 703,33 €	-28 419 000,00 €	-27 925 000,00 €	-1,7 %
** TOIMINTAKATE	-18 121 544,90 €	-19 094 000,00 €	-18 617 000,00 €	-2,5 %
VEROTULOT	8 759 559,18 €	8 500 000,00 €	8 480 000,00 €	-0,2 %
VALTIONOSUJEDET	10 334 955,00 €	10 550 000,00 €	10 900 000,00 €	3,3 %
**KÄYTTÖKATE	972 969,28 €	-44 000,00 €	763 000,00 €	-1834,1 %
RAHOITUSTUOTOT	546 434,70 €	400 000,00 €	200 000,00 €	-50,0 %
RAHOITUSKULUT	-151 030,71 €	-300 000,00 €	-200 000,00 €	-33,3 %
**VUOSIKATE	1 368 373,27 €	56 000,00 €	763 000,00 €	1262,5 %
POISTOT KÄYTTÖMAISUUDESTA	-1 196 646,59 €	-600 000,00 €	-660 650,00 €	10,1 %
ARVONALENTUMISET				
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
**TILIKAUDEN TULOS	171 726,68 €	-544 000,00 €	102 350,00 €	-118,8 %
POISTOERON LISÄYS/VÄHENNYS				
VARAUSTEN LISÄYS/VÄHENNYS				
RAHASTOJEN LISÄYS/VÄHENNYS				
***TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	171 726,68 €	-544 000,00 €	102 350,00 €	-118,8 %

TULOSLASKELMA

Suunnitelma 2017 - 2019

	2017	2018	2019
TOIMINTATUOTOT	9 308 000,00 €	9 316 000,00 €	9 316 000,00 €
TOIMINTAKULUT	-27 925 000,00 €	-27 917 000,00 €	-27 919 000,00 €
** TOIMINTAKATE	-18 617 000,00 €	-18 601 000,00 €	-18 603 000,00 €
VEROTULOT	8 480 000,00 €	8 550 000,00 €	8 550 000,00 €
VALTIONOSUUDET	10 900 000,00 €	11 000 000,00 €	11 000 000,00 €
**KÄYTTÖKATE	763 000,00 €	949 000,00 €	947 000,00 €
RAHOITUSTUOTOT	200 000,00 €	250 000,00 €	250 000,00 €
RAHOITUSKULUT	-200 000,00 €	-200 000,00 €	-200 000,00 €
**VUOSIKATE	763 000,00 €	999 000,00 €	997 000,00 €
POISTOT KÄYTTÖOMAISUUDESTA	-660 650,00 €	-660 650,00 €	-660 650,00 €
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT			
**TILIKAUDEN TULOS	102 350,00 €	338 350,00 €	336 350,00 €
POISTOERON LISÄYS/VÄHENNYS			
VARAUSTEN LISÄYS/VÄHENNYS			
RAHASTOJEN LISÄYS/VÄHENNYS			
***TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	102 350,00 €	338 350,00 €	336 350,00 €

RAHOITUSOSA

RAHOITUSLASKELMA

TALOUSARVIO 2017

VARSINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA

TULORAAHOITUS	TP 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos-%
+/- VUOSIKATE	3 837 296,32 €	56 000,00 €	763 000,00 €	1262,5 %
+/- SATUNNAISET ERÄT	1 092,00 €			
+/- TULORAAHOITUKSEN KORJAUSERÄT				
	3 838 388,32 €	56 000,00 €	763 000,00 €	1262,5 %
INVESTOINNIT				
- KÄYTTÖOMAISUUSINVESTOINNIT	-446 674,83 €	-9 962 000,00 €	-7 540 000,00 €	-24,3 %
+ RAHOITUSOSUJDET INVESTOINTEIHIN	22 378,16 €	750 000,00 €	525 000,00 €	
+ KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTITULOT	976 866,16 €	25 000,00 €	25 000,00 €	0,0 %
	552 569,49 €	-9 187 000,00 €	-6 990 000,00 €	-23,9 %
VARSINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN NETTOKASSAVIRTA	4 390 957,81 €	-9 131 000,00 €	-6 227 000,00 €	-31,8 %

RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA

ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET

- ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET	-3 725,90 €			
+ ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYKSET	26 273,73 €	20 000,00	20 000,00	
	22 547,83 €			0,0 %

LAINAKANNAN MUUTOKSET

+ PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	3 763 169,05 €	10 911 000,00 €	8 559 000,00 €	-21,6 %
- PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3 766 338,10 €	-1 800 000,00 €	-2 352 000,00 €	30,7 %
+/- LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	1 723 419,24 €			
	1 720 250,19 €	9 111 000,00 €	6 207 000,00 €	-31,9 %
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	6 133 755,83 €	0,00 €	0,00 €	

RAHOITUSLASKELMA

Suunnitelma 2017-2019

VARSINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA

TULORAHOITUS	TA 2017	2018	2019
+/- VUOSIKATE	763 000,00 €	999 000,00 €	997 000,00 €
+/- SATUNNAISET ERÄT			
+/- TULORAHOITUKSEN KORJAUSET			
	763 000,00 €	999 000,00 €	997 000,00 €
INVESTOINNIT			
- KÄYTTÖMAISUUSINVESTOINNIT	-7 540 000,00 €	-820 000,00 €	-470 000,00 €
+ RAHOITUSOSUUEDET INVESTOINTEIHIN	525 000,00 €	0,00 €	0,00 €
+ KÄYTTÖMAISUUDEN MYYNTITULOT	25 000,00 €	25 000,00 €	25 000,00 €
	-6 990 000,00 €	-795 000,00 €	-445 000,00 €
VARSINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN NETTOKASSAVIRTA	-6 227 000,00 €	204 000,00 €	552 000,00 €

RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA

ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET

- ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET			
+ ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYKSET	20 000,00	20 000,00	20 000,00

LAINAKANNAN MUUTOKSET

+ PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	8 559 000,00 €	2 128 000,00 €	1 780 000,00 €
- PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-2 352 000,00 €	-2 352 000,00 €	-2 352 000,00 €
+/- LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS			

	6 207 000,00 €	-224 000,00 €	-572 000,00 €
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	0,00 €	0,00 €	0,00 €

RAKENTAMISOHJELMA

2017 — 2019

RAKENTAMISOHJELMA 2017 - 2019 (TUHATTA EUROA)

KOhteet	KOKONAIS- KUSTANNUKSET	2017	2018	2019
TALONRAKENNUS				
Terveyskeskus	170	20	100	50
Asunnot	550	450	50	50
Koulurakennukset YA, Lukio, NK, Kalaja, Leppälahti	5 200	5 000	100	100
Muut rakennukset	750	650	50	50
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ	6 670	6 120	300	250
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS				
Ranta- ja vesialueet	60	20	20	20
Viemärointi	60	20	20	20
Kaatopaikat	0	0	0	0
Kaavatiet	220	120	50	50
Puistot, ulkoilualueet ja muut yleiset alueet	50	30	10	10
Yhteensä	390	190	100	100
Kaukolämpölaite	160	100	30	30
Viemärilaitos	80	40	20	20
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS YHTEENSÄ	630	330	150	150
RAKENTAMISOHJELMA YHTEENSÄ	7 300	6 450	450	400

HENKILÖSTÖOSA

VUODEN 2017 TALOUSARVION HENKILÖSTÖOSA 1.1.2017

KUNNANHALLITUS

Kunnanjohtaja	1
YHTEENSÄ	1

HALLINTOTOIMI

Hallintosihteeri	1
Kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja	1
Palvelusihteeri	1
Toimistosihteeri	1
YHTEENSÄ	4

LOMATOIMI

Johtava lomittaja	4
Lomasihteeri	1
Lomatoimenjohtaja	1
Lomituspalvelupäällikkö	1
Maatalouslomittaja	80
YHTEENSÄ	87

SIVISTYSTOIMI

Erytysluokanopettaja	3
Erytysopettaja	2
Esikoulunopettaja	2
Etsivä nuorisotyöntekijä	1
Hoitaja	4
Kirjastotoimenjohtaja	0,6
Kirjastovirkailija	2
Koulunkäynninohjaaja	7
Koulukuraattori	1
Koulupsykologi	ostopalvelu
Koulusihteeri	1
Koulutyöntekijä	2
Lastentarhanopettaja	2
Lehtori / tuntiopettaja	15
Luokanopettaja	14
Palvelusihteeri	1
Perhepäivähoitaja	13

SIVISTYSTOIMI (jatkoa)

Rehtori	1
Rehtori	ostopalvelu
Vapaa-aikasihteeri	1
Varhaiskasvatuksen ohjaaja	1

YHTEENSÄ 73,6

TEKNINEN TOIMI

Ateriapalvelutyöntekijä	1
Emäntä	1
Kalustonhoitaja	1
Kaukolämpökeskuksen hoitaja	1
Keittäjä-siivooja	4
Keittäjä	5
Kiinteistönhoitaja	2
Kiinteistötekniikan hoitaja	1
Kunnanrakennusmestari	1
Liikunta-alueiden hoitaja	1,5
Rakennus- ja kunnossapitotyöntekijä	1
Ravitsemis- ja siivoustyönjohtaja	1
Siivooja	5
Tekninen johtaja	1
Toimistonhoitaja	1
Ulkoalueiden kunnossapitotyöntekijä	1,5
Projekti-insinööri	1
Laitosmies	1

YHTEENSÄ 31

HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ 196,6

SAAPUNUT

10 -11- 2016

Esa Hirvinen
Kinnulanrannantie 629
85900 REISJÄRVI

EROILMOITUS

10.11.2016

Reisjärven kunnanvaltuusto

Täten ilmoitan, että eroan kunnanvaltuutetun luottamustoimesta 31.12.2016 ja samalla päättyy myös Reisjärven kunnan tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja Peruspalvelukuntayhtymän tarkastuslautakunnan jäsenen luottamustoimet.

Esa Hirvinen

Liite 3, asia "
KyL:n liite 22.9.2016, 124

KHALL 30.11.2016 LIITE 5 § 157

Kotouttamisohjelma 2016

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen alueen kunnat

Haapajärven kaupunki
Pyhäjärven kaupunki
Reisjärven kunta

PH JK

Sisällys

1. JOHDANTO.....	1
1.1 Kotouttamisohjelmatyöryhmä ja sen toiminta	1
1.2 Kotouttamislain tavoitteet, soveltaminen ja toimeenpano	2
1.3 Kotouttamisohjelman seuranta, päivitys ja tiedottaminen	3
2. MAAHANMUUTTAJATILANNE ALUEELLA	3
2.1 Luonnos valtion kotouttamisohjelmaksi vuosille 2016 – 2019	4
2.2. Maahanmuuttotyön yhteiset linjaukset Pohjois-Pohjanmaan alueella	4
3. MAAHANMUUTTAJIEN OHJAUS.....	4
3.1 Maahanmuuttajien alkukartoitus	5
3.2 Henkilökohtainen kotoutumissuunnitelma	5
3.3 Maahanmuuttajista aiheutuvien kustannusten korvaaminen kunnalle	6
4. PALVELUT.....	7
5. TULKITSEMINEN JA KÄÄNTÄMINEN	8
6. SIVISTYSPALVELUT	8
6.1 Opetus ja koulutus	8
6.2 Suomen kielen koulutuksen järjestäminen alueella.....	9
6.3 Vapaa-ajan koulutus	9
6.4 Varhaiskasvatus	10
6.5 Kulttuuri ja vapaa-aika.....	10
6.6 Nuoriso	11
6.7 Kirjasto	11
7. SOSIAALIPALVELUT	11
7.1 Neuvola	12
7.2 Aikuissosiaalityö, vanhuspalvelut, vammaispalvelut	12
7.3 Lastensuojelu	12
7.3.1 Ilman huoltajaa maassa asuvat lapset ja nuoret	13
7.4. Terapiapalvelut	13
8. TERVEYSPALVELUT	13
8.1 Kiireetön ajanvaraus	14
8.2 Päivystys	14
8.3. Suun terveydenhuolto	14
8.4. Hoito- ja vanhustyöpalvelut	14
9. KELAN PALVELUT.....	14
9.1 Kelan maksamat etuudet.....	15
10. TYÖ- JA ELINKEINOTOIMISTON PALVELUT	15
11. POLIISI	17
11.1 Ulkomaalaisluvut	17
12. MAISTRAATTI.....	18
13. ETNISEN TASA-ARVON JA HYVIEN ETNISTEN SUHTEIDEN EDISTÄMINEN, SYRJINNÄN EHKÄISEMINEN	19
13.1 Maahanmuuttajia ja kansainvälistymistä koskevat hankkeet alueella	19
13.1.1 Moona-hanke	19
13.1.2 Kansainvälinen maaseutu –hanke.....	19
13.1.3 ALVA-hanke	20
13.1.4 Paikalliset järjestöt	20
13.1.5 Monikoti Ry	20
14. LISÄÄ AJANKOHTAISTA TIETOA KOTOUTTAMISESTA LÖYDÄT MM. SEURAAVISTA OSOITTEISTA:	20

JR JK

1. JOHDANTO

Maahanmuuttajat kaipaavat tietoa omista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan Suomessa, sekä siitä mistä he voivat tietoa hankkia. Tietoa tarvitaan esimerkiksi asumisesta, päivähoidosta, kouluista ja harrastusmahdollisuuksista.

Kunnassa kotouttamisen tavoitteena on turvata maahanmuuttajalle perustiedot suomalaisen yhteiskunnan toiminnasta, perusoikeuksista, velvollisuuksista ja työelämästä. Lisäksi kunnan ja muiden paikallisten viranomaisten kotoutumisen edistämisen tavoitteena on tukea paikallisesti tai seudullisesti kansainvälisyyttä, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä edistää myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien välillä. Tavoitteena on edistää hyviä etnisiä suhteita ja kulttuurien välistä vuoropuhelua ja maahanmuuttajaryhmien osallisuutta sekä tukea mahdollisuuksia oman kielen ja kulttuurin säilyttämiseen. (Kotouttamislaki 2010, 29§)

Kotouttamisohjelma on kunnassa toteutettavan pakolais- ja maahanmuuttopolitiikan kannalta keskeinen ohjelma-asiakirja. Ohjelma sisältää suunnitelman tavoitteista, toimenpiteistä, voimavaroista sekä yhteistyöstä maahanmuuttajien kotouttamisessa. Kotouttamisohjelma sisältää myös konkreettiset toimenpiteet siitä, miten hyviä etnisiä suhteita kunnan alueella edistetään ja seurataan.

Tavoitteita määriteltäessä otetaan huomioon paikalliset erityispiirteet ja mahdollisuudet. Muutoin ne määritellään kotouttamislain ja hallituksen maahanmuutto- ja pakolaispolitiikan ohjelman mukaisesti:

- 1) maahanmuuttajat saavat perustiedot suomalaisen yhteiskunnan toiminnasta: perusoikeuksista, velvollisuuksista ja työelämästä
- 2) maahanmuuttajat saavat kielitaidon, jonka perusteella he voivat työllistyä tai jatkaa opintojaan
- 3) luku- ja kirjoitustaidottomat tai muutoin vähän peruskoulutusta saaneet saavat luku- ja kirjoitustaidon tai täydentävää opetusta
- 4) maahanmuuttajilla on mahdollisuus saada kosketus paikallisiin asukkaisiin ja yhteiskuntaelämään
- 5) maahanmuuttajat voivat osallistua tasavertaisina yhteiskunnan taloudelliseen, poliittiseen ja sosiaaliseen elämään
- 6) etnisen syrjimättömyyden ja tasa-arvon edistäminen

Tämä kotouttamisohjelma on tehty peruspalvelukuntayhtymä Selänteen alueelle (Haapajärvi, Pyhäjärvi ja Reisjärvi).

1.1 Kotouttamisohjelmatyöryhmä ja sen toiminta

Kotouttamislain 32§ todetaan, että kunnan tai useamman kunnan yhdessä on laadittava kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi kotouttamisohjelma, joka hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja jota tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Ohjelma otetaan huomioon kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaista talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa. ELY -keskuksen, TE- toimiston, Kelan ja muiden kunnan alueella toimivien viranomaisten on kunnan aloitteesta osallistuttava oman toimialansa osalta ohjelman laadintaan, toteutukseen ja toimeenpanon seurantaan. Paikalliset maahanmuuttaja-, kansalais-, työntekijä- ja työnantajajärjestöt sekä uskonnolliset yhteisöt voivat tarvittavassa laajuudessa osallistua kotouttamisohjelman laadintaan, toteutukseen ja sen toimeenpanon seurantaan.

PL JK

Selänteen alueen kuntien aiempi kotouttamisohjelma on laadittu ja hyväksytty toukokuussa 2012. Kotouttamisohjelman päivittämistä varten on pyydetty kunnilta Haapajärvi, Pyhäjärvi ja Reisjärvi sekä Kelalta ja TE-toimistosta edustajat työryhmään. Työryhmässä on ollut mukana kutsuttuna lisäksi Ely-keskuksen aluekoordinaattori Päivi Vatka. Tämän työryhmän tehtävänä on ollut päivittää alueen kotouttamisohjelma. Työryhmä on toiminut touko-elokuun 2016 aikana päivittäen ja muokaten ohjelmaa. Työryhmä on kokoontunut kaksi kertaa 31.5.2016 ja 16.6.2016. Työryhmän kokoontumisissa ovat olleet mukana:

Päivi Vatka, aluekoordinaattori, ELY-keskus
 Mauno Ranto, kunnanjohtaja Reisjärven kunta
 Aira Huovinen, kulttuuriohjaaja, Haapajärven kaupunki
 Anja Väänttilä, johtava sosiaalityöntekijä, peruspalvelukuntayhtymä Selänne
 Sirpa Hietala, sosiaalityöntekijä, peruspalvelukuntayhtymä Selänne
 Teija Myllylä, vt.sosiaalityöntekijä, peruspalvelukuntayhtymä Selänne
 Sara Lyytikäinen, sosiaalityön opiskelija
 Merja Lehtiharju, palvelujohtaja, peruspalvelukuntayhtymä Selänne

TE -toimisto on ilmoittanut yhteyshenkilökseen Mari Tuomikosken ja hänen varahenkilökseen Leila Tuohinin, he eivät kuitenkaan ole osallistuneet kokoontumisiin.

1.2 Kotouttamislain tavoitteet, soveltaminen ja toimeenpano

Tämä kotouttamisohjelma vastaa 1.9.2011 voimaantulleen lain kotoutumisen edistämisestä (1386/2010) sisältöä, jäljempänä kotouttamislaki.

Kotouttamislain tarkoituksena on tukea ja edistää kotoutumista ja maahanmuuttajan mahdollisuutta osallistua aktiivisesti suomalaisen yhteiskunnan toimintaan. Lisäksi lain tarkoituksena on edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien kesken. (Kotouttamislaki 1§)

Lakia sovelletaan henkilöön, jolla on ulkomaalaislaissa (301/2004) tarkoitettu voimassa oleva oleskelulupa Suomessa. Lakia sovelletaan myös henkilöön, jonka oleskeluoikeus on rekisteröity tai jolle on myönnetty oleskelukortti ulkomaalaislain mukaisesti sekä eräissä muissa tapauksissa. (Kotouttamislaki 2§)

Kotouttamispolitiikka on sisällöltään monialaista ja edellyttää tiivistä yhteistyötä eri hallinnonalojen ja -tasojen välillä niin valtakunnallisella kuin paikallisellakin tasolla. Maahanmuuttajien kotouttamiseen osallistuu sekä julkisen sektorin että kansalaisyhteiskunnan toimijoita.

Työ- ja elinkeinoministeriö suunnittelee ja kehittää maahanmuuttajien kotouttamista ja vastaa kotouttamisasioiden johtamisesta Suomessa. Ministeriö vastaa myös kotouttamisen, kotoutumisen ja etnisten suhteiden seurannasta. Lisäksi ministeriö ohjaa kotouttamisasiissa Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY -keskukset) toimintaa.

ELY -keskuksilla on alueellinen vastuu maahanmuutto- ja kotouttamisasiosta. ELY -keskukset tukevat kuntia kotouttamisohjelmien valmistelussa ja toteutuksessa sekä sopivat kuntien kanssa kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden kuntapaikoista. ELY -keskukset myös ohjaavat Työ- ja elinkeinotoimistoja (TE -toimistot) maahanmuuttoon ja kotouttamiseen liittyvissä asioissa.

Kunnilla on paikallistasolla yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä, suunnittelusta ja seurannasta. Kunnat vastaavat alueellaan kotouttamisohjelman laatimisesta, toimeenpanosta, kehittämisestä sekä ohjelman toteutumisen ja vaikutusten seurannasta.

PH JK

TE -toimistoilla on päävastuu työnhakijoiksi ilmoittautuneiden maahanmuuttajien kotouttamisesta. TE -toimistot vastaavat yhdessä ELY -keskusten kanssa kotoutumista edistävien ja tukevien työvoimapalveluiden, luku- ja kirjoitustaidon opetuksen sekä perusopetuksen järjestämisestä työnhakijaksi rekisteröityneille maahanmuuttajille.

Myös monet kansalaisjärjestöt tuottavat erilaisia kotoutumista edistäviä palveluja ja antavat maahanmuuttajille kotoutumiseen liittyvää ohjausta ja neuvontaa.

1.3 Kotouttamisohjelman seuranta, päivitys ja tiedottaminen

Tehokas tiedottaminen on kotouttamisen onnistumisen kannalta tärkeää. Kotouttamisohjelma julkaistaan kuntien internet sivuilla. Ohjelman julkistamisesta tiedotetaan paikallislehdissä. Kukin viranomainen tiedottaa omaan toimintaansa liittyvistä kotoutumista koskevista asioista itse.

Kotouttamislain toimivuutta, kotouttamistoimenpiteiden tuloksellisuutta ja maahanmuuttajien asemaa tulee seurata kunnassa. Kotouttamisohjelma otetaan huomioon kuntien ja peruspalvelukuntayhtymä Selänteen vuosisuunnitelmaa, talousarviota ja toiminta- ja taloussuunnitelmia tehtäessä.

Kotouttamisohjelmaa päivittänyt työryhmä esittää, että Selänteen alueelle perustetaan maahanmuuttotyön verkosto, jonka tehtävänä olisi kunnallisten palveluiden edelleen kehittäminen maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi, tiedottamisen parantaminen ja yhteistyön kehittäminen kotouttamiseen osallistuvien eri viranomaisten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Työryhmän tehtävänä olisi myös tarjota tietoa maahanmuuton tilasta ja maahanmuuttajien kotouttamisen tilanteesta alueen kuntien ja peruspalvelukuntayhtymä Selänteen strategisten linjausten ja päätöksenteon tueksi. Kotouttamista ja maahanmuuttajia koskevan kunnan keskeisimmän tahtotilan tulisi nousta kuntastrategiasta, jolloin se antaisi parhaan mahdollisen tuen kotouttamisohjelman valmistelusta vastuussa oleville. Maahanmuuttotyön verkoston tehtävänä olisi kotouttamisohjelman säännöllinen päivittäminen, siten että kotouttamisohjelmassa huomioitaisiin niin kuntien kuin peruspalvelukuntayhtymä Selänteenkin strategiset linjaukset ja tavoitteet.

Työryhmän esitys on, että alueen kunnat ja peruspalvelukuntayhtymä Selänne nimeäisi maahanmuuttotyön verkostoon kukin yhden jäsenen. Työskentelyä varten verkosto kutsuisi mukaansa työskentelynsä tarpeen mukaan muiden organisaatioiden ja kolmannen sektorin edustajia. Verkosto kokoontuisi tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään kaksi kertaa vuodessa, jolloin tarkistettaisiin sovittujen toimenpiteiden toteutumista, kunnan maahanmuuttajien ja maahanmuuttotyön tilanne ja tehtäisiin mahdollisia muutoksia/päivityksiä kotouttamisohjelmaan.

2. MAAHANMUUTTAJATILANNE ALUEELLA

Tilastokeskuksen mukaan Selänteen kuntien alueella on vuoden 2014 lopussa asunut 126 ulkomaan kansalaista. Tilastoon ei ole laskettu opiskelijoita tai muita tilapäisesti alueella asuvia ulkomaan kansalaisia. Alueelle tulee maahanmuuttajia pääasiassa perhesyiden ja työn perusteella.

Haapajärvelle on perustettu tammikuussa 2016 yksin maahan tulleiden alaikäisten turvapaikanhakijoiden vastaanottoyksikkö, joka lakkaa toimimasta syksyllä 2016. Haapajärvi on myöntänyt kuntapaikan 14 alaikäiselle oleskeluluvan saaneelle nuorelle, muut alueen kunnat eivät ole tehneet päätöksiä kuntapaikkojen myöntämisestä.

Rh JK

Kunta	Ulkomaan kansalaiset
Haapajärvi	75
Pyhäjärvi	39
Reisjärvi	12
Yhteensä	126

2.1 Luonnos valtion kotouttamisohjelmaksi vuosille 2016 – 2019

Työ- ja elinkeinoministeriö on valmistellut yhdessä muiden ministeriöiden kanssa luonnoksen valtion kotouttamisohjelmaksi vuosille 2016 - 2019. Ohjelma sisältää hallituskaudelle kotouttamisen painopisteet, tavoitteet, toimenpiteet, vastuut ja julkisen talouden suunnitelmassa 2016 - 2019 määritellyt kotoutumisen edistämisen resurssit.

Ohjelman tavoitealueet perustuvat hallitusohjelman maahanmuuttopoliittisiin linjauksiin. Tavoite-alueet ovat: 1. Edistetään ihmisarvoa kunnioittavaa keskustelukulttuuria, eikä rasismia sallita; 2. Tuodaan maahanmuuttajien oman kulttuurin vahvuudet osaltaan vahvistamaan Suomen innovaatiokykyä; 3. Tehostetaan kotouttamista poikkihallinnollisesti; 4. Lisätään valtion ja kuntien välistä yhteistoimintaa kansainvälistä suojelua saavien vastaanotossa.

Valtion kotouttamisohjelman rinnalla on valmisteltu kuntien, kansalaisyhteiskunnan, maahanmuuttajien yhteisöjen sekä yritysten kanssa kotouttamisen kumppanuusohjelmaa. Kumppanuusohjelmassa esitellään eri organisaatioiden näkemyksiä, aloitteita ja lupauksia kotoutumisen edistämiseksi.

2.2. Maahanmuuttotyön yhteiset linjaukset Pohjois-Pohjanmaan alueella

Pohjois-Pohjanmaan maahanmuuttostrategia toimii maahanmuuttoasioita ohjaavana asiakirjana Pohjois-Pohjanmaalla. Edellinen maahanmuuttostrategiakausi on päättynyt ja uutta ollaan valmistelemassa.

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY -keskuksilla on yhteinen etnisten suhteiden neuvottelukunta (Pohjois-Suomen ETNO), yhteinen maahanmuuttoasiain toimikunta sekä laajamittaiseen maahantuloon varautumisen yhteistyöryhmä.

Pohjois-Suomen etnisten suhteiden neuvottelukunnan tehtävänä on edistää hyviä etnisiä suhteita alueellisella ja paikallisella tasolla, edistää eri tahojen vuorovaikutusta ja etnisten vähemmistöjen järjestötoimintaa, tehdä aloitteita hyviä etnisiä suhteita ja yhdenvertaisuutta edistäviksi toimenpiteiksi sekä tarjota alueellista ja paikallista näkemystä työjaoston ja valtakunnallisen neuvottelukunnan toimintaan. Lisäksi sen tehtävänä on tehdä alueella tunnetuksi maahanmuuttopolitiikkaa, etnistä yhdenvertaisuutta sekä etnistä monimuotoisuutta yhteiskunnan voimavarana. Neuvottelukunnan jäsenet edustavat ELY-keskuksia, aluehallintovirastoa sekä keskeisiä kuntia, kansalaisjärjestöjä, työelämän ja elinkeinoelämän osapuolia, maahanmuuttajia sekä etnisiä vähemmistöjä.

3. MAAHANMUUTTAJIEN OHJAUS

Maahanmuuttajat ovat vaarassa joutua syrjäytyneiksi puutteellisen tai olemattoman kielitaidon vuoksi. Tietämättömyys yhteiskunnan toimintatavoista edesauttaa syrjäytymistä. Syrjäytymisen syynä voi olla esimerkiksi työttömyys, työmarkkinoilla vaadittavan pätevyyden puuttuminen tai jokapäiväisessä elämässä tarvittavien taitojen puute.

PH OR

Maahanmuuttajille on tärkeää saada tietoa omalla äidinkielellään. Heidän on vaikea asioida suomeksi, puhumattakaan kirjoittamisesta virallisella kielellä. Kotouttamislain piiriin kuuluvat maahanmuuttajat tarvitsevat eniten neuvontaa ja kielellistä apua mm. tulkkaus, käännökset, viranomaisten asiapapereitten selvittely, erilaisten lomakkeiden täyttäminen, oleskelu-, työlupa-asiat, sekä konkreettista apua asioiden hoitamisessa esim. laskujen maksu, puhelimen käyttöön liittyvät asiat, vuokrat, asumissäännöt, vuokra- ja muiden sopimusten sisältö.

Maahanmuuttajien ohjaus jakaantuu eri viranomaistahojen kesken. Maahanmuuttajien ohjaukseen kuuluu alkukartoituksen järjestäminen sitä tarvitseville sekä henkilökohtaisen kotoutumissuunnitelman laatiminen. Vastuu näistä tehtävistä on peruspalvelukuntayhtymä Selänteen aikuissosiaalityöllä tai TE-toimistolla maahanmuuttajan tilanteesta riippuen. Lisäksi maahanmuuttaja voi saada ohjausta muilta viranomaisilta, palvelutarpeensa mukaisesti.

3.1 Maahanmuuttajien alkukartoitus

Alkukartoituksessa arvioidaan alustavasti maahanmuuttajan työllistymis-, opiskelu- ja muut kotoutumisvalmiudet sekä kielikoulutuksen ja muiden kotoutumista edistävien toimenpiteiden ja palvelujen tarpeet. Tätä varten alkukartoituksessa selvitetään tarvittavassa laajuudessa maahanmuuttajan aikaisempi koulutus, työhistoria, kielitaito sekä tarvittaessa muut työllistymiseen ja kotoutumiseen vaikuttavat seikat. (Kotouttamislaki 9§)

Työ- ja elinkeinotoimisto käynnistää alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka on työtön ja rekisteröity työnhakijaksi. Kunta käynnistää alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka saa muuta kuin tilapäistä toimeentulotukea. Työ- ja elinkeinotoimisto tai kunta voi käynnistää alkukartoituksen myös sitä pyytäneelle muulle maahanmuuttajalle, jos tämän arvioidaan sitä tarvitsevan. Alkukartoitus käynnistetään kahden kuukauden kuluessa asiakkuuden alkamisesta tai alkukartoitusta koskevasta pyynnöstä. (Kotouttamislaki 10§)

Alkukartoituksen järjestänyt TE-toimisto tai kunta ohjaa maahanmuuttajan tarvittavien palveluiden piiriin. Alkukartoituksen perusteella arvioidaan, tarvitseeko maahanmuuttaja kotoutumissuunnitelman. Tarvetta arvioitaessa kiinnitetään huomiota siihen, tarvitseeko maahanmuuttaja kotoutumiskoulutusta, omaehtoista opiskelua tai muita toimenpiteitä kotoutumisen tueksi. (Kotouttamislaki 10§)

http://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonhakijalle/tukea_tyollistymiseen/kotoutumispalvelut/index.html

3.2 Henkilökohtainen kotoutumissuunnitelma

Kotoutumissuunnitelma on maahanmuuttajan yksilöllinen suunnitelma niistä toimenpiteistä ja palveluista, joiden tarkoituksena on tukea maahanmuuttajan mahdollisuuksia hankkia riittävä suomen tai ruotsin kielen taito sekä muita yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä edistää hänen mahdollisuuksiaan osallistua yhdenvertaisena jäsenenä yhteiskunnan toimintaan. Suunnitelmassa huomioidaan maahanmuuttajan omat kotoutumista edistävät tavoitteet. Kotoutumissuunnitelma ja muut maahanmuuttajalle laaditut asiakirjat on sovittava yhteen. (Kotouttamislaki 11§, 13§)

Maahanmuuttajalla on oikeus kotoutumissuunnitelmaan, jos hän on työtön työnhakija tai jos hän saa toimeentulotukea. Myös muilla maahanmuuttajilla on oikeus kotoutumissuunnitelmaan, mikäli heidän arvioidaan alkukartoituksen perusteella tarvitsevan suunnitelmaa kotoutumisen edistämiseksi. Kotoutumissuunnitelman tarve arvioidaan alkukartoituksessa ja sen laatiminen käynnistetään kahden

PL JK

viikon kuluessa alkukartoituksesta. Maahanmuuttaja, kunta ja TE -toimisto laativat kotoutumissuunnitelman yhteistyössä. (Kotouttamislaki 12-13§)

Työ- ja elinkeinotoimisto sopii kotoutumissuunnitelmassa maahanmuuttajan kanssa koulutuksesta, työhäystä ja sen tavoitteista sekä työnhakua tukevista ja työllistymistä edistävästä toimenpiteistä ja palveluista. Kunta sopii kotoutumissuunnitelmassa maahanmuuttajan kanssa kotoutumista ja työllistymistä edistävästä kunnan palveluista tai muista toimenpiteistä, jos maahanmuuttaja ei terveydentilansa, ikänsä, perhesyiden taikka näihin rinnastettavien syiden vuoksi voi osallistua kotoutumista tukeviin työvoimapolitiisiin toimenpiteisiin. (Kotouttamislaki 14§)

Ensimmäinen kotoutumissuunnitelma laaditaan enintään vuodeksi viimeistään kolmen vuoden kuluttua ensimmäisen oleskeluluvan tai oleskelukortin myöntämisestä tai oleskeluoikeuden rekisteröimisestä. Kotoutumissuunnitelman kesto määräytyy yksilöllisesti maahanmuuttajan omien tavoitteiden, työ- ja koulutushistorian sekä hänelle suunniteltujen toimenpiteiden perusteella. Kotoutumissuunnitelmaan oikeuttava enimmäisaika on kolme vuotta ensimmäisen kotoutumissuunnitelman allekirjoittamisesta. Aikaa voidaan tarvittaessa pidentää korkeintaan kaksi vuotta. Mikäli kotoutumissuunnitelmaa ei tilapäisesti voida toteuttaa esimerkiksi sairauden tai äitiysvapaan vuoksi, voidaan aikaa pidentää vastaavasti. (Kotouttamislaki 12§)

Maahanmuuttaja ohjataan hakeutumaan yksilöllistä tarvettaan vastaavaan koulutukseen tai muuhun kotoutumista ja työllistymistä edistävään toimenpiteeseen kuukauden kuluessa kotoutumissuunnitelman laatimisesta. (Kotouttamislaki 14§)

Alaikäiselle kotoutumissuunnitelma laaditaan tarvittaessa, kuitenkin yksin maahan tulleelle aina. Perheelle laaditaan kotoutumissuunnitelma, mikäli perheen tilanne sitä edellyttää. Perheen suunnitelmassa kiinnitetään erityistä huomiota lapsen tai nuoren kehitystä tukevan ja ohjaavan vanhemmuuden edellytyksiin ja vanhempien tuen ja koulutuksen tarpeisiin. Suunnitelma laaditaan aina monialaisena yhteistyönä ja sovitetaan perheenjäsenten yksilöllisiin suunnitelmiin. (Kotouttamislaki 15-16§)

Kunnan tai TE-toimiston on aktiivisesti tarjottava maahanmuuttajalle kotoutumissuunnitelmaan sisältyviä toimenpiteitä ja palveluja käytettäväksi osoitettujen määrärahojen rajoissa. Maahanmuuttajan on noudatettava suunnitelmaansa sekä hakeuduttava ja osallistuttava säännöllisesti suunnitelmaan sisältyvään kielipetukseen ja muihin suunnitelmassa sovittuihin toimenpiteisiin ja palveluihin. Kunnan ja TE-toimiston on seurattava kotoutumissuunnitelman toteutumista ja tarkistettava suunnitelma tilanteen muuttuessa, sitä pyydettyä tai vähintään kerran vuodessa. (17-18§)

Suomi.fi sivustolta löytyy työ- ja elinkeinoministeriön laatima lomake henkilökohtaisen kotoutumissuunnitelman tekemiseen. Lomake löytyy suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi osoitteesta https://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/ → haku: henkilökohtainen kotoutumissuunnitelma.

3.3 Maahanmuuttajista aiheutuvien kustannusten korvaaminen kunnalle

Kaikkia maahanmuuttajia koskien kunta voi hakea KEHA-keskuksesta korvausta järjestämästään alkukartoituksesta. Korvaus on 700€/kartoitus ja sitä voidaan hakea, jos kunta on tehnyt kartoituksen asiakkaalle, joka ei ole TE- palveluiden piirissä ja siten saa kartoitusta TE-toimiston toteuttamana.

Entisen Neuvostoliiton alueelta muuttaneiden paluumuuttajien osalta valtio korvaa toimeentulotukea enintään kuuden kuukauden ajalta Suomeen muutosta, sekä tietyissä erityistapauksissa erityiskustannusten korvauksia kotoutumislain 51§ mukaisesti.

Jh JK

Kunnalle voidaan voimassa olevien säännösten mukaan korvata pakolaisista aiheutuvia kustannuksia seuraavasti (kotouttamislaki 6 luku):

Laskennallinen korvaus maahanmuuttajien vastaanotosta: Laskennallista korvausta maksetaan kotoutumislain 2§ 2 tai 3 momentissa tarkoitetun henkilön (esim. kansainvälistä suojelua saava) kuntaan osoittamisesta, neuvonnasta ja muusta kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä. Korvausta maksetaan neljän vuoden ajan siitä alkaen, kun henkilölle on rekisteröity ensimmäinen kotikunta väestötietojärjestelmään.

Korvaus toimeentulotuesta maksetaan kotoutumislain 2§ 2 tai 3 momentissa tarkoitetusta henkilöstä (esim. kansainvälistä suojelua saava) syntyneistä kustannuksista enintään kolmelta vuodelta.

Korvaus paluumuuttoavustuksesta: kunta voi korvata kotoutumislain 2§ 2 tai 3 momentissa tarkoitetun henkilön (esim. kansainvälistä suojelua saava) kohtuulliset matka- ja muuttokustannukset sekä myöntää paluumuuttoavustuksen henkilölle, joka vapaaehtoisesti palaa koti- tai lähtömaahansa muuten kuin tilapäisessä tarkoituksessa. Kulut korvataan kunnalle.

Korvaus tulkitsemisesta maksetaan kotoutumislain 2§ 2 tai 3 momentissa tarkoitetulle henkilölle (esim. kansainvälistä suojelua saava) järjestetystä tulkitsemisesta aiheutuneista kustannuksista.

Korvaus erityiskustannuksista:

- a) alaikäisenä ilman huoltajaa Suomeen saapuneen henkilön sijoittamisesta perheryhmäkotiin sekä perhehoidosta, asumisen tukipalveluista ja muista lastensuojelun palveluihin rinnastettavista toimenpiteistä kunnalle aiheutuvat kustannukset enintään siihen saakka kunnes nuori täyttää 21 vuotta;
 - b) vamman tai sairauden edellyttämän pitkäaikaisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä kunnalle aiheutuvat huomattavat kustannukset, jos henkilö on ollut huollon tai hoidon tarpeessa Suomeen saapuessaan;
 - c) erityisistä syistä muut kunnalle aiheutuneet kustannukset
- Eryityskustannukset korvataan enintään kymmeneltä vuodelta. Korvaamisen edellytyksenä on, että siitä on erikseen sovittu Ely-keskuksen ja kunnan kesken.

Kotoutumislain mukaisten korvaukset kunnille maksaa maksuliikennettä hoitava ELY -keskusten sekä TE -toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus eli KEHA -keskus. Laskennallisten korvausten maksaminen on automatisoitu keväällä 2016. Korvaukset muista kustannuksista kunnan tulee hakea viimeistään kahden vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana tapahtuneesta toiminnasta korvausta haetaan. Korvausten hakemista ja seuranta varten kuntien olisi hyvä nimetä yhdyshenkilöt, joilla olisi myös käyttöoikeus UMA- rekisteriin.

[http://www.kotouttaminen.fi/files/44925/TEM - Ohje kustannusten korvaamisesta kunnille.pdf](http://www.kotouttaminen.fi/files/44925/TEM_-_Ohje_kustannusten_korvaamisesta_kunnille.pdf)

4. PALVELUT

Maahanmuuttajilla on Selänteen alueella käytössään samat peruspalvelut kuin muilla kuntalaisilla. Jotta maahanmuuttaja pystyisi käyttämään palveluita, voi varsinkin alkuvaiheessa tulkin palveluiden käyttäminen olla välttämätöntä. Jotta maahanmuuttaja saisi riittävän kielitaidon selviytyäkseen suomen kielellä, on kielikoulutus tarpeen.

JK JK

5. TULKITSEMINEN JA KÄÄNTÄMINEN

Suomea taitamattomalle maahanmuuttajalle hyvät ja asianmukaiset tulkkaus- ja käännöspalvelut mahdollistavat tasavertaisen asioimisen viranomaisten kanssa. Nämä palvelut takaavat sekä asiakkaan että työntekijän oikeusturvan ja ovat edellytyksenä suomalaiseen yhteiskuntaan kotouttamisessa.

Kotouttamislain 5§ mukaan viranomaisen on huolehdittava asian tulkitsemisesta tai kääntämisestä, jos maahanmuuttaja ei osaa kielilain (423/2003) mukaan viranomaisessa käytettävää suomen tai ruotsin kieltä taikka hän ei vammaisuutensa tai sairautensa vuoksi voi tulla ymmärretyksi asiassa, joka voi tulla vireille viranomaisen aloitteesta. Viranomaisen huolehtii mahdollisuuksien mukaan tulkitsemisesta ja kääntämisestä myös muussa maahanmuuttajan oikeuksia ja velvollisuuksia koskevassa asiassa. Asia voidaan tulkita tai kääntää sellaiselle kielelle, jota maahanmuuttajan voidaan todeta asian laatuun nähden riittävästi ymmärtävän. Viranomaisen velvollisuus huolehtia tulkitsemisesta ja kääntämisestä ei koske aineistoa, joka ei vaikuta asian käsittelyyn.

Viranomaisen on hankittava ja kustannettava tulkki tai huolehdittava kustannuksellaan kääntämisestä asioissa, jotka voivat tulla vireille viranomaisten aloitteesta. Pakolaisten ja inkerinsuomalaisten paluumuuttajien kotoutumisen alkuvaiheen tulkkaus- ja käännöskustannukset korvataan valtion varoista silloin, kun kyse on sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista tai kotoutumista tukevien palveluiden käyttöön ohjaamisesta. Tulkkinä tulisi käyttää ammattitaitoisia asioimistulkkeja, ei asiakkaan aviopuolisoa, sukulaista tai tuttavaa eikä koskaan lasta.

Tavoitteet:

- Maahanmuuttajalle järjestetään tarvittaessa lakien edellyttämä asioimistulkkaus.
- Viranomaiset tuntevat tulkkaus- ja kääntämisestä säädettyt lait.
- Maahanmuuttajat ovat tietoisia oikeudestaan tulkkaus- ja käännöspalveluihin.
- Viranomaiset järjestävät tarvittavat tulkkaus- ja käännöspalvelut myös muille kuin valtion korvausten piirissä oleville maahanmuuttajille.

MONETRA, tulkkipalvelu Oulu

Palvelu ma-pe 8.30–15.30,

Puh. 08 558 41856

Sähköinen tilauslomake: www.monetra.fi

Sähköposti: tulkkauset: tulkkipalvelu@monetra.fi, käännökset: kaannokset@monetra.fi

SEMANTIX

Asioimistulkkaus (24h) puh. 010 346 7520

Käännökset puh. 010 346 7530

Sähköposti: tulkkipalvelu@semantix.fi

Sähköinen tilaus: www.semantix.fi

6. SIVISTYSPALVELUT

6.1 Opetus ja koulutus

Perusopetuksen tavoitteena on antaa oppilaille heidän omien kykyjensä mukainen jatko-opintokelpoisuus. Suomen kielen taito on portti suomalaiseen kulttuuriin. Vieraskielisten lasten oppimisen päämääränä on

JK *JK*

sellaisten perustaitojen saavuttaminen, joilla he pystyvät toimimaan ja oppimaan suomalaisessa kieliympäristössä. Tavoitteena on toimiva kaksikielisyys.

Oppivelvollisuusikäisten maahanmuuttajien perusopetus toteutetaan peruspalvelukuntayhtymä Selänteen alueella perusopetusta antavissa yksiköissä tarvittaessa tukiopetusta antaen. Maahanmuuttajat sijoittuvat pääasiassa yleisopetuksen ryhmiin ja saavat suomen kielen opetusta tukiopetuksena. Tavoitteena on, että oppilas oppii suomea suomenkielisessä ympäristössä ja hänelle kehittyy monipuolinen suomen kielen taito oman äidinkielen rinnalle. Suomen kieli tulee olemaan sekä oppimisen kohde että väline koko kouluajan. Maahanmuuttajalasten oman äidinkielen opetusta järjestetään, mikäli saman kieliryhmän oppilaita on riittävästi. Suomen kielen tukiopetukseen on mahdollisuus myös toisen asteen koulutuksessa.

Haapajärven kaupungin sivistyspalvelut on järjestänyt valmistavaa opetusta yksin maahan tulleille alaikäisille turvapaikanhakijoille omana ryhmänä kevään 2016 ajan. Koska Haapajärvi on myöntänyt kuntapaikan 14 nuorelle, ryhmä tulee jatkamaan tarvittavan ajan.

Erityistä huomiota kiinnitetään oppilaiden ohjaamiseen, erityisesti nivelvaiheissa (esim. kahden kouluasteen välinen taitekohta) oleviin. Maahanmuuttajalasten vanhempien tukea lisätään ja pyritään ennaltaehkäisemään ongelmatilanteita.

Oppivelvollisuusikäisten ylittäneiden mahdollisesti tarvittavaa perusopetusta toteuttaa lähin soveltuva maahanmuuttajakoulutus antava yksikkö. Kuntien koulutoimistot ja työvoimatoimisto sopivat erikseen tapauskohtaisesti koulutuksen toteuttamisohjelmasta. Työvoimatoimisto ja kuntien koulutoimistot antavat tietoa koulutusmahdollisuuksista ja ohjaavat jatkokoulutukseen.

Raudaskylän kristillinen opisto järjestää alueella aikuisten perusopetusta. Raudaskylän opiston aikuisten perusopetuksen opinnot ovat mahdollisia myös maahanmuuttajille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi. tällöin opintoihin kuuluu suomi toisena kielenä opintoja. Lisätietoja: <http://www.rko.fi/opiskelu/aikuisten-perusopetus>

6.2 Suomen kielen koulutuksen järjestäminen alueella

Alueella suomen kielen koulutuksia järjestetään kokoaikaisena (noin 5 päivää viikossa) sekä osa-aikaisesti (esim. kerran viikossa). Koulutusta järjestetään Selänteen alueella sekä lähikunnissa.

Jokilatvan Opisto järjestää suomen kielen kursseja kerran viikossa Nivalassa, Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä. Lisätietoja: www.jokilatvanopisto.fi

Lisäksi koulutusta voidaan järjestää työvoimakoulutuksena, koulutukseen hakeutuminen TE -toimiston kautta.

6.3 Vapaa-ajan koulutus

Jokilatvan opisto on Nivalan, Haapajärven, Pyhäjärven ja Reisjärven alueella toimiva kansalaisopisto. Opiston opetuksen pääpaino on kädentaidoissa ja taideaineissa, joista painottuvat musiikki ja kuvataiteet. Terveys- ja liikuntakasvatusta suunnataan eri ikä- ja kohderyhmille, pääpaino on terveyttä ja hyvinvointia edistävissä opinnoissa. Kansalaisten tietoyhteiskuntavalmiuksia edistetään järjestämällä mm. tieto- ja viestintätekniikan opintoja. Kielten opetuksessa vastataan alueen koulutustarpeisiin.

JL JK

Jokilaaksojen musiikkiopisto ja Ylivieskan seudun musiikkiopisto

Musiikkiopistot vastaavat taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetuksen järjestämisestä. Opetus on tasolta toiselle etenevää koulutusta, joka muodostuu musiikin perustason ja sille rakentuvan musiikkiopistotason opinnoista sekä niitä edeltävästä varhaisiän musiikkikasvatuksesta. Jokilaaksojen musiikkiopisto järjestää opetusta Haapajärvellä, Haapavedellä, Kärsämäellä, Merijärvellä, Nivalassa, Oulaisissa sekä Pyhäjärvellä. Reisjärvi kuuluu Ylivieskan seudun musiikkiopistoon.

Tanssiopisto Uusikuu

Tanssiopisto Uusikuu antaa tanssin taiteen perusopetusta kuuden kunnan alueella: Haapajärvellä, Kärsämäellä, Nivalassa, Pyhäjärvellä, Reisjärvellä ja Ylivieskassa. Tanssiopisto toteuttaa valtakunnallista tanssin taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelmaa ja antaa tavoitteellisesti etenevää tanssinopetusta lastentanssissa ja nykytanssissa sekä kurssimuodossa myös muissa tanssilajeissa.

6.4 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on yhteistyössä perheen kanssa edistää alle kouluikäisen lapsen tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Kuntien varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat perheille päivähoitoa jokaisen kunnan alueella lähipalveluna. Päivähoitomuodoista perhe voi valita perhepäivähoidon, ryhmäperhepäivähoidon tai päiväkotihoidon.

Jokaisessa kuntakeskuksessa on varhaiskasvatuksen palvelutoimisto, jossa hoidetaan päivähoitohakemusten vastaanottaminen, lasten hoitopaikkoihin sijoittaminen, päivähoitomaksupäätösten tekeminen ja yksityisten hoitopaikkojen hyväksyminen ja valvonta. Maahanmuuttajalapsen käyttävät samoja palveluita kuin muutkin päivähoitoon tarvitsijat.

Lisätietoa varhaiskasvatuksesta löydät kuntien internet sivuilta.

Haapajärvi: <http://www.haapajarvi.fi/opetus/varhaiskasvatus>

Pyhäjärvi:

http://www.pyhajarvi.fi/menu_description.asp?oid=19818&menu_id=19818&menupath=17534,19818#19818

Reisjärvi: <http://www.reisjarvi.fi/varhaiskasvatus>

6.5 Kulttuuri ja vapaa-aika

Vapaa-ajan toiminnassa tavoitteena on pitää osallistumiskynnys matalana, mikä luo hyvät edellytykset myös monikulttuuriselle toiminnalle.

Kulttuuripalveluiden tavoitteena on kuntalaisten henkisen ja sosiaalisen pääoman kasvattaminen ja osaltaan syrjäytymisen ehkäiseminen. Tärkeää on myös luoda edellytyksiä omaehtoiselle kulttuurin kokemiselle ja tekemiselle. Kulttuuritapahtumat ovat avoimia kaikille kuntalaisille ja niistä tiedotetaan paikkakuntaohjelmassa tapahtumakalentereissa, kuntien verkkosivuilla sekä paikallis- ja ilmaisjakelelehdissä.

Liikunnan on todettu olevan yksi tärkeimmistä yksilötason hyvinvoinnin ylläpitäjistä. Kuntien liikuntapalvelut mahdollistavat monipuolisen liikunnan harrastamisen eri kohderyhmille ja tukevat erityisesti vapaaehtoisjärjestöjen, lähinnä urheiluseurojen liikuntakasvatustyötä.

Lisätietoja Selänteen alueen liikuntapaikoista ja -tapahtumista saa paikkakunnan liikuntaohjaajalta tai -sihteeriltä ja kuntien verkkosivuilta.

PK JK

Haapajärvi: <http://www.haapajarvi.fi/liikunta>

Pyhäjärvi:

http://www.pyhajarvi.fi/menu_description.asp?oid=17077&menu_id=17077&menupath=14842,17077#17077

Reisjärvi: <http://www.reisjarvi.fi/liikunta>

6.6 Nuoriso

Nuorisopalvelut tarjoavat lapsille ja nuorille elämänhallintataitoja, tukea kasvuun, kehitykseen ja itsenäistymiseen sekä ajankohtaista tietoa ja kanavia osallistumiseen ja vaikuttamiseen omassa elämässä ja elinympäristössä. Lapsia ja nuoria tuetaan osallisuuteen ja aktiivisuuteen. Suvaitsevaisuutta ja erilaisuuden hyväksymistä edistetään mm. kansainvälisyys- ja kulttuurikasvatuksen avulla.

Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:n tarkoituksena on tukea Nivala-Haapajärven seutukunnassa järjestettävää nuorisotyötä ja nuoriin kohdistuvaa sosiaalityötä. Yhdistys toteuttaa alueellisia ja paikallisia hankkeita, joiden avulla nuorten aktiivisuutta ja vastuullisuutta pyritään lisäämään ja syrjäytymistä ehkäisemään. Yhdistys kehittää nuorten parissa tehtävää nuoriso-, sosiaali- ja kasvatustyötä yhteistyössä muiden näillä aloilla toimivien tahojen kanssa. Lisätietoja: <http://snack.fi/>

6.7 Kirjasto

Kirjasto tarjoaa pääsyn monipuolisiin tietopalveluihin, antaa valmiuksia tietoyhteiskunnan vaatimiin kansalaistaitoihin unohtamatta kirjaston perinteistä sivistys- ja kulttuuritehtävää.

Kiri-kirjastot on Oulun läänin kaakkoisosan kirjastojen vapaaehtoinen yhteistyöverkko. Kiri-kirjastoihin kuuluvat nykyisin Haapajärven, Pyhäjärven, Kärsämäen, Pulkkilan, Piippolan, Pyhännän, Kestilän, Rantsilan ja Haapaveden kirjastot. Asiakkaalle tämä tarkoittaa yhtä kirjastokorttia, mahdollisuutta lainata kirjoja kaikista verkoston kirjastoista sekä uusia kaikki lainansa yhdestä pisteestä tai internetin välityksellä.

Haapajärven kaupunginkirjasto vastaa sekä Haapajärven että Pyhäjärven kaupunkien kirjastopalveluista. Lisätietoja löydät osoitteesta: <http://www.haapajarvi.fi/kirjasto>

Reisjärvellä on oma kirjasto. Lisätietoja löydät osoitteesta: <http://www.reisjarvi.fi/kirjasto>

7. SOSIAALIPALVELUT

Alueen kuntien sosiaalipalvelut tuottaa peruspalvelukuntayhtymä Selänne. Kaikissa kunnissa palvelut järjestetään pääosin lähipalveluina.

Lisätietoja löydät osoitteesta: <http://www.selanne.net/asiakkaalle>

PH JK

7.1 Neuvola

Neuvolapalveluissa lähtökohtana on yksilöllinen ja asiakaslähtöinen palvelu, jossa perheen arjessa selviytymistä, hyvinvointia ja vanhemmuutta tuetaan tarpeen mukaan. Kouluterveydenhuolto on osa oppilashuoltoa, jolla tarkoitetaan oppilaan hyvinvoinnista huolehtimista.

Äitiysneuvolassa huolehditaan odottavan äidin ja sikiön terveydentilasta sekä valmennetaan äitiä, isää ja koko perhettä lapsen syntymään. Kun raskaus on todettu, varataan ensimmäinen vastaanottoaika terveydenhoitajalle. Perhesuunnittelun avulla pyritään varmistamaan, että lapsi on toivottu. Perhesuunnitteluun kuuluu esimerkiksi sopivan ehkäisymenetelmän valinta. Lastenneuvolassa lapsi käy 2 viikon iästä aina kouluikänsä saakka. Lastenneuvolassa pyritään turvaamaan mahdollisimman terve lapsuus ja edistämään koko perheen hyvinvointia. Neuvolassa huolehditaan myös koululais- ja opiskelijaterveydenhuollon palveluista.

Lisätietoa ja työntekijöiden yhteystiedot löydät osoitteesta: <http://www.selanne.net/neuvolatoiminta>

7.2 Aikuissosiaalityö, vanhuspalvelut, vammaispalvelut

Maahanmuuttajilla on oikeus sosiaalihuoltolain mukaiseen toimeentuloturvaan ja sosiaalipalveluihin. Ennen sosiaalihuollon toimeentuloturvaan hakijan tulee ilmoittautua työnhakijaksi, hakea Kelalta työttömyyspäivärahaa, asumistukea, eläkettä jne. Sosiaalihuollon virkailijat neuvovat ja opastavat hakijaa tukien haussa.

Aikuissosiaalityössä yhdessä maahanmuuttajan ja TE-toimiston kanssa tehdään maahanmuuttajan yksilö- / perhekohtainen alkukartoitus ja, ellei maahanmuuttaja toisin pyydä, palvelusuunnitelma.

Lisätietoa toimeentuloturvasta, vaikeavammaisten palveluista ja kuntouttavasta työtoiminnasta sekä välitystilien hoidosta saa kuntien/kaupunkien sosiaalitoimistoista, jotka sijaitsevat kuntien- ja kaupunginvirastoissa. Sosiaalityössä asiakkaita palvellaan ajanvarauksella, työntekijöiden yhteystiedot löytyvät osoitteesta: <http://www.selanne.net/aikuissosiaalityo>

Virka-ajan ulkopuolella HÄTÄTAPAUKSISSA voi apua pyytää sosiaalipäivystyksestä p. 112.

7.3 Lastensuojelu

Lastensuojelun tehtävänä on turvata lapsen oikeus turvalliseen ja virikkeitä antavaan kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Maahanmuuttajataustainen lapsi ja hänen perheensä lastensuojelun asiakkaana on luonnollisesti oikeutettu yhtäläisiin palveluihin kuin kantäväestöön kuuluva.

Maahanmuuttajat eivät ole yhtenäinen ryhmä, vaan heidän joukossaan on monista eri syistä maahan tulleita, lukuisia eri kansallisuuksia ja kieliryhmiä, korkeasti koulutettuja ja lukutaidottomia, eurooppalaisia ja kolmannen maailman maista muuttaneita sekä eritasoisesti suomen kieltä taitavia ihmisiä. Yhteistä heille on oikeastaan vain maahanmuuttajuus; kokemus, johon kukin heistä suhtautuu eri tavalla ja erilaisin selviytymiskeinoin. Lastensuojelun keskeisissä periaatteissa mainitaan, että lapsen etua arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, miten eri ratkaisut turvaavat lapsen: kielellisen, kulttuurisen ja uskonnollisen taustan huomioimisen.

Kiireellinen lastensuojelu virka-aikana, puh. 044 4457 825

Virka-ajan ulkopuolella yleinen hätänumero 112

JH JK

Lisätietoa lastensuojelusta ja työntekijöiden yhteystiedot löydät osoitteesta:

<http://www.selanne.net/lastensuojelu>

7.3.1 Ilman huoltajaa maassa asuvat lapset ja nuoret

Turvapaikkaprosessin aikana ilman huoltajaa maahan saapuvat alaikäiset turvapaikanhakijat asuvat alaikäisille tarkoitetuissa ryhmäkoteissa tai tukiasunnoissa. Oleskeluluvan saamisen jälkeen alaikäinen siirtyy yleensä perheryhmäkotiin. Perheryhmäkotien toimintaa ohjaavat ja koordinoivat ELY -keskukset ja ryhmäkotien toimintaa Maahanmuuttovirasto. Alaikäinen turvapaikanhakija tai oleskeluluvan saanut henkilö voi asua myös yksityismajoituksessa ja olla vain kirjoilla ryhmäkodissa tai perheryhmäkodissa.

Oleskeluluvan saaneen alaikäisen henkilön siirtyminen kuntaan vaatii tiivistä yhteistyötä hänen edustajansa, vastaanottokeskuksen ja vastaanottavan kunnan sosiaalityöntekijöiden sekä ELY-keskuksen kanssa. Nuoren jälkihuoltoon tulee panostaa erityisesti siinä vaiheessa, kun nuori siirtyy perheryhmäkodista tuettuun tai itsenäiseen asumiseen. Myös yksityismajoituksessa asuvien alaikäisten henkilöiden tilannetta ja yksityismajoituksen toimivuutta tulee tarkkailla säännöllisesti. Kunnan tulisi lisäksi varautua siihen, että alaikäisen perhe saattaa jossakin vaiheessa muuttaa kunnan asukkaaksi. Perheiden yhdistäminen on viime aikoina vaikeutunut, mistä syystä yhä useampi alaikäinen jää Suomeen pysyvästi ilman vanhempiaan. Etenkin tällaisissa tilanteissa jälkihuollon tulee jatkua täysi-ikäistymisen jälkeen. Nuori voi kotoutumislain mukaan olla tukitoimien piirissä, kunnes hän täyttää 21 vuotta tai hänen huoltajansa saapuu Suomeen.

Alaikäiselle ilman huoltajaa saapuneelle ja oleskeluluvan saaneelle laaditaan aina kotoutumissuunnitelma. Alaikäisen kotoutumissuunnitelma laaditaan paikallisten viranomaisten monialaisena yhteistyönä. Keskeisiä toimijoita lasten ja nuorten kotoutumisen kannalta ovat opetus-, nuoriso- ja sosiaali- ja terveystoimen edustajat. On huomattava, että lapsi tai nuori voi olla myös lastensuojelun asiakas, jolloin kotoutumissuunnitelma tulee sovittaa yhteen lastensuojelun asiakassuunnitelman kanssa.

7.4. Terapiapalvelut

Terapiapalveluita ovat mielenterveys-, perheneuvola- ja päihdepalvelut sekä mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut ja päivätoiminta. Palvelut ovat kaikille maksuttomia eikä lähetettä tarvita. Ajanvaraus tapahtuu jättämällä yhteystiedot palvelusihteerille, minkä jälkeen hoitotyöntekijä ottaa suoraan asiakkaaseen yhteyttä ja tekee hoidontarpeen arvioinnin.

Lisätietoja ja yhteystiedot löydät osoitteesta: <http://www.selanne.net/perheneuvolapalvelut>

8. TERVEYSPALVELUT

Alueen kuntien terveyspalvelut tuottaa peruspalvelukuntayhtymä Selänne. Alueen terveyskeskukset tarjoavat maahanmuuttajille heidän tarvitsemansa terveyden- ja sairaanhoitopalvelut, kuten muillekin kuntalaisille. Maahanmuuttaja voidaan ohjata terveyspalveluiden piiriin kotoutumissuunnitelman teon yhteydessä maahanmuuttajan ikä ja terveydentila huomioon ottaen.

Lisätietoja löydät osoitteesta: <http://www.selanne.net/asiakkaalle>

JK JK

8.1 Kiireetön ajanvaraus

Selänteen alueen kiireetön ajanvaraus on avoinna arkisin klo 9-14. Yhteisen ajanvarausvastaanoton puhelinumero on 044 7700702. Ajanvarausnumeroista voi varata aikaa lääkäreidenvastaanotolle, laboratorioon, röntgeniin, erikoislääkäreiden ja diabetes-, reuma-, astma- ja syöpähoitajien vastaanotolle.

Lisätietoa ajanvarausvastaanotosta löydät osoitteesta: <http://www.selanne.net/ajanvaraus>

8.2 Päivystys

Kiireellisessä sairaustapauksessa lääkäripäivystys ja hoidontarpeenarviointi toimivat arkisin kello 8.00-16.00 omissa terveyskeskuksissa. Tiedot päivystyksestä saat soittamalla Selänteen päivystysnumeroon 044 7700701

Ilta-, yö- ja viikonloppupäivystys on kiireellisissä tapauksissa Oulaskankaan sairaalassa, puh. 08 4297 840, Iisalmen sairaalassa, puh. 017 2722 346 ja Keski-Pohjanmaan keskussairaalassa, puh 06 826 4500

Lisätietoa päivystyksestä löydät osoitteesta: <http://www.selanne.net/paivystys>

8.3. Suun terveydenhuolto

Perushammashoitoa annetaan kaikissa Selänteen kuntayhtymän kunnissa. Erikoissairaanhoidon vaativat potilaat hoidetaan OYS:ssa tai Kokkolan keskussairaalassa. Hammashoidon viikonloppu- ja arkipyhäpäivystykset hoidetaan yhteistyössä Kokkolan terveyskeskuksen kanssa. Suun- ja hampaiden terveydenhuollossa toimii yhteinen Selänteen ajanvaraus, puh. 044-7001844.

Lisätietoa löydät osoitteesta: http://www.selanne.net/suun_ja_hampaiden_huolto

8.4. Hoito- ja vanhustyöpalvelut

Selänteen hoito- ja vanhustopalvelut ovat lähipalveluja: kotiin annettavat palvelut, kotona asumista tukevat palvelut ja asumispalvelut sekä vuodeosastohoito. Kotona asumista tukevia palveluita ovat omaishoito ja kotihoito erilaisine tukipalveluineen. Asumispalveluita ovat palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen sekä päivätoiminta ja vuoroahoito. Vuodeosastopalvelua tarjotaan lyhytaikais- ja pitkäaikaishoitona.

Lisätietoa löydät osoitteesta: <http://www.selanne.net/ikaantyneet>

9. KELAN PALVELUT

Kela huolehtii Suomessa asuvien perusturvasta eri elämäntilanteissa. Kelan hoitamia sosiaaliturvaetuuksia ovat mm. perhe-etuudet, opintoetuuudet, asumisen tuet, työttömän perusturva, sairausvakuutus, kuntoutus, vammaisetuudet ja peruseläketurva.

PL JK

Suomen sosiaaliturvajärjestelmä perustuu joko maassa asumiseen tai täällä työskentelyyn. Joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta kaikilla Suomessa vakinaisesti asuvilla on oikeus Kelan myöntämiin sosiaaliturvaetuuksiin.

Kun muutat Suomesta ulkomaille tai ulkomailta Suomeen, Kela tekee päätöksen siitä, kuulutko Suomen sosiaaliturvaan eli onko sinulla oikeus Kelan myöntämiin sosiaaliturvaetuuksiin. Päätöksen perustana on laki asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta. Laista käytetään myös nimeä soveltamisalalaki (1573/1993).

Lisätietoja löydät osoitteesta: <http://www.kela.fi/maasta-ja-maahanmuutto>

9.1 Kelan maksamat etuudet

Asiakaspalvelua varten Kelalla on palvelupisteet Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä. Reisjärvellä palvelee kunnan yhteispalvelupiste.

Ajantasaista tietoa Kelan maksamista etuuksista ja asioinnista löydät osoitteesta: <http://www.kela.fi/henkiloasiakkaat>

10. TYÖ- JA ELINKEINOTOIMISTON PALVELUT

Pohjois-Pohjanmaan TE- toimistossa maahanmuuttajia palvelee kolmella palvelulinjalla, joita ovat 1) työnvälitys ja yrityspalvelut, 2) osaamisen kehittämispalvelut ja 3) tuetun työllistymisen palvelut. Ohjautuminen soveltuvaan TE-toimiston palveluun tapahtuu asiakkaan henkilökohtaisen palvelutarpeen perusteella. Osaamisen kehittämisen palvelulinjalla on TE-toimiston kotouttamisasioiden koordinoititehtävä.

TE-toimiston asiointipaikat ja kuntien yhteispalvelupisteet tarjoavat maahanmuuttajille ja turvapaikanhakijoille tiedottavia TE-toimiston palveluita. Asiointipaikkojen ja yhteispalvelupisteiden itsepalvelupäätteet ovat käytettävissä työpaikan tai soveltuvan koulutusvaihtoehdon itsenäiseen etsimiseen sähköisesti. Oulun, Raahen ja Ylivieskan toimipaikoissa asiakkaita palvelee TE-toimiston ostopalveluna hankkima Työhaun ja verkkoasiointin valmennuspalvelu, josta on mahdollista saada henkilökohtaista opastusta työnhakuun ja työpaikkojen etsimiseen. Verkkoneuvojat palvelevat asiakkaita ilman ajanvarausta sekä suomen että englannin kielellä.

Maahanmuuttaja voidaan rekisteröidä TE-toimiston asiakkaaksi sen jälkeen, kun hän on saanut oleskeluluvan Suomeen. EU-/ETA-valtion tai Sveitsin kansalainen voi rekisteröityä työnhakijaksi Oma asiointi –palvelun kautta tai henkilökohtaisesti TE-toimiston toimipaikassa. Muiden kuin EU/ETA-alueen tai Sveitsin kansalaisten tulee käynnistää työnhakunsa henkilökohtaisesti TE-toimistossa, koska työnhakijaksi rekisteröintiin vaikuttavaa oleskelulupatietoa ei ole mahdollista tunnistaa verkkopalvelussa.

Työnhakijaksi ilmoittautuminen voi käynnistyä myös kunnan maahanmuuttopalvelun aloitteesta, jolloin kunta varaa maahanmuuttajalle ajan kotoutumislain mukaisen alkukartoituksen ja kotoutumissuunnitelman laatimiseen.

TE-toimiston kotoutumisen asiantuntija on yhteydessä uuteen asiakkaaseen 14 vrk kuluessa yhteydenotosta ja sopii ajan alkukartoituksen sekä kotouttamissuunnitelman käynnistämiseksi. Tapaaminen järjestetään tilanteen mukaan kasvokkain, puhelimitse tai Skype-yhteydellä. TE-toimiston ja asiakkaan lisäksi alkuvaiheen tapaamisessa voi olla paikalla tarpeen vaatiessa tulkki ja kunnan nimeämä edustaja.

Rh JK

Maahanmuuttajan alkukartoituksessa selvitetään asiakkaan aiempaa osaamista, valmiuksia siirtyä suoraan avoimille työmarkkinoille tai asiakkaan tarvetta kieli- ja kotoutumiskoulutukseen. Kartoituksen yhteydessä selvitetään valmiudet kotoutumiseen, annetaan asiakkaalle perustietoa suomalaisesta yhteiskunnasta sekä ohjataan asiakasta etenemään sopiviin kotoutumispalveluihin. Tarvittaessa palvelutarpeen arvioinnissa hyödynnetään oppilaitosten, hankkeiden tai kumppaneiden maahanmuuttajille kohdentamia palveluita. Tavoitteena on ohjata kotoutuja palveluihin, jotka tukevat nopeaa työllistymistä, kouluttautumista ja kotoutumista.

Kotoutumissuunnitelma laaditaan enintään yhden vuoden ajaksi eteenpäin. Ensimmäinen kotoutumissuunnitelma laaditaan viimeistään kolmen vuoden kuluessa ensimmäisen oleskeluluvan myöntämisestä. Jos maahanmuuttaja ei kuulu enää kotoutumislain piiriin, hänelle laaditaan tarvittaessa työllistymistä edistävä suunnitelma.

Suuri osa kotoutujista tarvitsee alkuvaiheessa osaamisen kehittämisen palveluita, jolloin heille tarjotaan ammattitaidon kehittämistä tukevia palveluita sekä tukea vaihtoehtojen selvittämiseen. Tarjottavia palveluita voivat olla mm. työkokeilut, osaamiskartoitukset, uravalmennukset ja kotoutumiskoulutus.

Kotoutumiskoulutukset järjestetään Opetushallituksen määräyksen mukaisina opintoina. Ohjautuminen koulutuksiin tapahtuu Koulutusportti-järjestelmän kautta, josta TE-toimiston virkailijat varaavat aikajärjestyksessä koulutuspaikan asiakkaiksi tulleille kotoutujille. Kotoutumiskoulutusten tavoitteena on suomen kielen opiskelu, kotoutuminen ja tutustuminen suomalaiseen yhteiskuntaan. Koulutukset hankitaan julkisten hankintojen kilpailutusten perusteella ja niitä toteuttavat sekä yksityiset palvelun tarjoajat että oppilaitokset. Kotoutumiskoulutusten sisällöissä ja menetelmissä pyritään työelämäläheisyyteen ja joustaviin kielen oppimisen tapoihin. Koulutuspaikkakunnat vaihtelevat vuosittain kotoutujien tarpeen mukaisesti. Osa koulutuksista on mahdollista toteuttaa verkko-opintoina.

Kotoutumissuunnitelmiin on mahdollista sopia kotoutujan omaehtoisista opinnoista, mikäli asiakkaalla on todettu koulutustarve, opinnot sisältävät suomen kielen opintoja tai opiskelu tapahtuu suomen kielellä. Opintojen on tuettava työllistymistä ja kotoutumista.

Kotoutujat, joilla on riittävät edellytykset ja ammattitaito sijoittua suoraan avoimille työmarkkinoille eivätkä tarvitse kotoutumispalveluja, ohjautuvat asiakkaiksi TE-toimiston työnvälitys- ja yrityspalveluihin. Asiakkaalle tarjottavia palveluita työnvälityksen lisäksi voivat olla esimerkiksi yrittäjyysneuvonta ja aloittavan yrittäjän palvelut.

Mikäli kotoutuja tarvitsee erityistä tukea osaamisen kehittämiseksi ja työllistymisen edistämiseksi, hänet voidaan ohjata tuetun työllistymisen palveluihin. Tuetun työllistymisen palvelulinja järjestää tarkemmat työkyntö tutkimukset, arvioinnit ja yksilöllistä tukea ja ohjausta mm. nuorille maahanmuuttajille, ikääntyneille ja vammaisille. Tuetun työllistymisen palvelulinja koordinoi ammatilliseen kuntoutukseen liittyvää yhteistyötä Kelan ja vakuutuslaitosten kanssa sekä yhteistyötä kunnan sosiaali- ja terveyspalvelujen kanssa.

Lisätietoa löydät osoitteesta:

http://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonhakijalle/tukea_tyollistymiseen/kotoutumispalvelut/index.html

Suomeen töihin tulevalle löytyy tietoa työntöön aloittamisesta ja asumisesta suomessa mm. osoitteesta:

http://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonhakijalle/loyda_toita/tyohon_suomeen/index.html

PL OK

11. POLIISI

Poliisilain mukaan poliisin on toimittava asiallisesti ja puolueettomasti sekä sovinnallisuutta edistään. Poliisiin tulee ensisijassa neuvoin, kehotuksin ja käskyin pyrkiä ylläpitämään yleistä järjestystä ja turvallisuutta. Poliisi ei saa puuttua kenenkään oikeuksiin enempää kuin poliisin tehtävän suorittamiseksi on tarpeen. Poliisin työ on myös yhteiselon turvaamista ja yksilöiden oikeuksien kunnioittamista.

Selänteen alueen kunnat kuuluvat Oulun poliisilaitoksen alueeseen. Alueen asukkaita palvelee Haapajärven poliisiasema osoitteessa Kustaa Vaasankatu 2, 85800 Haapajärvi.

- Poliisin palvelupäivystys: ti ja pe klo 9-15, p.0295 416 442
- Vihjepuhelin: 08 478 0555
- Löytötavarat: ti ja pe klo 9-15, p.0295 416 442
- Lupapalvelut: ma, ti, to, ja pe klo 9-15
Lupapalveluiden ajanvaraukset: www.poliisi.fi/ajanvaraus
tai ma - pe klo 9 - 11 p.0295 416 313
Lupa-asioiden neuvontapuhelin: ma - pe 9 - 11 p. 0295 416 399

Lisätietoja: www.poliisi.fi

11.1 Ulkomaalaisluvut

Paikallispoliisi:

- myöntää maassa oleskelevan Suomen kansalaisen ulkomaalaiselle perheenjäsenelle ja tämän alaikäiselle naimattomalle lapselle ensimmäisen oleskeluluvan
- myöntää Suomessa oleskelevalle ulkomaalaiselle uuden määräaikaisen oleskeluluvan (jatkolupa), pysyvän oleskeluluvan sekä pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvan
- antaa EU-kansalaisen oleskeluoikeuden rekisteröintitodistuksen ja todistuksen pysyvästä oleskeluoikeudesta
- myöntää unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortin ja pysyvän oleskelulupakortin, sellaiselle EU-kansalaisen perheenjäsenelle, joka ei ole itse unionin kansalainen
- lisää oleskelupäiviä viisumiin ja/tai pidentää viisumin voimassaoloaikoja.

Suomessa oleskelevan/asuvan ulkomaalaisen on jätettävä lupahakemus poliisilaitokselle henkilökohtaisesti. Tiettyjen ulkomaalaislupien osalta hakemus voidaan laittaa vireille myös sähköisen asiointipalvelun kautta. Sähköisen asiointipalvelun kautta hakemuksensa jättäneen hakijan tulee vielä käydä poliisilaitoksella todistamassa henkilöllisyytensä ja esittämässä hakemukseen tarvittavien liitteiden alkuperäiset kappaleet.

Lisätietoja osoitteesta: <http://www.poliisi.fi/luvut/ulkomaalaisluvut>

1.1.2017 alkaen poliisi ei enää myönnä lainkaan oleskelulupia, vaan kaikki luvat keskitetään Maahanmuuttovirastoon.

Maahanmuuttovirasto

Maahanmuuttovirasto (Migri) on sisäministeriön alainen virasto, joka käsittelee ja ratkaisee maahantuloon, maassa oleskeluun, pakolaisuuteen sekä Suomen kansalaisuuteen liittyviä asioita.

JK JK

- myöntää oleskelulupia Suomeen tuleville ulkomaalaisille, kuten opiskelijoille, työntekijöille, elinkeinonharjoittajille, paluumuuttajille ja Suomessa asuvien ulkomaalaisten perheenjäsenille
- käsittelee turvapaikkahakemukset puhuttelusta päätöksentekoon
- ohjaa ja suunnittelee turvapaikanhakijoiden ja tilapäistä suojelua saavien vastaanoton käytännön toimintaa
- myöntää muukalaispasseja ja pakolaisen matkustusasiakirjoja
- päättää käännättämisestä ja karkottamisesta
- vastaa kansalaisuushakemuksista, -ilmoituksista ja -selvityksistä
- vastaa ulkomaalaisrekisterin ylläpidosta
- tuottaa tietopalveluita niin kansainvälisiin tarpeisiin kuin kotimaan päättäjille ja viranomaisille
- osallistuu omaa toiminta-alueitaan koskevaan kansainväliseen yhteistyöhön

Lisätietoja osoitteesta: <http://www.migri.fi/>

12. MAISTRAATTI

Maahanmuuttajan muuttaessa kuntaan on tärkeää, että kunta tarvittaessa ohjaa asiakkaan rekisteröitymään maistraattiin. Tämä on mm. edellytys pakolaisten kuntakorvausten maksamiseen.

Suomessa asuvista henkilöistä merkitään perustiedot väestötietojärjestelmään. Rekisteröitäviä tietoja ovat mm. nimi, syntymäaika, kansalaisuus, perhesuhdetiedot ja osoite. Vakinaisesti Suomeen muuttaville henkilöille rekisteröidään kotikunta ja he saavat suomalaisen henkilötunnuksen. Oleskeluluvan on oltava voimassa vähintään vuoden. Pohjoismaiden kansalaiset eivät tarvitse oleskelulupaa. EU-kansalaisen, joka aikoo jäädä Suomeen yli kolmeksi kuukaudeksi, on rekisteröitävä oleskelunsa poliisilla ennen rekisteröitymistään maistraattiin.

Ulkomaalaisen on lain mukaan ilmoitettava rekisteriin samat tiedot kuin Suomen kansalaisenkin, jos oleskelu Suomessa kestää vähintään vuoden. Rekisteröinti tapahtuu paikallisessa maistraatissa. Rekisteritietoja käytetään mm. vaalien järjestämisessä, verotuksessa, terveydenhuollossa, oikeushallinnossa ja tilastoinnissa.

Rekisteröityäkseen henkilön on henkilökohtaisesti käytävä asuinpaikkansa maistraatissa. Mukana on oltava passi sekä voimassa oleva oleskelulupa. Muita rekisteröinnissä tarvittavia asiakirjoja ovat mahdolliset avioliittotodistukset, ero- ja kuolintodistukset ja lasten syntymätodistukset. Rekisteröityvän henkilön tulee täyttää ja henkilökohtaisesti allekirjoittaa maistraatissa ulkomaalaisen rekisteröinti-ilmoituslomake sekä muuttoilmoitus väestötietojärjestelmään. Ulkomaalaisen perhetietoja rekisteröitäessä Suomen väestötietojärjestelmään, kaikkiin ulkomailta toimitettuihin asiakirjoihin on liitettävä ns. Apostille-todistus, jos ko. valtio on liittynyt Haagin sopimukseen. Mikäli valtio ei ole sopimuksen osapuoli, todistus toimitetaan kyseisen maan ulkoministeriöön, joka laillistaa asiakirjan oikean viranomaisen antamaksi. Tämän jälkeen asiakirja toimitetaan Suomen edustustoon, joka puolestaan laillistaa ulkoministeriön virkamiehen todistuksen.

Lisätietoa asioinnista maistraatissa ja maistraattien yhteystiedot löydät:
<http://www.maistraatti.fi/fi/Asiointi-maistraatissa/>

Jh JK

13. ETNISEN TASA-ARVON JA HYVIEN ETNISTEN SUHTEIDEN EDISTÄMINEN, SYRJINNÄN EHKÄISEMINEN

Yhdenvertaisuuslain (21/2004) mukaan viranomaisten tulee kaikessa toiminnassaan edistää yhdenvertaisuutta tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan yhdenvertaisuuden edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Viranomaisten tulee erityisesti muuttaa niitä olosuhteita, jotka estävät yhdenvertaisuuden toteutumista.

Suoja syrjinnältä on yhtäläinen riippumatta siitä, perustuuko syrjintä etniseen alkuperään, ikään, kansallisuuteen, kieleen, uskontoon, vakaumukseen, mielipiteeseen, terveydentilaan, vammaisuuteen, seksuaaliseen suuntautumiseen tai muuhun henkilöön liittyvään syyhyn.

Lain mukaan viranomaisella, koulutuksen järjestäjällä ja työnantajalla, jonka palveluksessa on säännöllisesti vähintään 30 henkilöä, on oltava suunnitelma yhdenvertaisuuden edistämistä koskevista toimenpiteistä (yhdenvertaisuussuunnitelma). *Yhdenvertaisuussuunnitelma* voidaan tehdä erillisenä tai osana jotain muuta suunnitelmaa kuten henkilöstösuunnitelmaa, tasa-arvosuunnitelmaa, opetussuunnitelmaa tai työsuojelun toimintaohjelmaa. Yhdenvertaisuussuunnitelman tulee olla valmiina vuoden 2017 alussa.

13.1 Maahanmuuttajia ja kansainvälistymistä koskevat hankkeet alueella

13.1.1 Moona-hanke

Monikulttuurisen neuvonnan kehittämishankkeella luodaan Oulun eteläisen alueelle sen alueellisiin tarpeisiin vastaava ohjaus- ja neuvontapalvelu, jossa yhdistyvät niin alueen maahanmuuttajien kuin työnantajien toiveet. Alueella aiemmin toiminut Tupa-hanke loi toiminnalle hyvän pohjan ja yhteistyöverkostot, joiden kautta toimintaa kehitetään ja monipuolistetaan edelleen palvelemaan entistä laajempaa kohdejoukkoa.

Hankkeen toimialueena ovat kaikki alueen seutukunnat, yhteensä 14 kuntaa. Ensisijaisena kohderyhmänä ovat alueen työnantajat ja koko Oulun eteläisen alueen ulkomaalaistaustainen väestö riippumatta maassa olon kestosta tai maahantulon ajankohdasta tai syystä. Toissijaisena kohderyhmänä ovat lisäksi muut maahanmuuttajia työssään kohtaavat toimijat kuten viranomaiset, kolmas sektori, seurakunnat sekä alueen kantaväestö.

Hankkeen kautta autetaan alueen työnantajia ottamaan ensimmäinen askel ulkomaalaistaustaisen työvoiman palkkaamiseksi. Tavoitteena on tehdä monikulttuurisuuteen liittyvät asiat helpoksi, luonnolliseksi osaksi yritysten jokapäiväistä toimintaa. Maahanmuuttajille hanke tarjoaa apua työllistymiseen ja kotoutumiseen liittyvissä arjen kysymyksissä sekä edesauttaa maahanmuuttajien ja työnantajien kohtaamista.

Hanke toimii ajalla 1.1.2015 - 31.12.2017. Hanke on ESR -rahoitteinen ja rahoituksen myöntäjänä on Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Lisää Moona-hankkeesta:

<http://www.haapop.fi/sivu/fi/moona-hanke/yleista/>

13.1.2 Kansainvälinen maaseutu –hanke

Kv-maaseutu on Keskipiste-Leaderin ja Rieska-Leaderin yhteinen hanke. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa jo olemassa olevia kumppanuuksia, etsiä uusia kontakteja sekä suunnitella kansainvälisiä yhteistyöhankkeita yhdistysten, yhteisöjen ja yritysten tarpeiden pohjalta.

JK JK

Lisäksi hankkeessa järjestetään erilaisia kotikansainvälistymistä edistäviä tapahtumia. Niitä voivat olla esimerkiksi ruoka-illat, nojatuolimatkat ja erilainen tekeminen maahanmuuttajien kanssa.

Jos kansainvälinen yhteistyö tai kotikansainvälistyminen kiinnostaa, voit ottaa yhteyttä hankeaktivaattori Jonna Tiittoon p 046 922 9600

Lisätietoja löydät osoitteesta: <http://www.keskipisteleader.fi/fi/keskipiste-leader/omat-hankkeet/kansainvalinen-maaseutu-hanke>

13.1.3 ALVA-hanke

Hankkeen tavoitteena on alueellisen (Oulun Eteläinen ja Raahan seutu) vapaaehtoistoiminnan ja yhteistoiminnan rakenteellisen mallin kehittäminen julkisen sektorin ja järjestöjen yhteistyönä kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kehittämiseksi paikallisesti ja alueellisesti. Toteutuksella taataan vapaaehtoistoiminnan tarpeen ja tarjonnan kohtaaminen elämänkaaren eri vaiheissa oleville väestöryhmille yhteistyössä julkisen sektorin kanssa. Hankkeen kärjessä ovat alueen nuoret, sekä kohderyhmänä että toimijoina.

13.1.4 Paikalliset järjestöt

Maahanmuuttajien kotouttaminen ja etnisten suhteiden edistäminen ovat yhteistyötä, johon eri kansalaisjärjestöt luovat viranomaistahon työn rinnalle toisenlaisiatoimintamahdollisuuksia. Järjestöt tarjoavat maahanmuuttajalle peruspalveluiden rinnalle toimintoja, jotka tukevat hänen osallistumis- sekä vaikuttamismahdollisuuksiaan ja vahvistavat mahdollisuuksia sosiaalisten verkostojen luomiseen. Järjestöjen toiminnasta saa tietoa mm. kuntien nettisivulta ja paikallislehdistä.

Haapajarvi: http://www.haapajarvi.fi/haapajarvi_info/yhdistykset

Pyhäjärvi:

http://www.pyhajarvi.fi/menu_description.asp?oid=17929&menu_id=17929&menupath=17929#17929

Reisjärvi: <http://www.reisjarvi.fi/>

13.1.5 Monikoti Ry

Monikoti ry. on kansainvälisiä asioita ylläpitävä foorumi Oulun eteläisen alueella. Lisätietoja yhdistyksen toiminnasta löydät mm. facebookista: Kansainvälinen Oulun Eteläinen.

14. LISÄÄ AJANKOHTAISTA TIETOA KOTOUTTAMISESTA LÖYDÄT MM. SEURAAVISTA OSOITTEISTA:

<http://www.kotouttaminen.fi/kotouttaminen>

<https://www.tem.fi/ajankohtaista/julkaisut/esitteet/perustietoasuomesta>

<http://www.infopankki.fi/>

http://emn.fi/files/1345/210216_EMN-Maahanmuutto-Fin.pdf

JL JK